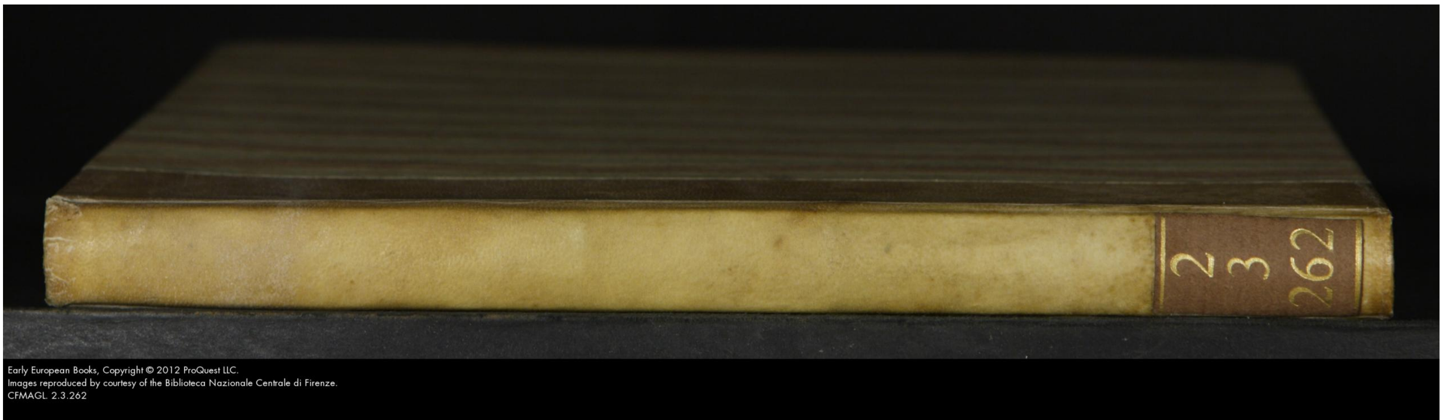
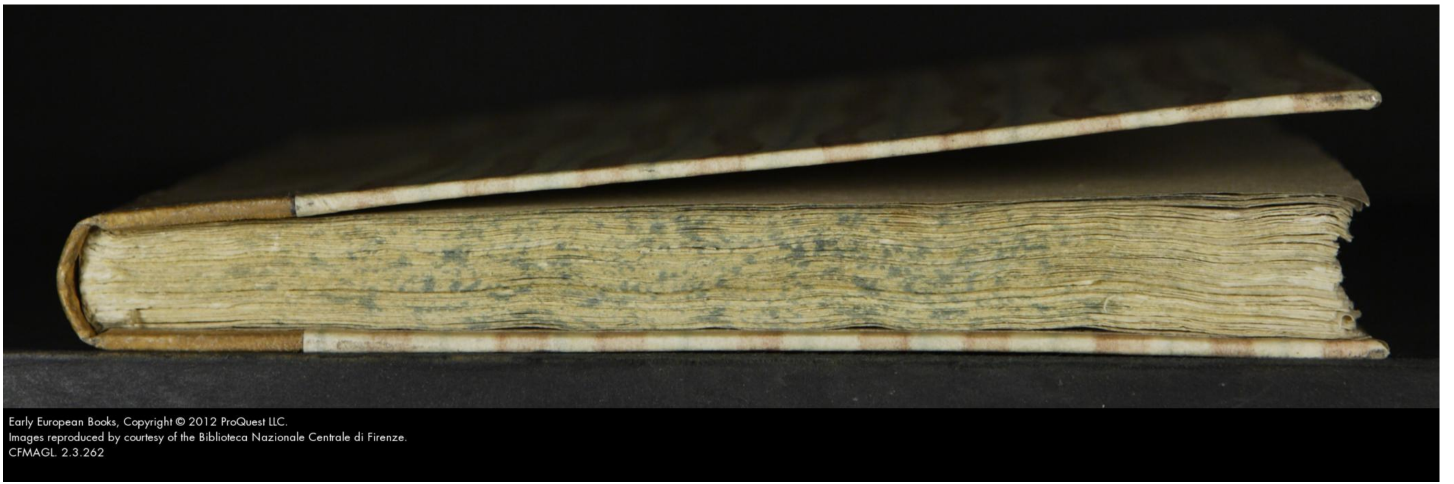
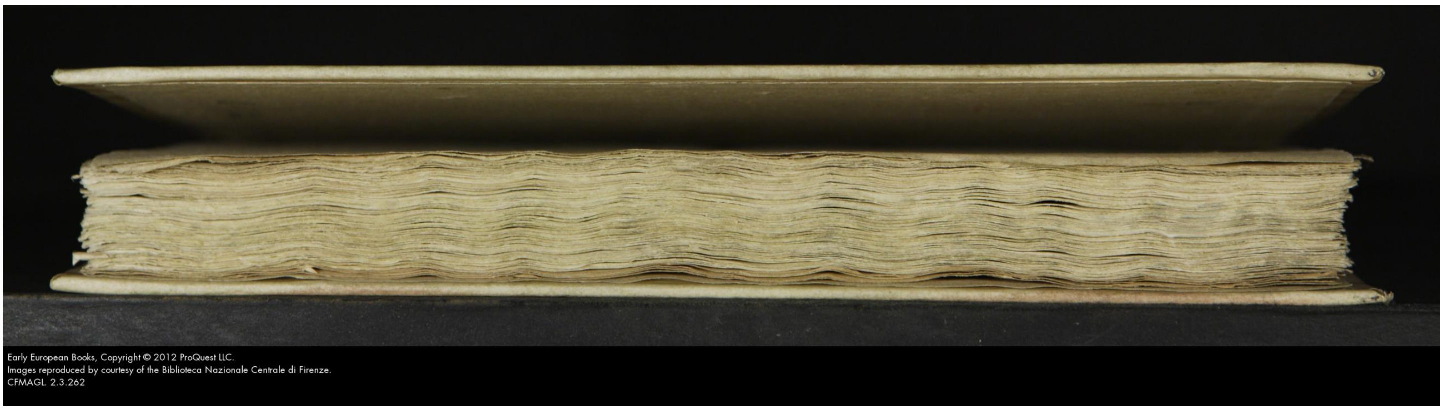

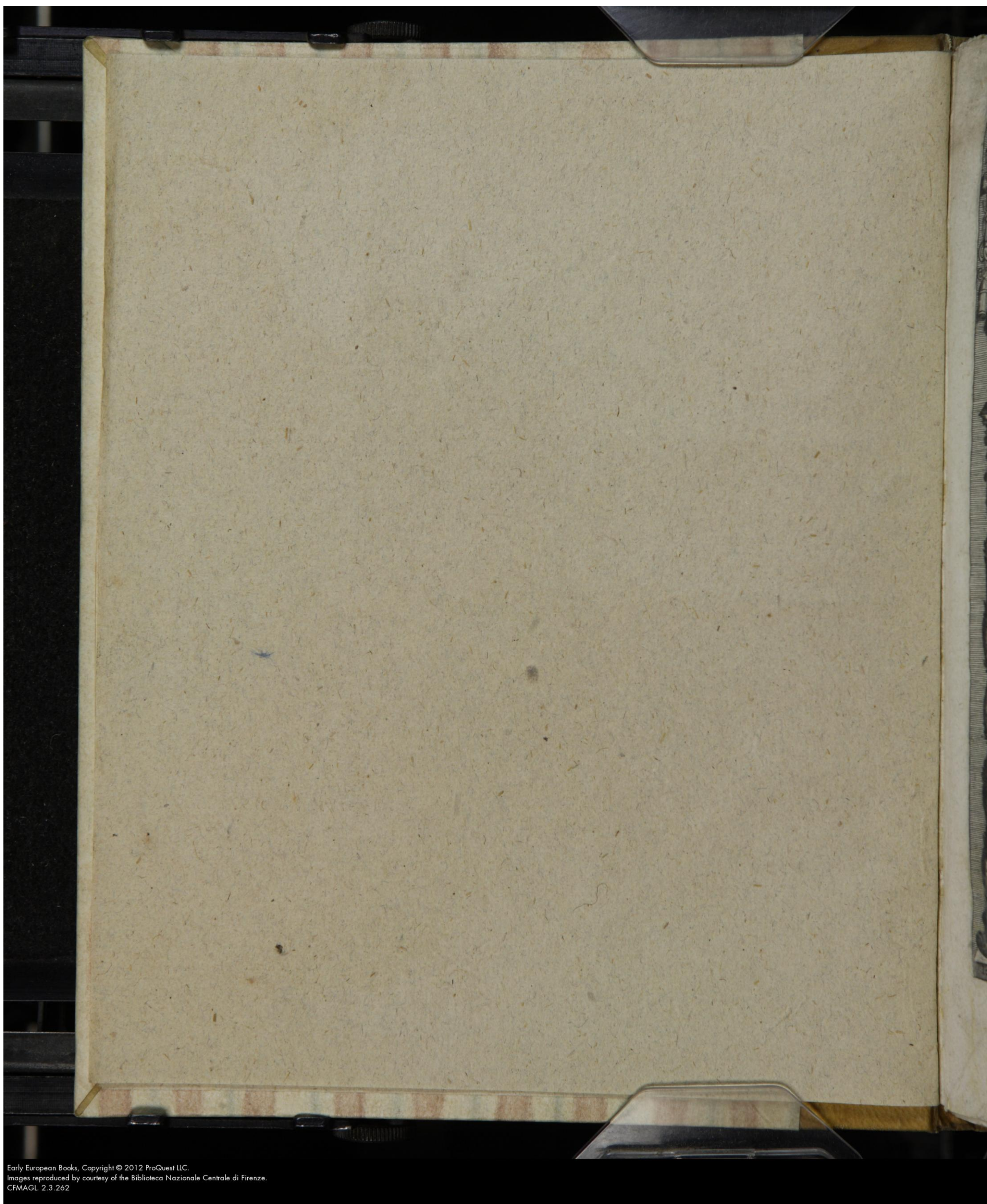

2
3
262

VICTO MVNDI VICTORE STAT ARBOS AVSPICE STAT SPOLIVM CHRISTO

NVNQVAM SOL OCCIDIT ISTIS

HISTORIA VITÆ AC RERVM GESTARVM BEATI P. PHILIPPI

BENITII
Patritÿ Florentini. Ordinis
SERVORVM B.M.V.
QVINTI
GENERALIS.

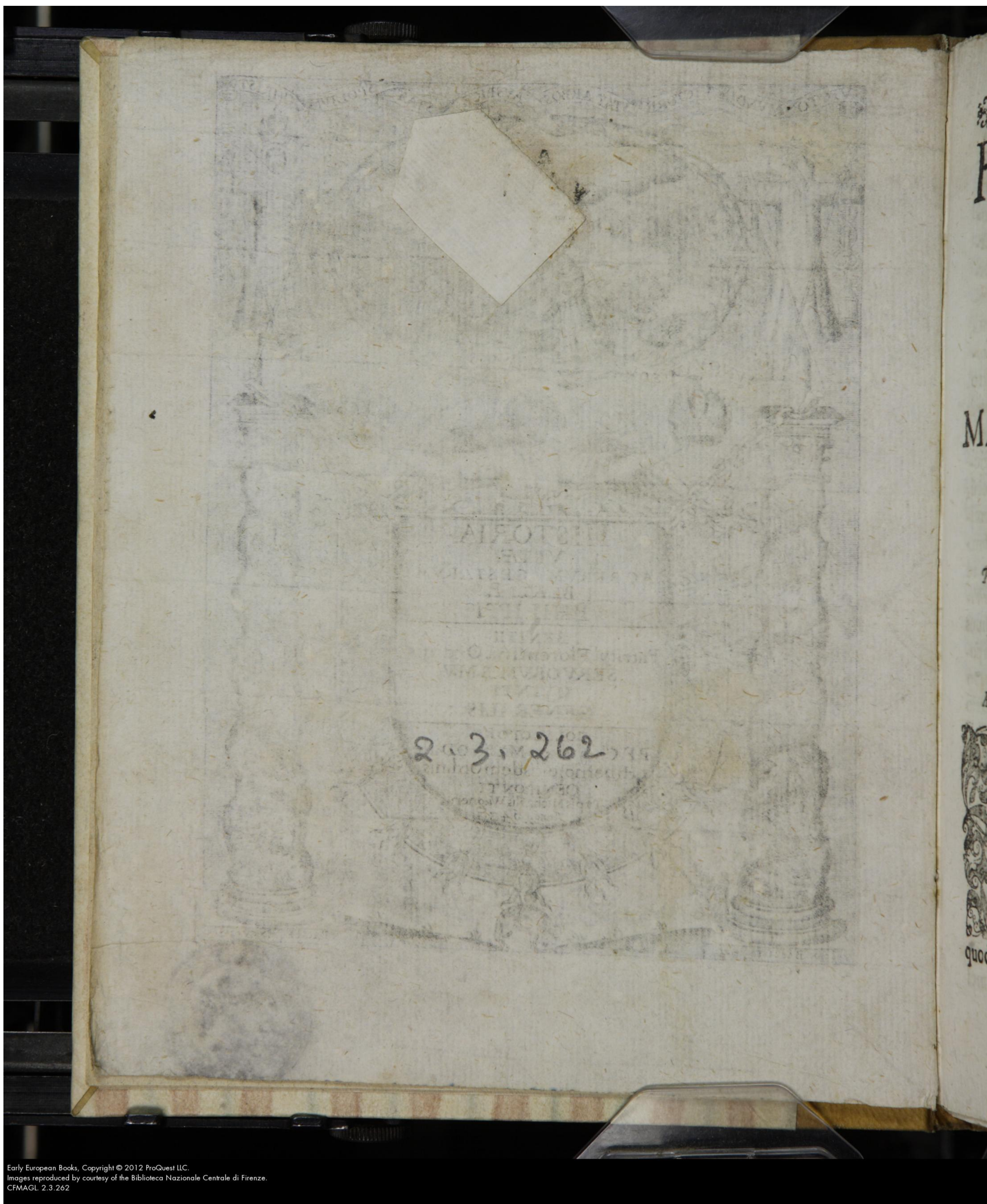
COLLECTORE
P.F. Cherubino Maria ODale
Hiberno, eiusdem Ordinis

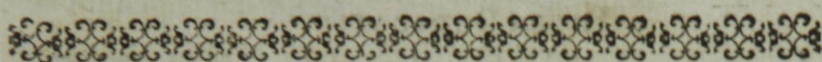
OENIPONTI,
Typis Michaelis Wagneri
Anno 1.6.4.3.

IOAN: BAPTISTA IEZL FECIT ET EXCVDIT.

2. 3. 262

FERDINANDO TERTIO ROMANORVM IMPERATORI PIO, IVSTO.

JMPIETATE ATQVE INIVSTITIA
INVITIS
INVICTISSIMO.

MARIAE ROMANORVM IMPERATRICI.

PROPITIO COELO
PIENTISSIMÆ.

PRINCIPIBVS AVGVSTISSIMIS

Fr. Cherubinus Maria O Dale Hibernus, Ordinis
Seruorum DEIPARÆ VIRGINIS.

FELICITATEM
ÆTERNITATE CVMVLATAM.

ISTIT sese S.is C.is M.bus V.is Diuus PHILIPPVS BENITIVS, qui in atratæ familiæ nostræ velut quodã nocturno cœlo, in Diuorum Deiparæ Seruorum bono numero, non secus corruscat, atque inter reliqua sidera, sudâ de nocte, Luna plena. Sistit, inquam, nõ quidem in eo corpore, quod Tuderti in Vmbria requiescens, iam per quatuor

ſæcula, non quieſcit à rebus admirabilibus & prodigioſis, cum admiratione Jtaliæ, ac veneratione, perpetrandis; neque verò etiam in eo ſpiritu, qui illatus iam dudum cœlo, non modò per iſta, ad noſtram ætatem, prolixa temporum ſpatia, ſed etiam in omnem omnium ſæculorũ æternitatem, rebus maximis & immortalibus, dum inter mortales, mortalis militaret, ſummâ cum gloriâ geſtis, ex Empyrei Imperij Senatûs-Conſulto iuſſus eſt perpetuùm triumphare: *& reuelatâ facie gloriam Domini ſpeculans, in eandem imaginem transformatur à claritate* rerum in hoc noſtro orbe patratarum, *in claritatem* luminis gloriæ, *tanquam à Domini ſpiritu, cum quo eſt vnus ſpiritus*, Diuinitate, per im̃enſæ beatitatis participationẽ decoratus. Sed ſiſtit ſe in glorioſorum facinorum ſuorum, hoc Breuiario contentorũ, quodam velut Spicilegio, quod, illatâ per ſummam Humilitatis induſtriam, omni reliquâ heroicarum virtutum eius Meſſe, in cœleſtia Horrea, eóque Indagini noſtræ, ad depredicandum ſubtractâ, per me ex aliquot inclytæ Vitæ eius ſcriptoribus collectum eſt. Siſtit igitur ſe Diuus PHILIPPVS, S.is C.eis M.tibus V.is hoc modo, quia non poteſt alio: ſi tamen ei, vt more quodam noſtro humano philoſophemur, diuinit⁹ eſſet conceſſum, tantiſper è cœlo in terram ſe demittere, nullum mihi dubium eſt, quin, ſi Hoſpitium illi deligendum foret, nullam aliam, quàm Auſtriacam Domum ſubiret. Etenim vt fuit vir Apoſtolicus, & Euangelicorum præceptorum conſiliorúmque, per omnem integerrimã vitam tenaciſſimus, ita fugere illum illud Euangelij præceptum, & præcepti obedientia non poſſet, quo Apoſtolis atque Apoſtolicis viris mandatur; *In quamcumque domum intraueritis, ibi manete, & inde ne exeatis.* Intrauit PHILIPPVS, dum in terris ageret, accitus non

semel

2. ad Corinth. 3. v. 18.

1. ad Corinth. 6.

Luc. 9. v 4.

semel ex Italia in Germaniam, & inuitatus prolixè, per Legatos à Diuo Rudolpho Cæsare, Austriacæ Maiestatis Satore, in Domum Austriacam: habitus est à magno Hospite Hospes perhonorificè, & adeò etiam familiariter, vt breui à summo Principe, ex Hospite in Amicum Domesticum mutatus, ad omnium animi eius, & reliquorum arcanorum conscientiam sit admissus: idque illi, sub Imperij sui ardua primordia, tam bene, támque feliciter vertit, vt amictus à PHILIPPO, sub Imperiali purpurâ, vnà cum Augustâ Coniuge (vt ea tempora ferebant) tertij Ordinis nostri Habitu, armatúsque gladijs dolorum lugentis in DEI filij funere, Deiparæ, è cœlo mutuatis, varijsque sancti viri ad Imperij Proceres atque Respublicas, iusta Imperia optimi Cæsaris capessere detrectantes, Legationibus, ingentes, atque asperas superatu difficultates, & magnæ molis obstacula (vt erat in dicendo præpotens, & ardentibus persuadēdi præditus spiritib⁹) complanârit. Et ita res fluere necesse fuit; nam vt sapientissimè interrogat sapiens; *Quis hominum poterit scire Consilium Dei, aut quis poterit cogitare quid velit Deus*? nisi illi homines, qui supra homines, sublime quiddam, ac diuinum sapientes, *ex consortio Sermonis Dei* ad obcæcationem vsq; cęterorum è vulgo hominum, diuinitus illustrantur, & in Deorum numerum ac dignitatem, per afflatum DEO, Regium Vatem asserti, dicuntur *Dii & Filii excelsi omnes*, & ab ipso DEO homine audiunt, *iam non dicam vos Seruos, sed amicos meos, quia omnia quacunque audiui à Patre meo, nota feci vobis. Cogitationes enim mortalium timida, & incerta prouidentia nostra*: si homines supra homines non erigimur, & os homini sublime datum, Cœlúmque videre iussum, non inserimus astris, & inde petimus consilijs lucem, vnde, nec aliunde, quidquid lucis, vel oculis,

Sapien. c. 9. v. 13.

Exodi 34.

Psalm. 81.

Ioan. 15. & 14.

Sapientia c. 9. c. 13.

vel animis haurimus, vt ab æterno, veróque Veri fonte, certum eſt promanare. Id cùm enixè faceret cœleſtis homo, & DEI Amicus PHILIPPVS: ex altiſſimæ ſapientiæ Adytis, atque receſſibus, diuo Rudolpho ſuo, Conſilia & auxilia deprompſit cœlitus talia, quibus ſapientiſſimus Princeps, maximæ in terris Domûs ſuæ Auſtriacæ præualida atque inconcuſſa iecit fundamenta, quæ tantæ moli, quanta eſt hodiéque, & magnitudine iam laborat ſuâ, ſufficiant, & paria ſint ſuſtinendæ. Quam ergo aliam ad Domum diuerteret, & ad quem Hoſpitem alium, quàm ad S.as C.as M.es V.ras? quæ non minùs, quàm Diuus Rudolphus, ſub Paludamento & Purpurâ geſtant, in illis humeris, qui portant Orbem (Symbolum obſequij, & ſuæ erga Deiparam, & hanc noſtram eius Seruorum familiam pietatis) eundem Habitum; animúmque fouent, cuius ex clementiſſimâ in nos pronitate, tot ſingularis beneuolentiæ ſignificationes, tot magnificæ Beneficentiæ argumēta, tot Cæſareæ Prouidentiæ ac ſolicitudinis, in propulſandis incrementorum, in Germaniam reducis Ordinis noſtri, obſtaculis, documenta, tot deníque eidem Ordini, eiúſque hominibus publicè priuatéque exhibiti ſunt honores: qui (vt Regis ad exemplum totus componitur orbis) Imperij proceres, & Aulæ Cæſareæ Purpuratos, in Inſtituti ac Nominis noſtri venerationem concitauêre, & tamquam ex publici Solis Regia, & Sereniſſimæ lucis fonte Ferdinandeo, in nos ſunt deriuata. Quid ad hæc Diuus PHILIPPVS noſter, ſi vt in hac Vitæ ſuæ hiſtoria, ita ſe ipſe ſiſteret S.is C.is M.bus V.ris ageret, diceret, reponeret? Ego quidem, ſi quid ex communis cum illo Inſtituti ratione, aut é ſcriptiuncula iſta Vitæ eius, ſpiritûs hauſi, prorſus arbitror, eum in hunc modum S.as C.as M.es V.as allocuturū. Ferdinande

Cæſa-

Cæsar: En me huiusce Domûs tuæ, antiquiorē te ipso Domino, Hospitem: Incolam dicerem, nisi me DEI Opt: Max: Benignitas domûs longè beatioris, in omnem æternitatem Incolam fecisset. Cæterùm quia gemino tibi nomine, Tuo scilicet, ac Maiorum tuorum Debitor sum, gratias tibi ago, habeóque, pro auitâ tuâ, atque abs te auctâ, in DEVM nostrum, & Maiestate illi proximam, cæli Reginam Deiparam, Religione; quam quia propugnas, tam arctè vndique oppugnaris, sed minimè expugnabere. Curæ & cordi est DEO Domus tua, & longa in cœlo series est Diuorum Domesticorum, quorum præsentia tibi patrocinia æternùm vigilant, tanto operæ precio, quanti interest Ecclesiæ Militantis, murum aheneum habere, *qui opponatur pro domo Domini*, cui per aliquot iam annorum Centurias Domum Austriacam tuam placuit pro *hoc muro esse, & Antemurali*. Quod cœtum nostrum Seruorum cœlestis Imperatricis Mariæ tractes, vt tractas, *erit merces operi tuo, & quod vni ex istis minimis Seruis*, multò magis vniuersis, feceris, Dominæ eorum, & mihi, vni eorū, & quondam, imò iam multò largiùs, Patri eorum *feceris*. Et TU O MARIA AVGVSTA, cū tribus istis Angelis tuis *confide filia: nam orationes tuæ, & Eleemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam, in conspectu Dei*: non solū illæ, quarum ardore, solutum ac liquefactum Riphæum rigentis Danubij gelu, nuper ad Ratisponam, *conuersi retrorsum Iordanis* miraculū renouauit, inde, quòd illi fluuio gelu consistere, eo anni tempore, & constitutione, quo fluxit (ne transiret populus Sathanæ) propemodum æquè proprium fuit, ac Iordani fluere, cùm constitit, vt transiret populus DEI: Sed illæ etiam orationes tuæ ascenderunt in eandem memoriam, quibus assiduis atque ardentibus, non minùs, quàm Cæsar, armis, Domum DEI Ecclesiam, Do-

Ezech. 13
Esaiæ 26.
2 paral. 15.
Matth. 25.
Act. c. 10. n. 4.
Psal: 113. c. 3.
Iosue. c. 3.

" Domum tuam Austriacam, atq; ipsum vniuersum Impe-
" rium contra aëreas potestates & earundem asseclas, pro-
" pugnas & contutaris. His alijsque operibus, quæ libentiùs
" facis, quàm audias, quibúsque te sanctis Imperatricibus, ac
" Reginis, quæ te in cœlum præcesserunt, DEI Imperatoris
" ac nostræ cœlitũ Imperatricis Mariæ Amor ac Benignitas
Tobiæ.12." æquauit; quia *accepta eras Deo, necesse fuit, vt tentatio probaret*
" *te*, in motibus Bellorum, in mortibus Filiorum. Illi quiescēt
" breui, hi æternùm apud nos in cœlo Triumphant, atq; Im-
" peritāt beatiùs, latiúsque, quàm si mille illis, apud vos Re-
" gnandi noui Orbes, ijs, quos habetis feliciores, detecti fuis-
" sent, & acquisiti. Illic vos præstolantur, illic longè glorio-
" siores, suis, atque ampliores adornant triumphos vobis,
" ducendos olim, postquam Domitis vbique perduellibus,
" Pace, terrâ maríque partâ, & clauso non vano Iano, sed Ia-
" nuâ Inferorum (vnde per aliquot iam añorum lustra, vlti-
" mus potestatis tenebrarum conatus terris incubuit) pleni
" dierum & gloriâ rerum gestarum, consenueritis, & maturi
" cœlo, ad nos cœlites, cælites ipsi facti, transeuntes, huic Fi-
" lio FERDINANDO, pulchro, vultu quidem isto candido &
" rubicundo, hoc est Austriaco, sed innocente animulâ, &
" indole, iam ad omnia summa gliscente, longè pulchriori,
" pulchrum ac latè pacatum Imperium, & auita Sceptra viui
" vegetíque tradideritis. Tum Tu FERDINANDE pulcher, vt
" bellicoso quondam Patri Dauidi, felix Salomon, ita belli-
" coso Patri Ferdinando, rerum Dominus aliquando suffe-
" ctus, si Religionem in DEVM, si in parentes pietatem, vt fa-
" cis, colueris, si Educatoribus, ac præceptoribus, quos habes
" optimos, moré gesseris, si Parentum ac Maiorum tuorum
" suspexeris, atque imitatus fueris exempla, Salomonis feli-
" citatem (quam horum obliuione monitorum, si non ex-
tinxit

tinxit in fine, magnopere tamen obſcurauit) longo poſt te »
interuallo relictam ſuperabis. Quæ vt vobis eueniant, Do- »
mus mea Auſtriaca, *gaudium meum, & Corona mea, ſic ſtate in* » *Ad Phi-*
Domino chariſſimi, ac ſatagite, vt hæc fixa, diuini Numinis, » *lip: 4.*
ac decretoria ſit voluntas. Quod ad me reliquóſq; ſanctæ »
Domûs Veſtræ Diuos Tutelares attinet, quia in cœlo non »
dormitur, neque cælitum quiſquam fruſtratur optatis, nõ »
deerimus in huiuſce curâ cauſæ, officio noſtro. Idque vo- »
bis hac, quam impertior, benedictone meâ, cœlo allatâ, »
confirmo, ac ſponſor valedico, & obiturus vadimonium, »
ad cœlum, vnde veni, abeo: Vbi piiſſimã Matrem veſtram »
Eleonoram Auguſtam, Archiduces, Leopoldum Wilhel- »
mum Fratrem, Sorores in Poloniâ & Boicâ, & in Boicæ Vi- »
ciniâ Claudiam, popularem meam, ac Liberos eius, Patru- »
eles Veſtros, ac deinde ſanguine & ſanctitate cognatam »
Boicam Domum, Monachi ac Boñæ (atque inde tranſiens, »
ad alteram Auſtriacæ Domûs Partem Hiſpaniam) Philip- »
pum Regem, ac Reginam viſitauero, eiſque omnibus de »
DEI noſtri gloriâ, de Deiparæ cultu, de Eccleſiæ Militantis, »
& familiæ meæ, magnæ Matri ſeruientis Eccleſiæ, Tute- »
lâ optimè meritis, eadem, quæ vobis, bene precatus, & ho- »
rum meritorum ac decorum ſuorum ſempiternam, quæ »
illos in cœlo manet, gloriam fuero gratulatus. »

Hæc mihi (quantùm balbo blæſóque mortali, & adhuc humi repenti aſſequi licet) D. PHILIPPVS, ſi Domûs Auſtriacæ, hoc modo hoſpes eſſet, vt eſt cœli ciuis, facturus, dicturúſque, haud inani, ni fallor, coniecturâ, videretur. Verùm quid in cœlo Philippus faciat (vbi omnia fiunt, *Quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcenderunt*) pro dilectâ ſibi, & cordi, præ omnibus alijs, habitâ Auſtriacâ Domo, id verò nõ eſt tenuitatis meæ, neque vllius mortalis *1. Ad Corinth. 2.*

talis

talis quantumuis magni Logodædali, Eloquentiæ, sine temeritate in medium adducere conari. Id duntaxat quasi in summâ, dici, ac legitimè concludi potest: PHILIPPVM, qui in hac vitâ mortali, charitate plusquam paternâ huiusce Domûs flagrârit, diebus noctibúsque, pro illius incolumitate, pro geminâ eius, in hoc, atque in futuro æuo, felicitate, ac pro eiusdem stabiliendæ æternitate, excubârit, eúmque in finem precibus, ac sacrificijs cœlum indefessè fatigârit, ídque tam defæcato ardore, támque alieno ab omni labe ac næuo, qui cadere possit in virum sanctum, qualem Philippum fuisse cœlum ac terra, atque ipsa adeò Elementa (vt ex Historiæ patebit serie) testantur: nunc in cœlo, id est Charitatis erga suos in immensum auctæ sphæra, DEI compotem, ac potentem, necesse esse, in ea Curâ ac patrocinio S.rum C.rum M.um V.rum & vniuersæ Domûs Austriacæ versari, quæ planè sit inexplicabilis, & magis adoranda, quàm verbis, nihil ad rei dignitatem ac splendorem allaturis, adornanda. Quæ cùm ita sint, æquo me animo esse conuenit, de Clementissimâ voluntate, ac Serenissimo oculo, quo S.æ C.æ M.tes V.ræ non secùs, atque iste publicus mundi oculus, Sol, liberalissimo Intuitu omnes accedentes animant, serenántque: hunc (quem dico, dedicóque maximo vestro Nomini ac tutelæ) de Diui Philippi Vestri Vitâ Librum, excepturæ atque aspecturæ sint, non mole suâ, neque modo meo, sed Diui, de domo Austriacâ, dum in terris ageret, bene, dum in cœlo agit, optimè meriti, meritis, ac præsente patrocinio metiendum. Quem, vt loquentem, rudi hac Mineruâ meâ Viri sancti quandam Imaginem, vel hoc nomine sacrario Cæsareæ Bibliothecæ suæ non dedignabuntur, quòd eum loquatur, qui toti Austriacæ posteritati, in Progenitore Diuo

Ru-

Rudolpho (cuius egit aulicum, partâ cœlitus linguæ Germanicæ peritiâ concionatorem) *Locutus est verbum Dei*, ac proinde audiri legique meretur, *vt intuentes* talis Præpositi *exitum conuersationis, imitemini Fidem*, eóque potiti DEO, in speculâ Imperij, in qua meritò sedetis, quàm diutissimè, felicissiméque sedeatis, ac demum Mundi gubernati Prouinciâ bene gestâ, cum DEO, cum Deiparâ, cum ipso Diuo Philippo vestro, ac Diuis omnibus, æternùm triumphetis. Id quod ego, & per me vniuersus noster Ordo S.is C.is M.bus V.ris cum Serenissimis Liberis, & vniuersæ Augustissimæ Austriacæ Domui, non solùm publicis, sed priuatis etiam obstrictus Beneficijs, exopto, & *donec superest halitus in me, & spiritus Dei in naribus meis* (hisce me S.is C.is M.bus V.ris & ante me Ordinem meum, quàm submississimè commendans) inter omnia prima vota medullitus exoptabo. Ita voui Pragæ, Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. VII. Idus Novembris.

Ad Heb. c. 13.

Iob. 27.

APPRO-

APPROBATIO NOMINE REVERENDISSIMI ET ILLVSTRISSIMI ORDINARIJ data.

CVm præsentem Librum de Vita B. P. Philippi Benitij, Ordinis Seruorum Beatissimæ Virginis, ex lingua Italica in Latinam à R. P. Cherubino Dalæo, eiusdem Ordinis translatum, PP. religiosi à nobis requisiti, reuiderint, ac publicâ luce dignum censuerint: Ideò concedimus licentiam, vt in Diœcesi nostrâ imprimi possit. In quorum fidem &c. Brixinæ in officio Ecclesiastico Die 18. Augusti, Anno M. DC. XXXXIII.

Iesse Perghoffer, Vicarius Generalis.

Michaël Stainer,
Notarius.

Facultas ADMODVM R. P. VICARII GENERALIS, Ordinis Seruorum B. Virginis per Germaniam.

CVm præsentem Vitam B. P. N. Philippi, à P. F. Cherubino Mariâ Dalæo, ex Annalibus Ordinis, & historiâ eiusdem Italicè editâ collectam, ac Latinitate donatam, Ordinis nostri Patres Theologi, ad censuram deputati, dignam luce censeant. Ego P. F. Archangelus Beneuenius Ordinis Seruorum B. Virginis, pro authoritate mihi à Reuerendissimo Patre Generali concessâ, eius imprimendæ facultatem concedo. Œniponti in Conuentu S. Iosephi die 23. Nouembris Anno 1643.

HISTORIAE
VITÆ AC RERVM GESTARVM BEATI PATRIS PHILIPPI BENITII Patricij Florentini, Ordinis Seruorum Beatissimæ Virginis.

LIBER PRIMVS.
BEATI PHILIPPI PATRIA, NATALES, & futuræ sanctitatis præludia.

CAPVT PRIMVM.

Etruria, (quæ Beato PHILIPPO nostro Patria fuit) eam omnibus sæculis, tam Pacis, ac Belli artibus, quàm propensione quâdam adnatâ in Religionẽ, ac pietatem, laudem tulit, vt si ascititiâ luce in adumbrando Serenissimo sidere nostro PHILIPPO, vti placeret, copiosiorem habituri materiam essemus, quàm suscepti Consilij nostri ratio, quâ breuitati studemus, videatur postulare. Etenim iam inde à temporibus Aboriginum, Deorum Interpretem fuisse Hetruriam, & generali quodam Sacerdotio illorum temporum superstitionis initiatam, nihilominus in Euangelij coruscum Iubar generosos oculos intendere potuisse, nescio quam Diuinitatis cognationẽ illius Cœli ac Soli hominibus diuinitùs insitam esse conuincat, & hodiéque (absit verbo inuidia) penè dixerim, vix ese in orbe Prouinciam, quæ pietatis exercitationibus, ita ad Vi-

Patria Philippi Florẽtia vndequaq; nobilis.

uum repræſentet primæuæ Eccleſiæ venerandum ſimulacrum; quod pluribus proſequi ac demonſtrare, non eſt eius, qui contendat, magnorum Heroum Natales Patriam illuſtrare potiùs quàm à Patria illuſtrari. Interim, vt cætera omnia Philippo noſtro diuinitus contigerint, modeſtiæ tamen noſtræ fuerit, Florentiæ, Hetruriæ Regiæ, in quâ natus eſt, gratias habere, quòd ei clariſſimos Parentes dederit. Ij fuerunt Iacobus & Albauirdis; quorum iſte paternum genus ſortitus eſt ex antiquâ & perilluſtri Benitiorum proſapiâ, quæ, quoad ſtetit, ſummos illius Reipublicæ honores non ſolùm adijt, ſed penè domeſticos, multarumque Imaginum cauſas habuit. Mater parem nobilitatem nobiliorem fecit egregiâ Religionis, ac virtutum reliquarum præſtantiâ. Verùm, vt nihil eſt in rebus humanis perpetuum, de tam magnâ & clarâ Benitiorum familiâ nihil iam supereſt, niſi domus, in quâ natus eſt Philippus, quæ Viſitur in Vitis regione, quæ Guicciardinorũ appellatur, antiquis parietib⁹ inſignia Benitiæ Gentis, hoc eſt, in cæruleâ areâ, aperti pectoris candidam aquilam præferens; Symbolum videlicet, quodam Velut Hieroglyphico Genium Familiæ Benitianæ, ab generoſâ ſinceritate, commendans. Cæterùm tametſi ſummâ concordiâ vnâ conuiuerent Coniuges, amicâ tamen Cœlo contentione in Chriſtianæ pietatis ſtudio acerrimè certabãt, eamq; contentionẽ deſiderium prolis, quâ diu caruerant, eò magis acuebat, quò enixiùs optabant, vt ſeries ex illis exiſteret Nepotum, quæ mundi ætatem perennitate ſuâ æquaret: vt eſſent, qui quàm diutiſſimè pro ipſis breuis æui mortalibus, diuinam benignitatem colerent ac venerarentur. Certamẽ optato vtrique euentu ſic diremptum eſt, vt, quamuis id precum conſtantiâ euicerint, quod diu mul-

Ortus, ex ſterilibus Parentib⁹ mirabilis.

multumque optauerant, tamen hoc ipso eò grauiorem causam acceperunt, in incepto impensiùs persistendi, quò æquius est, accepto, quàm petito beneficio, benignitatem diuinam adorare. Nam cùm in eâ, quam dixi, orbitate, atque in hoc pietatis studio magnam partem ætatis vixissent (arcano quodam DEI consilio, vt illa corporum sterilitas, fæcunditas esset animorum, quæ Philippo omnes virtutes, sed verò præcipuè tolerantiam, & infractam in DEVM fiduciam Sorores faceret) ad eam recurrunt, quam sua Virginitas fæcundam fecit, & Matrem eius, qui omnia potest, nisi negare id, quod Matre interueniente, atque patrocinante petitur. Itaque concepta vota, & maturatæ constantiâ supplicationes, momentum habuêre, & MATER DEI Albauirdem, Philippi Matrem fecit: atque vt agnosceret Albauirdis, se non modò Filium sed sanctum etiam impetrasse, dum vterum gereret, secundum quietem sibi obiectum videt clarissimum Iubar, quod de Ventre suo prodiens, luculento fulgore omnia latè complexum, vniuerso Orbi sese infundebat. Atque id quidem neque naturæ viribus, neque affectibus grauidarum, neque Vi imaginariæ facultatis, aut violentæ alicuius apprehensionis conflatum commentum fuisse, editus in lucem iste lucis Filius & Vterinus Frater, rei Christianæ bono clarum fecit. Sed ne vno tantùm omine Beati pueri natiuitas prodigiosa foret, alia memoratu digna effecerũt: nã eodem año, eodemq; die, quo Ordo Seruorum, inusitato, vt postea videbimus, modo ortus est: hoc est Año à partu Virginis nostræ Millesimo ducentesimo trigesimo tertio, decimo octauo Kalendas Septembris, qui dies eidem Assumptæ Virgini sacer est, Philippum Mater in hanc lucem effudit,

Infantis articulata loquela.

effudit, admirabili sanè & iucundâ rerum omnium, velut harmoniâ, quâ minimè obscurè portendebatur, fore, vt Philippus die inauguratæ Cœlorum Reginæ, eodémque natæ Seruitutis Seruorum eiusdem natus, & illius Maiestatem, & horum industriam plurimùm clararet, & ipse vicissim clararetur. Neque verò id agere, quod dicimus, vsque ad Prætextam aut Togam distulit Philippus; quin loculentiore ostento, vix quartum Infantiæ Mensem egressus, admirabili, & quam Soli Superi tribuere possunt, Eloquentiâ, Seruorum Patronum agere cæpit; fortè enim aliquando Matris in gremio gestatus; duos è Septemuiris Familiæ nostræ Conditoribus, ostiatim mendicantes, oculis vsurpauerat: & ecce, lætitiâ gestiens, ad Matrem articulato, & distincto sermone conuersus, age, Mater, inquit, En Serui Mariæ virginis, stipem prome. Perculit rei nouitas circumstantes, non de nihilo obstupescentes, illi in fauorem Seruorum Virginis, eorumque gloriosi Tituli promulgationem, Verba suppetere, qui suas ipse caussas nonnisi Vagitu, alijsque mutis insinuationibus pro ætatis conditione agere poterat. Non stetit in his solis, nudisque verbis, hoc futuræ Philippi Sanctitatis Omen, sed opere etiam, eóque non minùs quàm verba, miro, se prodidit; nam statis in septimanâ diebus, lacte Nutricis, quo ferè solo, per ætatem alimento vti poterat, abstinebat: & relictis mollibus cunis, alijsque conciliatricibus somni illecebris, diuino quodam instinctu, innocua, & adhuc lactea membra ad molestiorem quietem humi prosternebat. Vnde non absurdè de hoc Infante id asserueris, quod de sancto Nicolao Myræ in Lycia Antistite, habet grauis Auctor Laurentius Surius.

Futuræ sanctitatis in ipsis incunabulis indicia.

„ Infantem hũc, quis dubitet in ipso statim Natiuitatis

exor-

exordio diuino fuisse Numine afflatum, Sanctificatum ,,
que, qui non priùs viuere, quàm DEVM venerari, non priùs ,,
commedere, quàm ieiunare cæpit. Compertum enim ha- ,,
bemus, illum, cùm reliquos dies noctesq; omnes Nutricis ,,
vbera crebrò duceret, quartâ tamen sextâq; feria, non nisi ,,
semel duntaxat, & vesperi quidem lac voluisse gustare. ,,
Atque hoc certo semper, immotoque seruauit ordine, vt ,,
nullis posset blanditijs, nullo Nutricis lenocinio, nullâ na- ,,
turæ necessitate â Ieiunio cæpto deflecti. ,,

Quamobrem rigidissimum quemque bonarum re-
rum interpretem planè fateri opportet, nõ fortuitò illud,
aut intemperie stomachi factum esse, sed quasi consultò,
& DEI afflante Spiritu. Hactenus Surius. Quæ omnia,
solo nomine mutato, Philippo nostro conueniunt.

Quapropter etsi id hic vnicè agimus, vt Philippus ex
merito omnibus appareat mirabilis, fatemur tamen mi-
rum nõ esse, tam insigni, tamque maturè iacto fundamen-
to, tam nobilem virtutum molem, duorum supra quin-
quaginta annorum inpigro vtriúsque Vitæ, contemplati-
uæ, actiuæque labore ab eo superimponi potuisse, conge-
nito hoc, & collactaneo DEI Optimi Maximi fauore, ma-
ximis eum compendijs, quibus ille incredibili industriâ
collaborauit, deducente.

PHILIPPI EDVCATIO USQVE AD STVDIA GRAVIORVM DI- sciplinarum.

CAPVT SECVNDVM.

EDucationem PHILIPPI respondisse multiplici nata-
lium eius claritudini, summa Parentum honestas ac
Religio, domesticusque splendor procliuè creditu fa-

cit. Curam eorũ mirificè stimulabat, quòd ex prodigiosâ ipsâ conceptione, primorumque ab haustâ luce progressu dierum, haud vanâ coniecturâ diuinauerint: manum Domini esse cum illo, vt non tam datum sibi illum filium, quàm suæ concreditum curę, persuasum haberent: eoque atque alijs multis nominibus, sed verò præcipuè, quòd meminissent Beatissimæ Virginis Donum esse, eũ tenerè charum, preciosumque habebant. Proinde inter domesticos parietes, quoad pueritiam excessit, accuratè custodit⁹, studio humanioris literaturæ reliquarumque omnium virtutum contubernio, forenses strepitus, tranquillarum mentium, in tenerâ maximè ætate, in festos hostes, vel vicit vel ignorauit; magno Virtutum suarum & doctrinæ bono atque incremento; quorum vtrorumque nobilia specimina, datis occasionibus, edebat. Igitur ab elementis orsus Christianæ pietatis, ea, summâ celeritate memoriâ complexus, mane à somno, & ante somnum vesperi, non pro puero, sed maiore, quàm in virum cadat, momento & pondere, recitabat. Factus deinde decennis, nunquam interupto vel Ieiunio (quod cum haustâ iam Vitali aurâ cæperat) vel more in nudo ac frigido solo cubandi, ad statas precationes, adiecit officium Deiparæ Virginis, & Defunctorũ, atque septem illos Psalmos Dauidicos, quos Ecclesia potiùs deploraturis anteactæ vitæ scelera, quàm simili innocentiæ præscripsit. Præterea in altissimo noctis conticinio, ex loco, in quo malignè iacebat, erigens sese, bonam noctis partem, in rerum Cœlestium contemplatione, traducebat, cumque morem ad mortem vsque perpetuatum, penè ipsi sepulchro intulit. Atque hinc quidem consequens fuit, (quod consequens esse necesse est,) vt tantum animo ardorem hauserit nitendi per ardua omnia

In puero pietas, & viuendi rigor.

atque

atque aſpera ad Diuini amoris interiorem æſtum, vt ſubinde à Matre ad templa (ad quæ illa frequens viſebat,) adductus, longè præ ac alij, ſupparis ætatis, pueri ſolent, qui hac illacque irrequieti per templa (velut largiorem quàm domi aream nacti) vel diſcurrunt, vel obſtrepunt ſupplicantibus, ille fixis humi teneris geniculis, & puris manibus in Cœlum duplicatis, venerabundus, infertis miri ardoris precibus, ſuſpiciebat & obſeruabat ſacros ritûs, vt facilè ab aſtantibus animaduerti poſſet: penetrari à Beato puero ipſorum rituum Sacroſanctam medullam, ac ſpiritum, vt non tam puero ſeculari, quàm viro ſacris initiato, & probè exercitato ſimilis videretur. Quòd ſi verò quandoque à Matre in hoc pietatis conſortium, prudenti moderatione, non eſt admiſſus, ſed domi ſe continere juſſus eſt, aſperitatem eius imperij, obſequendi amore leniebat. Interim tamen domi pro melimelis, gladiolis & arundineo equitatu (quæ Heroum filij pro paternâ Indole amare ſolent) ille ſacra tractabat, arulas erigebat, ſacriſque imaginibus & faculis erectas illuſtrabat: ac ſibi ipſi æditu us & Sacerdos factus, nõ minore, quàm in templo ardore ac veneratione in preces incumbebat. Traductâ in his artibus ſtudiiſque pueritiâ, vbi viſus eſt in adoleſcentẽ euaſiſſe, & grauioribꝰ diſciplinis ſatis adoleuiſſe, Parentes illi, & virtutibus & litteris imbuendo, ſpectatæ virtutis, ac doctrinæ hominem religioſum pręfecerunt. Id parentũ conſilium, Philippum ſine hoc mirè in virtutẽ pronum, ſic accẽdit, vt incredibile ſit, quãto interuallo omniũ circa ſe induſtriã præuerterit. Certè jurati homines, in examine ſuper ipſius vitâ inſtituto, ſanctè affirmarũt: eũ illius ætatis illecebras non ſolùm procul habuiſſe, ſed etiã in omnibus, quæque egit, quæque dixit, eum ſe exhibuiſſe, qui ipſius *perfectionis* Idea videri potue-

Animi tranquillitas, & ſacrarum rerum ſtudium.

Augetur in adoleſcẽte, omnibꝰ Virtutibus ornato.

potuerit, adeò omnes virtutes ex cælesti illo animo diuinum quiddam singulæ spirabant. Sed præcipuè has inter charitas erga omnes mortales, & miseratio in egenos familiam ducebat: quâ ille omnium inopiæ quoad se cunq; extēdere facultates statûsq; conditio poterat, manûs iuxta atq; animi promptitudine subueniebat. Curam deinde sui ex eiusmodi rationibus instituebat, vt lubricæ in lapsûs Adolescentiæ, ad exaggeratæ mentis tribunal vocatæ, leges dixerit, & fixerit limites; extra quos, ne exorbitaret, Diuinæ legis Reuerentiam, & Virginei corporis afflictationem, orationem quoque mentalem, vocalemque, præferuidam vtramque atque ignitam, cum SS. Eucharistiæ Sacramēti frequentissimâ susceptione, custodes adhibuit. Hoc igitur apparatu atque hisce armis instructo Philippo, Diuina prouidentia pugnandi copiam deesse noluit, ne deesset gloriæ; sed Philippus instructam ex aduerso, toto conspirante Orco, omnis generis machinamentorū aciem generosè inuasit, fortiter disiecit, & nobile de se spectaculum Agonothetæ Deo Exercituum dedit: & Fortitudinis, Patientiæ, & Humilitatis maximè præsidijs, gloriosum de vltimis inferorum conatibus triumphum reportauit: eâq; vi viam sibi fecit ad illustriores Christianæ militiæ honores. Itaque velut in victoriæ præmium diuinus immissus spiritus, proterendi præsentium rerum vanitatem, & transeundi ad religiosum vitæ institutum, quotidiano incremento in animo eius gliscere cæpit, & iacta in eius corde iam inde ab ætate quinq; mensiū semina, magnis progressibus, æstu quodam diuino maturata, ad messem properabant; neque parùm iniectam hanc cælitus mentem vrgebant gemellæ ipsius familiæ Seruorum ingentes in dies accessiones, vt vix explicari possit, quanto ad eam ample-

Quarum præsidio Orcinianas insidias superat.

amplectendam, & ambiendam, (serui Deiparæ allectus nomine) ferretur, cuius voti vigesimo ætatis anno demum compos euasit.

APERIVNTVR PRIMORDIA ET INCREMENTA ORDINIS SERVORVM, vt clariùs percipi possint, quæ dicenda sunt.

CAPVT TERTIVM.

AD ea, quæ hinc porro narranda sunt, exactiùs percipienda, non parum lucis attulerimus, si quodam velut Breuiario strictos, ordinis Seruorum Natales, & adolescentiã retulerimus. Fuit ergo Florentiæ inter alias, quas ea Ciuitas magno numero habet, Sodalitas quædam virorum, anno Christi 1193. instituta (quam, à deprædicandis magnæ Virginis Encomijs, Laudantium appellabant) eaque hodie etiam perstat, nisi quòd mutatis sedib⁹, saluo tamen instituto, loco Laudantium, de Assumpti Tutelaris Diui Nomine, Societas S. Zenobij vocetur. Huic inter alios dignitate ac Religione præstantes, nomina dederunt septem, Patricij ordinis, viri Florentini: qui cùm año reparatæ salutis 1233. die Assumptæ in Cœlum Virgini sacro rei Diuinæ in honorem inauguratæ eo die Cœlorum Reginæ, cum reliquo sodalitio, interessent, illapsus diuinitus singulorum animis arcanus insedit ardor, DEO, ac S.mæ Parenti eius, abdicatis fluxarum rerũ curis, sublimiorem quandam seruitutem seruiendi. Itaque cùm soluto Conuentu conuenissent, & afflatus ille diuinus, quem totis medullis hauserunt, animorum limitibus, non ita se contineret, quin in ipsa etiam ora, atque oculos erumperet, hæsêre aliquamdiu, mutuâ contemplatione perculsi, idquis-

Origo Ordinis Seruorũ Beatissimæ Virginis, ex Sodalitate, piâ.

idquiſque miratus in alio, quo ipſe viciſſim mirantem rapiebat. Tenuit id ſilentium diutulè pertinace modeſtiâ, nemine loquendi initium faciente, quoad natu fortè maximus, id quod ægrè miſereque tum à ſe, tum ab ſocijs diſſimulari videbat, magnâ animi demiſſione edere aggreſſus, non tam quid ipſe, quàm quid cæteri omnes animo gererent aperuit. Singulis, ex narrantis ore verba rapientibus; quibus ſe quoque inter paulò ante abſolutas preces, inuſitata mentis illuſtratione perfuſos, & vt abiectis labentium rerum impedimentis, ad cognatam cœlo, & natam deplorandis antè actæ vitæ erratis, ſolitariam vitam, ſub tutelâ præcipuè Cœlorum Reginæ amplecterentur, monitos ſeſe eodem tenore, ijsdemq; affectibus viciſſim narrabant. Quare, vt in re clarâ, compendiariâ deliberatione vſi, concordibus ſententijs ſtatuunt, diuino Imperio vtique parendum eſſe: eiuſque executioni ſextũ Iduum Septembrium, qui Deiparæ Natalibus feſtus eſt, diem dicunt. Is vbi illuxit, vnâ omnes Vrbis Antiſtitem Ardingum, eius nominis ſecundum adeunt, virum omnibus ſuæ dignitatis numeris abſolutum, & pene faſtigio ſuo maiorem; eique conſilium ſuum, & authorem eius, ordine exponunt: rogantque, vt bonâ ipſius veniâ & authoritate locũ illis, diuino imperio capeſſendo, capere liceat: id quod illis vir ſanctus, optimuſque rerum Diuinarum interpres, & æſtimator, non modò indulſit, ſed etiam his eorum auſpicatiſſims cœptis bene precatus, omni proſequutione felicium votorũ oneratos à ſe dimiſit: irent, & quod vtiq; felix, fauſtumque foret, Chriſtianæ Reipub: diuinis iuſſionibus morem gererent. His illi rerum ſucceſſibus, perpetuâ ſerie ex animi ſententiâ fluentibus, læti, extra vrbis Florentiæ Pomæria in humilem caſam, Camaritiæ Pagi ſecedunt,

Septem primorum Patrum primus ſeceſſius.

cedunt, ibiq́ue quam iam dudum in votis habebant, communem vitam inter rerum omniũ voluntariam inopiam instituunt. Cæterùm horum Nomina huc ex libro vitæ transcripta hæc fuère. Bonfilius Monaldus, Joannes Manettus (postea ad dissimilandum Generis honorem, Bonaiuncta dictus) Benedictus de Antellis, Bartholomæus de Amideis, cui cognominis dulcedo, vt aptius ad institutũ, Amidei nomen fecit. Ricouerus Lippius Scalandronius (ea hodie Familia Gentilitium Vguccionum nomen ducit) qui proinde Vguccionis nomen assumpsit, Alexius Falconerius, & Gerardinus de Sostegnis, quæ ea est Familia, quæ nunc de Melioribus appellatur; vtique hoc Diuo accepto magnâ occasione melior facta. Ità Septemuiri nostri, nec infra vigesimum, nec supra trigesimum ætatis annum (quod dignum notatu est) ex tribus Ordinibus hominum, ex quibus populus Christianus coalescit, assumpti sunt; Quidam enim eorum ex Virgineâ Ecclesiæ Orchestrâ, alij ex Cælibe viduorum statu, alij etiam maritalibus adstricti fæderibus fuerunt; qui tamẽ cum vxoribus suauiter transegerunt, vt contentæ res suas sibi habere, non morarẽtur Diuinum Maritorũ consilium: cuius petitionis sanctitati non solum illæ acquieuerunt, verùm etiam ictis inter se, virosq́ue nouis diuinioris amoris fæderibus, vel proprijs Domibus, vel Ascererijs inclusæ, vel Religiosarũ Virginũ Parthenonibus datis nominibus adscriptæ, cum viris & virginibus, propositi sanctitate, cõstantiâq́; certârunt. Itaque his cæterisq́ue omnibus remoris è viâ sublatis, septem Expeditionis Deiparæ Duces, post desudata, sub suaui Religionis iugo egregiæ fortitudinis certamina, post multos variosq́ue labores exantlatos, & nauatam colendæ Vineæ Domini insignem operam, sanctissimæ vitæ stadio, cum gloriâ rerũ admirabiliũ, decurso, nobiles spiritûs ad

cœlestes honores, & debitos bene gestis rebus triumphos accipiendos, alij seriùs, alij citiùs cœlo illati sunt, Corpora in mõte Senario, originariâ familiæ nostræ sede, sepulchri honorem sortita indidem miraculis quaquauersum in claruerunt; Cæterùm, vt nulli dubium esse debet, hos septemuiros, velut septem à diuinâ sapientiâ excisas columnas, ad ædificandam Matris suæ domum fidelem, electos esse; ità eos constat errore lapsos, qui vel istos septem, vel etiam B. Philippum ipsum, de quo hîc agimus primarios conditores esse Ordinis Seruorum existimârunt; cùm is honor ipsi Deiparæ Virgini, vel (vt tantâ maiestate digniùs, reuerentiusque loquamus) ipsi ordini à tantâ Conditrice conueniat. Certè vocationes eorum, quarũ hic seriem, ordinemque texemus, clarissimè euincent, nihil hos, quos modò laudauimus, viros, minùs cogitâsse, quâm de nouo, nouum aliquem Ordinem (quantum in ipsis fuit) moliri: vt proinde familia nostra, alium humanum authorem, præter ipsam Matrem Christi agnoscere neque possit, neque debeat. Interim eò faciliùs hunc errorem cæteris ignoscimus, quòd scriptor nostrâ, ac fortè etiam Patrum ætate sacræ historiæ consultissimus, alicubi de Philippo nostro honorificam mentionem faciens, illum Ordinis Seruorũ Institutorem appellat, reclamantibus Pontificijs literis, quibus nostrum institutum approbatur; quæ disertis verbis nobiscum loquuntur. Itaque prima vocatio iam memoratorum Patrum ea existit, quâ, apparente ipsis cœli Reginâ augustâ, atque aspectabili formâ, facie radiatâ, & cœlestium Geniorum beato comitatu stipatâ, suaui illo quidem, sed efficaci imperio, jussi sunt sanctius, & sublimius vitæ institutum arripere, ascitis in eius gloriæ societatem, ijs quos promptus ac pronus, in tam salutare consi-

Eorundem ad facienda Ordinis fundamẽta varia vocatio.

consilium animus commendasset. Altera vocatio illa fuit, quâ se eadem Virgo seorsim singulis, Domibus suis spectandam exhibuit, postridie eius diei, quo in album sodalitatis laudantium relati sunt, in hac verò, & in eâ, quæ ordine tertia est, quæ tum contigit, quando extra vrbem in eam, de quâ paulò ante diximus, Casam secesserunt, diuinitus de instituendâ communi, abiectis rebus sęcularibus, religiosâ vitâ, oraculum acceperunt; Quartâ hinc vocatione in montem Senarium euocati, ad iacienda illic solidiora religionis fundaméta, de eiusdem virginis iussu sese accinxerunt. Quinta his omnibus illustrior atque admirabilior fuit, quando in ipso Feriæ sextæ Maioris Hebdomadæ peruigilio, iisdem Patribus acerbissimorum dolorum, & mortis CHRISTI Seruatoris contemplatione defixis, ab eâdem DEI Genetrice singulis pulla vestis, (quam Habitum siue Scapulare vocamus) iniecta est, pro Symbolo & Memnosyno eius luctus, qui sub tempus passionis filii, eandem Sanct.mam Matrem, Reginam Martyrum, & maximi, quod vnquam fuit, Funeris, Præficam fecit. Sexta denique illa fuit, pro reliquarum coronide, quâ, ita atratis Nomen Seruorum inditum est cœlesti manu, certo quodam montis Senarii loco, aureis exaratum litteris, scriptũ apparens, ex quibus omnibus satis, vt arbitror, liquet Religionem Seruorum velut per quosdam rerum admirabilium gradus solius B.mæ Virginis operâ coaluisse, & hos viros, quò ne ipsi quidem sciebant, diuinitus esse manu ductos. Septem omnino annos septem Patres nostri in hoc excelso monte traduxerant, potiùs de excolendis animis suis, & de summo perfectionis apice, per passionis Christi, aliarumque rerum diuinarum contemplationem indipiscẽdo, quàm de fundando propagandoúe aliquo religioso

Ordine cogitantes, quamuis hoc temporis ſpacio eam ſpiritûs, ac veræ ſanctitatis celsitudinem interim aſſequuti ſint, quæ tāto operi ac moli ſufficere poſſet. Sed aliud placuit veræ ordinis Fundatrici Deiparæ, quæ in cœleſti illâ mente ſuâ, Diuinæ prouidentiæ ſacrario, iam ſtatutum habuit, ex hoc ſeptem horum Seruorum ſeminario, infinitam Seruorum meſſem, ex omnibus orbis terræ plagis parare, quod huiuſmodi oſtento, manifeſtum eſſe voluit. Jn obliquo illius S. montis iugo ſancti viri aream ſentibus ac dumis purgatam Hortulo plantando ceperunt; non tam ſpe alicuius frugis in tā ſterilis cœli ac ſoli loco, quam vt eſſet, quo infeſtum virtutis hoſtem, veterum PP. exemplo, otium iugularent; in eo horto inter alias parabilis culturæ ſtirpes, ac plantas vitium aliquot malleolos depangunt; Mira dictu res! in tam alpeſtri monte, qui in nouem milliarium altitudinem ab vrbe Florentiâ porrectus eſt, ac proinde maximam partem anni gelu conſtrictus riget, horretque reliquâ ſoli iniquitate, ex deplantatis vitibus vna extitit, quæ naturæ curſum anteuertens vnâ nocte, quæ tertiam Dominicam Quadrageſimæ proximè anteceſſit, ante Feſtum Annunciatæ Virginis, quo tempore in locis pinguibus, & Soli maximè obiectis vix aliqui Veris prodromi cernuntur, eodem quo plantata fuit anno derepente Pampinis læta, & ante florem fructibus racemorum grauis, palmitib⁹ prætereà fructuarijs longè lateque diffuſis bene magnū montis tractum complexa, omnium in ſe oculos & admirationem conuertit. Attonitis omnibus tam inſolitæ rei nouitate Bonfilius, qui familiæ Antiſtitem agebat, Florentiam deſcendit, & vrbis Præſuli Ardingo de prodigioſâ vite omnia, vti res erat, ex fide denarrat, ſed id quamuis per ſe inſolens Ardingo viro ſanctiſſimo,

Germinātis præmaturè vitis mirabile oſtentum.

ctissimo, & ob insignem vitæ integritatem non ad huius tantùm, sed ad aliorum etiam cælestium secretorum conscientiam frequenter admisso nouum non fuit, quippe nocte proximè præteritâ hanc vitem, vti á Bonfilio describebatur, sibi à Deiparâ Virgine commonstratam fuisse respondit, eandemque dixisse, eo ostento id agi, ac significari, vt omnes intelligant, velle se, vt hoc suorum Seruorum institutum per vniuersum orbem propagetur, atque vt id se authore futurũ nemo ambigeret, subiunxisse illud Ecclesiastæ: Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris, & flores mei fructus honoris & honestatis; atque hinc factum, vt deinceps à Patribus plurimi bonæ expectationis in societatem admissi sint, ad quod hactenus nullis rationibus adduci potuerunt; ac paulò pòst hæc Seruitanæ Cõgregationis Vitis, ex hoc monte feliciter quaquauersum proserpens varijs in locis numero Cænobiorum, velut Palmitibus aucta, cùm in formam iustæ Religionis redacta adoleuisset, anno à partu Virginis nostræ 1267. quinto loco B.P. PHILIPPVM Priorem Generalem accepit. Octauo scilicet à confirmatione eius per Alexandrum IV. Pon. Max. anno, quo temporis spacio mirâ celeritate per quatuor Italiæ Principes Prouincias propagata est, vt pluribus in familiæ nostræ Annalibus diligens Historicus Gianius noster prosequitur, nobis suffecerit hæc paucula de tam nobili origine pro instituti ratione delibasse, in viam redire properantibus.

Ab Ardingo Episcopo explanatur.

B.PHI-

B. PHILIPPVS POST NAVATAM OPERAM LITERIS LVTETIÆ PARISIORUM & Patauij Florentiam reuersus, à DEO bonarum animarum amatore singularibus fauoribus & gratijs excipitur.

CAPVT QVARTVM.

CVM PHILIPPVS, eo viro religioso, quem illi instruendo supra præfectum diximus, Magistro, eos in politiore literaturâ, & latinâ eloquentiâ progressus fecisset, vt in ijs diutiùs nō nisi otiosus hæsurus videretur, Parentes illū grauioribus studijs admouere statuerunt. Et quia hoc ferè tempore vniuersitas Parisiensis à D. Ludouico Galliarum Rege, Innocentij. 4. summi Pontificis precipuè hortatu, melioribus legibus, & maiori amplitudine constituta constabat, eò maximè Iuuenem placuit destinare. Quò vbi peruenit, insignes sortitus præceptores, breui in Philosophicis disciplinis tam insigne specimen dedit ingenij, vt post paucos menses doctoris sui judicio dignus censsus sit, qui diuiniores & altioris indaginis disciplinas adiret. Interea quantumuis diligentiâ atq; industriâ disputationibus, & rerum naturalium commentationi sese daret, tamen minimè immemor Initium sapientiæ esse timorem Domini, nihil per hoc feruori orationis, & frequenti Sacramentorum vsui ademptum voluit. Ità pietate & industriâ comitibus, cursum Philosophicum insolito profectu emensus, Parenti (qui à gratulantibus de filij progressibus certior fiebat) curam iniecit, ne si in ijs studijs, quæ speculationibus perficiūtur, moras traheret, clarissimum ingenium immensa nactum spacia, in sola illa raptum, absorberetur; quare vt moderandum sibi felix filij ingenium putaret, domesticâ opinione inductus est,

In Parisiensi Vniuersitate Medicinæ operam dat.

quâ

quâ persuasum fuerat, illi æuo, nobilem in libero populo Iuuentutem, studijs totum hominem requirentibus admoueri instar vitij esse, quòd hac ratione Iuuenes ab negotiorum domesticorum, & reipub. cura auerterentur. Quo factum est, vt absolutâ Philosophiâ, Philippus Medicinæ reliquam operam nauare jussus sit, tum quòd nobilissimi quique, Ciuitatis maiori emolumento, & Ciuium bono, quàm nostra ætate cernatur, eo tempore hanc facultatem sectarentur, tum etiam quòd Medicinæ cum Physiologia cognatio, non statim retunderet librati iam in speculationes, honestum ingenij impetum. Cæterùm etsi id parentis Consiliũ Philippo peringratum accidit, vt qui toto animi ardore in Theologiam ferretur; is tamẽ omnia suis momentis librans, ac perpendens: sum̃a ingenia, dum incautiùs ad hæc Diuina in altum tolluntur, eo grauiore lapsu ruere; tutius sibi esse putauit, suas rationes ex maiorum suorum, quàm ex Genij sui, aut ingenij præscripto, instituere. Quare Medicinam eodem, quo Philosophiam ardore aggressus, illam ita suam fecit, in ætate adhuc 19. añorum, vt omnes in sui admirationem raperet. Reuocatus deinde Florentiam, inde Patauium, ad accipienda vtriusque facultatis insignia, quibus doctores cohonestantur, missus est; vbi editis eximiæ doctrinæ multis argumentis, examine, summa cum laude, superato, duplici laurea, maiori omnium, quàm modestissimo Iuueni gratum fuit, applausu donatus est. Horum decorum, & ijs adiuncta virtutis fama ad parentes perlata, filij desiderium, sine hoc meritò maximum, mirè in vtriusque animo accendit, & denique, vt Philippum Patauio domum accerserent, effecit; quorum ille voluntates, & paternos amores dilectissimis literis anteferens, & obedientiam præ scien-

Doctoris laureâ insignitus domum reuocatur.

tia veneratus, Florentiam reuenit, vbi liberum iam ab Scholastico penso tempus in sacrarum literarum priuato studio ponebat. Pro cæteris animi relaxationibus, sacrarum ædium visitationes, pro conuiuijs, Epuli Eucharistici frequentationes erant, & siquid operæ naturalibus literis horis subcisiuis datum est, id fiebat, vt illis velut adminiculis, & quibusdam gradibus, animus ad considerationes rerum diuinarum eueheretur; quarũ ille hoc tempore mirificos sensûs, etiam hac viâ expertus, frequenter extra se rapiebatur, exstatico amore in Dei amplexûs effusus; eàq; in animo eius ardentia desideria, (quorum semina iam olim cum lacte hauserat) existebant; quibus ad suscipiendum Habitum Seruorum B.mæ Virginis impellebatur. His artibus, atque hoc instituto domi versatus, ex consortio tam frequentium sermonum DEI, quædam in illo species resultauit, quæ humanâ maior, vniuersis ciuitatis ordinibus admirabilis atque venerabilis videretur. Etenim eâ domi erga Parentes obsequentiâ, eâ foris cũ viris Reipub. principibus vrbanitate, eâ modestiâ, cum æqualibus, eâ cum minoribus facilitate, eâ deniq́ue in agendo, vbi vsus postulauit, dexteritate fuit; vt hisce dotibus, adiuncto integerrimæ vitæ, morumq́ue exemplo, omnium in se admirationem iuxta ac venerationem commoueret, sic, vt reparatoris integritatis Christianæ, in Juuentute Florentianâ nomen non immeritò tulerit. Sed lancinnabat interim ardentem Patriâ Charitate animum eius, miseratio, quâ in afflictam Guelphorum, ac Gibellinorum factionibus Ciuitatem ferebatur; quippe id malum hoc tempore, in generis humani perniciem, Friderici Imperatoris studio ita recruduerat, vt non tantùm Rempub. Florentianam, sed vniuersam etiam Europam euersum iret; ad hæc per-

Ibi in templis & rerum diuinarum meditationibus assiduus.

Laceratæ factionib9

perditiſſimorum morum ac nefariorum facinorum licentia in immenſum excreuerat; quibus emendandis, cùm ſe imparem Philippus cum dolore videret; ſe ac cætera omnia DEO committens, à partium ſtudijs diligentiſſimè abſtinuit, & ſolo conſcientiæ, præſidio tutus, nunquam adduci potuit, quantiſcúmque inimicitijs totius ciuitatis familiæ in mutuum exitium armarentur, vt enſem, aut vllum aliud teli genus indueret. Cæterùm tot in diuinam benignitatem admiſſis in oculis eius ſceleribus, ſaucius, anxiuſque Ciuium ſuorum periculo, in more poſitum habuit, tam deſperatis rebus, ad pedes cuiuſdam Imaginis Chriſti in crucem ſuffixi, proſtratus, remedium quærere, quod & multis alijs parabat & ipſe ex illo benignitatis fonte ampliſſimos Diuinæ gratiæ fauores in ſe deriuabat. Sed ſingularis ille fauor extitit, quo ardentiùs ſolito, Religionis capeſcendæ amore incenſus, hoc ab illâ ſanctâ Imagine, expreſſis verbis oraculum accepit: vade Philippe ad montem Senarium, ibi te docebo incomprehenſibilem iucunditatem vitæ æternæ. Non arido, aut petroſo ſenticeto ea diuinæ vocationis ſemina, ad ſuffocationis periculum, ſed fæcundo, & bene ſubacto ſolo excepta ſunt, vt fructus breui ſecutus demonſtrauit. Nam tempore ſolennis Quadrageſimæ, ſequentis anni 1253. vitam orditus tum ediâ cibi, tum cubandi malignitate, ac cæteris corporis afflictationibus admirabilem, delicijs omnibus valedixit, præter eas, quas ex contemplatione Diuinâ, ac ſacrarum literarum ſtudio delibandas accepiſſet. Jnterea ad loca ſacra, quæ inter Florentiam, & dirutæ, Feſularum vrbis ruinas ſunt, frequenter inuiſens, itineris ſui in mõrem, quo à Chriſto Crucifixo deſtinabatur, velut nouꝰ illic im̃olandus Iſaac, rudimenta quædam, atq; initia ponebat.

vrbi Diuinum Numen placare conatur.

Crucifixi oraculo ad religionem primò vocatur.

B. P. PHILIPPVS ANTE IMAGINEM MIRACVLOSAM D. ANNVNCIATÆ FLOrentiæ, admirabili visione, quam B. P. Bonfilius explicat, illustratur. Hac Occasione huius Imaginis Historia paucis recensetur.

CAPVT QVINTVM.

Mirus animi Philippi ad Diuina ardor.

APparitionibus Diuinis, & ordinarium naturæ cursum excedentibus rebus, velut necessariâ consecutione proprium atque connexum est, humanā mentem, insolita luce perculsam, mirificè illustrare, & inflammatam in rerum Diuinarum amorem rapere; hinc vix satis explicari potest, quantis incrementis Philippus, corpore per varias macerationes, animo per contemplationis assuetudinem subacto, ac benè præparato, & serenaretur in dies magis, & ex obiectu huius lucis, futuræ beatitatis amore succenderetur, vt proinde ardentissimâ Justitiæ siti correptus (quæ est, inter Euangelicas, octaua beatitudo, & quam Patres desiderium solidæ sanctitatis esse statuunt) iam felix, beatusque esse inciperet. Fortè quadam die, quâ potissimum his flammis agebatur, domo ad nouum Seruorum Deiparæ Sacellum, vbi Miraculosa D. Virginis Aññunciatæ Imago erat, Diuino sacrificio interfuturus, se contulerat; vbi rursus aliarum omniū, quibus eum adhuc DEVS, aut B.ma Virgo dignati sūt, efficacissimâ vocatione ad Religiosum Seruorum institutum inuitatus est. Sed priùs quàm hāc expediam, iuuat diuerticulo, lectori non iniucundo, huius prodigiosæ Imaginis originem paucis promere, mox ad Philippum admirabilis scenæ spectatorem in viam nobiscum reuersuro. Est haud procul Florentiâ suburbanum, Henrici tertij Imperatoris clade ab Exercitu Florentiano acceptâ nobilitatum quod Cameritia indigitant.

Hîc anno ab allatâ salute 1250. cæptum est ædificari oratorium, adiuncto quodam habitaculo, quo velut hospitio Patres, negotij causâ ex monte Senario Florentiam ventitantes, recipi possent. Ibi iam olim in crudo recentique adhuc muro Imago Virginis, quam Mariam de Caphagio vocabant, temperatis non oleo, sed aquâ coloribus effigiata prostabat, quæ cùm temporum iniuriâ inter ædificiorum ruinas esset obliterata, Patres eius sibi memoriã renouandã esse ducẽtes, aliam ad obliteratæ Prototypon, ijsdem coloribus & in simili crudi muri areâ in eo oratorio pingendam curare statuerunt. Et quia circa allati ad Virginem cœlitus fælicissimi nuntij tempus, ipsi illustri Seruorum MARIÆ titulo cohonestati fuerant, sub eius formâ mysterij ipsam Imaginem maximè pingi placuit, in quo eadem Virgo, dato ad summum, quod concipi possit obsequium consensu, se æterni Numinis Ancillam appellauit. Itaque ad incipiendum opus vocatus est pictor, eâ ætate, non tam pingendi artificio, quàm pietate in B.mam Virginem celebris, quippe in cuius honorem perpetuam Virginitatem coluit, isque, pro suo in Matrem DEI amore, susceptâ in se perficiendi gratis hoc opus curâ, priusquam manum operi admoueret, feruentium precum præsidio, & expiatis per sacram Exomologesin peccatis, sacræ Eucharistiæ sumptione se comparare voluit, ad quod eius studium Patrum etiam, iam tum nescio quid fausti animo præsagientiũ, preces accedebãt. Ita cæpto opere Archangeli Gabrielis imago iam in pariete spirare videbatur; ipsa etiam B.mæ Virginis effigies, præter faciem, caput, & ceruices, sub oculos perfecta prodierat, reliquæ etiam operis Parergæ vltimam lucem acceperant, cùm ecce Pictor supremam manum sacræ Imagini impositurus, repente totis artubus, sed manibus præcipuè contremiscere, exalbe-

Origo miraculosæ Imaginis D. Annũciatæ Florentiæ.

ſcere vultu, deniq; animo linqui cæpit, & velut nunquam penicillum contrectauiſſet, omnis ars, atque induſtria pingendi ex manu, & animo euanuiſſe viſa. Igitur rei nouitate attonitus Pictor, & ipſe ſe in preces dat, & Patres, vt ſibi Diuinum Numen placent, exorat, id quod ipſi impigrè agreſſi, non ſine lachrimis, quas tum admiratio, tum timor inſoliti euentûs elicuerant, conſternati Pictoris cauſam apud DEVM ac B. mam Virginem agebant. Sequenti die Pictor ad opus redit, & tantiſper aliquid in eo contemplatus, diuino quodam ſopore, ſiue Extaſi repente correptus, à ſenſibus abijt; tum paulò poſt ſibi redditus, ſe in pedes colligit, Imaginem intuetur (quam in illo mentis conticinio perfectam, atque abſolutã viderat) iam collo, vultu & capite, ad quæ manûs pridie exprimenda torpuerant, expreſſis, ſummo cum ſtupore recognoſcit, & tum ille, tum adſtantes alij Miraculum ingeminantes, ingenti applauſu, DEO, ac Deiparæ Virgini cumulatiſſimas gratias agunt. Peruulgato rei ſucceſſu, fit totius vrbis, atque omnium ordinum ad oratorium Seruorum accurſus, & habitis Imagini juſtis honoribus, frequentis ſenatûs conſulto, reſpub. decreuit vti hæc verba, *Madonna ſanta Maria Madre di gratie*, id eſt, Diuina S. Maria Mater gratiarum, imagini ſubſcriberentur, quæ hodieque antiquo charactere ſubſcripta viſuntur. Atque hoc quidem inter alia Priuilegio cœlorum Reginæ viſum eſt, Seruorum ſuorum Primordia nobilitare. Sed vt ad PHILIPPVM, quem apud hanc ita diuinitus abſolutam Imaginem, ſupplicem reliquimus, reuertamur; vbi ſe ad rem diuinam in hoc oratorio audiendam, feriâ quintâ infra octauam Dominicæ Reſurrectionis (quæ illo anno in VIII. Kal. Maiarum, inciderat) compoſuiſſet, ſacrum (in cuius Epiſtola habentur illa

Coram quâ ſupplex Philippus, admirabili viſione donatur.

verba,

verba (*Philippe accede, & adiunge te ad currum istum*) fa- *Act: 8.*
ciente B.P. Alexio Falconerio, illis verbis velut ad se dictis
permotus Philippus, Diuino arreptus spiritu, à sensibus in
suauissimæ Violentiæ Extasin rapitur, eâque extra se pe-
regrinatus, in vasti horroris solitudine, inter præruptas
rupes, & aculeatarum spinarum Dumeta expositus sibi vi-
debatur, vbi hærentibus insuper tenaci in limo vestigijs,
multiplici anxius malo, cum ipso interitu, ancipiti sorte
luctari videbatur. Has inter angustias deprehensus, cùm,
Regij Vatis verbis *Saluum me fac Deus, quoniam intrauerunt* *Psal. 68.*
aquæ vsque ad animam meam, Diuinam opem imploraret, al-
lapsam auribus miræ suauitatis vocem audit, quâ redditus
sibi, serenatâ mente, animi status, ex hoc periculorum cō-
finio eductus est, & mox Beato Iuueni coruscum, ignotâ
mortalibus oculis, luce, cœlum se aperuit; cuius cùm clari-
tas, ac tranquillitas, tum reliquorum ornamentorũ Maie-
stas, vt simile nihil habetur in rebus humanis, ita nulla
verba reperiũtur, quibus possit describi. In huius cœli spa-
cioso ac beato æquore, bijugus, ex animoso leone, & miti
agnâ, auro solidus currus, volucri quidem, sed peritæ auri-
gationis moderamine trahebatur. In ipso curru, sublimi
locata solio, cœlorũ Regina sedebat pullâ in veste, sed quã
multa clarabat gloria radiorũ, quos im̃inens solij fastigio,
ignoti candoris columba, magnâ copiâ, à vertice Virginis
ac vultu quaquauersum latè fundebat. Augebãt pompam
frequentes cœlestium Geniorum stipatores chori, qui se-
dentis versicolorem, ac rigentem gem̃is vmbellam susti-
nentes, Reginæ suæ laudes suauissimo concentu decanta-
bant. Ipsa Virgo habitum, qualem nuper Patres Serui ge-
rere cæperant, manu præferens, vbi cœlites canere desie-
runt, voce, ipso cœlitum concentu suauiore *Philippe* ait,
accede,

accede, & adiunge te ad currum istum. Plura Virgo promptura videbatur, sed intercessit B. P. Alexius, qui absoluto interim sacrificio, oratoriũ ex officio clausurus, vbi B. Iuuenem abalienatum à sensibus, im̃obilem hærere videt, ratus somno oppressum, exsuscitat. Redditus sibi PHILIPPVS, tracto ex imis præcordijs graui suspirio, Ah inquit, Pater R.de ita DEVS tibi ignouerit, vt ego hunc errorem tuum excuso. Nec pluribus interceptam beatitatem verbis incusans; secum tamen aditæ iacturæ magnitudinem exaggerans, illius spectaculi gloriam & emolumenta, seuerâ trutinâ cùm dolore librabat, eò quòd adhuc in cœlestium rerum commercio, non tantum, quantum illâ semi horâ, lucri fecisse sibi videretur. Interim vbi nox affuit, quæ hāc fælicem diem sequuta est, & Philippus solitudine ac silentio eius ad libertatem agendi cum DEO vtebatur, rursus se illi Deipara videndum exhibuit, his ipsis verbis eum affata: Philippe, seruos meos in crastinum adeas, ab eis enim, præuisi currûs magisteria disces quæ statim exequi, fidelis meus seruus euasurus, curabis: nec plura; & ex stupentis, & iam satis persuasi conspectu se in cœlum recepit. Philippus, vbi illuxit, hausto totis medullis cœlestis vocationis igne, ad oratorium Seruorum gradum concitat, & audito illic sacro (in quo authori Virgini vocationis consilium enixè commendauit) ad Antistitem loci, qui tunc P. Bonfilius erat, admitti rogat; qui vbi affuit, habito illi dicenter honore, quâ decuit Iuuenem, verecundâ modestiâ, visiones sibi obiectas, & adiunctum illas communicandi præceptum exponit: Patrem deinde orat, vt ipso Interprete doceatur, quid quantumque per hæc ingentia beneficia Christus, eiúsque S.ma Parens à se præstari velint, iubeántq;. Bonfilius, diuino spiritu diues, & in hoc rerum gene-

Quæ ipsi à B. P. Bonfilio exponitur.

genere versatus, ac perspicax, per obiectam illã sentibus, tribulisque asperam solitudinem, statum illius secularem notari respondet, currum verò esse statum Religiosum, ad quem à DEI Matre vocetur: quatuor aurei currûs axes, esse quatuor virtutes Cardinales, quibus velut Cardinibus Seruorum institutũ nitatur. Per Agnam, & Leonem, quibus idem currus ducitur, humilitatem religiosam & fortitudinem, quas arduis in Diuino obsequio susceptis facinoribus, comites esse conueniat, designari: Columbam verò necessariam cordis puritatem, & contemplandi peritiam denotare. Denique pullam vestem, Virginis manu gestatam, factámque inuitationem, quâ, vt se currui adiungeret, monebatur, oracula esse, quæ illum MARIÆ Seruum in nouâ eiusdem Virginis familiâ (vbi mortificationem Crucis CHRISTI docendus sit) futurum prædicant. Accendit ea interpretatio, iam antè ardentem PHILIPPI mentem, & denique, vt id, quod diu egit, hoc religiosum Institutum amplecti statueret, effecit. Nec minore iucunditate in eo congressu, perfusus est B. Bonfilius, qui ex verecundo Philippi inter narrandum vultu, Diuini splendoris radios, haud dubios futuræ sanctitatis indices, emicare videbat. O fælicem ac ter beatum, Juuenem, tacitè cogitabat, qui splendorem generis, fortunæ blandimenta, scientiarum lucem pluris, quàm quanti DEVS similium rerum contemptum facere solet, non æstimauit; ex quo supremi largitoris gloria eò maior elucet, qui seruo suo tam grandia munera largitus est, vt haberet, quod & piè agnosceret, & contemneret fortiter, & vtróque viam sibi ad salutem aperiret. Atque hæc quidem hactenus de genere vitæ, quam vsque ad susceptum vitæ religiosæ statum Philippus duxit. Ex quibus, vt reor, clarum fit, illum aspirante

iam inde ab incunabulis Diuinæ gratiæ afflatu, ad eiusmodi perfectæ sapientiæ fastigium compendio prouectum esse, quò alij non ita feruentes velut per grad⁹ quosdam, & operosâ per varios vitæ spiritualis anfractûs, peregrinatione vix demum magnâ temporis intercapedine deducuntur.

PHILIPPVS SVPPLICITER ORAT, VT AD RELIGIONEM INTER FRAtres conuersos recipiatur, & exauditus sacro Religionis Habitu induitur.

CAPVT SEXTVM.

Hîc iam iactæ à B.mâ Virgine in Philippi adhuc infantis animam sementis velut quædam Primitiæ, eiusdem Virginis admotæ Aris, consecrantur. Etenim quantumuis & natalium claritudine, & doctrinæ opinione, & integritatis, pietatísque famâ inter nobilissimos, doctissimos, atque integerrimos quosque Ciuitatis magnum meritò nomen obtineret, retentis nominum rebus, nihil moratus has magni Nominis vmbras, in sacriorem iam Religionis Rempub. transcriptus, pro suscepti instituti naturâ, syncerę sanctimonię molem, sapientissimâ quadã architecturâ aggressus, optimæ venæ lapidem, Humilitatem, fundamentalem posuit. Itaq; eo die, quo vocationis suæ rationes exposuisse eum supra meminimus, à P. Bonfilio ad frugale Prandium pauperi Seruorum mensæ adhibitus, sub finem prandij, ex inopinato à mensâ erigens sese, & in medio Triclinij in Genua subsidẽs, verbis ardentissimis, Patres enixè orat, vti duorum sibi postulatorum gratiam facere dignentur, quorum primum erat, vt ipsum ad consortium suum admissum, sacro religionis Habitu digna-

Ardensissimè in Cõuersorum Fratrum numerum cooptari postulat.

dignarentur: alterum, vt eam gratiam sibi, inter Fratres Conuersos relato, communi omnium obsequio vtcunque compensare liceret: atque hæc quidem tam vberibus lachrimis, & tanto compunctionis, ac demissionis sensu perorauit, vt illum Venerandum Patrum consessum tam altæ humilitatis admiratione attonitum, prorumpere in lachrimas coëgerit. Tum B. P. Bonfilius reliquos Patres circum spectans, velut si tacitus singulorũ sententias exquireret, vbi non tam verbis, quam singultibus annuere omnes intellexit, Philippo respondet; se, ac Patres, quippe Seruos Deiparæ, à quâ ipse ad hanc ab illa recens institutam, atque auctam familiam tam inusitatis argumentis prodigiosè vocatus sit, non velle, neque verò posse, non morem gerere ipsius postulatis, proinde quâ par sit alacritate, ac promptitudine suscipere ipsum se, ac religiosæ charitatis complexum visceribus, filium Religionis, & Tyronẽ, sub signis Magnę Matris deinceps militaturũ, creare: & quia, altera petitionis pars indidem manârit, vnde prima, hoc est, à spiritu vocantis Deiparæ, quæ totam gloriæ suæ summam in Ancillæ titulo, ac munere collocauit, idque nomen, Matris nomini præoptauit; placere etiam, vt sub Conuersi nomine, & conditione arripiendam Seruitutem dupliciter seruiat. Atq; in hunc modum Philippus, anno ætatis Vigesimo, omnium, in quibus ad hoc ætatis vixit, votorũ maximi reus effectus, feriâ sextâ infra Octauam triũphalis Christi Resurrectionis, Religionis Habitu induitur, nomen tamen ex recepto Ordinis nostri more non mutauit, quòd in eo congressu, quem cum B.ma Virgine, de curru illum alloquente, habuit, ab eadem Virgine sub Philippi nomine ad Religionem vocatus fuerat. Ex hoc tam prospero Philippi rerum successu, manifestũ fit, *Ex spiritu*

humilitatis huic Religioni maximè proprio.

primam incrementorum eius gloriam ſecundum DEVM B.mæ Virginis liberalitati, ac prouidentiæ acceptā referri oportere, quæ, dum illi hoc ſuæ familiæ arripiendum præ cæteris omnibus inſtitutum deſignat, ſpirtumque eius inſtituti maximè proprium, id eſt inſignem humilitatem, impertitur, compēſare voluiſſe credenda eſt, obſequium circa ſe Philippi, ob infantiâ vſque perpetuatum. Nimirum habet hoc neceſſario quodam nexu perpetuò coniunctum, diuorum Patrocinium; vix vt aliquid efficacius ſit ad ineundam DEI gratiam, ac demerendam propitiam eius benignitatem, quàm eorum pro clientibus ſuis ad DEVM preces. Atque, vt inter Diuos B.ma Dei Mater vtiq; eminet, ita procliue creditu eſt, eam in PHILIPPVM, ſub hunc ingreſſum, tot rerum mirabilium ambagibus adornatum, prolixè liberalem fuiſſe. In quorum numerum beneficiorum non immeritò retulerimus; quòd, cùm nobilibus Adoleſcentibus, Religioſum inſtitutum cogitantibus, mille manûs Parentum, amicorum, aliorumque (qui ſimilium candidatorum ambitum pro inſaniâ habent) inijci ſoleant, Philippus tamen, & ipſos Parentes, qui illum vnicum, & vnicè amatum habebāt, tot votorum fructum, & emeritæ ſenectutis ſolatium, tum illum virum religioſum, quem ei præfectum ſuprà meminimus, & verò præcipuè Epiſcopum Ardingum, virum omni ſcientiarum & pietatis luce clariſſimum, denique omnes bonos propoſiti ſui promotores habuit, qui eâ ætate in Ciuitate floruerunt. Hiſce vijs, atque adminiculis in ſeruum Virginis initiatus Philippus B. Bonfilium de Monaldis (quo interprete habitæ nuper apparitionis vſus fuerat) antiſtitem ſortitus eſt: cuius viri eximiam vitæ Sanctimoniam, vox cælitus allapſa, ſub mortis eius tempus, quâ ad cœlum inuitabatur,

Quantos virtutis Magiſtros nactus fuerit.

tur,

tur, testata est, hoc multa paucis perstingente Elogio: Bone fili, quia filij mei vocem audisti, & inuiolabiliter eam obseruasti, centuplum accipies, & vitam æternam possidebis: quâ voce dulcissimè exanimatum corpus eius, ad indicium, quàm preciosa in conspectu Domini huius mors sancti sui esset, ignotæ fragrantiæ suauitatem aliquamdiu exhalauit. Hoc vitæ duce amisso, Philippus operam dedit, vt se in consuetudinem insinuaret eorum, quos illi sanctitate simillimos putaret; quos inter, præter domesticos, fuit S. Petrus Ordinis Prædicatorum supremus per Italiam Hæreticæ prauitatis censor; qui post multum officio sudoris gloriosè impensum, sanguinem etiam deniq; fortissimus Martyr impendit. Hic tum suapte erga omnes bonos charitate ac diligentiâ tum apparentis ipsi B.mæ Virginis commendatione, nouellam ipsius Seruorum familiam, & sibi mirè commendatam habuit, & alijs comendauit, præcipuè verò Reipub. Florentianæ, & Innocentio IV. summo Pontifici, apud quos graphicè admirabilitatem Exordij huiusce Religionis deprædicauit. Inter autem Domesticos B.P. Bonaiunctam ex Septemuiris, Religionis post Deiparam authoribus, vnum præcipuè coluit Philippus, hominem aliàs multis nominibus clarum; memorabilem tamen cum primis prodigio, quod in hunc modum euenit. B.P. cum socio in eâ inedia, & lue quæ anno 1244. totam penè Italiam deuorauit, per vrbem Florentiã mendicatum processerat, in eoque, saluti fratrum necessario quæstu, ad quæstuosum, vsurarum acerbitate infamem, hominem diuertit, quem nuper ipse B. Pater de salutis periculo hoc ipso nomine grauiter admonuerat. Is vbi Mendicos Virginis Seruos pro suis foribus operiri stipem aduertit, Panem & Vinum, lethaliter condita, per ancillam

Vnius illorum venenati potùs miraculosa deprehensio.

ad eos mittit; quæ vbi Patres acceperunt, ancillæ, notæ alioquin in Deiparæ Seruos pietatis, partem accepti beneficij obtulerunt, quam cùm illa, & temporum & heri auaritiâ prope enecta auidè famelico ori admoueret, Bonaiuncta, caue filia, inquit, morte luitura, mortem mordeas; beneficium Domini tui, mixtum toxicum, maleficium fecit, quo vitam mihi ereptum ibat, sed adipsum reuersa, hanc, aliásque noxas morte illum luisse inuenies, & sub hæc dicta, potente crucis signo depulsâ à muneribus peste, ijs cum socio innocuè vescitur. At ancilla interea ad Dominum, quem sanum ac sospitem reliquerat, perueniens, eum humi extensum, & exanimem, frustra aliquoties inclamatum, reperit. Quod factum vbi quaque versum percrebuit, Buccinæ instar fuit laudum, ac meritorum Seruitanæ familiæ. Hoc ergo, aliáq; Euangelici splendoris Eximia, lumina in Ecclesiæ candelabro radiantia oculis velut aquilinis Philippus identidem obseruans, nō mediocriter alienâ luce suam cumulabat; minimè nescius ad ingenuam sanctimoniam, ingentia ex consuetudine sanctorum virorum, accedere incrementa.

B. P. PHILIPPI IN ASCETERIO CAPHAGII, QVOD HODIE D. ANnunciatæ dicitur, exercitationes ac studia.

CAPVT SEPTIMVM.

TAntam vim, in corruptis iam inde ab Origine pectoribus hominum, obtinuit affectata à Protoplastis nostris Diuinitatis illecebra, vt non modò ægrè ac difficulter ad Christianam Humilitatem inflectantur, verùm etiam, violento ambitûs velut œstro quodam rapiantur in omnes eos honores, quibus malesuada Superbia, vmbram aliquam affundit dignitatis. Itaque siquis est, qui

Summo ardore cōtempta officia sectatur.

effer-

efferre ſeſe, & euehere ſuper alios in promptu, atq; in expedito habet, eam tamen poteſtatem ſponte abdicat, & hunc, in Excellentiam, animi furentem impetum, intra rationis limites coërcet, is à ſe ipſo vir alius diuerſúsque euadit, de quo illud ſcripturę meritò pronuncies 1. Reg. 10 *inſiliet in te ſpiritus Domini, & mutaberis in virum alterum*: ſectatorem videlicet eius, qui dixit Matth. 11. *Diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde.* Horum in numero Philippus noſter agmen ducturus, Exemplo vix imitando, certè admirando, cùm ætate floreret, clareret & Illuſtri proſapiâ, corporis conſtitutione vteretur delicatâ, ſcientiarum perſpicatiâ excelleret, & aſſueuiſſet (tametſi inuitus) pro domeſtico ſplendore, famulitij obſequijs, quo impetu filij huius ſeculi ad grandia ac ſpecioſa nituntur, eo Philippus ad obſcura, & vilia ferebatur, ea maximè ſectatus, quibus retũdi potiſſimùm poſſe, donorum, quæ habuit, ſplendorem crediderat. Igitur vbi curam hortuli, primam ſibi demandatã Prouinciam, accepit, & rei herbariæ, quæ potiſſimus domi cenſus fuit, iuſſus eſt quæſtorẽ agere, ſic ſe totum illi operi dedit, vt illum non æſtuoſus, non frigidus, nõ pluuius aër, non deniq; vlla cœli, aut ſoli inclementia à cultura retardaret. Quin inſuper, impẽſo in hortum die, bonam noctis partem Culinæ, ac Triclinij obſequijs impendebat. Mirè illum delectabat varietas horum vilium officiorum, potiſſimùm ea, quæ ad eius obedientiæ periculum faciendum vſurpabatur. Itaque iam ſedentibus ad menſam fratribus miniſtrabat, aliàs obſequebatur ægrotantibus, ſubinde longo ſacco conſpicuus, oſtiatim mendicabat, deinde Ianitor fores Monaſterij venientibus aperiebat, denique, ad obſequium æditui, templum verrebat, ſacrificantibus ſeruiebat, vniuerſim omnia vnus Domûs obſequia complecti videbatur. In quibus, etſi perquam laborioſè

ac va-

ac variè esset distentus, tamē, quin chorum diligentissimè frequentaret, maximè noctu, nihil sibi obstare patiebatur. Imò obseruatum est; illum semper primum in choro, & vltimum fuisse. Atque hæc quidem sedulitate & constantiâ maximâ, illud verò patientiâ inusitatâ, quòd satyricæ Irrisionis dicteria, & probrosa scomata hilarissimè tolerabat quorundam, qui illum olim nouerant; pauci enim popularium eâ tempestate nobiles reperiebantur, qui damnatis præsentium rerum blandimentis, Christianæ se Philosophiæ dederent. Quapropter Philippum vel emotæ mentis vel animi in vilitatem degenerantis vitio, insanire pannosis & laceris illis centonibus dictitabant, Squalorem oris ac maciem interpretatione eòdem trahentes; quam tamen tum indefessi labores, atque inediæ, ac cæteræ corporis afflictiones, tum verò præcipuè animi in res diuinas (etiam, cùm alijs rebus occuparetur) perpetuò eleuati, suspensio conciliabat. Quæ quidem diuinorum (vt cum Areopagita loquamur) *Patientia*, vbi animo semel insedit, inter eximia alia, quæ agit, mentem à desiderio cibi, nisi & necessarij, & parabilis, auertit, in vestiū delectu vilissima amiculorum ambit, ex laboribus & difficillimos, & obscurissimos deligit. Quæ omnia, cùm per annum integrum in Asceterio Caphagij Philippum exercuissent, cupido animum eius ingens incessit arctioris vitæ, & pœnitentiæ rigidioris; nam votum potiùs, quàm rem solitudinis hactenus in Caphagio sibi consequutus videbatur. Hi diuini spiritûs stimuli cùm gliscente indies magis ardore, amoreque solitudinis, animum Iuuenis acriter peruagarent, sciréteque optimus virtutum æstimator, inuiolatâ obedientiæ sanctitate, posse subditum, altioris sanctimoniæ instinctûs ac desideria Superiori proponere, & eius exspectare

Nihi æqualium irrisiones cunctatus.

Amore solitudinis ad mōtem Senarium petit.

ctare censuram; in animum induxit rem omnẽ ad Antistitem referre, & vt impetratæ gratiæ beneficium pronius foret, causatus est, quietem suam optatam apud Caphagium solitudinemq; importunis & frequentibus suorum visitationibus, interturbari. Placuit Antistiti res modusque propositionis, & Philippum familiæ montis Senarij adnumeratum, bonis cęptis bene precatus, dimittit ad solitudinem; vbi DEO ac B.ma Virgine Agonothetis, pro æterni viroris palmis, & cœlestis gloriæ coronis aliquamdiu depugnauit.

PHILIPPVS SE IN VIAM DAT AD SOLITVDINEM, VBI SERVI SVI SANctitatem DEVS miraculo manifestat.

CAPVT OCTAVVM.

ALexandrum Magnum, Macedonum Regem, (vt inter alios, in Historia S. Hilarionis refert D. Hieronymus) solitum accepimus, fælicem prædicare Achillem, quòd fortium facinorum suorum Homerum nactus fuerit laudatorem. Quod siue ambitiosissimus Iuuenis generis sui Authori inuiderit, siue ita senserit: imodicarum cupiditatem laudum non nisi ob ingeniosissimis fingendi, mentiendique artificibus satiari posse: nos certé Philippum nostrum, tantò ab hac vanitate alieniorem, quantò veriùs huiusce compotem voti, multò feliciorem meritò prædicauerimus, quippe cuius insignium factorum, non modò quinque supra triginta optimæ notæ Scriptores, sed ipse adeó æternæ veritatis, cœlique interpres, Christi in terris vicarius, Paulus V. exstitit præco, in literis Apostolicis, quibus laudari illum in publicis Ecclesiæ officijs concessit, quarum pro re præsenti summa istis verbis

continetur. *Adolescens* (PHILIPPVS) *crescebat, & confortabatur spiritu, & erat in desertis, vsque ad diem ostensionis suæ ad Ecclesiam Dei.* Anno igitur ætatis 21. Philippus, eo, quem paulò antè descripsimus, solitudinis amore incensus, cū Præsulis sui literis Florentiâ iter ingreditur ad montem Senarium (cuius partem nuper Congregationi Seruorum Deiparæ, nobilissima familia Stufensium dono dederat) montem, qui velut præparatus mons Domûs Domini in vertice Montium, in medio sex aliorum situs montium, cœlestem verticem inserit nubibus, & cæterorum quodamodo Capitolium agit. Septem Primi Patres, Ordinis satores, hunc locum more Eremicolarum primùm habitare cæperant, sparsis circa exiguum Sacellum, quod in ipso montis iugo constructum erat, casis, rudi opere sic contabulatis, vt cœlo, quod passim admittebant, ac pauperie illustriores essent. Huc ergo Philippus velut ad tranquillam portûs stationem delatus, cùm cœlestibus grauem mercibus, mentis suæ nauem appulisset, iactis egregiæ constantiæ speiq; anchoris, multos per annos conquieuit, rationem vitæ exorsus, & pœnitentiæ rigore & contemplationis splendoribus admirabilem. Itáque paternæ domûs Patricium splendorem, ac ditia commoda, cum syluarum horrore, & præruptorum asperitate scopulorum, antrisque commutat. Nam cùm reliqui Patrum cellas incolerent, tabulis vt diximus iunctas, Philippus vnam elegit factam naturæ manu, quam non absimilem dixeris illi, quam in Sublaci Alpibus, Româ relictâ, sibi delegit D. Benedictus; nam quâ parte Senarius obliquè in Orientem solem, septemque Triones spectat, & ad agrum, quem Mugellum hodie vocant, asperum, & crebrarum stirpium inæqualitate hirsutum obuertit dorsum, centum sub sacello passibus, Spelunca

Quàm benè commodis solitudinis vsus.

lunca visitur perantiqua, quæ in montem effossa, aream dat, ad exigui cubiculi mensuram: altitudinis, mediocrem Viri staturam (quali Philippum fuisse constat) non excedentis. Etsi hoc nostro æuo vetustate, & hominum frequentiâ attrita, in maiorem altitudinem excauata videatur. In ipso Speluncæ aditu sinistrorsum ingredientibus Arula se offert, cui supernè imminet salutiferæ crucis signum, rudi sculpturâ, in ipso excisum saxo; in rupis latere erectus apparet lectulus, cuius in capite prominet ex eodem saxo haud mollius ipsâ spondâ Ceruical; breuium somnorum conciliator. Hæc ara orationum & contemplationum Philippi Thimiamatis Altare fuit; Hæc huius antri Arena; in quâ eos pœnitentiæ, & spiritualium laborum agones exantlauit, qui PHILIPPVM Antonijs, Macarijs, Onuphrijs, & cæteris huius generis Athletis, suorum miraculis sæculorum, æquare potuerunt: hîc enim iungere noctibus dies, in oratione, & contemplatione rerum diuinarum, hîc mistas delicijs cœli eiusdem iniurias, pluuias, niues, gelu, & amicam alpibus reliquam intemperiem fortiter pati, hîc herbarum stirpibus & gelidâ enecare quodamodo potiùs, quàm sustentare corpus: vt Anima in Virgulam extenuata fumi, ex aromatibus Myrrhæ & thuris, è deserto ad cœlum expeditiùs penetraret; hic denique omni alio damnato commercio, niti super dilectum IESVM suum amabat, illiusque se oculis probare, haud quaquam irrito labore studebat, vt semper vel in DEVM absorptus, vel in se collectus, id ageret, vt subinuisenti spiritui S. nihil in diuino animi hospitio appareret, quod tanto hospiti posset officere. Hæc fortissimi

Eius Spelunca.

Et Exercitia.

Impetratus precib9 fonticulus.

Iuuenis ſtudia quantopere Agonothetæ DEO probarentur, è ſequenti prodigio intelligi poteſt. Dum Philippus in hoc ſolitudinis ſequeſtro ita ageret ſolitarius, vt rationem vitæ ſuæ ad obedientiæ amuſſim exigeret, fieri nō potuit, vt ſuperiores ſolida ipſius ſanctitas & merita laterent, quo factum eſt, vt de illo mittendo, ad alia Religionis loca, ſuo exemplo colluſtranda, cogitarent, quod vbi PHILIPPVS perſenſit, quanquam nihil obedientiâ haberet antiquius, ad precationem tamen ſe contulit, & in eâ enixè DEI benignitatem orauit, vti aliquâ viâ ſibi manifeſtaret, quo vitio ſuo, minùs grati tolerati illâ ſub rupe labores & puræ lachrymæ, aliaque inibi depugnata prælia Diuinis oculis diſplicuiſſent, vt propterea exauthorari, & illius ſtatûs tranquillitate deijci mereretur. Vix orandi finem fecit, cùm (mirabile dictu) implorati Numinis indulgentia, ad teſtandū tum ipſi Philippo tum omnium ſeculorum memoriæ: longè aliter labores illius, agonésque ac lachrimas in cœlo æſtimatas eſſe; contigit; vt ex illâ duriſſimâ, eâq; pro reliqui montis naturâ, aridiſſimâ rupe limpidiſſimæ ſcaturiginis derepente fons erumperet. Vt perire non potuiſſe Philippi lachrimas DEVS oſtenderet; hunc in hanc vſque diem perennem fontem dedit, qui ab authore nomen ſortitus, fons B. Philippi appellatur, documento poſteris futurus, pœnitentium lachrymis, duriſſima quæque molleſcere, & quæ priùs fuêre ſterilia, hoc rigata humore, ad frugem corrigi. Huic Euentui affine quiddam, inter Gallica monumēta habetur de D. Capraſio Martyre. Is Maximiani Principis duriſſimo in Chriſtianos tempore, ſuppliciorū exterritus metu, in auiæ ſolitudinis ſpelæum ſeſe abdiderat, vbi cùm ſe ex metu collegiſſet, pudere eum cæpit ignauiæ ſuæ, proindè ad preces conuerſus

Deum

Deum vnicè orauit, vt si illum tam gloriosi certaminis victoriâ dignum duceret, testatum id faceret, elicito, ex illo saxo, sub quo latebat, fonte; quod cum illicò diuinitus contigisset, Caprasius, præceptâ in tam claro omine victoriæ dulcedine, animatus, Daciano Prasidi sese vltrò stitit, & egregio certamine fortiter defunctus, de Tyranno triumphauit. Itaque vt ad nostram vsque ætatem huius fama & nomen fontis D. Caprasij hoc prodigio perennat in Gallia, sic in Hetruria ad maiorem serui sui Philippi gloriam, visum Deo est, huius & nomen & venerationem fontis, inde vsq; à quadringentis annis in hunc diem conseruare: & quidem in monte, cui naturæ inclementia ne vnam quidem aquæ venulam concessit; vt exarescere in illo omnia necesse foret, nisi id illi cœlitus, id est pluuiâ, caueretur. Res plena miraculi est, quod fontis crater naturæ ingenio ad capacitatem decem aut certè duodecim sextariorum, in saxo excauatus, vbi ex incompertæ scaturiginis venâ repletus, exhauritur, illico ad summum alueoli labium exuberat, ibique arcano quodam imperio sistitur, vt non exundet; vt quoties vel totus, vel partim hauritur, è vestigio ad pristinam redeat plenitudinem. Digna memoratu res est, quæ sub æstatem accidit, Añi reparatæ salutis 1595. cuius siccitate cùm exceptæ cisternis pluuiæ aquæ exaruissent, toti Cœnobio Eremitarum nostrorum, quod in illo monte situm est, quotidianisque hospitibus & fabris, ad quadringentos numero, qui tunc ædificium in loco moliebantur, aquandis, vnus hic fonticulus abundè suffecerit, hoc perpetuo tenore haurientibꝰ identidem refusus: in quo, vt prodigiosum Prophetæ Elisæi, suppeditatum hospiti viduæ oleum retulit, ita mirabiliùs, non vasis solùm sed tempori etiam resistit, cùm ad hæc

Quæque in eo prodigiosa.

noſtra tempora ſuperſtes, perpetuato miraculo hunc beneficum morem refundendi ſeſe, nihil haurientium frequentiam morans, velut inuiolabile inſtitutum ſeruet. Et verò ita conuenit, vt qui fons teſtis diuinitus datus eſt meritorum Philippi, idem de eorundem meritorum immortalitate fieret immortalis, & pro veritatis naturâ nunquam poſſet euacuari. Atque vtinam, quantùm illo leni murmure tacitus innuit ſanctitatis Philippi hic fons, tantò vocaliori aliquo illi ſono loqui daretur, Cœli cum illo Antro conſuetudinē, adminiſtratas indidem inquilino delitias, ſolatia, ſpectacula, monita, & familiares cœlitum congreſſiones, deniqueS.mi Anachoretæ noſtri in illo, ſpectatoribus Diuis, partas victorias: ſuppleretur fortaſſe, quod induſtria humilitatis Philippi huic Hiſtoriæ ſubduxit, nec dubium eſt, quin exactum in illo ſpelæo quadriennium, vel ſolum, iuſtum volumen daret. Sed hoc omniū eorum (qui res Sanctorum, poſteritatis bono, ſcriptorum commendant monumentis, fatum eſt, vt nullos experiantur interuertendæ copiæ ſtudioſiores, illis ipſis, quorum gloriæ maximè ire conſultum volunt. In quo ſtudio, vt Philippus nemini ſecundus fuerit, efficere tamen non potuit, vt ſanctitatis illius ſplendor illas ſe inter latebras contineret, vt ea propter cum Superioribus egerit de ineundâ aliquâ ratione, quâ perpetuò incluſus, atque abditus aliquò, ex omnium hominum oculis ac memoriâ excidere poſſet, cuius ei poſtulati, ad Aſceterium Senenſe, vt mox videbimus, tranſcripto, facta ſpes eſt.

B. PHI-

B. PHILIPPVS ADHVC SVB FRATRIS CONVERSI NOMINE ET CONDITIONE latens, Tyronibus Asceterij Senensis à P. Generali Magister Præficitur, & detectâ eo in Itinere, Diuino consilio, illius eximiâ doctrinâ, sacris Ordinibus vel inuitus initiatur.

CAPVT NONVM.

CVm annus, à partâ, partu Dominæ nostræ, salute 1257. volueretur, & B. P. Bonaiuncta secundus Ordinis Seruorum Generalis Prior, debitam Cœlo animam reddidisset, in eius locum suffectus est P. Iacobus Senensis, vir in paucis, vel hoc ipso memorabilis, quòd priusquam familiæ nostræ nomen dedisset, Societatem Laudantium D. Virginis, quam suprà laudauimus, & ortæ ex eâdem Societate, familiæ nostræ initia moderatus, fundamenta vtriusque operis iecerit talia, quæ, tantæ moli sanctitatis, per tot postea sæcula ferendæ suffecerint. Hic minimè rudis virtutis æstimator, PHILIPPI merita & sinceram sanctimoniam suis ponderibus librans, nihilque in eo Conuersi conditionem moratus, illum Tyrocinio Monasterij Senensis moderatorem Censoremque præfecit. In quo, quàm nihil P. Generalis errârit, leui occasione breui monstrauit Diuina prouidentia, quæ Philippum ad grandium operum molitionem inauguratum, iam demum in lucem protrahere, eiusque coniunctam cum eximiâ Sanctitate doctrinam, reiecto illo Habitûs Conuersi Velamine, cœlo monstrare, atque edito

loco,

loco, vnde in omnium oculos posset in currere, collocare statuit. Idque in hunc ferè modum accidit. Philippus, vt narrare cæpimus, cum mandatis P. Generalis, viam Senas, socio quodam F. Victorio, ingressus, fortè inciderat in duos PP. Teutonicos instituti Prædicatorum, qui, vt erant egregiè docti, functique apud suos publicis vel docendi vel gubernandi muneribus, Reipub. suæ causâ Romam petebant; hi Philippum ac socium, socios itineris nacti, quòd Jtalicæ linguæ non essent gnari, latinè PHILIPPVM salutare, & pluribus affari cæperunt; quibus Philippus tam tersè prompteq; respondendo satis fecit, vt non tam loqui, quám cum lacte haustam latinitatem fundere videretur. Patres allecti suaui eloquentiæ illecebrâ, alios ex alijs sermones serunt, & inter alia de instituto PHILIPPI sciscitantibus, ille & nomen aperit Seruorum Deiparæ Virginis, & deinceps admirandam familiæ suæ originem narrat, vt videlicet viginti quinque ab hinc annis Diuino consilio factum sit, vt ipsa cœli Regina hoc institutum condiderit, perfectaque ei laude, ex ore Infantium & lactentium, nomen Seruorum fecerit, idque Diuinæ prouidentiæ maximè consentaneum fuisse; peracutâ atque eruditâ ratiocinatione subinfert. Nam, vt in Ecclesia Christi tot essent, & tam varij Ordines, optimis, ac sanctissimis legibus à diuersis excogitati Conditoribus, decuisse, vt vnus aliquis ordo esset, qui à Patrocinio, atque obsequio Magnæ Matris & nomen, & sanctimoniam sortitus, in emergentes hoc æuo, sectarios, qui omnem vbique pietatem, omni armorum genere abolitum atque excisum ibant, incurreret, vnà cum reliquis, & sic velut coniunctis doctrinæ, & sanctissimi exempli armis, DEI Ecclesiam, propulsatis hostibus, tegerent, ac tutarentur. Plura in hanc senten-

Aliud agens, comitib⁹ prodit eruditionem.

sententiam locutus, mirum in modum delectauit Dominicanos, admiratione attonitos coniunctæ cum altâ humilitate facundiæ, ingenij cultu. Quem vtique diuinitus ad tantam Diuinarum scripturarum lucem esse prouectum, intelligentes, tam ipsi, quàm socius Victor (huius Philippi doctrinæ hactenus ignarus) eum vnanimes inuadunt, & vt sacris se Ordinibus initiandum curet, hortantur, quò commodiùs in commune Proximorum emolumentum, ea Diuinæ largitatis munera cedere possint; Ad hæc modestissimus Iuuenis: se verò DEI afflatu, ac Deiparæ (cui se totum commiserit) cuncta dirigente, hunc in Religione seruitij statum, omnibus alijs præoptasse, respondit; & cupere in eodem vsq; ad supremum vitæ spiritum perdurare. Cæterùm sperare se, fore propediem, vt Religioni de claris viris prospiciatur, qui rei Christianæ fines & proferant, & tueantur; proinde illos etiam atque etiam orare se, vti ignoscere dignentur, quòd patientiâ ipsorum in audiendo abusus, licentiùs, fusiúsque locutus sit, quàm, sub oculis ipsorum Fratri Conuerso conuenerit: quòd si quid temerè exciderit, quod adeò plausũ meruisse videri posset, de eo se ab ipsis silentij gratiam petere, quando obsequẽdi ipsis, fallendique laborem Itineris studio potius, quàm vllum alium in finem sermo institutus erat. Sed frustra fuerunt hæ preces, nisi quòd id efficiebant, vt quò enixiùs adhibebantur, tantò magis conscij accenderentur ad prodendam hac etiam anxiâ humilitate commendabiliorem Philippi doctrinam. Igitur Senas delati F. Victor sub lætitiæ onere laborans, non potuit sibi temperare, quin illico, obuio cuique, suorum de Philippi doctrinâ & latinâ facundiâ, totaque rei in Itinere gestæ serie narraret. Idem nihilò segniùs factitabant PP. Prædicatores, qui Philippi sanctitatem &

Clericalem dignitatem abhorret.

Retecta eruditio ad Antistites ordinis defertur.

ſcientiarum præſtantiā, tum apud externos paſſim per vrbem, tum apud ipſos Philippi Superiores mirè deprædicabant. Iam ipſum ſcientiarum arcam, iam ſapientiæ Theſaurum, iam parem Diuo Stephano Protomartyri acclamantes, propter ſapientiam & ſpiritum, quo loquebatur. His tam honorificis laudibus, quas minimè ex vano hauſtas veritas ipſa implebat, commoti Patres Senenſes, detectas in Philippo dotes P. Generali perſcribunt. Is fortè tum Romæ abſens, Ordinis ſui Confirmationem vrgebat apud Alexandrum IV. ſum̄um Pontificem, qui imperioſo apparentis ſibi B.mæ Virginis monitu, denique datis, binis Apoſtolicis literis, antiquato quodam Jnnocentij V. (quod obſtabat) decreto, Inſtitutum Seruorum primus Pontificum approbauit, eamque ob rem, familia noſtra, & grati ſui animi, & huius erga Marianos Seruos, beneficentiæ monumentum, ipſi ſtatuam poſuit, & apud D. Annunciatam Florentiæ dedicauit. Itaque delatæ Romam PP. Senenſiū literæ P. Generali benè geſtæ apud Pontificem Reipub. ſuæ lætitiam non mediocriter cumulârunt. Perueniunt interim etiam Romam Prædicatores PHILIPPI duo illi ex Germaniâ Dominicani, & promotionem eius ad ſacros Ordines, haud ſecùs, ac ſi rem ſuam ingenti operæ precio agerent, apud Generalem perurgent. Tribuit ergo communi bono, & tam grauium, ac doctorum virorum Authoritati, P. Generalis, vt Philippo ſeriò in mandatis daret, vt ſe ad ſacros Ordines ſuſcipiendos compararet; id quod ille poſt patratum, in illo omnium virtutum Domicilio pectore, Humilitatem inter & Obedientiam, longum certamen, cedente demum Humilitate, vt faceret, in animum induxit, pro vt deinceps videbitur.

PHI-

PHILIPPVS SENIS SERVORVM TYROCINIO MODERATVS, FIT SACERdos; cui, redditâ functionis suæ ratione, per occasionem Capituli Generalis, primo sacrificio operanti, accinit Cœlitum Chorus.

CAPVT DECIMVM.

POstquam PHILIPPVS toto biennio Senis versatus, non tam monitis salutaribus, quàm institutæ vitæ ratione atque exemplo, omnium verarum virtutum Archetypo, creditam sibi Iuuentutem, Diuino, quo ipse agebatur spiritu, impleuisset, ea quæ priùs in animis moribusque Tyronum, ad viuum expresserat, in aliquot redacta capita, Concilio Patrum Generali, habito in monte Senario, anno Christi 1259. censenda dedit. Quæ, vt syncerum illum Conditricis Virginis, & ab eâdem Religioni infusum spiritum suauissimè redolebant, ita ab illo Patrum consessu auidè accepta, atque laudata sunt, deinceps profundamentis Religiosæ Seruorum molis futura. Sed hæc interea Philippi industria, non ita se intra domesticorum limitum angustias continuit, quin ingenti cum fructu, Senensium salutem complecteretur. Ea illo tum æuo potissimùm periclitabatur intestinis Ciuilium factionum discordijs, quas Rex Manfredus, immodicis elatus successibus, serebat, alebatque, vt Senensium viribus res Florentinorum, qui Pontificis partes sectabantur, attereret. Quorum perfidia, & virulentia consiliorum, postero año Montem Apertum ad Arbium memorabili clade nobilitauit. Hac opportunitate quan[tũ] operæ precij fecerit Philippus, lucrifactus, in illius turbidissimæ tempestatis iactatione,

Pia studia ante susceptum Sacerdotium.

ſpectatorum Virorum Catalogus declarauit, qui claris ſuis facinoribus tanti ſe Patris legitimos filios, tantiq; doctoris haud abſimiles Diſcipulos poſtea præbuerunt, prout, copioſiùs res ab ipſis præclarè geſtas proſequuti, Annales noſtri demonſtrant. Interea, operoſus MARIÆ Seruus Philippus, in Procuratione alienæ ſalutis, haud immemor ſuæ, ſi vnquam aliàs, tum verò hoc tempore in eam curam incubuit abſolutiſſimæ puritatis, quam par eſt Euangelici Sacerdotij inaugurationem antecedere. In hoc enucleatiùs, fuſiúſque docendo, vt multi ſimus, non videtur magnopere requiri; nam Philippus natus quodamodo, certè educatus, ab incunabulis vſque, in accurato, eóque nunquam interrupto perficiendi interioris Hominis ſtudio, vt perpetuo poſitum in more habuit, omnes Diuinæ Gratiæ gradûs, atque incrementa, ſubactæ atque exaggeratæ mentis præparatione, quo ad potuit anteuertere, ſic qualem ſe in huius & honoris & oneris, Angelicis humeris formidandi, contemplatione geſſerit, cuiuis pronum cognitu fuerit.

Interea Prior Generalis promotis, atque digeſtis apud ſedem Apoſtolicam præcipuis Reipublicæ ſuæ moliminibus, Comitia Generalia in monte Senario habenda, anno ſæculi huius Quinquaſimo nono edicit, eodémque Philippum, ab Epiſcopo Florentino Ioanne Mangiadorio iam ſacris inauguratum, nondum tamen operatum (quod ad id, humlitate contractus, ac reuerentiâ timidus maiorum imperia opperiretur) vocare placet: qui vbi adfuit, in comitium introductus, redditâ ratione præfecturæ ſuæ, quam Tyrocinio Senenſi nauauerat, poſtquam Venerando illi Patrum conſeſſui Tyronum ſuorum indoles, dotes naturę, propenſiones, & progreſſûs denique ſingulorum expoſuiſſet,

iſſet, quantum in Iuuentutis Religioſæ accuratâ, ac peruigili educatione ſitum ſit, tum multis alijs, tum vel inde demonſtrat, quòd plerúmque ex Tyrone colligi poſſit, quis qualiſque Veteranus euaſurus ſit.

Patres, approbatâ Philippi, & operâ, & ſententiâ, abeuntem ex Magiſtratu Nouitiorum, adeuntemque illud ſuum Senarij Antrum, in quo non ita pridem ipſe ex Tyrone, ſpiritus ſancti vnctione, breui emeritus Aſceticæ Philoſophiæ Magiſter extitit, cumulatis Diuinæ Gratiæ apprecationibus proſequuntur; Vteretur ergo conceſſis diebus ad ſe comparandum, quò, quâ par erat, animi luce atque ardore, obiret id opus, quo nullum diuinius aut auguſtius contrectari à mortalibus poteſt. Paret Philippus, &, vt id otium votorum tunc ſumma erat, ita eo tempore vſus eſt, vt illius breuitatem cœleſtium Gratiarum redundantia abundè ſuppleuerit; nam, cùm peractis Comitijs & rebus Ordinis publicis ritè ordinatis, Philippi Neomyſtæ ſacrficio conſtituta dies, ſingulari Patrum, ob conceptam de Viri ſanctitate opinionem, expectatione illuxiſſet, prodit ille ad aram ornatu Sacerdotali trabeatus, & vultu ac cultu reliquo, ex conſortio ſermonis DEI Diuorum alicui immortalium, quàm mortali homini ſimiliore incedens. Itaque rem diuinam exorſus omnium Patrum animos oculoſque tralucentibus collatæ diuinitus gloriæ ſplendoribus perſtrictos, in dulces lachrymas & ampliſſimam, deliciarum diuinarum diuitem, contemplationem ſoluit. Iamque ſacrificium ad Vmbilicum erat, & peracta corporis & ſanguinis CHRISTI Sacroſancta Conſecratio; cùm in illo Mariano Patrum Cætu inuſitatæ lucis irradiatio videri, mox, per nouos exceſſûs animorum, librati in DEVM, corporis ac ſpiritûs impetûs, ijdemque ſurſum ſuſtolli

Patrum in Capitulo generali de eo existimatio.

Primitias celebranti Angeli accinunt.

ſtolli cœpti, non iam in ſua poteſtate erant, ſed raptu quodam abſorptæ mentis, ex præſente, in ſacrâ Euchariſtiâ Chriſti Maieſtate, illius ſpiritu magis, quàm ſuo agebantur. Atque hi quidem motûs Prodromi erant admirandi euentûs, qui poſtea ſecutus, rei inſolitæ admirabilem Coronidem inpoſuit; vix enim Seraphicus Neomyſta noſter, puris illis, & cœlo aſſuetis manibus DEVM panem Angelorum ſuſtulerat adorandũ, cùm ecce cœleſtis concentus è ſublimi, omnium, qui aderant, auribus affluens, mirâ ſuauitate inſonuit, tergeminum illud, & ſpiritibus Seraphicis familiare *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEVS Sabaoth*, dignâ angelico artificio modulatione, ingeminans.

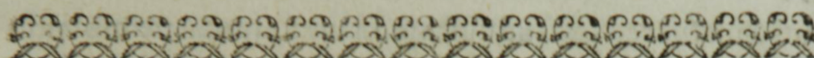
Quæ res, vt non minùs mirificè affecit illam piiſſimam Patrum Congregationem, quàm admiſſum olim ad ſimilem cœleſtis Beatitatis delibationem, Vatem dicam, an Euangeliſtam Iſaiam, ita haud diſſimiles motûs, atque effectûs in vtrorumque animis procreauit. Nam quemadmodum Iſaias refert, ſuos illos Seraphinos, ſonoris atque altiſſimæ intelligentiæ vocibus (quæ illorum ſunt vernaculæ) magnâ contentione Diuini amoris, ſe mutuò ad collaudandum Deum prouocaſſe, ter Sancto illo cantu; ita in illorum animis Sanctorum Virorum, qui huic Philippi ſacrificio, eiúſque Muſicæ intererant, ſublimiorem quãdam humano captu diuinæ Triados perſpicuitatem, exiſtimationémque ingenerauit. Præterea quemadmodum apud Iſaiam vi atque efficacitate vocum Seraphicarum commota ſunt ſuperliminaria, ita illius Venerandi Senatûs moti in Deum, ac promoti animi ſunt, & dilatata corda, trahace, atque efficace cœleſtis illius concentûs dulcedine, quæ, quamuis eſſet ſublimiſſima, & eâ effectas mentes ſublatè proueheret, non ſecùs tamen, ac Iſaiæ factum, cùm ſpecta-

ſpectaculi ſui diuinitate attonitus, dixit: *Væ mihi, quia vir pollutus labiis ego ſum*; ſic nemo Patrum illorum fuit, qui in clariſſimâ illâ contemplationis luce, velut in nitidiſſimo ſpeculo ſe ipſum contuens, nõ ſit faſſus, indignitatem ſuã, &, ſe confeſſus peccatorẽ: atque adeò ipſe Neomyſta, cuius meritis, ac ſanctimoniæ, feſtiuo hoc fauore cœlites applaudebant. Vt illi Prophetæ Seraphini, ad magnitudinem Diuinæ Maieſtatis perculſi, ſua ſibi ora, atque oculos occulebant alis, ſic obiecto ſibi ſe, Philippus, qui in tantâ dignitate Sacerdotij, tãtis ac tam auguſtis myſterijs operaretur, indigniſſimum ſe profitebatur. Verùm, vt infimus humilitatis gradus, ſemper coniunctus atque connexus eſt cum ſupremo Exaltationis, ita admoto de Altari, cui adſtabat, illius labris calculo, ſub forcipe cœleſtis panis comprehenſo, omnia in eo mundata & mutata ſunt, atque ipſe etiam mutatus in virum ſecundum cor DEI, & in Diuinæ eius voluntatis luculentiſſimum Interpretem. Quo factum eſt (vti itidem contigit mutato, per calculum, Iſaiæ, cùm promptè ſe in omnia DEI obſequia paratum offerret, dicendo: *Ecce ego, mitto me*, & Dominus diceret, *vade*) vt Philippus paulò poſt totius familiæ Marianæ ductor, & Concionator Eccleſiæ vniuerſalis Apoſtolicus conſtitutus, vtriuſque dignitatem officij, non ſolùm, factis æquauerit, ſed multis etiam inſignium decorum luminibus ita illuſtrauerit, vt hæc eius cum Iſaia collatio, deque rei vniuerſæ paritate ratiocinatio noſtra, non debeat quæſita ad ornatum hiſtoriæ otioſa digreſſio videri: quando familiariore iam DEO, hoc fauſtiſſimo Legis Gratiæ tempore, iſtarum cœleſtium neceſſitudinum cum Diuis, DEI Amicis noui teſtamenti, quàm cum Diuis, Seruis teſta-

testamenti veteris, longè frequentior, longeq́ue vberior vsus, & communicatio esse solet. Certè ea sapientiâ, eáque prudentiâ PHILIPPVS fortem, ac fidelem operam nauauit toti Ordini Seruitutis Marianæ, omnibus in illis Magistratibus, quibus postea functus est, tantâ, ac tam diuinitus collatâ potentiâ, in opere, ac sermone fuit, in obeundo munere Apostolici concionatoris (quod nomen eâ ætate magnæ & longè latéque patentis dignitatis fuit) quanta argumenta admirabilium operum illo in opere ab operario fidelissimo in agro Domini præstitorum extiterunt; de quibus, cùm deinceps frequens nobis sermo futurus sit, eóque properet oratio, hactenus de cohonestatis cœlitus hisce comitijs Senarianis, & in ijs Neomystâ PHILIPPO nostro, ista non alieno, vt videtur, loco retulerimus.

HISTO-

HISTORIAE
VITÆ AC RERVM GESTARVM BEATI PHILIPPI BENITII
LIBER SECVNDVS

BEATVS PHILIPPVS FACTVS GENERAlis, se sistit Clementi Quarto summo Pontifici, qui suâ Auctoritate Electionem eius ratam facit habetque.

CAPVT PRIMVM.

Actenus cum priuato PHILIPPO, inter haud dubia futuræ magnitudinis eius prçludia versati, iam cum eodem ad Rei Seruitanæ gubernacula admoto, vt in reperto Virtutibus eius patentiore Campo, paulò ampliora ordiemur.

Ita igitur, vt dicere instituimus, Sacerdotalibus Sacris initiatus Philippus, cùm honoratæ hac dignitate humilitati suæ parùm admodum gratularetur, vt nouis honoribus onerandam exponeret, Auctoritate (quam iam inde ab ingressu Ordinis pro lege habuit) Beati Patris Bonfilij de Monaldis, eius, quem suprà Septemuirorum nostrorum Principem laudauimus, inductus est. Is vocato ad se Philippo, pro more, quo eum semper in potestate habuit, vniuersi gregis Mariani difficultates, & ardua confectu negotia, deinde suum, atque superstitum Collegarum fractum Senio robur, & hinc ori- *Ad Publica suspicienda officia ægrè inducitur.*

undam succedentis ad sustinendam Reipublicæ molem, fulcimenti necessitatem, quæ omnem humilitatis prætensam honori vmbram magnitudine suâ atque euidentiâ inumbret, magnis rationum ponderibus, longâ ac graui oratione consideranda ob oculos proponit: quibus superata Philippi modestia, effusis in Vitam priuatam studijs suis, & latendi amori, receptui cecinit, & obedientiæ, ac publicæ vtilitati manûs ac mentem dedit. Factus igitur generalis Definitor, & mox etiam Prioris Generalis Collega, ordinatâ, ornatâque pro eo munere Deiparæ Seruitute domi, foris etiam breui res præclaras gessit. In his illud insigne fuit, & laboranti adhuc Ordini pernecessarium, quòd habitâ apud Pontificem Maximum Vrbanum quartum, mirificâ, validâque persuadendi spiritibus oratione, ratam ab eo Ordinis confirmationem, cum insigni aliquot priuilegiorum Auctario, fieri fecerit. Ad hæc Cœnobium Senense nouis extructis operibus, quò laxiùs habitari posset, ampliauit, conquisitis illi etiam nouis prouentuum censibus: eodemque studio, Reipublicæ Florentinæ, & quorundam priuatorum, ac præcipuè Clarissimi Falconerij liberalitate, templũ Diuæ Annunciatæ Florentiæ magnificâ structrâ amplificatum, restaurato Sodalitio Laudantium Beatam Virginem (ex quo Ordinem traxisse Originem, superiori libro diximus) ornauit. Id hodie Sodalitium Diui Sebastiani vocatur, eò quòd in Oratorio ei à PHILIPPO iuxta Ordinis illic Cœnobium attributo, Caput Diui Sebastiani magno in honore & veneratione habeatur. His alijsque operibus, sempiternâ posteritatis memoriâ dignis, quæ breuitatis amore omittimus, Senis, Florentiæque honorificè atque vtiliter patratis, PHILIPPVS

Religionis commodis variè consulit.

Cæsen-

Cæsennam migrat, editisque illi ægræ Ciuitati leuandæ, aliquot mensium strenuo labore, egregijs spiritualis Beneficientiæ documentis, discedit.

Interea promulgata anno Christi Millesimo ducentesimo sexagesimo septimo Ordinis generalia Comitia Florentiæ habentur, in quibus Beatus Pater Manectus de Antellis, Vir è Septemuiris Ordinis satorib' vnus, eximiè sanctus, ætate & multorũ itinerum atq; austeræ vitæ laboribus prægrauatus, cùm se Prioris Generalis Magistratu abdicasset, omnium Patrum suffragijs Beatus Pater Philippus Benitius, paucis, antequam superuenisset horis, in Priorem Ordinis Generalem (quod Reipublicæ Marianæ benè vertat, vt vertit optimè.) absens eligitur, anno trigesimo suæ ætatis, sed sanctitas suppleuerat ætatem Philippi: cani enim erant sensûs hominis, & ætas senectutis, non annorum numero computatæ, Vita immaculata, & cumulata omnibus tanti muneris numeris, atque absoluta. Id verò vbi Philippus intellexit, inopinatæ rei horrore consternatus, B. P. Manecto Præsidi comitiorum, & electionis eius auctori ad genua accidit, & supplex infimis precibus, maiorem viribus meritisque hanc prouinciam deprecatur; se enim eò maximè, Religionem esse ingressum, quòd confiderit sibi liciturum, non solùm priuato, sed seruo etiam omnium mediastino viuere, eoque in statu, obedientiæ ac subiectionis suauissimis fructibus frui potiùs, quàm vt cuiquam in mentẽ veniret, vt se Seruitijs atque obsequijs natum destinatumque à DEO, imperijs in alios præposterè admoueret. Auerteret proinde DEVS, ac Domina Deipara, vt aliud ipse consilium, aliamuè, ab

Eligitur in Generalem Ordinis.

Quod onus excutere tentans, diuinitus absterretur.

hoc fixo semel animi decreto, sententiam, vel cogitationem in animum inducat. Quæ cùm summâ contentione peroraret, resque eò esset deducta, vt hæc decretoria voluntas eius nullis conditionibus dimoueri posse videretur, Diuina prouidentia causam Religionis, & huiusce arbitrium controuersiæ suscepit, nam derepente, omnium, qui simul erant congregati, aurib⁹ vox allapsa cœlitus est, huius tenoris; Philippe, caue resistas spiritui sancto; Ego te elegi de mundo, vt sis custos huius gregis mei. Ea sententia perculso Philippo silentium deinceps, ac præfecturæ Generalis onus, honoremque imposuit. Itaque in suppremum locum sublatus, postquam consedit, ipso habitu oris, & specie quâdam, quàm pro humanâ, augustiorem, magnos in omnium astantium animis admirationis, venerationisque motûs concitauit. Deinde vehementi quodam mentis excessu, in admirationem raptus benignitatis, ac prouidentiæ Diuinæ in religionem, exhortationem
Psal. 32. exorsus est ab illis Psalmi verbis: *Exultate iusti in Domino, rectos decet collaudatio.* In eâ, commendatâ Patribus Diuinarum laudum celebratione, ad inuictam Constantiam, in accepto, per septemuiros, instituti nostri auctores, spiritu, mirificè omnes cohortatus est: hos, eos thesauros esse asserens, in quibus Deus posuerit altissimæ sanctitatis, ac scientiæ abyssos. Tum acerrimâ peroratione, in
In inauguratione cōcio & ritûs. Religionis perturbatores, desertoresque arrepti semel propositi inuectus, illud Regij vatis, *Dominus dissipat Consilia gentium, reprobat autem cogitationes populorum & reprobat consilia principum*: in factiosum hoc & ambitiosum hominum genus, tam diuinè exposuit, vt nō modo in hac Concione extemporali, sed in alijs etiam multis, quas eodem modo super psalmos, incredibili spiritûs impetu, atque ener-

energiâ, varijs occasionibus instituit, multi optimæ notæ scriptores, id in eo mirati sint, quod in Diuo Gregorio Nazianzeno quondam veneratus est vniuersus Oriens, quòd nullus videlicet vnquam in illis Censuræ locus fuerit. Receptis dehinc aditi magistratûs Insignibus (quæ pro illius æui more, virga censoria, & sigillum Ordinis erant) inter gratulantium Patrum obsequia, & significationes solitas subiectionis; tot honoribus suis, solus Philippus secum tacitè ingemiscens, magnas animo curas ex amicarum alioqui Virtutum, Humilitatis & Obedientiæ conflictu, vt ex mæsto vultu colligi poterat, concoquebat. Peractis in hunc modum ritibus, qui Generali inaugurando adhiberi solent, ex more ei socius siue collega adiungitur P. Lotharingus Florentinus è Gente Patricia Stufensi, quē Philippus ipse magnam in spem, ab adolescente in Religione educauerat; vir, in quo generis claritudo, & eximiæ literaturæ præsertim politioris præstantia, cum vitæ integritate, suauitate morum, & grauitate prudentiæ, ex æquo certare videbantur. Itaque confectis omnibus, vbi Philippus sibi redditus, solus acquieuit, cæpit seriò reuoluere animo, & cogitare, quantâ Charitate, quantâque opus prudentiâ sit ad tot homines Religiosos, quorum Pastor tam ex improuiso euaserit, ad vitæ æternæ pascua inoffensè deducendos. Etenim, vt erat vir sanctus, exemplo optimorum operum, quàm authoritatis supercilio, aut splendore verborum efficacior, ex regulæ nostræ præscripto, apud se statuit, imitationem, quàm obedientiam, & amorem potiùs, quàm timorem à fratribus suis exigere. Hinc omnibus benignus ac facilis, sibi asper ac durus, sibi parcus, alijs liberalis, comis, ac plenus visceribus misericordiæ: longè aliter ac solent aliqui, qui velut armati, po-

Gubernandi modus.

testatis flagello, bonam frugem ex subditis, vi atque asperitate extundere, id demum, cum laude, ac verè præesse, præposterè arbitrantur. Vnde omnem vitæ suę rationem, hoc in honore, ita instituit Philippus, ad reliquorum disciplinam, vt primus aggrederetur labores, vltimus cessaret; alij fructibus commodisque Dignitatis eius fruerentur, sibi onera atque incommoda reseruaret: ac nihilominus seruum se inutilem, in tam sancto more (quem ille debitum existimabat) reputans, addebat his omnibus, vitæ singularem rigorem, & humilitatem, quâ inter suos tam prę stante fuit, vt singulorum fratrem potiùs, ac socium, quàm Antistitem aut moderatorem præseferret. Ac tametsi sub initi officij principia, multis grauibúsque negotijs adurgeretur, conficiendis itineribus, instituendis Visitationibus, orationibus ad populos habendis, reuocandis ad salutis viam erronibus, solandis in mærore iacentibus, Ciuitatibus ac Prouincijs in mutuam gratiam reducendis, denique commissis sibi à principibus viris, à Pontificibus, ab Imperatore, mandatis obeundis: tamē quà licuit, nunquam Choro, nunquā ascetice vitæ exercitationib⁹, aut de die aut noctu abfuit; atque id dispendium (si modo dispendium) admirabili industriâ, ac dexteritate tractandarum rerum, quâ mirificè pollebat, facilè & compendio compensabat. Quibus in omnibus, id vnicè agebat Philippus, vt Pax toto orbe inter Christianos coalesceret, ad Ecclesiæ Chatholicæ obedientiam cuncti redirent, & concordibus armis animisque, terram, Seruatoris nostri vitâ mortéque sacratam, ex Othomanicâ Seruitute, in libertatem vindicarent. Sed hæc deinceps ex historiæ serie enucleatiùs viderimus; quibus vt Philippus initium daret, vbi ab Episcopo Florentino Joanne Mangiadorio (qui Ardingo

Eius sedulitas & vitæ rigor.

dingo illi Primario Ordinis Seruorum Patrono vitâ functo successerat) in officio est confirmatus (id enim fieri ab Episcopis in talibus Electionibus, Vrbano quarto summo Pontifici placuit, quòd difficiles illâ tempestate, longique ad summos Pontifices aditûs essent) Philippus tamen sistere se Clementi IV. Pontifici maximo, nihilo secius statuit, non tam vt stabiliretur eius auctoritate in suscepto magistratu, quàm, vt eius auspicijs atque authoritate Diuinæ Vicariâ, res deinceps gerendæ vim tantò maiorem, atque momentum haberent, & de incrementis (quod idem Pontifex demandârat) Ordinis Seruorum, eiusdemque in diuiniore literatura, ac potissimum in studio linguarum Græcæ Hebraicæ, Arabicæ & Caldææ progressibus, Sanctitati suæ exactam redderet rationem, ac sicubi etiam Seruorum Deiparæ operâ in propagandâ, aut propugnandâ fide, vti vellet, sciret, eos esse paratos, atque instructos ab omnibus, quæ ad missiones requiruntur. Et commodum per id tempus acciderat, vt ab Rege Tartarorum, (quem alij Chamum alij Cabilam vocabant) legatus ad Pontificem adesset, purpuratorum eius Regis, ac procerum Regni facilè Princeps, Coyatulus nomine, qui Regis sui verbis per interpretes Venetos, ab Sede Apostolicâ, Euangelij Præcones, in id Regnum destinari efflagitabat. PHILIPPVS id tempus esse ratus, DEVM sequendi, ac gratificandi Pontificis voluntati, & denique etiam insigni occasione ampliandi Religionis nostræ fines, succensus Diuinæ gloriæ salutisque animarum Zelo, summi Pontificis genibus aduolutus, aliquot sui Ordinis Alumnos, ad eam expeditionē obtulit. Habitus est à Pontifice Philippus humanissimè, eiusq; tam prolixâ de Ecclesia Dei bene merendi voluntate, in illo Purpuratorū, aliorúmq; Præsulum confes-

Pontifici se sistit.

Cui in Tartariam Euangelij præcones offert.

confessu, magnificè collaudatâ, agnouit: famam, quæ de eo iam tum, cùm collega esset Manecti Generalis, Romam impleuerat, veritatem sanctimoniæ illius vix æquasse. Cæterùm, quæ confecta Philippus volebat, à Pontifice Cardinali Otthobono Fiesco Innocentij IV. Nepoti, ac secundo Protectori Ordinis Seruorum demandata sunt, qui & Philippi ex Pontificis authoritate Electionem approbauit, & vnà cum illo de idoneis viris, in expeditionem Tartaricam, cum oratore Coyotulo legendis, transegit. Ea res auspicatissimis initiata principijs, non nisi fælices successûs videbatur polliceri; nam postquam illis Apostolicis viris, & futuræ inter Barbaros Ecclesiæ, luminibus, Ecclesia Romana bene precata esset, Populusque Romanus eos optimis ominibus esset prosequutus, opportunè, vbi Venetias peruenerunt, stantem in anchoris Classem, ac vela propediem ventis daturam nacti, eam conscendunt, &, quod fælix faustumque sit, vt ad Scythas appulerunt, suam quisque, vt erant antea digestæ, sortiti, prouinciam, operi se destinato accinxêre, in quo quàm strenuā operam nauârint Serui Deiparæ, vel inde liqueat, quòd longè lateque per Asiam toto Tartarorum Imperio, atque adeò in ipsa Orientali India, siue quæ extra Gangem fluuium est, Colonias deduxerint, quas ad nostram vsque ætatem, vel omnes, vel plerasque obtinent: nam cùm aliquot annorum centurijs, nihil certi de nostris compertùm, tam vasto terrarum tractu diuisis haberi posset, demum anno à partâ salute 536. supra Milesimum quidam venerabilis Pater Anastasius, ex alto, Venetijs portum tenuit, cum tribus socijs, nostro Europeorum Seruorum prorsus habitu. Is Romam ad Paulum Tertium (qui Ordini nostro mirificè fauebat, eóque P. M. Dionysium Laure- *Ex quibus successio*

rium

rium Beneuentanum, Cardinalem S. Marcelli, creauerat) perductus, omni beneuolentiæ genere exceptus est, impetratâ etiam quarundam pro illis partibus legum pontificiâ approbatione. Referebant isti: per antiquâ memoriâ, per manus acceptâ constare; Ordinem Seruorum suis in oris, ab ijs Patribus satum; qui à B. P. PHILIPPO, aliquot antè sæculis, eò missi fuerant: cæterùm, procedente deinde tempore, copiosiore hominum ac cœnobiorum numero, magnis incrementis propagatum, inclaruisse in illis regionibus. Non tam noua, quàm iucunda Pontifici, cæterisque, qui admissioni hominis aderant, ea visa narratio est, poterántque aduenæ Patres, ex missorum quondam numero, reduces videri, eóque illos septem Iuuenes, aliquot sæculorum dormitatores, referebant, adeò recenti memoria, ex remotissimis orbis partibus, velut ex longo exciti veterno, res ante aliquot gestas ætates, denarrabãt. Anno item postea allatæ salutis 1600. alij aliquot, eodem cultu vestium, ac nomine Seruorum, ijsdem ex partibus, Florentiâ iter Romam habuerunt, ad sacri Iubilæi munificentiam consequendam. Sed quod paulò clariùs euincit, quantâ, & famâ & operâ, tametsi absens, Diuinæ gratiæ aspirante fauore, Philippus inter illas Barbaras gentes effecerit, valuerítque, memorabile est, quòd cùm añis proximè superioribus, Æthiopes etiam sęculares Florentiam ventitassent, vix ingressi vrbis pomeria, quà nutibus, quà signis alijs, quod Italicè nescirent, vtcunque Domum B. Philippi, viâ Guicciardina, ab obuijs inquirerent, velle se aientes, effigiem B. Philippi, quæ in eâ Domo asseruetur, quæque proximè ad Prototypon accedere dicatur, venerari; quam vtique Domo suâ allatam Religionem, non nisi à nostris hominibus, quos in Patria habebant, hausisse,

adhuc in illis Plagis superstes.

credendi sunt. Atque hic quidem huiusce, in Asiam expeditionis euentus fuit, cætera ab illis Patribus præclarè gesta, distantiâ locorum, & commercij, cum ijs gentibus raritate, interciderunt. Porro summus Pontifex perspectâ, in hac Seruorum, ad propagandam fidem exhibitione, egregiâ in DEI Ecclesiam, Philippi mente, eum quoque Apostolicum Concionatorem creat, quem ille siue honorem, siue onus, eò libentius suscepit, quòd animo iam statutum haberet, visitatis Italiæ Conuentibus, ad Occiduas, ac septemtrionales Prouincias proficisci. Ex his in speciem perplexis ambagibus haud obscurè liquet, fuisse planè opus Diuinæ prouidentiæ, curæque de suis Deiparæ Virginis, quod Vir sanctus ita ex inopinato, & tempore tam oportuno, coactus sit rei nostræ publicæ habenas capessere; quando fatiscentibus senio, ac laboribus primis ac præcipuis Seruitanæ familiæ columinibus, nihil propiùs aberat, quàm vt vitium aliquod nouæ fabricæ machina faceret: si succedaneo fulcro caruisset; namque sub hoc ipsum tempus, vt paulò ante memorauimus, Beatus Pater Manectus Generalis, plenus dierum, laborúmque, magistratu se abdicauerat; Beatus Pater Bonaiuncta decesserat; eumque in Cœlum secutus fuerat primus septemuirorum & Choriphæus Bonfilius, Beatus quoque Pater Amideus, varijs ac tenacibus morbis conflictatus, alijsque multis exercitus acerbitatibus (quos inuictâ semper animi altitudine, non modò tolerabat fortiter, sed etiam, cum Apostolo gloriabundè) ad æternas amoris delicias percipiendas in cœlum receptus est. Fuit Beatus Pater Amideus (vt tanti viri memoriam obiter ab interitu vendicemus) præter illustrem generis splendorem, summâ prudentiâ, & rerum gerendarum dexteritate prædi-

Philippi Generalatus quàm Religioni commodus.

B. P. Amidei mentio.

tus,

tus, quibus alijsq́ue dotibus, haud mediocri vſui, & adminiculo fuit in Religionis primordijs Beato Bonfilio, qui eo adiutore arduis ſemper in rebus vſus eſt: quoad ſuccumbente laboribus, atque actæ ætati corpuſculo, impar publicis negotijs factus, inter fortiſſima patientiæ exempla ac documenta conſtantiæ, CHRISTVM, ſpei ſuæ ſcopum & diuturni Seruitij Authoramentum præſtolabatur. Eius ſingularis ſanctimonia (cuius magnam domi foríſque opinionem collegerat) & publicâ famâ, & rebus admirabilibus, quæ diuinitus circa illum contigerunt, aſſerta eſt; in quibus illud in primis eſt memorabile, quòd incuſtoditus Infans in puteum (qui eſt ad pedem montis Senarij) prolapſus, cùm indidem eſſet extractus exanimis, & viro DEI exhibitus, eum Viuificæ crucis impreſſione, vitæ ac Parentibus reſtituit.

Nec illud minùs illuſtre, abſolutæ eiuſdem ſanctimoniæ, & eximij in DEVM amoris, ex bonorum operum odore collecti, argumentum fuit, quòd illo animam, iam cœlo inferendam, agente, toto Senario monte ſuauiſſimi odoris fragrantia excitierit: & ſimul atque expirauit, magnus flammæ globus à præſentibus, & rei miraculo attonitis rectà è lectulo eius Cœlum petere viſus ſit.

PHILIPPVS PRIMAM VISITATIONEM COENOBII ARETINI INSTITVENS, Patres, per annonæ caritatem, inediâ penè enectos recreat, pane Diuinitus impetrato.

CAPVT SECVNDVM.

REpublicâ ita, vt diximus, apud Pontificem Clementem quartum, Conſtitutâ, eiuſdémque ſalutaribus

monitis, & benedictione animatus Philippus, Vrbe vetere discedens, Aretium iter ingreditur, vbi diuina prouidentia, quæ illius operam magnis molitionibus destinabat, materiem, sanctitati eius ac meritis patefaciendis, præparauerat; quò vbi peruenit, eius loci Conuentum visitaturus, & Conuentum ex inedia & vrbem ipsam ex discordijs redactam ad incitas inuenit; nam Guelphi in eâ atque Ghibellini, mutuâ inter se lanienâ debachantes, Diuina humanáque omnia miscebant; eóque vesaniæ progressa partium studia sunt, vt non modò alternis internecionibus, sese ferro conficerent, sed etiam flammas facesque tectis subijcerent, agris, corruptâ messe, vastitatem afferent, arbores frugiferas inciderent, alijsque sexcentis modis, ciuilia odia, in mutuum excidium, omnibus Barbaricæ hostilitatis exemplis, nobilitarent. Prorsus vt arenæ Larualium Furiarum, inter se infestis tædis concurrentium, quàm Christianæ Ciuitati similius tunc Aretium esse videretur. Ex quo; quod erat necesse, consequebatur, vt Ciuilis belli clades, ingens frugum inopia, & omnium rerum caritas exciperet; cuius acerbitas eò PP. nostros adigebat, vt si DEVS in tempore suis laborantibus non affuisset, vel desererent peramantem sui Ciuitatem, vel certè in vestigio extinguerentur fame; quæ B. Patri eò, præ alijs locis properandi causa fuit. Itáque vbi ad Cœnobium delatus, omnes in conspectu habuit, & eos, vt erant exangues, & tabidi, & longâ inediâ propemodum extincti, sic vt viua quædam, & vix ossibus hærentia cadauera, & manes hominum potiùs quàm homines videri possent, pius Pater est contemplatus, tam fœdo suorum spectaculo intimis sensibus ingemuit, & illicò de ope circumspiciendâ (neque enim præsens periculum moras ferebat) cogitare cæpit.

Publicæ Aretinæ vrbis & priuatæ Cōuentûs Calamitates.

Subleuata, diuinitus impetratâ annonâ, à Philippo, inopia.

cæpit. Ergo more consueto instrui Triclinium, & apparari mensas, deinde se omnes in Ecclesiam sequi iubet: vbi vnà omnes, ante augustissimum Eucharistiæ Sacramentum, ac B.mæ Virginis effigiem aræ maximæ, in preces affusi, aliquamdiu tacitis & collectis in DEVM mentibus orantes, solo hæserunt, donec Philippus, rupto illo, ad flectendum DEVM eloquente silentio, spiritûs exuberante feruore, in has voces erupit. Clementissime DEVS, qui in auijs quondam solitudinibus, vndique destitutum populum tuum, filios Israel multifariam pauisti, & Extorrem Eliam vatem tuum, sub Iunipero fatiscentem, cœlesti cibo recreasti, Turbas, sequaces tuos, incremento misericordium manuum tuarum, in monte satiasti, militibus tuis Paulo atque Antonio per Coruum annonam dupplicasti, & ministerio Angelorum tuorum, Mariam Magdalenam prodigioso pane nutriuisti, non committas, oro, vt serui tui, in te sperantes, fame confecti intereant; & tu Domina S.ma Cœli Regina, & afflictorum Consolatrix, per ego te lac illud, quod diuinitus tuo ex virgineo pectore fluxit, & pauit eum, qui omnia pascit, oro, quæsoque, ne tuis, in hoc præsenti periculo, ad optiuis filijs desis, quos adhoc vsque tempus, semper texisti, & fouisti singularibus, præcipuè in illos curæ ac sollicitudinis tuæ argumentis. Nondum desierat hæc aliáque his similia in mentis abreptæ excessu: cùm à foribus Monasterij inusitatus fragor, velut vrgente de causa pulsantis, omnium auribus allabitur. Accurrit festinè Ianitor, fores recludit, neminem mortalium reperit, reperit tamen missum diuinitus longo malo obsessis, commeatum, duo bene capacia canistra, panibus eximij candoris plena, & attonitus renunciat, fixo adhuc in oratione Generali ac Patribus, quod accide-

rat. Illi cum Antistite suo, & authore miraculi, in gratiarum effusi actionem, postquam DEI ac B.mæ Virginis benignitatem ac prouidentiam suppliciter adorârunt, mensæ, ijs panibus instructæ, quorum & suauitate ab longâ inediâ, & admiratione, ob miraculum animis corporibusque recreandi erant, læti stupentésque accubuerunt. Neque ab eo deinceps tempore eguerunt, ciuitate etiam è vestigio annonæ malignitate leuatâ. Eius fama miraculi, cùm, multis & secundis populi admurmurationibus vulgata, ad Præsulem Aretinum, qui tunc erat Guilielmus Vbertinus, peruenisset, is re, ex officio, & cum curâ, examinatâ, id admirabile factum Philippi meritis ac sanctimoniæ censuit esse adscribendum. At Philippus perpetuus osor cenodoxię, isto in se applausu contrahebatur, & in caput mali Dæmonis retorquebat auræ popularis pericula; quippe cuius secundis flabris vteretur ad traducendum ad saniora Consilia, meliorémque mentem ipsum vulgus, quemadmodum Aretini suo bono experti sunt; nam paulò post Philippus, authoritate subnixus Pontificij concionatoris, & recentis miraculi famâ celebris, publicis concionibus, priuatísque colloquijs, Aretinis, præsentia instantiáque ex discordijs mala, ita ad viuum ob oculos posuit, vt licet potentiorum ciuium aliquorum animi vindictæ adhuc cupidine tenerentur, tamen authoritate PHILIPPI, concordiæ pietatisque fundamenta esse iacta, appareret, quòd in posterum vulgò multa publicæ emendationis argumenta ederentur.

Comparata ex diuulgato miraculo sanctitatis opinione ad sedam Vrbem vtitur.

PHILIP-

PHILIPPVS IN CAPITVLO PISTORII CELEBRATO, ORDINEM SERVOrum, nouis legibus constitutum, ad exactam Religiosæ Reipublicæ formam reducit.

CAPVT TERTIVM.

PEractâ, tam præclaro ad nominis PHILIPPI celebritatem operæ precio, visitatione Conuentûs Aretini, & cæterorum, qui tum in Hetruriâ erant: Philippus, constituto die, Patres, quibus suffragandi in Capitulo, ac dicendæ sententiæ ius erat, Pistorium conuocat, vt de communi consilio, omnium opinionibus in medium allatis, exactiores aliquæ leges conderentur; proinde exorsus ab illo Psalmi 118. versu, *Beati immaculati in via*, admirabili facundia, momentisque grauissimis, demonstrauit: leges diuinas vnicum præsidium esse, & columen hominibus Religiosis; ac proinde tametsi Religio, ipsis trigintaquinque annis suauissimâ charitatis lege, in cordibus exaratâ, septemuirorum fundatorum, prudentiâque & industriâ B. Bonfilij primi Generalis administrata sit, adiunctis quibusdam legibus, ex opportunitate latis ab successoribus Generalibus, conuenire tamen magnopere, vt iustum volumen veterum nouarúmque legum, ac salutarium statutorum fiat, sub nomine Constitutionum Ordinis Seruorum, cùm ipse iam ordo à summo Pontifice approbatus, numero hominum, locorúmque, plurimùm auctus, necessariò requirat formulam, quâ similitudo æqualitasque morum, ac ceremoniarum, vbique æquè seruanda, constituatur. Itum est ab omnibus, qui congregati totâ frequentiâ aderant, in B. P. sententiam, eíq; ipsi negotium datur

De Constitutionibus condendis ad Patres in Conuentu generali refert.

datur

datur ſcribendi, digerendíq; eas leges, vt maximè è re Religionis eſſe perſpexerit. Philippus breui rem confectam dat, tam quòd authoritate ſummorum Pontificum Alexandri IV. Vrbani IV. & Clementis IV. Religioni facta iam fuerit, cogendi Conuentûs, ſiue Capitula, & condendi leges poteſtas, tum etiam quòd ex longo vſu Conuictúq; Primorum PP. & ex priuatâ ipſius, quæ ei diuinitus contigit, illuſtratione, adumbrata animo, ac iam pene expreſſa eius rei lineamenta haberet. Igitur paucis diebus vniuerſi Inſtituti formulam, ad certa capita redactam, digeſtamque, venuſto ordine in tres partes (quarum prima de cultu Diuino, altera de bonarum literarum ſtudijs, tertia de Aſceticorum morum decoro, & bonorum, ſiqua erant, adminiſtratione tractabat) ſuâ deſcriptam manu, Patribus eius Capituli conſcriptis, cenſendam, maturáque deliberatione diſcutiendam dedit. PP. vbi eam animis manibúſque ſatis verſârunt, non modò eam ſanciuerunt, ſed etiam libentiſſimis voluntatibus acceptatam, in mores atque in exercitium quamprimum, vt induceretur, ſtatuerunt, tantæque ſanctitatis eæ leges ſemper ſunt habitæ, vt à morte Philippi, publico decreto ſancitum ſit, vt in ſingulis Conuentibus, ſingulis Mercurij ac Sabbathi diebus, ad menſam vnà cum opuſculo, quod de origine noſtrâ idem ipſe B. P. conſcripſerat, legerentur, atque ad hanc noſtram ætatem, huic formulæ, magna ex parte conſtitutionibus noſtris modernis inſertæ, ſua authoritas ac veneratio conſtet. Atque hoc tam feliciter obitum Legiſlatoris munus (vt boni Authores opinantur) aliquos primæ notæ Scriptores in eum errorem induxit, vt putârint, ſcriptúmque reliquerint: Philippum, Ordinis Seruorum eſſe authorem, ac primæuum Fundatorem; in quo tametſi

Quas ex reliquorũ mandato ipſe Conficit.

Cur aliqui eum Ordinis Seruitani authorem exiſtimauerint.

tametsi toto, vt dicitur, cœlo, clarissimo errore lapsi sint (quod ex huius historiæ Annaliúmque nostrorum tenore conficitur) tamen excusatione digni videntur, quod à vulgi opinione, & quorundam illius æui scriptorum, qui idem non satis accuratè examinatum, monimentis suis temerè inseruerunt, in eam errandi necessitatem inducti sint. Etenim, vt passim increbuerat: quendam Philippum Benitium Florentinum, virum præstanti doctrinâ ac rara sanctitate, suam quandam Seruorum B.mæ Virginis Religionem claritudine prædicationis, & admirabilitate miraculorum, intra extráque Italiam, per varias orbis partes propagauisse; fama, quæ pro ingenio suo omnia in maius effert, & crescit eundo, ad verissimas atque ingenuas Philippi laudes, decus conditæ Religionis temerè de suo adiunxit. Nam, vt quisque de ingentibus Religionis incrementis inaudiebat, quæ illis duobus de triginta annis, (quibus ei B.P. præfuit) cernebantur, vtque omnia omnes Philippo meritò referrent accepta, vt, cuius operâ, aucta nouis Cœnobijs, ornata insigni doctrinâ, stabilita ac constituta optimis legibus, denique confirmata atque relata in album Mendicantium Ordinum per diuersos Pontifices Religio fuerat, factum est, vt inumbratâ paulatim per tot decora septem Primorum PP. famâ, ac rerum gestarum gloriâ, totius gloriosi operis, fundati Ordinis opinio in vnum Philippum inuitum, inclinaret. Quibus ex omnibus, Diuina erga hanc Religionem prouidentia mirè tralucet; nam vt illi principium, ex Diuino oraculo, nomen, ex muto alioqui infantium ore, Habitus ab ipsa B.ma Virgine, vti & Regulæ præscriptio contigit, sic constitutiones ei per virum DEO afflatum, partæ sunt, vt nullâ, nisi diuinitus acceptâ parte constare, eam omnibus sæculis testatum relinqueretur.

PHILIPPVS ACRI, DE ABDICANDO GENERALATV, TENTATIONE SOLlicitatus, Interulâ sibi detractâ Elephanticum vestit, & è vestigio curat.

CAPVT QVARTVM.

Quàm variè Philippus depositionem sui officii vrserit.

IActis hisce, ac fæliciter ita stabilitis, bonarum Legum fundamentis, cùm satis in præsentia communi rei prospectum, cautúmque esse videretur, vt à quouis Ordo duci iam, & obseruatâ eâ disciplinâ, res prosperè geri possent, PHILIPPVS, pro perpetuo suo in solitudinem amore, ac latendi votis, seriò secum de abdicando Generalatu cogitare cæpit, eiúsq; rei aliquoties iniectâ priuatim mētione, denique etiam in hoc Pistoriensi Patrum Concilio, omni ope egit, vt id assequeretur; ac primò quidem agens Iure, licere id sibi contendebat, per legem, in omnium primis comitijs Generalibus, Florentiæ habitis, 1255. factam, qua integrum esse Generali decretum fuerat, Vigiliam suam alteri tradere, séque in ordinem redigere, ad pristinam priuati conditionem. Deinde ad preces conuersus, se, ante illum omnium PP. consessum, humi prosternit, eósque enixè orat, vt, quod sibi per leges liceret, id etiam eorum cum bonâ veniâ ac pace liceat: se iam per añum integrum functum hoc magistratu, periculū fecisse, corporis animíque virium suarum, & comperisse, tenuitatem earum, tanto muneri gerendo imparem esse: proinde quoniam ipsorum PP. confessione, latis modò legibus factum ipsis satis sit, vellent, annueréntque, vt qui eas leges illorum iussu collegerit, eas primus parendo obsequendóque sanciret, sin aliter animati essent, denunciare, se nullis conditionibus adductum iri, vt in potestate persistat; habere præ-

sidium

ſidium allatę paulò antè legis, quo ſciat, neque ſibi id fraudi, neq; illis offendiculo hoc eius conſiliũ eſſe poſſe. Hæc atque his ſimilia, quâ erat præditus Diuinâ facundiâ, cùm Philippus ingẽti ſpiritu diſſeruiſſet, incredibile eſt, quãto animorum motu cunctos, qui aderant, perculerit. Tametſi in re ancipiti ac repentinâ neque DEVS Patribus, neque ipſi ſibi Patres defuerunt; quippe ille idem conſenſus, qui in eo deligendo fuerat, vnus omnium in eo retinendo fuit; eíque viciſſim, Conſentaneis animo vocibus, neque aſſentire ſe, palam denunciant, neque ipſum niſi cum vitâ depoſiturum Magiſtratum. Perſtitit tamen in ſententiâ Philippus, & eloquentiâ ac precibus conſumptis, lachrymas & alias rationes quantas, & quàm exquiſitiſſimas ſolerti Humilitatis ingenio excogitari poſſunt, flectendis Patrum animis necquicquam admouet; illis, obfirmatis ſententijs, nihil mutantibus. Ita illo die ex eo certamine Philippi Humilitas, & Patrum Charitas, neutrò inclinatâ victoriâ, diſceſſerunt. Sed cùm Philippum interea auctiſſima tentatio, ſpecioſis laruata rationibus, in omnem partem miro artificio verſaret, ac maioribus ex repulſâ incrementis recrudeſceret, in eâ ſpe acquieuit; fore, vt per occaſionem adeundi Pontificis Maximi, inter alia, quæ impetrata volebat, hanc quoque cauſariam miſſionem impetraret. Fuit ſanè hæc omnium, quæ vnquam illam inconcuſſam Philippi mentem pulſârunt, facilè callidiſſima, ac periculo proxima tentatio, nam & Diuinæ ordinem prouidentiæ, quæ vices ac tempora ſolitariæ ac laborioſæ vitæ, Diuinis vocationis ſuæ inſtinctibus moderatur, ac temperat, inuerſum ibat, & ſalutem publicam multorum, præſentémque, vix nuper coaliti Ordinis, neceſſitatem poſthabendam priuatæ quieti ac tranquil-

Sed nihil impetrat.

Ex repulſâ creſcit tentatio.

 quil-

quillitati, fyncerissimam mentita demissionem, persuadebat. Ac fortasse Philippus humanum aliquid, pro naturę imbecillitate passus, in fraudem fuisset inductus, nisi, quæ perpetuò illi vigilauit Deiparæ Virginis cura, pessimi suasoris ludibria, ac vaframenta, alijs atque alijs suauib⁹ iuxta ac mirabilibus modis discussisset. Eorum vnus fuit, quòd, cùm dimisso Patrum cætu, se in viam dedisset ad Pontificiam aulam, quæ per id tempus Viterbij erat, cert⁹ suscepti abdicationis consilij, ei tabellarius superuenerit cum literis, quibus nunciabatur, B. P. Manectus in extremis versari, quæ res commotum Philippum, cæptum iter omittere, & se ad B. P. Manectum conferre coëgit; quod à morituriente eo, vehementer ipsum exspectari, litteræ afferrent. Igitur, quod retrò itineris ad montem Senarium fuit, celeriter remensus, postquam aduentu suo, & conueniente tempori oratione Manectum est consolatus, varijsque, pro vtriúsque sapientiâ, sermonibus de rerum præsentium fugacitate, & contrà de æternitate futurarum, vltrò citróque disseruissent: B. Senex, postquam quarto loco Prior Generalis Ordinem suum singulari industriâ, per Gallias præsertim propagasset, supremum diem obijt, anno Christiano 1268. non sine singularis sanctitatis fama; quippe qui inter rei Diuinæ celebrationem, benedictione suâ, habiles claudo pedes: muto, vocalem linguam: & surdastro aurium vitalem vsum impertiuerit. Sed hoc diuerticulum (vt ad Philippum redeamus) distulit tantisper, non discussit suscepti itineris, abdicationísque consilium: vt miraculo opus fuerit, ad conuincendum Philippum, tam abiectè de se, deque meritis suis, & habitudine gubernandi sentientem. Quippe reuocatis in viam socijs, B. P. Sosteneo de Melioribus, B. P. Vguccione de Vguccionibus,

Moribundo Manecto adest Philippus.

&P.

& P. Lotharingo Stufensi, (quos in hoc ipsum conduxerat, ne Pontifex difficultatem, & penuriam successorum prætendere posset repulsæ) cæpto itinere, Viterbium ire pergit. Ventum est in Senensem agrum, cùm ecce, vix ingressis, & inter Bonconuentum ac S. Quiricum, viam carpentibus, obuiam se dat ex vico Camiliano prorepens senex; is, vt trahendæ miserabili vitæ nullum censum, nisi in viatorum benignitate habebat, ita ad inopiam extremam, Elephantia, atque vlcera tabo fluentia, quibus viuus ac spirans exedebatur, velut miseriæ cumulus accedebât: adhæc etiam frigido atque austero cœlo, vt tunc añi tempus ferebat, ne centone quidem lacero satis tegebat siderata tot malis membra. Hic ergo vt in conspectum venit ita personatus, voce emortuâ ac lacrimabili B. Patrem stipem orat, quem ille intuitus, & commiseratione tam cruciabiliter affectæ conditionis intimis medullis diffluens: aliquantum è viâ decedit, ac detractam sibi tuniculam, siue candidam, quam gerimus, ex lanâ interulam, homini inijcit; illud D. Petri subiungens; *argentum & aurum non est mihi, quod autem habeo, hoc tibi do.* Vix ad contactum corporis totum id donum peruenit: cùm illico defluere vitiatæ cutis fætentes squamæ, coalescere, ac toto corpore euanescere vlcera, redire vis, vigorque emortuis membris, ac toti denique corpori ita restitui color, calorque vitalis visus; vt vestigium nullum in homine detersæ modo Elephantiæ superesset. Mendicus tam cumulatę fælicitatis ac beneficentiæ miraculo in stuporem datus, sublatis in cælum, voce ac manibus, sine modo & ordine, iam DEI clementiam adorat; iam extemporalis medici sui genua præhensans: eum verò Diuinum hominem, ac cœlo sibi delapsum deprædicat. Et quamquam seriò increpitum,

Donatâ interulâ Elephantiacum curat.

abſtinere imtempeſtiuis acclamationibus, ac ſoli DEO gloriam eius facti, in quo nihil de ſuo agnoſceret Philippus, iuberet: ille recentis beneficij gaudio amens, abalienato, à ſenſu eorum, quæ iubebantur, animo, tantò valentiùs miraculum, cum Philippi perplexâ anxietate ac rubore, ſtentoriâ Voce ingeminabat. Cùmque per id omne iter, neque auelli, neque abigi poſſet, quin vltrò ſe, gratitudinis ergô, Patrum obſequio manciparet, omnia illa compita, per quæ iter Viterbium fuit, in concurrentium, eo ciente, hominum circulis, & iuſtis propè concionibus, admirabilis facti fama compleuit: vt quantumuis ad deponendum honorem properaret Philippus: fama tamen rei geſtæ illius aduentum Viterbium, anteuertens, maioribus, quàm abdicare volebat, honoribus, illum inuolueret. Nam Pontifex vbi ſuperuenit, accedente ad veteris exiſtimationis prærogatiuam, comperti huius prodigij fide, ſummâ eum in veneratione, atque in amore habitum, quæ confecta vellet, cum Cardinale Protectore, cuncta ad ſe cum fide relaturo, conferre iuſſit. Id eo impenſiùs celeriúsque ſibi faciendum Philippus cenſuit, quod odoratus, ex inſolitis procerum eius Regiæ honoribus ſibi exhibitis, proditum ſe, ac circumuentum famâ miraculi recentis videret. Vt exire poſſet, eos omni ignominiâ moleſtiores applauſûs, reductis breuiter ad duo capita negotijs, Cardinalem perurgebat; primo, ratas haberi à Pontifice factas nuper cōſtitutiones orabat; altero, haud paulò enixiùs petebat, vt Generalatu ſe abdicare, atq; eam Prouinciam alteri tradere bonâ eiuſdem Pontificis veniâ liceret. Cardinalis, auditis perbenignè ac libenter, ſuo more, ijs, quæ ab illo diſertè & cum ſpiritu in medium afferebantur, vtrumque petitorum caput, Pontifici proponendum

Quod miraculum à curato præ gaudio ſui impotente, promulgatur.

amplectitur; Etsi ad alterum, quod de abdicatione erat, & quod Philippus maximè illi comendabat, non satis inclinaret; solitis inter se habitis honoribus discedunt, decisione totius rei in colloquij Pontificij diem dilatâ, sed Philippo non tam corroborandarum legum, quam abrogandi sibi imperij spe læto, visum est conditrici, & Columini familię Seruorum suorum Deiparæ, istud mali Dæmonis comentum, quo iam diu Seruorum maximum, Philippum, in rei comunis perniciem infestauerat, memorabili ostento dissijcere; siquidem eâ nocte, quæ diem, colloquio Pontificio dictam, præcessit, visus est sibi per quietem Philipus alterũ lacertum, à corpore, cum ingenti doloris sensu, suâ manu truncare cæpisse: & quo minùs id egerit, augustâ ac venerandâ specie Viraginem, opportunè superuenientem, obstitisse; quo ominoso insomnio cõsternatus, vbi euigilauit, & suspenso animo, id somnium, de illorũ genere esse, quæ non de nihilo obijciuntur dormientibus, haud vanè coniectans, rem omnem ad collegam Lotharingum ordine refert; is eodem se spectaculo, eâdem nocte, turbatum affirmat, & cum in ea mutilatione, Philippi vices grauissimè doleret, à B.ma Virgine certiorem se esse factum: hoc ostento significari abdicationem, cuius consilia secum Philippus agitaret; quod quid aliud esset, quàm medio in opere, velut truncam, ab reliquo corpore dextram, cum summo publici, priuatiq; boni detrimento, cessare, ac iacere inutilem? videret igitur pro sua sapientia, quid ageret; cauerétque, ne astus hic aliquis Cacodæmonis in insidijs sit, qui sub quietis & humilitatis inanibus nominibus, soccordiã ac perniciẽ publicã machinetur. Itaq; magnopere conuenire, vt memor vocationis suæ ad Ordinẽ primæuæ, memor 2.dæ ad Ordinis gubernacula; memor deniq; rerũ adhuc illo duce fæliciter succedentiũ; sumpto nouo animi

Tentatio abdicandi Magistratûs ostento discussa.

impetu, contra omnes difficultates, DEO ac Deiparâ Virgine auſpicibus, audentiùs, fidentiúſque vadat. Hiſce atque aliis multis rationibus, & ipſâ Lotharingi authoritate, & conſenſſione maximè eorum, quæ ſecundum quietem eâ nocte vtérque vidit, victus tandem Philippus, datis, quas paulò ante truncatum ibat, manibus; in poſterum deſerendæ dignitatis voluntatem, perſpectâ, quæ ſuberat fraude, commutauit; effecitque, vt magnis auſis, & victoriâ, quam ſpe iam deuorauerat, aduerſus noſtrum Marianum manipulum, callidus hoſtis excideret. Hic idem, aut illo certè nequior aliquis inueterator cacodæmon, Patrum aut auorum memoriâ ſibi depopoſciſſe videtur, affini ac prorſus germano pugnæ genere, D. Ignatium Societatis JESV conditorem: ſed pari operæ precio; nam cùm vir ſanctus, Societatis, cuius ſecundum DEVM auctor fuerat, vt erat par, creatus eſſet præpoſitus Generalis, & ille humilitatis, ac priuatæ ſortis amore occupatus, nihil eius dignitatis vel ad aures, vel ad animum admitteret, ipſe quoque, pulſi, illius meritis, ex obſeſſo corpore, maligni hoſtis, miraculo refutatus eſt: cúmque rurſus, vt PHILIPPVS noſter, ſanctiſſimis legibus Ordinem ſuum conſtituiſſet, defunctum ſe ratus, abdicandi magiſtratûs difficultatibus, vacationis apud ſuos perferendæ actionẽ reſumpſit; ſed quam id tunc DEO cordi non eſſet, Patrum omnium communis conſenſus, quo iuſſus eſt omnia alia cogitare, & acceſſiones toto orbe terrarum, ductu, atque auſpicijs Jgnatij ad clariſſimam ac florentiſſimã Religioſam eius familiam factæ, docuerunt, & docent hodiéque, ingenti rei Chriſtianæ bono.

Quod non ingrato, vt opinor, lectori diuerticulo commemorare volui, vt appareat, quibus anfractibus diuinus

rerum

rerum salutarium Architectus, mirabilium operum suorum ac molitionum lineas ducat; quantumuis illi ipsi quibus operis atq; administris vtitur, occultorum eius ignari iudiciorum, actique speciosioribus vero, priuatæ salutis, atque quietis rationibus, exire iniuncta sibi munera nitantur. Qua in re D. Augustinus perbellè describit æquabilitatem, quâ inter Ecclesiæ necessitates, & honorum ambitum, neutro impingens animus, sibi cõstare debeat; eóque, in simili æstu fluctuantibus, certam monstrat Cynosuram, ad Eudoxium in hæc verba scribens: *si quam operam vestram Mater Ecclesia desiderauit, nec elatione auidâ suscipiatis, nec blandienti desidiâ despuatis; neque otium vestrum Ecclesiæ necessitatibus præponatis, cui parturienti, si nulli boni ministrare vellent, quomodo nasceremini, non inueniretis.* Ex quo sanè conficitur, quantum periculi inest honoribus vltro affectatis, tantundem præsidij, Ecclesiæ DEI, ad edendos in veram lucem partûs suos, situm esse in verè sinceréque modestis præsulibus: non illis, qui, vt idem loquitur Augustinus, *fluuium respuunt, & mare sitiunt*, dum fucatâ humilitate obscuriorum Ecclesiarum ac dignitatum potabiles atque dulces latices fastidiunt, salsæ verò & aucturæ sitim marinæ, impudenti æstuant cupiditate. Eluso igitur (vt ceptam seriem prosequamur) hoc, hostis Seruitani nominis, dolo, restabat, vt pro officio, confirmationem nouarum Constitutionum PHILIPPVS solicitaret: sed intercessit ei rogationi inopina mors Pontificis Maximi Clementis quarti, qui illis diebus, fessâ ætate, & afflictâ molestis morbis valetudine, penè repentè supremum diem sanctè ac piè obiit 10 Kal. Septembris, Anno, à partu Deiparæ nostræ, ducentesimo sexagesimo octauo, supra millesimum.

PHILIPPVS, CVM A CARDINALIBVS, MORTVO CLEMENTE QVARTO, Pontifex maximus designatur, arreptâ in auiam solitudinem Mantagnatæ fugâ, delitescit.

CAPVT QVINTVM.

INterea Elephantiacus à PHILIPPO curatus, cùm, vt paulò antè meminimus, in omni circumuicinia vrbis Viterbij, totóque Senensi agro Præconem strenuè egisset ac buccinam sanctitatis Philippi, deprædicando, quod in se contigerat, miraculo, medicum suum Viterbium sequutus, famam facti, quæ adhuc recens erat, in animis Procerum, qui tum in illâ vrbe agebant, recentiorem fecit, ac celebriorem, cùm semet præsentem exhibuit, & solito suo instituto concionabundus, regionatim per ciuitatem, quid sibi à Philippo, Seruorum Generali contigisset, lætus vegetúsque diuulgaret. Inquo, etsi Philippo, cuius hinc nomen tota vrbe clarabatur, ægrè faciebat, tamẽ discussà iam depulsæ nuper tentationis nube, cogitationes suas, à sensu eius molestiæ, traduxit ad Ordinis curam, quam de integro, ac velut de nouo resumpsit, & quidquid alij dicerent, cogitaréntue, ille id seriò agebat, vt res Ordinis publica, fauoribus ac priuilegijs Apostolicæ sedis, amplificata, stabiliretur. Qui conatus eius ac studia haud mediocriter promouebantur, propensâ in ipsum & secundâ Pontificis voluntate, reliquorúmque Procerum beneuolentiâ. Verùm ita illo rerum gerendarum expeditionibus designandis, adumbrandísque salutaribus, ad id, quod agebat, momentis, intento, sum̃us Pontifex moritur. Is insperatus casus, vt Philippi designationes, retardauit, ita in vniuersâ

Prouinciam seriò procurandam resumit.

Repub-

Republica Christiana, ac præsertim in senatu Cardinalium, initium nouis motibus, varietatísque voluntatum dedit; nam sub idem tempus etiam in bello, quod cum Frisijs gerebat, desideratus est Imperator: atque ita orbo orbi Christiano, vtriusque parentis elatis funeribus, in summâ rerum omnium perturbatione parentandum fuit. Ac sedi quidem Apostolicæ, pro cæterarum difficultatum auctario, malè extinctum, diris non ita pridem deuoti Friderici Imperatoris, odium, ad aduentum in Jtaliam ex Germaniâ Corradini recruduit: multísque defectionibus, ac res nouas molientium tumultibus materiem subministrauit. Ad hæc Hæresis (vt gaudet turbatis temporibus ea pestis) varijs se per Jtaliam locis intrudebat, quanquam non defuerint, qui se illi irrumpenti strenuè opponerent. Inter quos palmam tulit laudis ac Martyris S. Petrus Martyr Ordinis Prædicatorum, de Religione nostrâ Seruorum, sub eius, vt alibi diximus, primordia, præclarè meritus; itaque hisce motibus, suis exciti sedibus facilè primi Europæ Principum, Viterbium huius interegni tempore, conuenêre, vt PHILIPPVS Galliæ, & Carolus Siciliæ, ac Neapolis Reges, Item Henricus Brittaniæ Princeps, cæteri Reges Principésque, qui adesse domesticis impliciti difficultatibus, non poterant, frequentes Oratores miserunt. Porrò tot externa vniuersalis Ecclesiæ mala, vno domestico, atque intestino, eóque palmari cumulabantur; incredibili videlicet, & quæ diu tenuit, varietate studiorũ, ac voluntatum, Patrum in deligendo Pontifice; eíque incom̃odo, præter cætera, vel inde plurimum diuturnitatis accedebat, quod eâ ætate, secus ac nostrâ, mos erat, aperto loco, ac publicè ea commitia celebrari.

In summâ temporum perturbatione.

Hîc ergo alijs alios ad Pontificium fastigium nominantibus, Cardinales, Otthobonus, Ordinis nostri Protector, & Octauianus de Vbaldinis, & horum sequuti authoritatem plerique cæterorum Patrum purpuratorum, PHILIPPVM proponunt: rationem consilij sui ac sententiæ in B. Patris summâ prudentiâ, eximiâ doctrinâ, ardenti Zelo, & quod caput est, in prodigiosâ sanctitate, cuius recens argumentum oculis sese adhuc, atque animis ingerebat, fundantes. Quæ, vt agebantur in loco aperto, atque in multorum mortalium frequentiâ, facilè eorum, quæ tractabantur, rumor per vrbem manauit: qui, vt talis ad Philippum quoque peruenit, suprà quàm credi potest, illius animum affecit; nam, vt erat veræ ac genuinæ Humilitatis tenacissimus, ita Honorum culmina, de vertigine ac grauioribus lapsibus semper suspecta habuit, & facilè intellectu est, quis mentis eius status, hoc audito nuncio, fuerit. Nam qui ad dignitatem Generalatûs, tantò Pontificiâ Maiestate inferiorem, & initiò cohorruit, & eam aliquamdiu degustatam, tantâ nuper contentione abdicare voluit, vt ostentis Diuinis ac terriculamentis in officio diutiùs continendus fuerit; quanto terrore, omnium in terris summam celsitudinem, eum esse contemplatum, censebimus? Obuersabatur præterea sagacis viri animo misera temporum illorum, ac rerum facies, gliscentium Hæresum atque inualescentium violentia; morum corruptela, Principum Christianorum dissidia, & Politicorum (vt vocantur) *Ratio status*, humana omnia, Diuinaq; priuatâ suâ vtilitate metiens, & per id æui omnia obtinens: quo fiebat, vt collatâ, cum tenuitate suâ, & vitæ ab ineunte ætate susceptis rationibus, tantâ rerum mole: subductis in vtramque partem argumentis, omnia alia quàm Pontificatum admittere

In summi Pontificis electione, inter alios proponitur.

tere inexorabili decreto statueret. Et quoniam verebatur, ne post eò progressa horum procerum studia, vi, quod fit, collocaretur in Pontificio solio, ad Cardinalem Protectorem accidit, eúmque vehementer orat, monétque, vt cæptis absistat, & tractata, pro suâ prudentiâ & curâ, retractet; tum velut rogatæ operæ, precij loco, spiritu prophetico, Cardinali vaticinatur, ipsummet breui ad Pontificatum euehendum, sed breui atque exiguâ, tantæ dignitatis vitæque vsurâ, Vitam finiturum; quæ omnia exactè euenerunt: mortuo enim Innocentio quinto, suffectus est Otthobonus, sub Hadriani V. nomine, anno, ab allatâ salute 1276. Nec in Pontificatu diutiùs, quàm vnicum mensem vixit. Mirum fortasse, minùs æquis rerum æstimatoribus, minúsque historiarum peritis videatur, qua fieri potuerit ratione, vt Philippus, qui Cardinalis non esset, Pontifex potuerit designari. Quos hoc loco ad scriptores remittimus, à quibus discent: Vrbanum, Alexandri IV. successorem, non fuisse Cardinalem; Post hunc minimo minùs abfuit, quin factus fuerit Pontifex, P. Joannes Vercellensis, Ordinis Prædicatorum Generalis; cuius loco, habitâ absentis ratione, Pontifex factus est Guido Fulcodius præter omnem spem suam. Eugenius item, Triumfontiũ Abbas Cistertiensis, Vrbanus V. Abbas itidem Marsiliensis; Clemens V. ex Archiepiscopo Burdigalensi; præterea Vrbanus VI. & Cœlestinus V. ex Anachoreta, omnia alia cogitans, transmisso gradu Cardinalitio, sine purpureis Galeris Pontificiam Tiaram induere iussi, Pontificatum adiêrunt, velut eo digni, Patrum designatione, vt PHILIPPVS noster, pene initiati sunt. Et quod ad rem quidem attinet, si quis coniecturis, & Imaginum, ac statuarum monumentis, locus est, vbi de veritate constat historicâ; ter-

Quam alteri dignitatem vaticinatur.

geminam Coronam Pontificiam, quam vulgò *Regnum mundi* appellant, ad exprimendum, quod à capite repulsa fuerit, ad pedes Philippi pinxit, sculpsitq; , illa Antiquitas, & mediæ, ad nostram vsque, ætates: vt argumento sunt perantiquæ huiusce rei memoriæ; adeò fugientibus etiã, vt corporibus vmbra, quoquo modo honos inhæret. Verùm, vt eò, vnde huc digressa est, reuertatur oratio: vbi aduertit Philippus, non modò frustra fuisse, quæ Cardinali Protectori à sententiâ dimouendo, attulerat, sed etiam, illum inter & reliquos Cardinales, susceptum eius inaugurandi negotium, gnauiter ac studiosè pertractari; consilium sumit, dignum Philippi humilitate; quippe noctè intempestâ, nemine ex illis Proceribus, qui obstare possent, salutato, clam Viterbio, nullo nisi Lotharingo collegâ, & socio vno fratre Victore, conscio, fugam init: commendatâ Lotharingo Religione, datisque mandatis, vt nulli indicium, vbi ipse loci sit, ederet, vtque nouas leges, in mores atque vsum induceret, ac diem comitijs, octauum Kalendas Iulias, Florentiæ habendis ediceret; quibus se affuturum pollicetur, vbi præsens in illum studiorum mota procella, deferbuisset. Cõstitutis ita, quoad fieri poterat, à properante, rebus; ad montis Tunniati syluas, in eo, vt censebatur, periculo, pro Asylo futuras, citatâ celeritate, sese in viam conijcit. Ita exclusi conatibus suis fautores Philippi, alios atque alios, haud pari deinceps concordiâ, respicere cæperunt. Quod mihi factum reputanti, vt quidem non inficior, ingenti gloriæ esse, cæteris Mendicantium familijs: Nicolaos, Benedictos, Alexandros, Innocentios, Pios, ac Sixtos summos ex Gremijs suis, Eccle-

Ipse ad euitandum omne Honoris periculum, fugit.

siæ

siæ Pontifices dedisse; ita accessus ad illorum gloriam magnus esse videtur: Ordinem Seruorum, Humilitatis Dominæ suæ æmulum, Patrem habuisse, atque habere etiamnum inter cælites, qui mentis altitudine, supremæ in terris dignitatis fastigium, infra virtutem animi relictum superârit. PHILIPPVS interea optatas ad latebras suas delatus, recognitâ inter illa lustra, specie antiqui spelæi sui, in Monte Senario, renouatâ, vt Dauidica aquila, Iuuentâ, eandem, vel paulò ardentiorem, contemplationis rerum Diuinarum contentionem exorsus, præter cæteras corporis afflictiones, eam vitæ rationem inijt, inuitantibus ad similes lautitias, quæ tunc erant, quadragenarij Ieiunij ferijs, vt herbis tantùm agrestibus, & exiguo pane, quem accolæ Rusticani subinde afferebãt, ac gelidæ haustu, vitam parcissimè toleraret. Sed videlicet inter illa inculta syluarum, & aspera inhospitalium scopulorum, beabatur, quoad fieri poterat, in mortali corpore, animus, æternæ fælicitatis delibatione, & filij DEI intuitu, qui in excessibus mentis, vnà cum sanctissimâ Matre, Anachoretæ suo sæpe intervisendo, liberaliter sui copiam faciebat, modis talibus; quibus exprimendis, quidquid in humanis ingenijs, picturatæ Eloquentiæ est, necessariò succumbat. Visitur adhuc hisce temporibus, in eà solitudine, ad primam Tunniati montis accliuitatẽ, planitiuncula, in qua sita est, sacra B. PHILIPPI ædes, nec procul inde, in solitario recessu, inter porphyretica saxeta, cellæ duæ, à quibusdam Ordinis nostri Patribus, vitę solitariæ studiosis, restauratæ, conseruandæ Philippi memoriæ causâ, qui primus ea loca incoluisset. Ex his vnus fuit B. P. Benincasa Florentinus, qui anno

In iis latebris vitæ tenor.

anno 1402. illius latibuli secreto se includens, cùm annos omninò quinque & viginti, in eo sanctissimè traduxisset, ex longa vigiliâ, ad æterna festa vocatus est, collectâ non exiguâ sanctitatis opinione. De eo præter illa, quæ conscijs viri Sanctimoniæ, latebris illis, continguntur, memoriæ est proditum, quod Signo S. Crucis Energumenum stygio inquilino liberârit, & sub mortem eius, templorum Campanæ, sponte sua concrepuerint; eóque factum est, vt, orto, inter conuicinos populos, de funere eius deducendo, habendóque cadauere, litigio, in id arbitrij vtrinq; conuenerint, vt iunctis ad plaustrum, quo sacrum pignus veheretur, duobus, nullo domitis iugo, Iuuencis, ei demum populo sarcina cederet, cuius ad fines, nemine agente, boues duxissent. Qui sibi permissi, rectà ad Montichiellum duxerunt, ibique sacræ Reliquiæ honorifico illatæ conditorio, locum sepulturæ ac venerationis inuenerunt. Tribus ergo mensibus in hac solitudine exactis: appetente comitiorum tempore, cùm discedere pararet Philippus, insolita illum, diuinitus immissa, incessit cupido, aliquid pro hospitij, cæterorúmque beneficiorum gratiâ, loci Incolis, Accolísque, in vicem reponendi. Et id verò, non solùm munificè, sed mirabiliter etiam, quò sanctitas eius clariùs proderetur, per eum DEVS præstitit, vt ex memorabili euentu miraculi sequentem in modum patuit.

Ab aliis illustribus Sanctitate viris culti.

PHILIPPI SANCTITAS DENVO INNOTESCIT, ET ASSERITVR, ELICITIS è Saxo, salutiferis vndis, quæ Thermis PHILIPPICIS in monte Tunniato, nomen fecerunt.

CAPVT SEXTVM.

PRiùs igitur, quàm relicto Tunniato, PHILIPPVS commitijs

mitijs præfuturus, iter Florentiam ingrederetur, Diuino, quo agebatur, ſpiritûs impulſu, eum conſcendit collem, qui nunc huiuſce, de quo agimus, fontis caput, & ſalubrium iſtarum vndarum ſcaturigo eſt. Ibi, poſteaquam præferuidas in preces aliquamdiu incubuit, quas ex reſponſo vitæ, quod intus atque in animo ſentiebat, exauditas eſſe congnouerat, velut alter Moſes, verſus, cum ingenti fiducia ad proximum ſaxum; percuſſúmque, quem fortè manu gerebat, ſcipione, DEI imperio, Incolarum, aduenarúmque bono, vomere aquas iubet. Dictum, factum. Petra velut in vndas eliquata, non modò largifluos, ſed prædi-tos etiam vi medicâ latices, copioſè profudit; qui deinceps, Thermas Tunniati montis, & ſanctitatem ac fidem PHILIPPI, ad æternam poſteritatis memoriam, nobilitârunt. Equidem, ſi pro connexione, & cognatione hieroglyphicâ, quam cum Diuinâ Gratiâ Aquarum natura atque affectus habet, digredi nos hoc loco, fatigandi Lectoris verecundia pateretur, non iniucundâ, vt opinor, cataſtrophe, hic adduceretur in medium, admirabilium rerum varietas, quam Aquæ miniſterio Diuina ſapientia deſignauit. Verùm, vt ab inſtituto non abeamus longiùs, & cætera taceamus, huius certè Elementi operâ, eadem DEI ſapientia videtur pecculiari quadam ratione ad clarandum Philippi nomen, & ſolitudinis amorem, vti voluiſſe. Ita primùm ſeceſſum eius in montem Senarium, ita hunc ſecundum, in Tunniatum, elicitis vtrobíque perennibus fontibus, omnium ſæculorum memoriæ commendauit, ac velut per apta quædam ſymbola, victam ijs in locis vitæ puritatem, perennitate donauit. Cæterum quod ad ipſas attinet aquas, ſciendum eſt; eas in Origine ſuâ dulces atque potabiles eſſe, at vbi templum iuxtà ſitum

Fons miraculosè elicitus.

Eiúſque affectiones.

(occultis hiulcæ terræ meatibus resorptæ) subiêrunt, & per passûs ferè centum, sulphuris, nitri, Calchontidis, atque Aluminis mineralibus miscuêre sese, vt eorum tinctæ contagione, desinunt potari posse, ita tantò lauantium vsui salubriores fiunt. Denique per flexuosos, ac subterraneos tractæ meandros, indidem, vnde iussu PHILIPPI scaturiuêre, profunduntur, copiosâ aquarum scatebra, quæ subiecto excipitur cratere, denûm ferè cubitorum symmetriâ, quæ tamen capacitas temporum iniuriâ arctior est facta, fæcibus, quas fæculentæ vehunt aquæ, in candidum, ac porosum pumicem concrescentibus. Inde redundante conchâ, effusus per decliuia collis latex, incertis ac variatis subinde alueolis, in plures spargitur riuos, quos tamen vnum ad caput collectos, Balneatores per artificiosum tubum deriuant ad fontem situm in viculo quodam, vbi ægri lauant. Cæterùm religione, & harum salubritate aquarum ductus Ser.mus Cosmus I. Magnus Hetruriæ Dux, nouis operibus, veteribus quoq; restauratis, grandi eas impensâ meliorem in modum munijt. Atque, vt omittamus opinionem quorundam, qui has aquas confundunt, cum ijs, quæ ex vetustæ vrbis Rosellarum ruderibus eruperunt (qui tamen locus totis viginti milliaribus distat Tuñiato) tametsi cæterâ luce historiæ destitueremur, quæ fidem rei, quam agimus, abundè facit, par esset, acceptæ per manûs aliquot sæculorum, memoriæ Incolarum credi, qui præter hanc auorum, atauorúmque authoritatem, peruetus etiam manu scriptum Chronicon monstrant, quod agresti synceritate, Germanam harum originem aquarum, luculenter, in hæc verba, prodit.

Et crater.

Indubitatáque miraculi fides.

" Balnea S. Philippi, id cognomen sortita sunt à B. Phi-
" lippo Ordinis Seruorum, Florentiæ, ex Patritia Benitio-
rum

rum familiâ oriundo, qui, cùm esset eius Ordinis Generalis, & vir cùm sanctitate, tum doctrinâ illustris, & anno Christi 1269. mortuo Clemente IV. Pontifice Narbonense, parùm inter Cardinales de sufficiendo successore conueniret, à multis ex illis, Pontifex est renunciatus, sed ille pro magnâ suâ humilitate, tam magnam vitaturus dignitatem, cum aliquot socijs, occultus in Tunniatum, Senarum fugâ, peruenit. Vbi, cùm aliquamdiu sanctè ac solitariè vixisset, demum, cùm discessum ad suos fratres pararet, orationibus à Domino obtinuit, vt ex loco quodam, quartâ milliaris parte, ab Eremitorio eius, dissito, ægris salubres aquæ scaturirent, quo obtento, & ingenti, quod in summo colle erat, saxo, ter scipione percusso, subitò ea vis aquarum exiliuit, quæ has Thermas constituunt. Ex quibus apparet, hisce Thermis Diuinitus, vt alijs ab naturâ, originem contigisse.

Hactenus Chronicon. Porrò, quod ad ipsas medicas aquarum vires, atque efficaciam attinet: præter ipsorum Balneatorum testimonia, saluberrimas eas esse, multi graues Scriprores monumentis suis testatum reliquerunt: & cum primis Andreas Baccius, & Elpidianus, in opere, quod de Thermis & Balneis Sixto quinto summo Pontifici inscripsit, in quo ita censet: has Thermas insitâ quadam, tum Diuinæ gratiæ, tum naturæ miraculo, medendi præstantiâ, & compendio, facilè reliquas omnes Jtaliæ Thermas antecellere: certè ex eorum prodigiosâ productione & bonitate, ingens ad Philippi Gloriam accessio est facta: & valent hodiéq;, ad summam venerationē eius, apud cōuicinos loco populos; de qua veneratione totis iam trib⁹ sæculis nihil remiserunt. Sed Philippus interim, flagrante recentis facti applausu, famæ cessurus, vitatâ publicâ viâ, &

Vis Aquarum medica.

Senarum ciuitate, ipsi alioqui addictissimâ, tum alijs locis, vbi nosceretur, per occulta callium, Florentiam profectus est, editis in vno miraculo, pluribus; certè enim si quis rei totius gestæ seriem ex vero & iusto, ac non vulgi opinione, æstimet, clariora prodigia sunt, respuere summam dignitatem, euitare populorum effusa studia, ac propè diuinos honores, quàm ex scopulo vndas euocare. Ita nobiscum censuit optimus harum rerum æstimator D. Chrysostomus, cùm liberè pronunciauit, Temporaliū bonorum contemptum alijs miraculis esse mirabiliorem.

PHILIPPVS PERACTIS FLORENTIÆ COMITIIS, ET ITINERE IN GALLIAS, ad visitandam Religionem, & promulgandum Euangelium, instituto, ad vrbem Mutinam quibusdam conscelerатis Diuini Numinis execratoribus, meritas pœnas, quibus breui post deflagrauêre, prædicit.

CAPVT SEPTIMVM.

POstquam, hisce itineribus, nobilitato in perpetuum Tunniato, Florentiam peruentum est, conuocato Patrum cætu, PHILIPPVS, concionem habuit, super illud Psalm. 86. *Fundamenta eius in montibus sanctis*. In eâ, vbi Regnum cœlorum, ac ciuitas DEI, in militante lateat Ecclisiâ, & quo ductu ac disciplinâ Asceticæ militiæ Pugnatores, ac præsertim iurati in obsequium Deiparæ Serui, obire munera sua, & ad cœlum niti debeant, cùm fæliciter, & vehemente, quo æstuabat, à recente solitudine, spiritu (subiectâ suauissimâ apostrophe de B.ma Virgine, deque præsente eius in suos curâ, ac tutelâ) exposuisset; ordinatâ, pro tempore, cæterâ Republicâ Comitia soluit. Hic Conuentus Patrum primus fuit, in quo rogatæ nuper in

Constitutionib⁹ suis a Capitulo Generali confirmatis.

in Pistoriensi Congregatione leges, perlatæ sunt, ac vim vsúmque confirmatarum habere iussæ, quoad opportuno tempore authoritas illis Pontificia accederet; tum quatuor Diffinitores, singulis præfecti Prouincijs, atque ipsa Prouincialia Capitula, instituto hodierno, celebrari cepta. Conuocatis dehinc priuatim Patribus, PHILIPPVS necessitatem proponit profectionis suæ extra Jtaliam, ad visitanda, quæ illic essent cœnobia, ex præscripto decreti Capituli Generalis, ad Burgum S. sepulchri, Anno Christi 1262. celebrati; præterea se eòdem vocari ab iniuncto Concionatoris Apostolici munere. Tum datis monitis, ac mandatis, quæ res tempúsque exigebat, in socios itineris, ex omnibus deligit BB. PP. Rocouerum Vguccionem, & Gherardinum Sustenium, quos solos, ex numero septem primorum Patrum superstites, qui per ætatem tolerare labores possent, Vicarios Generales cæteris nationibus destinauerat; deinde his succenturiat, duos alios, Germanum, Gallúmque, qui vel non ita pridem erant sacris nostris initiati, vel missi à suis, vt illi Generali Concilio interessent, & quoad eius fieri posset, euocatum Generalem, linguarum viarúmque peritiâ deducerent. Ij fuerunt P. Gualterus Theutonicus, & P Joannes Francicus. His socijs, addito F. Victore, indiuulso B.P. Comite, cùm P Lotharingum Vicarium suum interim in Jtaliâ nominasset, & magno Charitatis sensu, cunctis valedixisset; séque, illísque, & causâ itineris, D. Virgini Annunciatæ comendatis, vnâ Bononiam iter auspicantur, quo vbi, superatis, non sine defatigatione, Pyrenæis montibus, peruenerunt; visitato, quod illic ab Anno Christi 1263. fundatum erat, fratrum Domicilio, Mutinam versus cæptum iter prosequuntur. Erat anni tempus, quo sub ortum Caniculæ, solis ardori-

Et aliis sibi tum comitibus delectis tum in Italiâ substitutis.

In Gallias iter habēs.

bus omnia torrentibus, periculosa per Italiam ac laboriosa esse solet itineris conficiendi ratio: ea tamen morari Philippi, ac sociorum cursum non potuit, quin flagrante etiam meridie, pulurulentam viam carperent, quoad misertus sociorum Philippus, eos, ambulatis aliquamultis milliaribus, aliquâ parte quietis, æstu ac lassitudine debilitatos, recreare voluit: & opportunè oblata est in patente æquore, patulis diffusa ramis, Vlmus, quæ gratâ vmbrâ, & frigidulæ auræ susurro, velut inuitabat ad acquiescendum viatores; huc cùm Patres subeunt, inueniunt collectum ibi, ex fæce & colluuie hominum, manipulum aleatorum, scortorúmque, & viatoribus imminentium prædonum; qui eum locum, omnium scelerum & impietatum statiuis ceperant. Hi pro similium videlicet hominum licentiâ, nouos hospites virulentis probris ac sannis excipiunt, quæ Patres tamen pro exaggeratæ mentis constantiâ, facilè transmittebant, refutabántque modesto silentio. At vbi nefarij homines, in Fescenninas strophas, & diras Diuinę Maiestatis execrationes, & maledicta in Deiparam, ac Diuos omnes, per aleam, pérque ludibria, sceleratas linguas laxârunt, id verò Philippus non ferendum ratus, pro ardenti Diuinæ gloriæ Zelo, Apostoli verbis, *si quis loquitur quasi sermones DEI*, impiam turbam increpitat, docétque, linguam homini vocalem, præ cæteris animantibus, diuinitus ideo datam, vt tam præclari muneris largitorem collaudet, ac pro beneficijs innumeris gratias agat, eòque, impiè ac nefariè, contrarios in vsus, hoc est in conditoris contumeliam exacui; quòd si spe impunitatis ita licenter furerent; solere DEVM eò grauiore manu, quò grauiore pede, descendere, ad sumendas de tam horrendis sceleribus pœnas: quas denunciare se ipsis ait, DEI irati

Aleatores blasphemos in viâ offendit,

Quos severè corripit, vltione diuinâ prædictâ.

irati nomine, sine morâ cælitus ingruentes, nisi confestim resipiscant, & mutatâ voluntate, de expiandis, omni ratione, tam atrocibus delictis, placandóque Numine, seriò cogitent. Ad tam seueram denunciationem, aliqui ex illo perditorum globo, consternati, pollicentur, se in Philippi potestate futuros: contrà cæteri in rabiem efferati, eum, sociósque circumsistunt, & facessere inde quàm primùm iubent; ni faciant, malè multatos abituros; ac subinde congeminatis in DEVM, & Fecialem eius PHILIPPVM vltimis probris, parùm ab illatâ violentia aberant. Tum PHILIPPVS, actum de miseris videns, eorúmque illacrimans exitio, & quâ erat humilitate, deprecatus, si quid molestus monendo fuisset, ad socios, & eos qui in spem bonæ frugis se illi adiunxerant, agite, inquit, fratres, proripiamus istinc nos quantociùs, ego enim illam cœli faciem (fortè ad cœlum digitum intenderat) quæ tranquilla vobis ac serena videtur, minacem iratámq; video, & vltricia fulmina in istos infælices expedire; &, cùm dicto, destitutis sub arbore illis, orco iam deuotis victimis, socios præ se actos in viam concitat. Vix digressi erãt, cùm ecce sereno cœlo, repentinè audiri flatûs horrisoni, & nigrescere circa infælicem arborem, & condensari nubes, solis aspectus adimi, & tenebris conduplcatis, inhorrere omnia, dein omnis mali vis in vnam collecta procellam, illi, Vlmo allabens, cùm, fulguribus, fulgetrísque horribilem in modum prolusisset, ad extremum excusso decumano fulmine, Vlmum ipsam, & consceleratos illos tam potenter icit, vt arbor stirpitus, hominésque in cineres redacti, momento deflagrauerint. At Philippus & sui, qui omnia ex propinquo oculis vsurpabant, tam formidabi-

Quâ subito, fulmine icti, implicantur.

lis

lis ſpectaculi atrocitate, exangues, ſupplices cœlo manus tendebant, DEI erga ſe benignitatem, & noxia illa in capita Iuſtitiam collaudantes; ac, ſi quæ fortè ſpes in tam afflictâ cauſâ, pro addictorum profligatâ ſalute deprecantes. Cæterùm, qui, Philippo authore, eam cladem, & iuxtà æternam perniciem euaſerunt, dignam tam memorabili Diuinæ vltionis exemplo, vitæ ac rerum ſuarũ rationem ineuntes, reliquum ætatis in deplorandis ijs, quæ ad eam diem malè riſerant, exegerunt, & ſparſi per Æmiliam atque Inſubriam, DEI clementiam, & Serui eius PHILIPPI ſanctitatem ac propheticum ſpiritum diuulgârunt. Idem præſtitit, ſuo modo, ætatis ſuæ Apelles, Andreas Sartorius, qui, pro ſuâ in D. Philippum religioſâ pietate ita graphicè hoc factum coloribus expreſſit in porticu D. Añunciatæ Florentiæ, vt vel picta facti repræſentatio horrorem incutiat contemplantibus.

RES A B. PHILIPPO IN GALLIIS ET GERMANIA geſtæ.

CAPVT OCTAVVM.

ERat, eâ tempeſtate, rerum ſtatus, in Italia, & in Regno Gallicano, longè diſſimillimus. Nam Friderici Imperatoris Hæredes, Italiam, fædum in modum, ſub acerbo iugo afflictam, lacerabant. È contra Gallia, ſuccedente ſancto parenti, pio Filio PHILIPPO, proſperè, lætéque florebat; tanti refert ad regnorum fælicitatem, pij ſint, an impij Principes. Is Philippus, paterno inſtituto vniuerſim Religioſos omnes, ac præcipuè aliunde vel extorres, vel propagandæ pietatis causâ, venientes, ſingulari benignitate, & beneuolentiâ complectebatur, & iam antè, in eo

Regno,

Regno B. P. Manecti operâ varijs in locis, Ordinis nostri homines domicilia fixerant, & quibus incrementis per eas terras profecerant, iisdem longè latéque fama nominis & sanctitatis B.P. increuit; adeò vt incredibili studio primarum Ciuitatum, & exciperetur publicè singularibus beneficijs atque honoribus, & priuatim homines, summâ contentione, frui alloquio, & ardentes spiritu Apostolico conciones eius audire affectarent. Verùm hæc tam læta initia, & gratulantium inter se Gallorum ac Philippi gaudia, tristi nuncio nonnihil funestata sunt; quippe per eos dies affertur ex Africa: Ludouicum Francorum Regem, expugnatâ, per summam fortitudinem, Carthagine, victísque perduellibus, & reliquijs eorum Tunetum compulsis, in eius vrbis obsidione decessisse: scilicet, vt cuius viri meritis, ac fortitudini, pares honores, omnibus apparatibus suis, reponere Gallia non potuisset, integro Gloria præmio in cœlo triumpharet. Ea iactura vel potiùs fortunæ commutatio, quia turbatura videbatur Reipublicæ Christianæ faciem, atque Ordinis bono, meditata atque allata domo, PHILIPPI consilia, quæ cum reduce Rege conferre aliquando statuerat, grauiter eum affecit, cumulante maximè id incommodum funere Cardinalis Rudolphi, qui apud eundem Regem Legatus Apostolicus, Philippi cœptis mirè fauebat. Inter has ancipites curas fluctuanti Philippo DEVS affuit, iniectâ Philippo Regi, paterni Regni ac pietatis Heredi, eâdem mẽte, quæ in Patre fuerat; à quo, cùm B. Pater perbenignè inuitatus, appellatúsq; esset; is tum Philippum ipsum magno in honore, amoréque habuit, tum congregationem ipsam in Galliâ nostrorum hominum, in Regiam tutelam curámque suscepit, tanto fauoris significatione, vt spes maxima af-

Itineris fructum, mors Regis Galliæ retardat.

Sed à successore æquè humaniter inuitatur.

fulgeret; ſtabilitis, quæ acquiſita erant, cœnobijs, adijciendi per florentiſſimum illud Regnum multò plura. Viſitatis igitur Pariſienſi, Toloſano, Mompolierio, Viennenſi, Auinionenſi, Marſilienſi & qui in Delphinatu, alijſque in vrbibus erant, Conuentibus, animum adiecit ad nouos exædificandos: id quod facilè, ac magno numero pręſtitit, quòd, vt clari authores affirmant, ab omnibus pro Apoſtolo habitus, magno vndique certamine, à viris principibus, alijſque, de prima Gallicanâ nobilitate adiretur, qui illius manibus Religioſo Deiparæ Habitu amiciri, initiaríque orabant. Oportunus hic, aut potiùs proprius locus eſſet, ſingilatiùs tam admirabiles progreſſûs (habita ratione temporum, locorúmque, ac varietatis eorum) vel in ſyllabum redactos, deſcribendi; ſed cùm ſub annum Chriſti 1389. factâ ab Ordine reliquo, per occaſionem enati inter verum Pontificem Bonifacium Nonum, & Pſeudopapam Clementem, ſchiſmatis, Patrum Gallorum (exceptâ vnâ Galliæ Narbonenſis Prouinciâ, quæ adhuc reliquo Ordinis corpori adhæret) diuiſione, pleráque monumenta vel interciderint, vel interuerſa ſint, ita vt extinctâ, per diſſidium, neceſſitudine fraternâ, vix quicquam certæ lucis huic ex illis partibus hiſtoriæ affulgere potuerit, inuiti deſumus officio. Ordinatis in hunc modum rebus Gallicanis, præfectóque ei Prouinciæ Vicario Generali B. P. Gherardino Suſtennio, PHILIPPVS inſtituto per Sequanos, qui trans Rhenum ſunt, Heduóſque itinere, in Germaniam ibat, ſed cùm, famâ anteuolante, ei genti illius ſanctitas, ac promouendæ pietatis ardor, innotuiſſet, inuitantibus populorum ardentiſſimis ſtudijs, ita incubuit in Diuini verbi prædicationem, & Conuentuum, qui illic erant, emendatioris Religionis, cultum; vt non ſecùs ac Galli, Sequani certatim nomina ad noſtram Militiam profi-

Religionis loca in Gallijs auget.

Alibi etiã maximis accedentibus incrementis.

profiterentur. Affirmatissimè Gentis eius Añales habent: eâ tempestate in Italia, Gallia, Germania, Generale PHILIPPO, Patrum Seruorum millia decem censa esse, præter Tertiarios Fratres ac Sorores, quos vocamus Mantellatas. Magnum momentum tanto incremento attulit, Alexandri IV. summi Pontificis datum in fauorem nostræ Religionis rescriptum, quo omnibus, qui de factione Friderici secundi Imperatoris, Innocentij IV. Pontificis sententiâ, anathematis vinculo tenebantur, redeundi cum Ecclesia in gratiam, potestatem faciebat, si ad specimen veræ de antè actæ vitæ licentiâ, pœnitudinis, institutum Seruorum suscepissent. Quo factum est, vt Barones, Marchiones, Duces, & Principes, alijque Dynastæ, frequenti numero, remisso opulentiæ, ac gloriæ militari nuncio, ex magnis Dominis Serui facti, in Religionis leges iurarent, aut qui tolerando seueriori primi Ordinis instituto non erant, tertio Ordini manciparent sese.

Quaque occasione id acciderit.

Author est in annalibus suis Gianius noster, hoc primo, in Germaniam, Philippi aduentu, Rudolphum Habspurgi Comitem, Austriacæ magnitudinis ac maiestatis authorem, satorémque, non quidem affinitate vllâ criminum Friderici, sed spontaneâ pietate, & amore gloriosi obsequij, nominísque Seruorum Deiparæ, tertij Ordinis habitum ab ipso PHILIPPO vnà cum coniuge suscepisse, contractámque per eam occasionem mutuam familiaritatem, causam fuisse, cur euectus postea ad Imperium Rudolphus, misso ad Nicolaum 3. Pontificem, Legato, oraret sibi Philippum mitti, vt eo Diuinæ legis voluntatísq; interprete vteretur. Alij id factum in secundum eius ad Rudolphum iam Cæsarem aduentũ differunt. Vtcunque se ea res habet, id certũ compertúmq; habetur: operâ atq; industriâ

Etiam in Germania floret Ordo, Generale Philippo.

Philippi, Ordinem Seruorum non tantùm longè latéque per Germaniam ſuperiorem, ac præcipuè in Saxonia, Weſtphalia, & in Germaniam inferiorem ad Friſonum, vſque Orientalium Emporium Emdam (quod eſt ad Amiſij fluminis, ſe in oceanum exonerantis, oſtium) magno hominum, ac cœnobiorum numero, ſed etiam per Pannoniam & Poloniam prolatum fuiſſe. Quod cùm incredibili celeritate, fulminis in morem, parentis ab Oriente vſque in Occidentem, præſtitiſſet, inito in hũc ipſum finem adeundæ Hiſpaniæ Conſilio, partis eâ bienni expeditione rebus, B. P. Vguccionem Progeneralem præfecit: itinere in Gallias inſtituto, vt in tranſitu nouas à ſe deductas colonias ſtabiliret, Lutetiam Pariſiorum venit; vbi cum PHILIPPO Rege denuo in colloquium veniens, qualiacunque inſtituti Seruorum ijs in oris primordia, & relictum Vicarium ſuum Vguccionem, memoratis viri meritis ac ſanctimoniâ, ei commendat. Quæ aliáque ad vniuerſam rem Chriſtianam ſpectantia, negotia, dum inter vtrúmque PHILIPPVM agitantur, fama Pariſios affluit, creatum ex Archiepiſcopo Leodienſe, Pontificem, Gregorium X. qui per id tempus, Reipub. Chriſtianæ causâ, Ptolomaide Syriæ, cum Eduardo Angliæ Principe, aberat. Quo tam optato, poſt diuturnum Eccleſiæ interregnum, nuncio exhileratus B. P. vocantibus in Jtaliam vrgentioribus cauſis, profectionem Hiſpanicam in præſentiâ dilatam, cum Jtalicâ permutauit.

PHILIPPVM CVM SOCIIS IN JTALIAM PER ALLOBROGVM ALPES ITER habentem, poſt tridui errorem, atque inediam, Angeli in viam reducunt.

CA-

CAPVT NONVM.

DIgestis hoc ordine, ac stabilitis Germaniæ, Galliæq; rebus, PHILIPPVS & literis suorum, & rei in Jtalia publicæ necessitatibus solicitatus, viam molitur cum socijs, vel filijs potiùs, quot spiritûs fæcunditate ac facundiâ apud exteros genuerat. Horum in numero, sanctitatis spectabilis fuit Ioannes Francofordiensis, è primâ apud Vsipetes nobilitate, Iuuenis, sed pietate in Deiparam, & reliquis animi ornamentis nobilior; qui, cùm fortè ijs diebus, quibus Philippus Francofurtum ad Mænum adierat, de certo vitæ statu capessendo deliberaret, noctu quâdam ipsa B.ma Virgo se illi multâ conspicuam gloria, videndam obtulit, & quoad consultum saluti suæ, & obtemperatum Diuinæ voluntati cuperet, aduenam ex Jtalia Patrem, eum adire iussit, qui pullâ in veste, popularibus eius per eos dies concionaretur: illius sermonibus, & consilijs morem gerendo, certam salutem eum, & portum fluctuanti inter ancipitia consilia menti, reperturum. Paruit Ioannes cęlestibus monitis, & conuento sequenti die Philippo (qui & ipse ab eâdem B.ma Virgine, quid Iuuene fieri vellet, præmonitus erat, ac certior factus) ordine exponit veniendi causam, & authorem DEI MATREM. Philippus perbenignè acceptum iuuenem, expositis, quæ talibus consilijs vel moras vel impedimenta facessere solent, vt habebat à communi Dominâ in mandatis, cooptatum in numerum Seruorum cœlestis Reginæ, habitu induit Religionis, in quâ ille ad annum vsque 1345. vitam singulari pietate, ac præcipuè, à seueritate in se ipsum admirabilem produxit. Ac demum postquam varijs in locis, ac præsertim Lucæ (quo pallium Philippi magno in eâ ciuitate ægrorum bono ex Germaniâ attulerat) cœnobijs

Cum Ioanne Francofordiensi in Italiam reuertitur.

Illius mirabilis vocatio.

præfuiſſet, reuerſus in Patriam, Francofurti extremum diem clauſit, miraculis & in vita, & poſt mortem clarus, & apud ciues ſuos magno ſemper in honore ac veneratione habitus; quamdiu illis bona mens & ſyncera Religio conſtitit, vt fuſiùs habent Annales noſtri.

Hoc ergo Ioanne & Fr. Victore Italo, & altero Ioañe Gallo, ac F. Gualtero Germano ſocijs, PHILIPPVS, inito Italiam verſus itinere, cùm alpes eſſent ingreſſi Allobrogum, viâ militari deerrârunt, ac toto triduo per opacas, & ſolis feris peruias ſyluas viam veſtigantes, redeundi, vt fit, in viam ſtudio, ex alijs erroribus in alios impliciti, nullam rationem inueniebant, explicandi ſeſe, ex impeditis illis ſaltuum anfractibus; & augebat rei difficultatem inedia, ac laſſitudo, quibus triduanis conflictati, dum neque potionis aliquid, leuandæ ſiti, neque cibi, ſedandæ fami, reperiſſent, linqui iam animis, viribúſque deſtitui incipiebant; cùm Philippus ad conſuetum precationis ſubſidium conuerſus, idem ſocijs facere iuſſis. Poſtquam ardentem charitate ſuorum, & magnâ, in DEI ſuauiſſimam prouidentiam, fretam ſpe, orationem, cum lachrymis, ad DEVM fudiſſet, repentè voces aliquæ, humanis ſimiles, afflant, quibus feſtiuâ gratulatione compellati Patres, ad amiſſam viam, & refectionem virium, poſt tot labores inuitabantur. Ad quas ipſi ab exorſa oratione vertentes ſeſe, quamprimùm eluctari potuerunt ex ſenticoſis illis plagis, in duos incidunt, qui habitu quidem, ac reliquo cultu corporis, paſtores videbantur, cæterùm, vt poſtea apparuit, Angeli erant. Ab his in proximum Tugurij hoſpitium, multo cum honore verborum, & comitate pluſquam paſtoritiâ, deducti, inſtructam ibi, miri candoris ſaporiſque panibus, & gelidæ aquali, menſam reperiunt: cui, poſito timore-

In alpibus Philippus cum ſuis à viâ aberrat.

Miraculoſè reficiuntur & in viam reducuntur.

Ab Angelis habitu paſtorum apparentibus.

re, accumbere iussi, purè suauitérque epulati sunt: actisque DEO infinitis gratijs, ducibus hospitibus suis, reducuntur in rectam viam. Et Duces quidem officio perfuncti, depositis personis, repentè ex oculis Patrum euanescentes, videri desierunt, at Philippus cum suis in Italiam descendit; vbi virtute atque industriâ Vicarij sui, aliorumque Patrum labore, magnam multorum Cœnobiorum ad Religionem, factam accessionem esse, per illud absentiæ suæ biennium, ingenti solatio suo reperit. Ita per Pedemontanos profectus, atque de via, in transitu, noua illa, eo absente, cœnobia, cum voluptate, inuisens, superatis Apennini Iugis, peruenit ad montem Senarium, vbi vt passim alibi, incredibili Fratrum gaudio exceptus, quàm propitio DEO ac Deiparâ, totâ peregrinatione vsus esset, exultantibus inter mutuas gratulationes, denarrabat.

PHILIPPVS MVLTORVM PRINCIPVM VIRORVM INVITATV ALIQVOT sacris Domicilijs fundatis, alijsque restauratis, vocatus ad OEcumenicum Concilium Lugdunum abit.

CAPVT DECIMVM.

TRaductis in Senario, vt in publico Ordinis vniuersi domicilio, & orgine, ex quâ PHILIPPVS primitias spiritûs hauserat, cum magnâ animi voluptate, aliquot diebus, Florentiam descendit: vbi aditâ D. Virginis Annunciatæ Imagine, gratias primùm, vt æquum erat, agit DEO & sanctissimæ MATRI eius, ac Dominæ suæ: quorum benignitate & curâ, res toto illo peregrinationis biennio gestæ, bene ac fæliciter vertissent, deinde admissis ad complexũ B. P. Alexio, & cæteris eius loci Religiosis suis, maximis vtrinq; Charitatis & gratulationis significationibus, *Philippi cum suis Florentiæ congressus.*

tionibus,

tionibus, certatum est. Nobilitabat eum congressum tum Philippi authoritas, tum præcipuè veneranda B.P. Alexij Canities, & senile gaudium, quo seriem audiebat tot lætorum Religionis progressuum. Erat is tum solus in Jtalia superstes ex septemuiris, instituti nostri Ducibus; nam quatuor iam in cœlum migrauerant, & reliqui duo extra Jtaliam res gerebant. Is ergo narrantis Philippi ab ore pendens, ac tanta intra atque extra Italiam nominis Seruitani incrementa, & tot animarum lucra, in commune eiusdem ærarium redacta intelligens, septuagenario maior, olorinum illud coætanei sui canebat: *Nunc dimittis Seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace &c.* quanquam hoc illius votum, multos in annos DEVS distulerit, siue vt multò ampliora, ad solatij sui cumulum videret, siue, vt quàm diutissimè laborantibus in obsequio Dominæ suæ Seruis, primæuæ lucis ac feruoris illa fax luceret; essétq;, vnde exactè Scriptores, qui serò res nostras scribere exorsi sunt, discerent, velut ex oculato teste, & quorum ipse pars magna fuisset, admirabilem ortum, ac progressum per integrum sæculum Religionis huiusce. Vixit autem annos omnino centum & decem, & ex his in Ordine 77. tanto studio humilitatis & subiectionis, vt licet à pueritiâ bonis literis insignem operam fæliciter nauauerit, & doctrinam minimè vulgarem, cum sanctitate & singulari prudentiâ habuerit coniunctam, tam longam ætatem priuatus agere omni ope studuerit; vt in eum finem aduersam valetudinem, qua vt plurimum variè exercitus est, impetrasse diuinitus videatur. Itaque sibi, ac valetudini suæ relictus, ægritudines animi, in affecto corpore, adeò persanauit, & in potestate habuit, vt apathes penè videri posset; quippe qui robustissimos quosque Iuniorum, non modò

Præcipuè cũ Alexio viro sanctissimo.

Cuius virtutes recẽsentur.

modò æquaret, labores, inediâ, & castigandi corporis patientiâ, sed superaret etiam, in decrepitâ ætate. Vini præsertim tantus osor fuit, nullo abhorrentis naturæ vitio, vt cùm languenti ventriculo fouendo necessariò esset adhibendum, imperio Superiorum ad id adigi debuerit. Præterea, licet tranquillo semper & placido oris habitu esset, redundante in aspectum, animi serenitate, nullus tamen eum vnquam ridentem vidit, nec vicissim quisquam sacris ad Altare operantem, nisi perfusum vberrimis lacrimis: in adeundo Choro, semper primus, in abeundo semper vltimus in statione fuit, nec tamen in tam pertinaci contemplationis studio, alteram instituti nostri partem, quam Actiuam vocamus, vel æger omittebat. In re domesticâ tractandâ diligens, & exactus, in reducendis ad bonam frugem proximis, tantâ fuit efficaciâ, ac suauitate alloquij, nunquam vt eo audiendo satiaretur. Eius diuinæ eloquentiæ vis cùm in pluribus alijs in viâ salutis reductis, tum in Fratre eius germano, nomine Clarissimo, de Falconerijs, & Nepte B. Iuliana de Falconerijs, quanquã dispari in re memorabilis exstitit. Hic periculoso implicitus quæstui, æternam salutem lucro oppignorauerat. Ista, relictis diuitijs, & generis splendore, Patrui exemplo, Seruitutem B.mæ Virginis ambiebat. Vtrique Alexius adfuit: Fratri vt malè parta restitueret, author fuit: & Iuliana eius salutaribus monitis, mirificè accensa, prima, vt creditur, ex Virginibus, Tertij Ordinis, Habitum sumpsit, & in eo, Alexij præcipuè culturâ, singulari pietatis laude, supremum diem obijt; quibus, alijsque piè fortitérque gestis, Alexius in summâ senectute, in montem Senarium, ex altiori loco viæ in Cœlum compendium facturus, ascendit, ibíque plenus dierum, ac meritorum, mirabilem viuendi finem fecit.

Et morum suauitas, atque arcana sermonis vis.

Et salutis suorum studium.

Denique mors mirabilis.

fecit. Quippe in supremâ cum morte luctâ, ei Agonotheta Christus, suauissimi infantis specie, adfuit, qui veteranum Athletam suum, cœlestium florum corollâ, adhuc in arenâ coronauit, & cœlestes Genij, sub candidissimorum alitum formâ, frequentes, triumphantem deducturi, apparere visi. Sed ad Philippum redeamus, qui non minùs quàm Alexius, de amplificato extra Jtaliam instituto nostro lætus, de eodem intra Jtaliam, per illud absentiæ suæ biennium, mirum in modum aucto ornatóque sibi gratulabatur, ac præcipuè argumentum, quod ante oculos in ædicula D. Annunciatæ versabatur, cum manantibus præ gaudio lachrymis mouebat: cùm scilicet augustum illud sacellum, ad summam Deiparæ Virginis gloriam, tanto, tum populi Florentini, tum cæterarum gentium concursu, ac miraculorum frequētiâ, tantopere videret inclaruisse; præterea ex tot virorum Principum, ac summorum Pontificum & Regum donarijs, signis, anathematis, Tabellísque votiuis, impetratæ sospitatis testibus Diuini numinis, in loco colligeret præsentiam. Et habuit sanè, hodiéque habet, hoc illa cœlestis Imago proprium, cum paucis, ac pecculiare, iam inde â primo eius existentis vestigio, vt perpetuo, ac nunquam interrupto tenore, quotidianis miraculis cultorum suorū pietatem ac Religionem per omnes adhuc ætates, in officio contineat. Testantur id tum edita typis, authore P. M. Luca Ferrino; tum ingentia volumina manu scripta, quæ habentur in Bibliotheca eiusdem D. Annunciatæ, quæ de his miraculis conscripta sunt. Quæ nos aliquando, bono DEO, & eâdem Virgine S.ma auspicibus (si magnitudo ipsorum miraculorum ac multitudo, quæ est penè infinita non obstet) cogitamus, vt hanc historiam, in vnum collecta corpus, latinitate, ac

Philippus populi incēsâ in Diuam Anūciatam Religione mire recreatus.

Quæ per subsequentia sæcula miraculis propagatur.

Typis

Typis donare. Quanquam vt à nemine mortalium illa ſcribantur, conſenſus populorum, & quotidiana præſentiſſimi Patrocinij experimenta, tum vis quædã Diuinitus atque occultè indita huic S.mæ Imagini, celebritatem eius & Religionem perpetuabunt. Certè hac noſtrâ ætate eò vſque venerationis, aſcendit, vt oſtendi niſi clam, ac de nocte non poſſit, ne affluentis contentione multitudinis aliqui obterantur; cui incommodo, vt Principum caueat prouidentia, & omnes intelligant, ſanctiorem Hetruriæ Theſaurum eam effigiem eſſe, duabus clauibus, quarum alteram ipſi, alteram Cœnobij Antiſtes conſeruat, obiecta vela clauduntur, & eorundem inſuper Principum annulo ſignantur. Ac nihilominus, ſi quando vel hoſpitibus Principibus, vel Regum ac Rerumpub. oratoribus, poſtico, & clam in cœnobium, exiguo comitatu admiſſis, intempeſtâ nocte, atq; oppeſſulatis templi foribus, Imago reuelatur, nullâ diligentiâ ita eluditur ciuitatis ardor, quin tot, quot Eccleſia capere poteſt, irrepant, multóque plures templi aditûs, ac fores obſideant, ſtrepero pulſu, atque infimis precibus, vocibúſque intromitti orantes. Sed illud in primis admirandum eſt, & quod Diuinam quandam vim illi vultui inditã eſſe, vel maximè conuincat, quòd ſic admiſſi vix prima Virginei oris lineamenta, ad faces videant, cùm ſolui ſtatim in lachrymas, ac prorumpere in ſingultûs, ac gemitûs, internæ compũctionis indices, ac pectora palmis plangere incipiant vniuerſi; atque adeò illi etiam, vt frequenter fateri ſolent, qui non tam pietate, quàm curioſitate ac rei inſolentiâ ducti, accurrunt. Tam plena eſt illa facies Gratiarum, vt planè diuinitus ac perpetuo miraculo contingere neceſſe ſit vt tanta mouendi vis in vnius aſpectum Imaginis cadere poſſit, quantam

Eius imaginis maieſtas, & ad eam conuerſio.

vix veterum Poëtarum licentia Palladis Ægidi, durandis in Saxa hominibus, affingere ausa fuit. Eius etiam huic Imagini insitæ virtutis testis est omni exceptione maior B. Aloysius, clarissimæ Societatis Iesu, ac Ser^mæ familiæ Gonzagæ Iubar; quippe, in cuius historia refertur: profiteri solitum: ex D. se Virgine Annunciatâ Florentiæ, velut ex optimâ nutrice, primitias spiritûs sui suxisse. Ad hanc ergo D. Annunciatæ Aram (vnde nos ipsius Virginis suauitas in hanc quoque digressionem pellectos, pertraxit) postquam PHILIPPVS omnes grati animi affectûs exonerasset, & solatus esset suos, ad ordinanda, quæ per absentiam cumulata erant, negotia, contulit sese: ac primò quidem morem gesturus populorum ac principum virorum studijs, quibus certatim inuitabatur, ad noua apud se Ordini nostro Monasteria capienda; vel restauranda, atque amplificanda ea, quæ temporum iniuriâ collapsa fuerant. Exorsus est, ab oppido S. Sepulchri, auspicijs Episcopi Nicolai Castellani, qui lapidem eius cœnobij angularem iecit, ac deinceps, Senensium, Lucensium, Pistoriensium, Perusianorum, Vrbeueteranorum, & Cortoniatum, aliorúmque populorum inuitatu accersitus, multa Ordinis cœnobia vel facienda locauit, vel facta refecit. Exinde Aretium, studiosissimam sui Ciuitatem profectus, edicta illic comitia celebrauit, anno allatæ salutis 1273. Constitutis, in ijs comitijs, quæ ad stabilitatem, ornatúmque Religionis facere videbantur, in vicem aliquid gratitudinis ergo repositurus Benefactorum Munificentiæ, in communionem bonorum operum, quæ toto in Ordine fiunt, ipsos, & Tertij Ordinis homines, more Maiorum, atque authoritate Pontificiâ, publico instrumento recepit. Dimisso inde Patrum Conuentu, PHILIPPVS Senas, Romam illinc

Philippus Ordinis curæ & augmento inuigilat.

Communicationem bonorum operum Benefactoribus & Tertiariis impertitur.

illinc petiturus, proficiſcitur: ibi, ne vſquam niſi re aliqua memorabili geſtâ, diuerteret, miſſum ad ſe, ab ipſa Deipara adoleſcentem, annorum quatuordecim, Claromontenſem nomine, ex antiquâ, vt quibuſdam placet, Pellacanorum, vel vt alijs, ex antiquiore ipſa Româ, Syluiâ gente (quæ hodie magnâ licentiâ vocatur Piccolominea) in obſequium Virginis atratum, Seruorum albo adſcripſit, mutato Claromontenſis ſonoro nomine, in Paternum Dominæ Ioachimi nomen. Sub quo ille nomine in virum ſanctum adultus, maioribus rebus, quàm quæ exiguo, pro noſtro more, diuerticulo, perſtringi poſſent, fortiter ac mirabiliter geſtis, à Paulo v. Pontifice Maximo, noſtrâ ætate in Beatorum Catalogum eſt relatus. Interea agenti Senis PHILIPPO, litteræ afferuntur Cardinalis Otthoboni Protectoris; quibus, cùm ſignificaretur: Pontificem, qui tum erat Gregorius x. profectionem moliri Lugdunum Galliæ, quò Concilium OEcumenicum conuocârat, nihil cunctatus, ad vrbem res Religionis cum Pontifice ante diſceſſum conſtiturus contendit. Eò delatus, & ad ea, ad quæ venerat tranſigenda, aggreſſus, intelligit: Pontifici placere, vt vnà ipſe cum aliquot doctorum virorum Ordinis comitatu, in Galliam ad Concilium ſe comitetur. Cognitâ Pontificis voluntate, Philippus ad ſe euocat F. Henricũ Bonicollem Gandauenſem, qui dictus eſt Doctor Solennis, aliósque, qui pro Ordine Seruorum (vt pro Prædicatorum Minorúmque Ordinibus DD. Thomas, Bonauentura, & Albertus Magnus) illum Lugdunenſem P. P. conſeſſum cohoneſtarent. Profectus igitur Româ Pontifex, comitantibus Græcorum Imperatore, & Rege Neapolitano, aliiſq; plurimis Cardinalibus, Principibus, Præſulibúſque, Florentiam venit, ſi quâ ratione ægræ ciuitati

B. Ioachimum ſuſcipit.

Ad Concilium Lugdunenſe vnà cũ Henrico Gandauenſi & aliis proficiſcitur.

Pontificē iu sedandis Florentinis dissensionibus iuuat.

& ciuium suorum factionibus pessundatæ, medicinam, finémq; intestinorum malorum afferre posset; in quo tam egregio conatu, fideli operâ Philippi vsus est: qui Patriæ Charitate, ac Zelo succensus honoris DEI, salutisque tot in illis lanienis pereuntium animarum, pro pace grauiter ac magnificè, in proteruos verò, ac peruicaces odiorum ciuilium satores authoréſque, acriter, fortitérq; dicendo, summi Pontificis conciliandæ ciuitatis studium, aduersus ingentem inoliti mali molem, sustentabat. Nec minori vsui Lugduni quàm Florentiæ PHILIPPI opera Pontifici fuit. Conuenerant ad illud Lugunense concilium Palleologus Græcorum Imperator, & eiusdem gentis Patriarcha Constantinopolitanus, ac præterea Legati variorum Græciæ Principum, quorum præcipuè de contrauersijs, inter Patres quæsitum est, vt concordiâ cum illis stabillitâ, leuatâque Reipub. Christianæ discordiarum sentinâ, tota vis ciuilium armorum, eò facilius in Christiani nominis iuratum hostem Mahometanum verti posset, si latinæ Ecclesiæ cum Gracanicâ conuenisset. Contrauersia pręcipua erat de processione ex Patre filióque Spiritûs sancti, super quâ positione alijsq; aliquot contrauersis, cùm decimùm iam & tertiùm, Græci cum Ecclesiâ Catholicâ, in gratiam concordiámque redijssent, hoc frequente congressu nihil actum esse cum Græcis ab Latinis compertū est, nisi quòd actum egerint. Ea eius Nationis lubrica conditio & afflictus rerum Occidentalium, ac vel in primis Pontificiarum status, pium Pontificis animum solicitum habebant; reductúmque cupiebat ad pristinum splendorem, resarcitis cladibus, quæ ab Imperatore Friderico, & Manfredo illatæ fuerant; tum eandem Ecclesiam Catholico Cæsare, ac beata pace (quibus per aliquamultos iam annos caruerat) suf-

Concilii & Pontificis institutum.

ſuffultam optabat; vt verſis in Turcam communibus armis, Hieroſolymitanum Regnum recuperari poſſet. Quæ cùm ſumopere neceſſaria, & Pontifici vehementer cordi eſſe PHILIPPVS perſpexiſſet: primùm publicè pro argumenti dignitate, de rebus ſumâ vi atque energiâ diſſerere, deinde priuatim ſingulos Procerum adire, monſtrare neceſſitatem eorum, quæ à Pontifice fuiſſent propoſita; & omnia denique agere, quibus Græci Latiníque inter ſe coaleſcerent, & in communem hoſtem, iunctis opibus armarentur. Accedebat, quòd ſub iſtius tempus concilij, nouâ atq; ampliore ſpiritus exuberantiâ agi ſe vir Sanctus, atque impelli ſentiret; quo fiebat, vt & cum veneratione multâ audiretur, & coniunctâ, cum Diuinâ quadam efficaciâ, incredibili ſuauitate, omnium animis vim afferret. Et ſubſeruiebat dictionis ardori donũ linguarum, nempe præter Natiuæ, & partæ ſtudio Latinæ linguæ, Græcæ, Hebraicæ, Teutonicæ, Hiſpanicæ ac Gallicæ ſcientia: quas ita callebat exactè, vt velut nouum Apoſtolum vnuſquiſq; linguâ ſuâ illum audiret loquentem. Et cõmodum per illos dies & vehementer opportunum rebus, quæ in illo conuentu, à Pontifice, ac Patrib⁹ agebantur, accidit, vt ſeptemuiri Romani Imperij Electores, poſt longum, & varijs funeſtum cladibus interregnum, Regem Romanorum ſalutarent Rudolphum primum Auſtriacum, Habſpurgi, atque Holſatarum comitem, inclytum bello Heroa, & Pacis artibus, ſingularíque in ſuperos pietate, ac Religione, nulli Principum ætatis ſuæ ſecundum. Id prorſus ex Pontificis voto euênit, magno ſequentium ſæculorum bono, & PHILIPPVM incredibiliter exhilerauit, quòd illi cum Rudolpho, vt aliàs diximus, magna intimæ familiaritatis neceſſitudo iam dudum intercederet; quæ illi poſtea PHILIPPVM in Germaniam euocandi,

Quantus eloquentiâ & linguarũ peritia Philippus.

ad

ad componenda Principum Imperij dissidia, & ad debellandas Hæreses causa fuit, vt suo loco exponemus. Interea Concilio finis impositus, & in eo Diuini verbi Apostolicis præconibus, ex eius præscripto imperatum, vt Crucem, recuperandis Hierosolymis promulgarent, inter Catholicos, omni ope, pacem componerent, denique Murum pro domo Domini opponerent sese, gliscentibus præsertim in Germania Hæresibus: & cum primis illi stultissimo hominum Generi, qui rudissimâ stoliditate, Flagellantes appellati, flagellationes suas Martyrio præstare, & ad ortum sectæ suæ, Christi Euangelium exspiraturum, asserebant. Itaque accinctus ei operi PHILIPPVS, salutato Pontifice, in Italiam reuertit, & à Bononiensibus iniunctum exorsus munus, tametsi eum populum factionum studijs, alternísque cædibus propè excisum reperisset, breui tamen pacatum reliquit; eique gratiæ, ad posteros aliquo monumento testandæ, Senatus Bononiensis, sumptu publico, magnam partem Cœnobij Seruorum à fundamentis extruendam curauit. Sedatis Bononiensium turbis, Florentiam inde ire pergit, eodem animo, fiduciáque; sed ad operiosiorem rerum molem; domi enim ciuitas communi illius æui afflata peste, suis secum viribus pugnabat, & foris simul cum externo hoste vicinorum populorum, ijsdem prope odijs bellum gerebat. Accedebat ad multiplicium malorum summam, quòd iam per annos duodecim, pastore Episcopo destituti, securiùs simultates, cæterásque malas artes exercerent, discrepantibus, in re vtrísque salutari, partium studijs, ac neutris eum approbantibus, quem altera partium Episcopum sedi Apostolicæ nominasset; hoc ipso, quod aduersæ factioni probaretur. Interea Gregorius x. Lugduno rediens, ex via, &

Quam in Hæreses & dissidia acuit & exercet.

vita,

vita, cœlestem Romam migrauit; eíque in Pontificatum suffectus Innocentius v. cùm mouentes, in Pisanos, exercitum, Florentinos discedere ab Armis iussisset, illíque Pontificis imperio obsequenter paruissent, in gratiam fidémque recepti, ab eodem leuandis animabus, multis magnísque spiritualis munificentiæ muneribus affecti sunt. Ea insolita eius populi in damnandis semel sumptis armis facilitas, concionum Philippi, publicè per eos dies habitarum Florentiæ, fructus fuit.

PHILIPPVS DELATVM SIBI EPISCOPATVM FLORENTIÆ, FVGA AD PIstorienses, euadit, & eosdem Pistorienses scissos Guelforum Ghibellinorúmque factionibus, magnâ ex parte in viam salutis reducit, institutis pœnitentium, tam virorum, quàm mulierum Sodalitijs.

CAPVT VNDECIMVM.

ITáque PHILIPPVS, lucido illo Ciuium suorum interuallo vsus, ad componendam alteram Reipublicæ partem, quæ Episcopi defectu laborabat, concione aduocatâ, graui oratione, damna atque incomoda cessationis eorum, ac discordiæ, in deligendo Pastore, demonstrat; ac subinde in eam perniciem, summâ vi spiritúque Apostolico, cum singulari moderatione coniuncto, perorans, hortatus est populum, Clerúmque (nam ad hos quoque comunis factionum labes peruenerat) vt Gregi Florentino, penè iam in Inferni lupi faucibus periclitanti, cócordibus animis, ac sententijs, Pastorem dicerent; cùm derepente, haud dubiè moti, populi volentis iubentisque, consonus clamor cooritur, in hæc verba; Episcopus noster Pater PHILIPPVS esto. Ictus, inopinato multitudinis, decre-

Florentinis suis Episcopi admissionem persuadet.

Quibus ipsum exposcentib9, fugam arripit.

to, PHILIPPVS, ad eas voces non cohorruit solùm, sed erubuit, atq; obmutuit etiam, eòque omnis omnino præclarus ille dictionis ardor, per reliquum Epilogum elanguit. Tamen conclusâ vtcunque oratione, paulò pòst etiã Florentiâ quàm occultissimè excedit. Florentinus interim populus, & tota gens Ecclesiasticorum, in sententiâ, ijsdem, quibus in concione studijs, persistere; dicere: virum è prima ciuitatis nobilitate, eximiâ prudentiâ, & notâ sanctitate, & ad omnia sum̃a gerenda, digerendáque natum, & quem prærogatiua Cardinalitij collegij, paucis ante annis, dignum Pontificatu iudicârit, vtíque præoptandum homini externo, qui sedi Florentinæ immineat à Pontifice, nisi conueniatur; aliáque multa meritis sancti viri consentanea, inusitatâ concordiâ, publicè ac priuatim conferre: ex quibus satis apparebat, non temerè, & ex vulgi leuitate, conclamatum in PHILIPPVM fuisse. Sed Philippus, iam dudum in similibus, ac maioribus etiam periculis humilitati suæ velificari doctus, fugâ ad Pistorienses elapsus, cùm in alium Episcopum non satis conueniretur, aditum ad eum honorem reliquit externo (vt non absurdè coniectabatur futurum) videlicet Iacobo Perusino, ex familiâ Augustinianâ, qui ab Honorio IV. summo Pontificè, PHILIPPO, in Episcopum Florentinum sublectus est. Atque his quidem successibus Florentiæ, virtus se Philippi atque industria exeruit. Cæterùm haud faciliora illi Pistorij, ex Concilij paulò antè laudati decreto, complananda restabant. Siquidem ea ciuitas, si qua vlla alia, efferatissimis spiritibus animisque, Gueiforum Ghibellinorúmq; factiones, ad exutam vsque humanitatem, quotidianis ciuilium irarum exemplis, nutriebat; quæ illi insania, vt e-

Pistoriensium factiones componere aggreditur.

rat

rat cum cæteris Italiæ populis, illius sæculi infælicitate, communis, ita difficilior in ipsis curatu erat, quòd suo pte ingenio factiosa Gens, cæterà generosa, ac sagax, omnem medicinam, præter sanguinis missionem, respueret. Cui rei argumento esse potest, quòd extincta Guelforum ac Ghibellinorum, in generis humani ex cogitata perniciē, nomina, in eâ vrbe, longo interuallo, sub Atrorum Alborúmque nomenclaturâ, reuixerint. Itaque ingenti operâ tam adulto, tamque penitùs insito malo sanando, desudandum PHILIPPO fuit. Ille tamen rei difficultatem, infra animi ardorem habitam, DEO fretus, magno animo ac forti aggreditur, nec minore perficit fructu; cùm enim ex superiore loco, infrequentissimo Pistoriensium auditorio, ardentem Diuino spiritu, & grauem terroribus, orationem auspicatus esset, ab illo Psalmi versu. *Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dum recordaremur tui Syon:* deplorabilem ipsis statum suum, tam graphicè atque ad viuū ante oculos statuit, vt sui pudere primùm, mox etiam seriò pœnitere plerósque inciperet. Horum ex numero quidam, egregiè nobilis, cui Bonauenturæ nomen, Vannij de Bonaccuro, filius, & suis, & cœlestibus Ciuibus, repentinâ mutatione spectaculo fuit. Is partium Ghibellinarum Dux, & antesignanus erat, ferox animi Iuuenis, & ex mala causa celebre magni bellatoris nomen consequutus. Hic armatos exercitûs timere nescius, conscientiâ, & concione Philippi perculsus, damnatis sceleratis armis, artibúsque in ciues sæuiendi, supplex ad Philippi vestigia prostratus, infimis precibus orat, ne grauetur, ex animo ad DEVM reuertentem se, Seruorum misericordissimæ Dominæ numero aggregare. Ad ea PHILIPPVS: se qui-

Psal. 136.

Ingēti spiritùs acrimoniâ in dissidentes inuectus.

Bonauenturam partium Ghibellinarum Ducem ad pœnitentium sternit.

dem bonæ piæq; voluntati eius morem gerere paratum dicere, si cum inimicis omnibus, ac peculiariter cum aduersâ factione, bonâ fide, & meliore humilitate, in gratiã redijsset, ac deinde ea omnia, quæ nefario atque iniusto bello parta, suos in vsus conuertisset, legitimis Dominis ex integro restituisset. Ijs conditionibus, & præferocis animi experimentum capere, & sternere, æmulaturis tam nobile exemplum, viam, vir sanctus volebat; qua compendio sed necessario, DEO, ac iustitiæ adiungi possent. Bonauentura vtrumque accuratè præstitit, atque ita demum voti compos euasit. PHILIPPVS hoc, huius Ducis, tam opimum spolium, sibi ac Deiparæ gratulatus, nouæ militiæ nouum Tyronem, monitis, ex asceticæ Philosophiæ sacrario depromptis, armat, docétque: quemadmodum bene cepta inoffensè prosequatur. Quæ Bonauentura monita tam altè in pectus demisit, vt inter Beatos census Ordinis Seruorum, res gesserit tales, atque ita vixerit, vt eum titulum nomenque, sine contrauersia, factis æquauerit. Vt ex illius vitæ historia Italicè editâ liquet. Verùm non stetit hîc concionum Philippi, priuatorúmque monitorum vis & efficacia: plurimi enim, ex vtroque sexu, illius ciuitatis, ad ipsum, velut ad sequestrum, ineundę cum DEO pacis, affluentes, illius se totos arbitrio permittebãt. Eos PHILIPPVS in duas classes siue sodalitia, alterum virorum, mulierum alterum, digestos, quid porro deinceps agere, quidque omittere debeant, docet. Ac viros quidem, qui, prælucente Bonauenturæ exemplo, reliquã ætatem, anteactæ vitæ suæ facinoribus deplorandis, & acerrimâ pœnitentiâ vindicandis, addixerant, quia ex sanguinarijs illis, vel inimicis, vel commilitonibus Bonauenturæ erant, ne qua vnquam obliuio, iniectam ipsis diuinitus pœnitudinis

Et suorum numero aggregat.

Ciues piis excitatis sodalitis, ad virtutem & pœnitentiam informat.

dinis

dinis mentem, labefactaret, indutos rubris saccis, monimenta patratarum cędium, perpetuò circumferre voluit; vnde & Pœnitentium, & quod se publicè ad multum sanguinem cedere consuessent, Flagellatorum Ordinis Seruorum B.mæ Virginis, nomen sortiti sunt. Ita & ipso cultu, & suo cruore, pro effuso olim alieno, nobiliter purpurati, & gloriosè sordidati, ingenti exemplo, ac saluti sibi & ciuibus erant, & quotidianis incrementis in Christianâ pietate proficiebant, ductu præcipuè ac disciplinâ B. P. Bonauenturæ, qui illis postea præfectus, haud segniùs quàm olim ad clades, atque incendia, ad omnia Christianæ virtutis decora, facem ipsis præferebat. Nec minùs illustris fœminarum Pistoriensium, quàm virorum pietas fuit, ac fortasse hoc illustrior, quòd nullâ cede, aut scelere publico designato, arduam virtutis viam, masculo animo, PHILIPPO hortante, ingrederentur; quippe eodem tempore, quo viri suas Metamorphoses moliebantur, aliquot è primarijs ac nobilibus Matronis, mixtis alijs mediæ fortunæ, concordibus animis, votísque DEO Placendi, Habitum Tertij Ordinis Seruorum à B.P. susceperunt. Atque ita indutis, velatisque monialium more, Clamidatarum (vulgò Mantellatarum) nomen, à sumpto hoc philosophico pallio, inditum est, & in iustam congregationē coalescens, procedente tempore, plurimas spectatæ virtutis Virgines dedit, vt fusiùs in annalibus demonstrat Gianius noster.

Quib⁹ præfectus Bonauentura insigni exemplo prælucet.

Viros fœmina ardore superant.

INNOCENTIVS QVINTVS PONTIFEX MAXIMVS ORDINEM SERVORVM antiquare aggressus, irrito conatu, paulò pòst viuere desijt.

CAPVT DVODECIMVM

DVM hæc à Philippo, domi foríſque, geruntur, & diſciplinâ eius, ac primitio adhuc ſpiritu, omnia domicilia feruent, eóque nomine, & egregijs Philippi facinoribus, in omnium amoribus ſermonibúſque Ordo Seruorum verſatur, ne videlicet tam lætis ſucceſſibus, vel efferret animos, vel per noxiam ſecuritatē, in ignauiam, aut ſoccordiam delaberetur, tempeſtas in eum, Diuino permiſſu, cooritur talis, in qua & Philipi fortitudo, & ipſius Ordinis firmitas, ac præſens in Seruos ſuos, Deiparæ Virginis Tutela, non obſcurè ſpectata eſt. Eius rei huiuscemodi ratio fuit. Mortuo Gregorio x. Innocentius quintus, rerum potitus, nihil antiquius habuit, quàm vt decreta Concilij Lugdunenſis, quàm primùm, & quàm exactiſſimè, propoſitum Patribus finem, effectúmque ſortirentur, &, cùm in primis illud (quod cum alio Concilij Lateranenſis decreto conſpirabat) quo cauebatur de numeroſiore in Eccleſiâ varietate Religionum: vt, ſi quis vocari ſe à DEO, ad vitæ Religioſæ ſtatum intelligeret, ad vnam ex illis familijs approbatis, atque ad paucas redactis, ſeſe adiūgeret, nouam nullam conderet, ac ſi quæ eſſent, hac intempeſtiuâ hominum licentiâ conditæ, eæ ex huius decreti præſcripto, abolerentur. Et ſalubriter id quidem, ac pro temporum illorum neceſſitate prouidè ſancitum eſt; namque, vt eſt veræ Religionis ſimia, atque vmbra quædam Superſtitio, apud varios populos, malè feriati homines, ad imitationem clariſſimarum familiarum, quotidie nouas, alio atque alio cultu veſtium, alijs atque, alijs nominibus legibúſque, cominiſcebantur, & ſuapte authoritate, nullius ſuffragio propagabant. Quam rem daturam aliquando in Eccleſia Dei turbas, vt iam tunc cæperat, non abſurdè Pontifices verebantur, cenſebántque, ei libidini

Inexſpectatus in Religionē Seruitanā turbo, Philippum exercet.

Ortus ex interdictâ numeroſiore Ordinū varietate.

dini modum obicemque esse ponendum. Cæterùm calamitas Ordinis Seruorum, in eo vertebatur, quòd in horum inauspicatorum Ordinum classem reijceretur; quemadmodum Innocentio Pontifici faciendum videbatur. Qui proinde Cardinali Otthobono, Ordinis Protectori, in mandatis dat, vt ad dicendam causam, rationémq; reddendam de suo Ordine, Generalem Seruorum Romam citet. Philippus interea Pistoriensibus suorum comitijs præerat, magis de ornandâ, quàm de vendicandâ in sortem numerúmq; probatorum Ordinum, religione suâ, solicitus: cùm ecce Cardinalis litteræ superueniunt; quibus nonmodò dicta P. Generali dies, sed interim etiam, ex vi Decreti imperatū est, ne ipse, neue quisquam alius Superior, Ordinis nostri, deinceps quēquam vel ad Habitum, vel verò etiam ad Professionem admitteret, nec externorū confessiones excipere, vel eorum Cadauera apud se humare auderent; denique ne bona im̄obilia (quippe vt ad ærarium, Pontificium deuoluta iam) vlla ex causâ alienarent, distraherétue, sub anathematis, ac dirarum pœna. Quibus omnibus id agebatur, vt velut præiudicatâ causâ omnes intelligerent; ex mente Pontificis, inter expunctos per id Decretū, Ordines, Ordinem quoque Seruorum censeri. Perculit is nuncius non mediocriter Sanctum virum, sed ita tamē, vt adesset animo, & magnitudinē difficultatis, haud quaquā humanis rationib⁹, sed cœlorū Reginæ, Primææ Instituti Fundatricis virib⁹ metiretur. Sed nequid interim, quoad ꝑ ipsū staret, humanæ prouidētiæ desiderari posset, primores Patrū, in Senarium montē euocat. Ac fortè per eos dies perquam opportunè, BB. PP. Sustenius & Vguccio, qui soli supererāt, ex septemuiris nostris, senio ac laborib⁹ cōfecti, è Germania Galliáq; , eòdem vt se ad fælicē mortē compararēt, superuenerant. Quibus, ac ceteris Patrib⁹ cōgregatis, Philipp⁹ litteras Protectoris recitat, quo res loco sit, demō-

Eam ob rē citatus, ad dicendam causā Philippus, suis minimè deest.

strat, ac

Eà in trepidatione ad Dominæ opẽ conceptis publicè votis confugiũt.

ac deinde rogatis singulorum sententijs, quid in re tam arduâ, atque ancipiti factu opus sit, exquirit: P.P. qui de summâ rerum agi videbant, anxiè variéque animis spem inter & metum fluctuabant. Hinc aliquot Pontificum, Ordinis confirmationes, PHILIPPI spectata rebus in arctis arduisque industria, ac Diuinæ in suos prouidentiæ suauitas, bene sperare iubebant, inde verò duorũ Conciliorum authoritas, summi Pontificis præiudicium, & rei de qua agebatur, magnitudo, metum ac solicitudinem acuebant. Demum cùm vndique angustiæ premerent, omnibus sententijs in id itum, vt ad Præsidium DEI Genitricis, vnicæ Ordinis Conditricis, confugeretur. Itaque in omnibus Ordinis templis, supplicationes perpetuæ, cum *Antiphona Salue Regina*, cantu, è choro ad eiusdem Virginis sacella, concepto voto, præsenti huic periculo auertendo, decretæ sunt, perpetuo ad posteritatem monumento futuræ: hunc Ordinem super B.mæ Virginis Tutelam fundatum, atque sub eius adquiescentem Patrocinio, nullis neque hominum, neque inferorum conatibus euerti posse. Dehinc ad PHILIPPVM versi PP. rogant atque hortantur, vt pro sua sapientia operam det, nequid res publica detrimenti capiat. Atque his alijsque rebus, pro tempore, ac discrimine, in eo PP. Conuentu actis, PHILIPPVS sacrificijs & obsecrationibus alijs, præter illa votiua, propitiando Cœlesti Numini indictis, & P. Lotharingo, dum ipse abesset, vbique curare, atque adesse iusso, præsertim aduersus vim exterorum, ac Præsulum, siqua, pendente causâ, ingrueret: ipse properè ad vrbem iter arripit. Cùm ecce, vix viam ingresso, nunciatur: Innocentium Pontificem, exiguâ quinque mensium vsurâ, delibato potiùs, quam gesto Pontificatu, morte sublatum esse. Qui casus

Sed præcipuè ac priuatim Philippus.

vt in

vt in præſentiâ ſolicitudinem Ordinis Seruorum nonnihil leuaſſe viſus eſt, ita creditum, nec temerè, Diuinitus eâ pœnâ multatum eſſe Pontificem, quòd eundem Ordinem (cui, vt graues authores teſtantur, ante adeptum eum apicem, parùm æquum ſe oſtenderat) delere cogitârit. Interea tamen, vt faciliùs oriuntur, quàm occidũt res aduerſæ, Marianæ Religionis calamitas, authori ſuo ſuperuiuebat, quanquam, illo extincto, aliquantò æquabilior. Sed admirabilis quædam rerum commutatio, quæ per eos dies Romæ contigit, omnium, ac præſertim PHILIPPI ſpem maiorem in modum erexerat; nam ſimul atque ad vrbem peruenit, Cardinalem Otthobonum, ſub Adriani v. nomine, creatum Pontificem intelligit. Nec dubitabat, quin eum, qui multos per annos, ſummâ fide, ſumáque cum curâ, Patronum Ordinis Seruorum egiſſet, tam propitium, paratúmque ad conſeruandam vindicandámque haberet ab interitu Religionem, quàm ſtudioſum eiuſdem euertendæ Innocentium paulò antè expertus fuiſſet. Accedebat præterea, ad hæc affulgentis ſpei momenta, quòd Hadrianus, ex longo Protectionis vſu, ortum, progreſſum, ac ſtatum Ordinis pernoſceret, teneretque præſenti memoriâ; quæ ipſe ad firmitatem huius Inſtituti à ſummis Pontificibus prædeceſſoribus ſuis impetraſſet. Ad hæc opinio eiuſdem Pontificis, de Philippi ſanctitate, dignâ ab eo Pontificatu aliquando iudicatâ: quâ illi ante nouennium, & hunc ipſum Pontificatum, vaticinatus fuerat, & arduas res, communi Eccleſiæ vniuerſæ, & priuato Ordinis ſui bono præclarè geſſerat; omnia ex voto, laborantis dubio diſcrimine, Religionis ſucceſſura ſpondebat; vt afflicta Religio, in vno Pontifice, & Patronum ſortita videretur & Iudicem. Neque ea abſurda ratio-

Morte Pontificis diſtractum periculum.

Meliore ſpe affulgente, ex Cardinalis Protectoris aſſumptione.

cinatio fuit. Cùm enim ad primum eius affatum admissus Philippus, luculentiùs apud satis conscium veritatis eorũ, quæ afferebantur, pro Ordinis sui, ab illis duorum Conciliorum decretis indemnitate, disseruisset, Pontificem in omnibus consentientem habuit. Sed DEO Opt: Max: & maximæ MATRI eius, qui claratam Serui sui Philippi constantiam, & reliquorum Seruorum tolerantiã, exercitam, atque his ipsis vijs, magis ac magis stabilitam rem Seruitanam volebant, placuit exemplum statuere, quo demonstraretur, neque odio cuiusquam ruere, neque solo humano fauore stare ea, quibus ipsi æternitatem decreuissent. Ac proinde vt nuper Pontifex Innocentius excidium Ordinis meditatus, post quintum mensem sublatus est, ita Hadrianus V. in omnia alia pronus, intra mensem, ab inito Pontificatu mortuus, diuinæ prouidentiæ, quoad difficultates nostras suum cursum reliquit: magnus sanè vir, & supremo honore dignissimus, vt qui difficillimis ad Germanos Brittannósq; legationibus perfunctus, miserè collapsam Christianam disciplinam, illis in regnis restituerit. Quibus alijsque plurimis laboribus, & affectâ ætate fessus, ac de Ordine nostro optimè meritus, ad æternæ fælicitatis splendidius Sacerdotium transiuit. Is casus tam alieno tempore, tametsi nonnihil affecit Philippum, non tamen de statu deiecit, quin maiore animo cepta persequutus, omnes ad nouum Pontificem Ioannem XXI. rei bene gerendæ aditûs rimaretur. Itáque Ioannem Vrsinum Cardinalem qui apud Pontificem, gratiâ, atq; authoritate, plurimùm pollebat, aggreditur, & suum facit: eóque deinde agente, benignè auditus à Pontifice, editis & voce & scripto documentis, quibus Ordinem suum, duobus illis Conciliorum decretis, minimè peti probabat, solidè grauitérq;

Sed morte denuo Pontificis conualescit discrimen.

Causam Ordinis denuo sollicite Romæ agit Philippus.

suorũ causam orauit: effecítque tandem, vt Pontifex porrectum super eâ causâ Apologeticum libellum, aduocatis Consistorialibus, Pontificij Iuris Cõsultissimis, examinandum daret: iuberétque, eosdem, vt ad se cum fide referrẽt, quæ Iuris esse censuissent. At Philippus, quanquã ea initia satis læta viderentur, sperarétque, lite semel contestatâ, si non præcipitaretur, omnia salua fore: tamen, qua erat solicitudine, ac prudentiâ, præter hos, alios, similium rerum in vrbe scientissimos Iurisconsultos, ad causam adhibendos putauit, vt quàm plurimis suffragijs, & faciliùs, & gloriosiùs, Ordo Seruorũ, in periculosissimâ causâ absolutus, triumpharet. Neque eum spes fefellit; quippe tam constituti à Pontifice, quàm conducti ab ipso Philippo, Iurisconsulti, concordibus sententijs statuerunt, illa duo, duorum Conciliorum placita, contra Ordinem Seruorum, vt subnixum, fundatúmque, in authoritate Sedis Apostolicæ, omnino nihil facere, & in eam quoq; sententiam, ad Pontificem, vt erant iussi, retulerũt. Quibus ille permotus, auditis, quæ in vtramque partem, quæstioni subiecta fuerãt, ad extremum ita statuit. Quoniam Religio Seruorum minimè comprehenderetur in numero eorũ Institutorum, quæ ab vtróque Concilio perstringebantur, placere: vt is Ordo, suis legibus viuat, vigeátque vt hactenus, imperturbatus, ad varietatem decoris domûs Domini, & cõmunem Ecclesiæ vtilitatem. Atque hic exitus fuit periculosissimæ, quæ ad eum diem, in hunc Ordinẽ, vnquam commota est, procellę. Quæ cùm Superûm benignitate, & Philippi summâ moderatione, in hunc modũ innocuè detonuisset, habitis, DEO ac Sospitrici Virgini, gratijs, ac salutato tũ Pontifice, tum Cardinale Vrsino, B. P. ad montem Politianum proficiscitur; vbi Patres illius iussu, ad comitia conuenerant.

A Consistorialibus commissariis in fauorem Ordinis emanat Decisio

Et ipsius Pontificis placitum.

Superatis periculis Comitia celebrantur.

Quò vbi peruenit, & Patres, dubij, apud curiã Romanam, euentùs exſpectatione ſuſpenſos, conſolatus eſt, cauſæ communis victoriâ, & eos, qui illis velut antiquatis iam atque eliminatis ex verorum Religioſorum numero, importunis vociferationibus inſultabant, Pontificio Reſcripto repreſſit; atque, vt deinceps ei Inſolentiæ generi obuiam iretur, præter alia, ad Religionis decorem facientia, in illis comitijs decreuit, vt Religioſi publicè pro concionibus, & priuatim in familiaribus colloquijs, auditores de priuilegijs Ordinis, & Pontificum repetitis confirmationibus eiuſdem, ac deníque de Pontificis Ioannis XXI. decretoriâ, amotâ lite, ſententiâ, certiores facerent. Quod, cùm impigrè præſtitum eſſet, celeriùs, quàm inualuerat, ea de Ordine noſtro temere concepta opinio euanuit.

PHILIPPVS A NICOLAO III. PONTIFICE, ADIVNCTVS CARDINALI LATINO, Guelforum ac Ghibellinorum, apud Florentinos, tumultûs ſedat.

CAPVT DECIMVM TERTIVM.

Nouæ Ordinis difficultates.

IGitur perfunctа tam periculoſâ iactatione, Religionis Seruitanæ Cymba, parùm abfuit, quin, vixdum ſatis refecto armamentario, nouis fluctibus, è portu rurſus in altum, fluctuatura raperetur: nam cùm, digreſſus ad Comitia perficienda PHILIPPVS, ad corroboranda bene cepta, regrederetur ad curiam, tempore, ac propensâ Pontificis voluntate, in rem debilitatæ Religionis vſurus, magno dolore ſuo certior fit, Ioannem Pontificem deceſſiſſe. Sed cùm poſt ſemeſtris interregnum, demortuo Ioanni ſucceſſiſſet, aſſumpto Nicolai III. Nomine, is ipſe Ioannes Vrſinus Cardinalis, à quo aditum, ad agendam apud Pontificem

tificem causam suam, Philippo patefactum fuisse, paulò antè commemorauimus, tum verò respirare, seséque demum ex integro erigere afflicto Ordini licuit; nam præter inclytæ Gentis Vrsinorum vniuersæ, insitam ac perpetuam erga familiam nostram, beneuolentiam, ex nuperâ familiaritate, PHILIPPVS ita charus acceptúsque Pontifici euasit, vt, cùm is, ex sorore Nepotem suum F. Latinum Malabrancam Cardinalem creauisset, ei PHILIPPVM adiunxerit, Theologi nomine, adiutorem, ac vicissim eundem Nepotem, Ordini Seruorum, tali præsidio iam diu orbo, Protectorem dederit: id quod ad recuperandam Religionis dignitatem, & aduersus vim ac violentiam multorum, qua frequenter exercebatur, plurimùm valuit. Interea, appetente comitiorum tempore, bonâ noui Protectoris veniâ, ad Burgum sepulchri, destinatum ad id operis locum, sese confert, & ibi ex more, luculentam ad populum eius loci, orationem habuit; in qua illam Christi Seruatoris nostri sententiam: *Lucæ 14. Qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus*, tantâ, & tam diuinâ facundiâ diduxit, vt ex auditoribus quidam, cui Andreæ nomnen, bono loco natus, parentibus, ac diuitijs valere iussis, supplex Apostolico Concionatori, ad genua prouolutus, cooptari oraret ab ipso, in numerum Seruorum Cœlorum Reginæ; qui voti reus, postquam magnos in virtute progressûs, præsertim in solitudinis & vitæ asperitate fecisset, & ex studiorum similitudine, vt fit, illum inter, & aliquamultos Apennini Eremitas, amicitia, ac rerum æternæ salutis commercia & necessitudines intercessissent, eos omnes, ex vagâ illâ, & tametsi rigidâ, tamen parùm tutâ nostris temporibus, vitâ, traduxit ad Ordinis sui Instituta sectanda, Anno 1294. aliáque multa præclarè

Denuo cõplanantur.

Sequuntur Comitia Generalia.

Et cuiusdam conuersio fructuosa.

gessit; quibus inter septem B. Philippi discipulos locum & nomen Beati promeritus, ab Annalibus nostris celebratur. Interea, destinatis, in Germaniam Galliámque Vicarijs Generalibus, qui trepidos illic nostros anxiósque, de exitu moti nuper in Religionem belli, erigerent, ac solarentur: Legati ab Rudolpho Cæsare ad Pontificem adsunt, qui inter alia, Imperatoris sui nomine, ab eo enixè petebant, vt, quoniam per Imperium variæ ac noxiæ sectæ grassarentur, idque malum in dies latiùs serperet; consideretque Imperator: PHILIPPI Generalis Seruorum spectatâ virtute, & Apostolico spiritu, obuium iri posse ei pesti, eum ad se primo quoque tempore Pontifex legare vellet. Ad cætera Pontifex Legatis perbenignè, & ex sententia Imperatoris, respondit; de PHILIPPO, tametsi nihil in præsentiâ negârit, paulò difficilior fuit; quòd Florentinus ac Bononiensis populus, sub id ipsum tempus, fessi fractique domesticis factionum malis, missis Legatis, á Pontifice, vt à communi Generis humani parente peterent, vt interpositâ authoritate suâ, pacem inter laceratæ Reipublicæ partes conponeret. Quam prouinciam, vt extra ordinem, & integris olim partium viribus, odijsque, bene aliquando administrauit PHILIPPVS; ita eum rursus ei necessario operi administrum Pontifex designauerat. Sed caput erat difficultatis, quòd Cardinali Malabrancæ Nepoti, ad eos populos conciliandos, & recipiendam à Bononiensibus Toparchiam Æmiliæ, Legato, adiunctum PHILIPPVM volebat: cuius apud eos populos sanctitas, atque authoritas, ex recentibus factis, summâ in opinione erat, vt earum contemplatione, faciliùs salutaria consilia, ad aures, illi populi, atque ad animos admitterent. Neque Pontificem opinio fefellit; nam Bononi-

A Rudolpho Imperatore postulatur Philippus.

Pontifice ægrè annuente.

nonienses, & Æmiliam tradiderunt Legato, & factionum Principes, authoritate Legati, & PHILIPPI veneratione permoti, priuata odia sua, atque inimicitias bonâ fide Reipublicæ condonârunt. Quibus fæliciter confectis, ordinatáque ciuitate, ac cæterâ Prouinciâ, Legatus cum Philippo ad Florentinos transgreditur. Ea videlicet erat inueterata mali vis, omnibus illius miseræ Reipublicæ venis, ac visceribus altè latéque hausta, ex vanissimâ, duorum nominum, Guelforum, & Ghibellinorum causâ. De quibus, cùm frequens nobis hactenus mentio fuerit, futuráq; deinceps sit; in gratiam lectoris, & claritatis rerum, quas agimus, originem ac fontem, vnde tot cladibus nobilitata nomina manârint, hoc loco commemorare non spero ab instituto alienum fore. Variant in rei decantatissimæ origine prodendâ, authores: quæ ipsa eius reperiundæ difficultas, prodere videtur: funesta nomina, apud Inferos, in Generis humani perniciem esse excogitata, & à Furiarum aliquâ, ad miscendam rerum naturam, terris inuecta. Ea tamen videtur omnium maximè verisimilis, quam ali qui in hunc modum recensent. Rogerius Siculorum Rex, annis ab hinc ferè centum, veritus, ne si Conradus III. Augustus, in Jtaliam veniret, regno ab eo pelleretur (Cæsarum armis, Siculorum Dominatui semper infestis) missis in Germaniam Oratoribus, hostem, Guelfonem Ducem Bauariæ, in Cæsarem concitauit, belloque ibi conflato, ex Jtalia, Duci, & suo, & (vt viribus sanctitatis speciem adderet) Pontificis Maximi, cuius se beneficiarium profitebatur, nomine, ingentia misit auxilia. Cum his Signa contulit Henricus, Cæsaris filius, in oppido Ghibellino natus, quo etiam, memoriâ natalium, velut Gentilitio cognomine gaudebat. In hac igitur acie, Iô Ghibelline: in altera, Iô

Eúmque prius conciliandis Florentinis admouente.

Guelforum & Ghibellinorum Origo.

Bzouius A. 1233. ex Paulo Æmilio & Carolus Sigonius Hist. Bon. lib. V. Ad Annũ 1227.

Guelfo,

Guelfo, clamabatur; & ex eâ die seruatum, vt Guelfi, Pontificum, Ghibellini, partes Cæsarum, dicerentur. Sed penè iam extincta ea nomina, & deleta ex hominum memoriâ, scelere Friderici secundi, pro Tessarâ Cædium, atque incendiorum futura, recruduerunt. Is enim iustâ Gregorij Pontificis irâ, diris deuotus, eâ re exasperatus adeò est, vt per Frangipanios, summæ potentiæ Ciues Romanos, Pontificem vrbe depellendum curârit, atque apertè cum eo, & cum Ecclesiâ, quique Ecclesiæ partes tuebantur, bellum gerere instituerit. Itaque ab eo tempore, Jtalia in duas distrahi partes cepta, alijs, Imperij, alijs Ecclesiæ opes, sequentibus: quorum hi Guelphi, Ghibellini illi vocati. Quæ factiones, per multos pòst annos, Jtaliam tenuêre; atque ad vltimum exitium redegêre: per Hetruriam præsertim, Lombardiam, Romaniolam, & Marchiam, crudeliter grassatæ. Neque verò solùm aliæ ciuitates Imperatorem, aliæ Pontificem sequutæ, infestis inter se armis animisque decertârũt, sed in ipsismet etiam singularibus vrbibus eò furoris ac vesaniæ processerunt, vt alij Imperatori, alij Ecclesiæ studerent, atque se inter se pellere ciuitatibus, & spoliare bonis, inexpiabili stimulante odio, niterentur. Vt igitur ea pestis præcipuè Hetruriæ incubuit, ita Metropolim eius Florentiam, nouem annorum pace ac fælicitate luxuriantem, omnibus cladibus deformauit, duabus principibus familijs, Buondelmontium, atque Amideorum, inter se collisis. Quarum secutæ auspicia, vel furorem potiùs, aliæ septuaginta duæ Patriciæ familiæ, in partes abiêre. Triginta nouem ad Guelfum, cum Buondelmontibus, reliquæ ad Ghibellinum, cum Vbertis, adiunxêre sese. Nec segniùs in partium studia, quàm tragicas in clades, itum. Quib⁹ tunc primùm finis

Et progressus.

finis fuit, cùm accisis vtrinque ciuitatis viribus, sponte suâ, mutuæ internecionis satietas, armis vel inducias, vel Iustitium indixit. Ita ex longo experrecti veterno Florentini, vanitatem certaminum suorum, & Guelforum ac Ghibellinorum nomina, Patriæ, Reique priuatæ naufragio facto, docti suo malo Grammatici, declinare tandem didicerunt. Cæterùm sub istis nominum laruis, personata Optimatum, ac plebis ambitio, primas in Republicâ partes ad se trahentium, bacchabatur. Optimates insito nobilitatis malo, cum Imperatore Ghibellini, penes se, id est paucos, imperia atque honores, exclusâ plebe, esse volebant, Dominationis litora, quàm proximè legentes. E contrà Guelfa plebs, Ecclesiæ subnixa viribus campum & popularia comitia (in quibus viri fortes, siue plebei, siue Patricij essét, ex æquo honores adire ac gerere possent) perurgebant. Verùm, cùm null⁹ esset certaminũ finis, & ipsi tum Ghibellini, tum Guelfi, satis viderent, sine arbitro, nihil ad pacem confici posse, inuitâ concordiâ, vt dicere institui, Pontificis fidem atque authoritatem inuocauère. Sed enim, vt lethaliter saucij, ad vulnerum suorum aspectum territi, periculo monitore, illico quidem impatienter implorant Medicum; at vbi is venit, & contrectare malum, expedire ferrum, manûs salutares admouere cæpit, maiore quàm, quâ imploratus fuerat, impatientiâ, repellitur: ita Florentini, quanquam mutuis afflicti cladibus, sauciæ ciuitati ac penè confectæ, medicos quæsiuere, oblatos tamen à Pontifice, scientissimos, Legatum à latere Nepotem, & PHILIPPVM popularem suum, primâ statim curâ repulerunt. Etsi enim initia rerum omnia secunda pollicebantur; quòd magno apparatu, & magnis communis lætitiæ significationibus, legati exciperentur,

Difficillima cura inde ortorum malorum.

Cardinalisq; velut iactis pacis concordiæque fundamentis, tam grato aduentu ad fælicis rei æternum monumentum, extruendo, ad diuam Virginem, quę Nouella dicitur, magnifici operis templo, primum lapidem, suâ manu, summâ cum celebritate locârit; deinde tamen ad cætera perficienda conuersus, partes tam tenaces reperit pessimi instituti sui, vt re infectâ, desistere in præsentia cæptis, & quod PHILIPPVS suadebat, transactionem in aliud tempus reijcere coactus sit. Interea PHILIPPVS, & sibi priuatim, & omnibus Hetruriæ cœnobijs, ac Sodalitijs, quæ placandæ Diuinæ iræ, & flectendæ hominum tantæ peruicaciæ, opportuna videbantur, indixit. Tum ipse obire ciuium potentiorum domos, hortari, obsecrare, terrere, placare, denique nihil reliqui facere, quod obstinatis animis, in tam conduplicatis tenebris, vel lucem aliquam afferre, vel inferre salutarem vim posset, donec obrutos rationum ponderibus, conuictos conscientijs, perculsósque impendentium malorum (si durare animo staret) metu, eò perpulit; vt manûs darent, & se in Legati, & Philippi potestate futuros, sine ambagibus pollicerentur. Quare DEO bene iuuante, quæ res, paulò antè, incredibilis superatu videbatur, PHILIPPI Diuinâ efficaciâ, & veneratione prorsus complanata, & ad Pontificis, ac Legati votum, confecta est. Quin ad tantæ rei auctarium, non solùm flexi ad pacem, & Christianã humanitatem ciuium animi sunt, sed etiã Philippi fulminibus, multi altiùs afflati, rebus humanis, arreptâ seuerioris vitæ ratione, nuncium remiserunt. Inter quos, secundum Philippi, opimum in hoc belli genere, spolium, Vbaldus, ex nobilissima Adimariorum familiâ, Ghibellinarum partiũ Dux, ad DEVM conuersus, nobile de se, &, quod multorum animos ad idem

Conficitur tamen variâ industriâ Philippi.

Vbaldo Adimario conuerso.

dem

dem decus prouocauit, spectaculum præbuit. De quo, à PHILIPPO in Seruorum, ac deinde etiam in Beatorum Album, ob egregia merita, relato, hoc loco, quæ digna memoriâ ab ipso patrata sunt, in medium adduceremus, nisi alio loco id opportuniùs fusiúsque facere animus esset. Cæterùm compositis, hoc successu, ex æquo & bono, partium controuersijs, vt nemo Ciuis Forentinus expers esset, obortæ repente salutis, de restituendis Patriæ exulibus, eâdem fælicitate actum. Sexaginta familiæ Ghibellinarum maximè partium, redierunt, ijsque bona sua, quæ illis vrbe eiectis, publicata fuerant, ex integro restituta sunt. Porro vt ea Pax non modò rata, sed firma etiam ac perpetua foret, neue recurrente præteritarum simultatum memoriâ, labefactari aliquando posset, Coñubijs, atque Affinitatibus, inter se Optimatum, ei periculo Philippus cauendum putauit; effecítque eodem industriæ cursu, vt Vberti cum Buondelmontibus, Adimarij cum Tasingis, Pazzij cum Donatis, cæteræque principes factiosorum familiæ, horum fæderum sanctitate coalescerent. Pro quibus omnibus, piè fortiter ac fæliciter gestis, Senatus populúsq; Florentinus, quòd PHILIPPVS BENITIVS Ordinis Seruorum Generalis, ruentem ad interitum Rempub. seruasset, pacem ac Ciues Ciuitati reduxisset, bene magnam pecuniæ summam, perficiundo D. Virginis Annunciatæ templo, decernendam censuit, eáque ex Sc.to numerata, ei magifico operi, coronidem imposuit. Nec cessit easdem ob causas Florentinis, vel beneuolentiâ in Philippum, vel Religione in eam Basilicam, Cardinalis, quippe qui & per semet eam Ecclesiam piè adeuntibus, largâ benignitate Indulgentias impertiuerit, & maiores impertiendi Pontifici auunculo author fuerit.

Exulibus & spoliatis restitutis.

PHILIPPVS, MISSV NICOLAI III. PONTIFICIS MAX: ET RVDOLPHI PRIMI Austriaci Cæsaris rogatu, ad sedandos Romani Imperij tumultûs, secundò in Germaniam proficiscitur.

CAPVT DECIMVM QVARTVM.

ATque his, anni huius 1280. hyeme, Florentiæ actis, & ad Pontificem, per Latinum Cardinalem, cum honorificâ PHILIPPI commendatione, atque industriæ summâ laude, relatis, Pontifex, tam prospero rei difficillimæ exitu gauisus, tantò libentiùs, diuturno Rudolphi Augusti desiderio, Philippi missione gratificatus est, quantò clariore experimento, exquisitæ viri prudentiæ iam toties periculum fecisset. Itáque anno sęculi huius octuagesimo, Philippus, Pontificis iussis, & Cæsaris voluntati morem gesturus, P. Lotharingo, interim Italiæ rebus, cum Vicariâ potestate, præfecto, ipse secundò in Germaniam iter instituit: eóque delatus, & ad Rudolphum adductus, pro arctâ veteris amicitiæ necessitudine, atque exspectationis diuturnitate, perhonorificè ab eo, pérque benignè exceptus est. Perfuncti deinde salutationum officijs, in familiare colloquium veniunt. In eo Cæsar totum animum suum, & vniuersas in administrando Imperio, consiliorum suorum rationes Sancto viro, ad arbitrium aperit: ac subinde, quia ipsum omnium Religiosorum in hac Catholicâ expeditione militum designauerit Ducem, quantum ab eo speret, quidque præstitum velit, in compescendis Sectarijs, ac reducendis ad officium Bauariæ, Bohemiæque Principibus, qui Imperium detrectabant, fusè grauitérque exponit. Ad quæ PHILIPPVS, præter alia,

Philippus ad Cæsarem proficiscitur.

alia, se in hoc ipsum à Pontifice missum, vt quantum ferret virium ac reliquæ facultatis tenuitas, suæ Maiestati præstò, ac præsidio esset; proinde vteretur, quò vellet, qualicunque operâ suâ; nihil enim esse, quod non ipsius, & Ecclesiæ tam iustâ causâ subire cupiat. Cæterùm bono animo esset: confidere se, Diuini Numinis præsentem opem, tam bonæ menti, támque salutaribus molitionibus affuturam. Nec vana ea vaticinatio fuit; quippe comparatis duobus iustis exercitibus, Rudolphus debellato breui Boiorum Duce, copias in Ottocarum Bohemiæ Regem, duxit; qui superbiâ atque opum fiduciâ exultans, vsque ad contemptum Rudolphi, inuasam Austriam suæ ditionis fecerat. Sed eum victum acie, Rudolphus apud Niderspurgum fudit, fugauitque: ac denique supplicem ad se venire coëgit. Quæ dum in acie à Sagato Rudolpho geruntur, à togato PHILIPPO, Pontificij, atque Imperatorij Concionatoris tituli, haud profunctoriè explentur; nam suis, & eorum quos ducebat, concionibus, & consilijs priuatis, effecit, vt alij, sumpta in Cæsarem, impia arma ponerent, alij pacem, veniámque recusati Imperij orarent: alij eiuratâ Hæresi, redirent cum Ecclesiâ in gratiam; denique permulti etiam, damnatâ præsentium rerum fugacitate ac fallaciâ, in varijs familijs, ac præcipuè in nostrâ Seruorum Deiparæ, Religiosam vitæ actionem complecterentur. Ita armis, artibúsque pacis perdomiti Imperij atque Ecclesiæ Perduelles, deinceps imperata fecerunt. Cæterùm Imperator tanti æstimauit ea PHILIPPI merita, ipsiúsque Ordinis gloriosæ Seruitutis dignitatem, vt non solùm omnibus domicilijs nostris, per vniuersum Imperium suum, amplissima Priuilegia, atque immunitates dilargitus sit, sed ipse etiam suscepto, vnà cum Augustâ

Quem præsens variè animat.

Conatúsq; eius concionibus promouet.

Augustos habitu Tertiario induit.

coniuge, gestóque sub Pupurâ, & Paludamento, Habitu Tertij Ordinis nostri, Frater Ordinis Seruorum, ac Seruus Deiparæ, omnino appellari à nostris, imò verò etiam esse voluerit. Equidem reputanti mihi, hanc summi Imperatoris beneuolentiam, penè infra Maiestatem exercitam, atque hæc eadem, quæ ipsum inter & PHILIPPVM, tantâ familiaritate, & significatione initæ necessitudinis gesta sunt, sub hæc in Germaniâ familiæ nostræ exordia, & cum reditu iam nostro in eandem Germaniam (vnde à Sectarijs, odio Dominæ, & nominis nostri, exacti eramus) comparanti, videri solet: singulari Reginæ Cœlorum, ac Dominæ nostræ beneficio factum esse, vt occulto quodam Diuini spiritus instinctu, hæc inclytissima Austriacorum Gens, in hunc Ordinem, pecculiari ac penitùs insitá quadam amoris, ac pietatis teneritudine, feratur. Etenim vt de Rudolpho, deque priscis illis temporibus, ea sufficiant, quæ hactenus retulimus (quanquam nulla vnquam oratione nostrâ, ille, illius Augustæ memoriæ Principis, gratificandi nobis vastus animus æquabitur) & de temporibus hisce nostris loquamur; quibus ab hac eâdem Augustissimâ familiâ in Germaniam restituta, ac restaurata Religio nostra est: ea extitit, Augustissimi ac religosissimi Imperatoris Ferdinandi II. (cuius memoria in æternâ benedictione erit) in Ordinem nostrum pietas, vt ex æquo cum Rudolphi I. Pietate certans, vel æquare, vel superare beneuolentiæ illius contentionem visus sit. Certè enim, non modò ipsa sua Cæsarea Maiestas, & cum Augustissimâ Coniuge Eleonorâ, & Augustis omnibus Liberis, ingenti in Cœlorum Imperatricem Religionis atque obsequij exemplo, ante annos ferè quindecim Habitum Confraternitatis nostræ induit, & plurimis è purpuratis suis, vt idem

Qui idem hoc sæculo à multis eiusdem inclytæ domûs Austriacæ susceptus, cũ eximio tatione beneficiorum.

idem obsequij genus capessent, author fuit, sed etiam aliquot Cœnobia attribuit, atq; attributis talia Priuilegia honorúmque prærogatiuas dedit, quę S. Cæsareę Maiestatis suæ, in familiam nostram, pietatem animúmque, posteritati facundissimè testabuntur. De Augustissimo Ferdinando Tertio, paternarum virtutum non minùs, quàm potentiæ Herede, deque Ser.ma Imperatrice Maria Hispaniarum Infanta, coniuge pientissimâ; quia verecundiam eorum alio loco fatigauimus, hîc plura dicere supersedebimus. At de Ser.ma Sorore, Anna Iuliana Gonzaga, Archiducis Ferdinandi Tyroleos Principis, Viduâ, quæ reuocandi in Germaniam Ordinis nostri principium fecit, quando aliquam rationem inire, Austriacæ in familiam Seruorum, munificentiæ, amorísque cæpimus, tantò minùs tacendum est, quòd, & soluti humilitatis ipsius curâ, liberiùs scribere, & securiùs Cœlo illatam laudare possimus. Hæc cùm suam & Ser.mæ Filiæ, Sororis Annæ Catharinæ, regiam dotem (exstructis magnificè fundatísque tribus Cœnobijs, vno Monialium Claustralium, primi: altero Tertij Ordinis nostri monialium Tertiariarum: tertio Patrum Seruorum, OEniponte) liberalitate planè Austriacâ profudit; post omnia sua ijs operibus impensa, demum se ipsam & vnà Ser.mam Filiam, in Ordine nostro DEO, ac B.mæ MATRIS eius obsequio consecrauit. In quo Mater, superstite adhuc filiâ (& ô sit quam diutissimè) Seruitute bene seruitâ, ante annos fere 12. supremum diem clausit, nō sine iustâ opinione spectatæ sanctimoniæ: vt ex opere, quod de rebus gestis ei⁹, Confessarius Typis dedit, cōstare potest. Omittimus hoc loco, quę sūpto itidē Habitu nostro, hui⁹ Heroinæ Filia, Aña Imperatrix, Matthię Augusti, Augusta Cōiunx, gloriosæ memoriæ, & fecit, & facere, Matris exem-

Ordines hisce temporibus per Serenissimam Annam Iulianam Gonzagā Germania restituto.

exemplo, destinauerat, consecrato, in trium Cœnobiorum fundationem, magno auri Pondere, si Coniugi valetudinario superuixisset. Quæ illius salutaria, & honorifica Ordini nostro (cuius institutum profiteri statuerat) consilia, licet immatura mors discusserit; testamento tamen, quo animo in nos esset, Legatorum munificentiâ satis declarauit. Sed quid Ser.mus Archidux Leopoldus celebrandæ memoriæ, Ferdinandi secundi Cæsaris frater, & in fouendâ Seruitanâ gente æmulus? Cuius viui tanta non solùm humanitas, sed cura etiam ac solicitudo de nobis fuit prorsùs, vt res suas, cùm nostras ageret, agere videretur. Cuius beneuolentiæ, beneficentiæq; constructum instructúmque liberaliter à se, Archiducale Monasterium, in Tyroli, ad montem Waldrastensem, præsentissimo B.mæ Virginis Patrocinio, ac frequentibus miraculis, nobilem, æternum monumentum nobis, posterisque exstat. Eámque eius in nos beneuolæ, beneficæque mētis propensionem, tum natiuâ sponte suâ, tum Ser.mi Coniugis exemplo, Ser.ma Archiducissa Claudia Medicea, strenuè benignéq; prosequitur. Sed claudat beneficum hoc & æternitate memoriæ dignum agmen Austriacorum, Ser.mus Archidux Leopoldus Wilhelmus, Imperatoris Ferdinandi secundi Filius, & Tertij Frater, Ordinis in Germaniâ nostri Protector singularis, nec non Ser.mæ Archiducissæ sorores, Maria Renata, Regina Poloniæ, & Maria Anna, Electrix Boiariæ: qui licet exstructis Cœnobiorum monumentis, pietatem, propensionémque suorum animorum in Seruitutem nostram Marianam nondum declarârint, iniquitate magis temporum, quàm voluntatum defectu; tamen tantis támque prolixis fauoribus, ac beneficijs Ordinem nostrum (cuius Habitum, vt cæteri omnes, in Germania Austria-

Aliorum eiusdē Austriacæ domûs in Ordinem munificentia.

Austriaci Principes, etiam infantes, sub purpuris gestant) prosequuntur, vt pietatem, quam sub eodem Habitu gerunt, magno nostro emolumento solatióque, luculenter, serenéque prodant. Huic Ser^mæ Austriacæ, non minùs sanguine, quàm pietate cognata Ser.^ma Domus Bauarica eàdem in eandem Seruitutem nostram Religione, curáque eius prouehendæ fertur. Id quod Ser^mus Ferdinandus Elector Coloniensis, dato Ordini nostro, dotatóque liberaliter Cœnobio S. Crucis, prope ciuitatem suam Bonnam, Superis Medijsque testatum voluit. Nec minore fauore feruoréque Ser.^mus Elector Maximilianus, eius Frater, interpositâ apud summum Pontificem suâ, sapientissimi Potentissimíque Principis authoritate, opus promouet, quod Ordini nostro per aliquot iam sæcula in primis votis fuit, nimirum huius ipsius B. P. PHILIPPI Canonizationem. Ac præterea iam dudum ipse consecratus, duos suos promissionis Ser^mos Filios, velut alter fidelis Abraham, per Habitûs nostri lugubris susceptionem, B.^mæ Virgini obtulit in Seruos, & consecrauit. Id quod de se, déque suo Ser^mo Filio Alberto Sigismundo, fecit Ser^mus eius Frater Dux Albertus. Habet itáque Religio nostra, duarum in Imperio Romano Domorum maximarum, suffulta tam præsenti præsidio, ac fauore, vnde speret; reponenda sibi, quæ per duo iam sæcula Acatholicorum violentiâ, & odio Nominis *sui* adempta desiderauit. Sed vt ad cæptam historiæ seriem redeamus, ex qua nos Rudolphi Cæsaris prolixa in Ordinem Seruorum studia digredi coëgerunt; Philippus exacto in hac expeditione Germanicâ, biennio, editísque ad summum Cęsaris solatium, Imperijque emolumentum, singularibus sanctitatis suæ prudentiæque documentis, petitâ atque impetratâ ab Imperatore mis-

Item Serenissima Electoralis Domûs Bauarica.

Philippus officio functus, in Italiam reuertitur.

R sione,

ſione, in Italiam reuertit, comitijs Generalibus Viterbium, ad Kalendas Maias, promulgatis, interfuturus. Et quia in eo conuentu, de rebus grauibus, ac de muniendo in futurum aduerſus eiuſmodi Calamitates (qualibus aliquamdiu hactenus Ordo æſtuauerat) decernendnm fuit, placuit eòdem etiam, quamuis grandæuos, accerſere BB. PP. Vguccionem, & Suſteneum: vt ex ſenili, & multorum annorum vſu collectâ, defæcati ſpiritûs, prudentiâ, vnà in medium conſulerent. Poſtquam conuentum eſt, Conſilijs ſententijſque collatis, inter eos conuenit, vt B. P. Philippus & B. P. Lotharingus Stuffa, & Bonauentura Piſtorienſis, ſummam rei, & conſultorum in ſe ſuſciperent, ac Romam proficiſcerentur, & à nouo Pontifice, Martino IV. (qui mortuo Nicolao tertio ſucceſſerat) poſtquam ei vniuerſi Ordinis nomine, aditum honorem fuiſſent gratulati, peterent, oraréntque, vt aliquot anteceſſorum conceſſa Ordini Priuilegia, & confirmationes, ac præſertim decretoriam, de nuperis controuerſijs, proximi prædeceſſoris Nicolai tertij ſententiam, rata in poſterum ac fixa, dato reſcripto, eſſe iuberet: & quoad id efficeretur, PP. Romę, rerũ actis intenti, ſubſiſterent. Interea BB. PP. Vguccio & Suſteneus, regreſſi ad Senarium ſuum, vbi mortẽ, pro votis, quibus diſſolui, & eſſe cum Chriſto optabant, operiebantur; cùm inter ſe per viam, de Ordinis ortu, progreſſúque per annorum 50. ſpatium, ac de præſenti ſtatu eius, longè latéque per orbem prolato, déque alijs, Diuinę circa incolumitatem, & gloriam eiuſdem, prouidentiæ, prodigijs, ſermocinarentur, ac deinde naſcentibus, vt fit, ex alijs, alijs ſermonib⁹, ad collegarum ſuorum memoriam, & fælicem eorum, ex hac lacrimarum valle, ad beatas ſedes migrationes rememorandas, delaberentur, ac demum prolongatione incolatûs ſui, & deſiderio cœleſtis Patriæ, in la-

De Capituli Generalis voluntate nouã Ordinis cõfirmationẽ apud Martinum IV. ſolicitat.

BB. PP. Vguccioni & Suſtenio, exolutionis deſiderio æſtuantib⁹ cœlitus allapſa conſolatio.

chri-

chrimas soluti, diuturnitatem Exilij sui deplorârunt, ecce è propinquo vocem exaudiunt, distinctis articulatísque, in hanc sententiam, verbis, solantem. O Serui DEI, & MARIÆ, parcite lamentis: breui à laboribus vestris quiescetis: eóque cœlesti oraculo, mirificè recreati, beati Senes, paulò post, in Monte Senario, collecti ad Patres suos, in senectute bonâ, pleni dierum, & meritorum, eâdem die, atque adeò horâ eâdem, placidâ morte quieuerunt. Fortè per eos dies PHILIPPVS Româ Florentiam reuerterat, promotis apud Pontificem publicis negotijs, illáq; nocte, quã vltimam, illud beatũ Patrum par, in terris egit, ei visio, in quodã mentis excessu, obiecta est, qua duo cãdicantia lilia de terrâ succidi, eadémq; B.mæ Virgini in cœlo offerri, sibi videre videbatur, eóq; ostẽto, illustrante, intrinsecus mẽtem, diuino spiritu, illico intellexit: illa duo lilia, Vguccionem ac Sosteneum esse, ad æterni veris amænitatem, perpetuò viuendam, à Deiparâ V. inuitatos. Itáque summo mane, insequentis diei, conuocato Patrũ Cœnobij Florentini, cætu, ac rei oblatæ serie narratâ, eos de preciosâ horum auorum morte, certiores facit: gauderent proinde, ac gratularentur sibi: ea duo lilia, ex præsenti ærumnarum conualle translata, & perpetui viroris Paradysi hortis inserta, æternâ fælicitate gaudere, æternúmque gauisura. Proinde inquit Filij, eos dilectos BB. PP. nostros, qui nobiscum atque ante nos laborauerunt in Euangelio, ac viã vitæ, suo vobis exemplo strauerunt, & innocentiæ meritorúmque suorum luce commonstrârunt, mecum in vota vocate, vt propitij ac volentes, apud cõmunem Dominum efficiant, vt, quam nobis, ad æternam gloriam, viam, factis suis præiuerunt, tutò ac fæliciter sequi possimus. Author est nobilis eques, Nicolaus Burgesius in opere, quod de rebus

Eorundémque fælicissimum in Cœlum transitum Philippus videt.

Et Patribus Florentinis ad cõgratulationem denũciat.

Frequẽtésque Philippi Extases & Reuelationes.

gestis PHILIPPI scriptum reliquit: præter alia cœlestia Charismata, quib⁹ eum DEVS cumulatissimè, spiritûs sancti sui vnctione decorauit, insignem fuisse cœlestium secretorum, per frequentes extases, communicationẽ: quibus, cùm altissimè plerúmque absorberetur, vbi ad se redibat, prophetico spiritu, multa de rebus futuris, atque absentibus, in illo mentis æstu fundebat, quæ, vt prædicebantur, fidelissimè eueniebant. Ex quibus hoc factum, exempli gratia, placuit, vt opportuno loco, cæteris prætermissis, adducere.

QVID PHILIPPVS SVPREMVM RELIGIONEM LVSTRANS, FOROLIVII, Florentiæ, Senis, ac Tuderti, egerit, tuleritque.

CAPVT DECIMVM QVINTVM.

Acriter in Foroliuienses, imperiũ Pontificis detrectantes, dicit.

INterea, cùm, præsago hoc eodem spiritu, intelligeret PHILIPPVS, illud exoptatissimum tempus instare, atque adeò in propinquo iam adesse, quo, depositâ corporis ac Magistratûs Sarcinâ, fæliciter migrandum sit, vt & solari suos, & omnia vbique ad perpetuitatem rité constituere posset, pleráque Ordinis Cœnobia supremùm sibi lustranda putauit. Itáque obitis plerísque Italiæ vrbibus, Foroliuium accessit, non tam ad visitandos suos, quàm (vt quibusdam authoribus placet) iussu Martini IV. Pontificis Max: vt eam vrbem, quæ per id tempus, parente reliquâ omni Æmyliâ, Pontificis imperium detrectabat, ad officium, ac saniora consilia reduceret. PHILIPPVS (iam similibus turbis componendis fæliciter exercitus) magno animo prouinciam aggreditur, & confluente ad famam opinionémque sanctitatis eius, totâ vrbe, concionem habet,

more ſuo, ardentem, ac grauem; & in ea Apoſtolicâ libertate, Foroliuienſium inteſtina inter ſe odia, & in ſacroſanctum Principem, impietatem, perfidiámque redarguit, atque omnia mala præſentia, impendentiáque, quæ defectiones ſequi ſolent, ſi ad ſaniora conſilia aduertere animos noluerint, denunciat. Sed ea illius oratio diuerſos, diſſimiléſque, in auditorum animis motûs creauit; nam quibus præſentior mens, animúſque memor Religionis fuit, ad lamenta plena pœnitudine, & ad DEI, & Pontificis conuerſi obſequium, imperata facturi videbantur: at alij, ac præſertim efferatorum Iuuenum Globus, qui factionis Ghibellinæ veſaniâ imbuti erant, nullâ ſancti honeſtiue ratione habitâ, facto in concionantem impetu, eum arripiunt, pulſatúmque, ac flagris, miſerandum in modum, cæſum, eum pari verborum indignitate, ferociter, ciuitate proturbant: ſed Philippus eâ tam inſigni contumeliâ incredibiliter lætus, quantùm ſibi de toleratis, Chriſti exemplo, iniurijs gratulabatur, tantùm animo angebatur, ne ea violentia authoribus noxæ eſſet. Ergo, vt erat malè multatus, totóque corpuſculo miſerè contuſus, ſeſe in genua erigit, ac primùm Chriſto, & B.mæ Virgini gratias agit, quòd ipſorum causâ, ſibi quidquid id incommodi eſſet, perpeti contigiſſet, ac mox in preces quàm ardentiſſimas incumbit, pro violatoribus ſuis. Non fuerunt irritæ eæ preces; quippe ex illâ iniurioſorum Iuuenum cateruâ, vnus, nobilitate generis, & ferociâ animi primarius, qui, præter communem operam, eijciendo, multandóque Philippo, nauatam, eum impactâ in os inſigni alapâ, percuſſerat, ſceleris ſui atrocitate, ac pœnitentiâ perculſus, ad vrbis principem Eccleſiam proripuit ſeſe, & illic in genua coram effigie quâdam Deiparæ Virginis, cuius alioqui ſin-

A quibus offenſis acriter pulſatur.

Pro violatoribus ardenter deprecatus.

ſingularis cultor erat, in genua ſubſidens, illatæ Seruo iniuriæ, ſuppliciter à Dominâ, veniam expoſcit; oratque quoniam fixum ſit, aliter deinceps vitę rationẽ inſtituere, id conſilium ſuum, libens ac propitia regere ac deducere dignaretur. Vix precandi finem fecit, cùm Miſericordiæ Mater, poſtquam ſe Iuueni, miro pœnitudinis ſenſu delibuto, viſendam obtuliſſet, eum Seruos ſuos adire iubet. Quod ſtrenuè exequuturus, ſine morâ ſe in viam conijcit, & Philippum, haud procul vrbe conſequutus, ad eius ſe pedes abijcit, inter lacrimas ac ſingultûs, doloris ingenuos indices, atrocis offenſæ veniam precatus, ordine exponit, quid à B.mâ Virgine, in mandatis acceperit: orare proinde ſe, vt, quamuis immerito, ſibi violatæ, paulò antè, per ſumam veſaniam, Religionis habitum impertiatur. Ad ea PHILIPPVS, lætâ, tam repentinæ mutationis, admiratione perfuſus, acceptum beneuolè Iuuenem, Senas, vbi comitiorum occaſione, voti damnandus eſſet, præcedere iubet. Quod cùm ille, arrepto in Hetrurium itinere, perficeret, Angelus ſe ipſi, haud dubiè cuſtos, aſpectabili ſpecie viæ ducem adiungit, & Senas vſque lætum atque incolumem deducit. Hic eſt Peregrinus ille, qui poſtquam eſt in Ordinem admiſſus, vitæ genus aggreſſus eſt, & pœnitentiæ operibus, & virtutum omnium luminibus ac miraculis, adeò illuſtre, vt (quæ Philippi orationis efficacia fuit) Stephani Paulus videri potuerit. Ob quæ decora, ac nota ſingularis ſanctimoniæ argumenta, à Paulo V. Pontifice Max: noſtrâ demum ætate, in Beatorum numerum eſt relatus. Cætera, vt quæque ab illo geſta ſunt, quia alio fortaſſe loco perſequuturi ſumus, nunc Philippum, decedentem prouinciâ, ad triumphum aſſectabimur. Cùm igitur, non ſolùm Peregrinus, ſed omnes etiam Foroliuienſes, Phi-

Vnius eorum mirabilem impetrat conuerſionem.

Qui ab Angelo Senas deductus.

Suſcepto Religionis Habitu & Peregrini nomine, ſanctitate floret.

PHILIPPI primùm concionibus, & mox precibus ad saniorem mentem redijssent, præsidiúmque Pontificium, eiecto Vidio de Monte Feltrio, aduersæ factionis Ductore, ac Ioannem quendam Ducem Gallum recepissent, eóque vniuersa Æmylia in Ecclesiæ ditionem esset redacta, Martinus IV. Pontifex, auditâ operâ, quæ in eam expeditionem, aliásque complures eius generis, collata à PHILIPPO fuerat, eum pro meritis remunerari decreuit. Et quia satis intelligebat, quantopere ei cordi esset, quantúmque in id laboris & curæ apud superiores Pontifices impendisset, vt Ordo eius, per aliquot iam annos periculosè oppugnatus duobus illis sæpe memoratis Conciliorum decretis, tectus, atque incolumis persisteret, præterea etiam notam ac perspectam haberet firmitatem eorum, quæ tum ab ipso PHILIPPO, tum ab aduocatis Consistorialibus, ad Ordinis defensionem adducta fuerant, existimauit, nullâ in re, PHILIPPO se acceptiùs gratificaturum, quàm si eum, atque Ordinem vniuersum, hoc periculo & curâ, quæ illos diu iam, ac molestè exercuerat, dato rei finiendæ Diplomate liberaret. Itáque accito Perusium, vbi tunc Pontifex agebat, F. Henrico de Gandauo, qui Parisijs Doctor Solemnis est dictus, & à PHILIPPO ad propugnandam communem causam, Collega & administer accitus fuerat; ei potestatem fecit, vt in publico pupuratorum Patrum Consessu, super eâ causâ, prolatis in medium rationib⁹, verba faceret. Henricus vt Pontifici morē gereret, & verò optatę gerēdę rei, opportunitati nō deesset, insigni oratione summam rationum complexus, postquā & Senatus est datus, qua erat summâ doctrinâ ac dicēdi copiâ, tanto splendore, ac dignitate dixit, vt omnib⁹ in sui admi ratio-

Tandem eo agente, Foroliuienses Pontifici se subdunt.

In remunerationē nauatæ operæ, à Pontifice potestatem accipit, ordinis à veteribus calūniis vendicandi.

Quod præstat per Henricum Gandauēsem.

rationẽ raptis, quæ voluit, haud dubiè persuaserit. Quod cùm inter dicedum, ex studio audiendi, tacitísque, versorum in se vultuum, approbationibus, sagax coniector, animaduertisset, peroratione, quàm maximè ad mouendam sanctissimi Instituti commiserationem, aptâ, vsus; motis conuictísque omnium animis, demississimâ supplicatione institit, vt Pontifex ac Patres, Ordinem Seruorum, ab ipsa B.ma Virgine, diuinitus fundatum, nominatum nouo nomine, nouo modò, ex infantium & lactentium ore, à tot summis Pontificibus approbatum, à S. Romanæ Ecclesiæ tot Cardinalibus protectum, à tot Regibus Principibúsque receptum ditionibus, cultúmque omni veneratione, ac longè latéq; per orbem Christianum prolatum, respicerent tandem, eúmque mœrore, ac solicitudine confectum, traductum sinistris opinionibus, vexatum iniquorum hominum iniurijs, denique à motâ illi hac lite, obnoxium cuiusuis violentiæ, erigerent; ac pristinæ gloriæ, dignitatíque, ex tot miraculis, rebúsque, ab eius hominibus fortiter ac mirabiliter gestis, partæ, restituerent. Ceterùm se vt qui non suam, sed æternæ Virginis Matris DEI causam agat, de euentu æquo animo esse, ac confidere: consumptâ omni humanâ industriâ, eam sibi, & causæ suæ minimè defuturam, idque sensurum quemcunque malo suo, qui impiam illi litem mouere, quàm illius tueri, ac sustinere causam maluerit. Quæ, cùm summo silentio, & secundis tam Pontificis, quàm Cardinalium voluntatibus, audirentur, satísque appareret omnibus, vera solidáque afferri: Pontificis Ioannis XXI. sententiam, quâ is Ordinem Seruorum, geminis illis Conciliorum decretis excluserat, de communi totius augusti Senatûs assensu approbauit, ratámque ac veram pronunciauit; decreuítque id,

Plenissimã Ordinis confirmationem à Martino IV. & Priuilegia denuo accipit.

omnia, vno omnium ordinum consensu, summâ cum potestate illum Vexilliferum dicunt: qui magistratus, eâ ætate, in liberis Italiæ ciuitatibus summus erat, ac penè Dictatorius. Ita prosequente omni nobilitate, & plebe, ad templum Cœnobij sui procedit, ibique ante principem aram, fusâ aliquamdiu, per excessum mentis, oratione, postquam se collegit, in hæc verba, velut ex alto sopore expergefactus, prorumpit: Gratias tibi ago Domine, quia *hæc requies mea in sæculum sæculi, hic habitabo, quoniam elegi eam.* Eóq; præsago futuri, velut Epitaphio, sibi ipse gloriosum & celebre sepulchrum signauit, quod in ea vrbe perpetuum erat habitaturus: vtcunque à B. Patris Patriâ, illius, cupidâ reliquiarum, oppugnaretur. Cæterùm quod reliquum fuit dierum, vsque ad excessum, PHILIPPVS in exactâ, ad propinquam, præuisámque mortem, præparatione, atque in Tudertinorum promouendâ salute, collocauit. Itáque, *cùm dilexisset suos, qui erant in mundo,* quos relinquebat, *in finem dilexit eos*: eáque dilectione, velut fluminis impetu, ad lætificantem, iam ex propinquo, ciuitatem DEI, omnia secum in DEVM rapiebat. Hinc multa publicè pro concione, multa priuatim, monere, componere Procerum discordias, & omnium ordinum inimicitias; audire diligenter eorum, qui ad frugem redibant, confessiones (inter quos illæ duæ nuper conuersæ, mulieres, fuêre) cæteráque affectæ vrbis vitia, atque ægritudines, personare, tanto studio, atque feruore institit, vt se iam ciuitas vix ipsa agnosceret; tanta erat morum mutatio, emendatióque facta.

Nihil impetrat, sed ad cœnobium festiuè deducitur.

Obitum sibi denuo vaticinatur.

Reliquos vitæ dies in præparatione ad mortem, & reconciliandis ciuibus insumit.

PRECIOSA BEATI PATRIS PHILIPPI MORS, ET AD EAM SVPREMA comparatio, & vltima ad Fratres monita.

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

LVstratâ ritè, in hunc modum, Tudertinâ vrbe, scilicet vt quàm purissimâ terrâ moriens exciperetur, B. Pater, ipso die Assumptæ Virginis festo, peracto, cum inusitato spiritûs ardore, Sacrificio, ita, vt erat æstuans, flagránsque diuinâ charitate, suggestum conscendit, frequentissimâ vniuersi populi concione, ac primò quidem, hac copiâ sui vniuersos exhilarauit, & mox orationem exorsus est, quæ, vt erat ipsius postrema, ita omnium, quas vnquam perorauit, Epilogus videri poterat, tantâ copiâ tantóque ardore, & tanto auditorum motu, ac solatio, dixit. Paulò post dimissam concionem, vbi se B. P. intrò in cœnobium contulit, statim febriculæ morbo tentari cæpit, sed leuiter: ille tamē satis intelligens, eum propinquæ mortis Prodromum esse, sibi gratulatus est, multis adstantibus, aduenisse id tandem fælicissimum tempus, quo, corporis vinculis solutus spirit⁹ suus, liber euolaret ad DEVM. Ingrauescente deinde morbo, ac paulatim iam in lethalem vergente, Episcopi vrbis, ac Medicorum hortatu, in secretius cubiculum (quod hodièque ostenditur, & in magnâ veneratione est) se recepit; vbi sibi persuaderi passus est, vt in laneâ culcitrâ, de qua nobis alibi sermo erit, à quodam Iacobo, Ciue Tudertino, mutuò oblatâ, fractum recenti morbo, & veteri, ac perpetuo pœnitentiarum vsu, corpusculum componeret. Sed vt cilicium, quo asperrimo cinctus erat, exueret, id verò ab eo nullis precibus impetrari

Vltima Philippi eadémque ardentissima concio.

Et lectulus decretorius.

peccari potuit; quippe qui censeret: militem Religiosum, potiùs in armis militiæ suæ, quàm inermem occumbere debere. Ita Vir sanctus, velut Lilium, vel Rosa, inter spinas suas, mortem, sanctissimæ atque austerissimæ vitæ congruentem, appetebat, tantâ cōstantiâ ac patientiâ, vt non homo mortalis, sed cœlestis aliquis Genius, inter illas corporis animique afflictationes, iacere videretur. Eas maiorem in modum augebat & illud, quòd ciuium pietate, quâ certatim inuisebatur, turbaretur ipsius, illo in agone solitudo, quam ad figendam in DEO mentem, studiosè captabat, vt paulò antè diximus. Sed qui illius in proximos perpetuus amor fuit, vtcunque vltimas illas vitæ horas in vtriúsque amoris exercitatione partiebatur. Verùm cùm ex crebrioribus deliquiorum symptomatis moneretur; tempus esse, atque id quidem breue, conuasandi, ac valedicendi rebus humanis; conuocatos ad se, vniuersos Fratres, hisce verbis allocutus est. Dilectissimi in Christo Filij ac Fratres; conuocandi vos vniuersos, in hunc locum causa mihi fuit, præsens necessitas ingrediendi viam vniuersæ carnis, & tempus resolutionis meæ, quod proximo die, octauæ Dominæ nostræ consecrato, instat, sicut Dominus IESVS significauit mihi; qui me fælicissimus nuncius non ita absorpsit beatitate suâ, vt vestri mihi memoriam ademerit, quin *sicut iustum arbitror, quamdiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in commonitione,* atque eò quidem enixiùs, quia certus, *quòd velox sit depositio tabernaculi mei,* imò operã dabo cum Apostolo Petro, *& frequenter vos habere post obitum meum,* vt horũ, quæ supremùm moneo, memoriã faciatis. Quapropter oro atq; obtestor vos hodierna die, & quâ valeo in vos authoritate, etiã iubeo, vt hoc corpusculũ meũ,

Patientia ac fortitudo.

Extrema ad suos exhortatio.

relictum ab anima fuerit, terræ suæ, nullâ insigni pompâ elatum, populari tantùm, atque humili sepulturâ, paupertatis nostræ instituto, funeretis; quidquid studiosa hæc nostri ciuitas, pro suâ pietate, in contrarium moliatur. Tenetis enim memoriâ: me, tametsi, vestrâ perpetuâ voluntate, Generalem agere coactus sim, meâ tamen, libentiùs acturum fuisse, ac moriturum, eum fratrem conuersum, quem in primo ingressu indueram; quippe cùm hic ipse, in quo nunc desudo, agon, perpetuò mentis oculis obuersatus sit, viuâ certitudine: humillimam vitam, tutissimâ morte defungi. Satis ergo sit, hoc me in vitâ solatium, vestro obsequio condonasse: nunc vel in inutili cadauere meo, vt illo per vos frui liceat, pro vestrâ æquitate concedetis. Alterum, & verò præcipuum, maximúmque est, quod nô solùm ego vos, per omnia pia ac sancta, oro, quæsóque, sed etiam quod Dominus IESVS *transiturus ex hoc mundo ad Patrem* omnibus mandauit, vt vos scilicet inuicem diligatis, feratísque alter alterius onera, atque infirmitates; hæc enim legitima Tessera est verorum Christi discipulorum; ipso, qui est testis fidelis, attestante, *in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Quibus peramanter, fuséque dictis, & pro exuberante, ad vicinitatem sphæræ suæ, charitatis, ardore, exaggeratis, ita vbertim omnibus obortæ lachrimæ sunt, nemo vt esset ex astantibus, qui mellifluo flammiuomóque illi Seraphino, præ teneritudine, & dolore amissi tam Diuini doctoris, respondere posset. Quod cùm pientissimus Pater, medio in conflictu suo, animaduertit; intermortuis, ad eos, vocibus conuersus, bono animo esse iubet; quippe sibi, illísque, expedire hanc Itionem ad Patrem: quæ, si, vt in DEI miseratione speret, ex voto cesserit; habituros eos

Quâ multus, funeris quamcunque pompâ deprecatur.

Ad fraternam charitatem exhortatur.

Consternatos consolatur.

Patrem,

Patrem, & aduocatum apud Patrem: quemadmodũ, dum viueret, eum vbíque, apud maxima Orbis capita aduocatum habuissent. Quibus in vocibus, linquente animo deficiens, aliquantisper conticuit, sed augescente magis ac magis, morbi violentià, ijsdémque incrementis, Philippi inuictà malis, animi constantiâ, geminâ flammâ absumebatur, alterâ, exæstuantis immodicè febris, alterâ verò ardoris desideriorum, quibus dissolui, & esse cum Christo, sine modo suspirabat. Sed has inter pœnas tamen deprehenso, semper præsens ratio, & integrum iudicium constitit. Aduesperascente vigesimo die Augusti, anno Christi 1285. iterum Sacrosancti Corporis Christi, & Extremæ vnctionis Sacramenta depoposcit; quod cùm esset factum, & præstò esset, cum adorandâ synaxi Sacerdos, afferente vim viribus amore, è duro lectulo surrigit iam penè enectos, & in mortem rigentes artûs, ac, vt erat cilicio, & toto vestitus habitu (quem honoris B.mæ Virginis & pœnitentiæ causâ, nunquan ponere consueuerat) humi se perhumiliter prosternens, inter ardentissimos pœnitentiæ actûs, singultûs, lachrimas, suspiria, & innocentis pectoris tunsiones, aliáque cognitionis sui argumenta, sumpto illo viuifico commeatu, itinera Æternitatis ingressurus, Ecclesiam DEI, sesemet, Religionem, Patriam, vrbem ipsam Tuderti, ac deníque omnes Diuinæ opis indigos, DEO feruentissimâ & latissimâ charitate, commendat; ac deinceps velut satis prouidisset omnibus, qui cordi erant, illis Seruatori suo commendatis, ipse se eò penitiùs in DEVM penetrat, quò ardentiùs eos, qui curæ fuerant, Diuinæ prouidentiæ commisisset. Itáque repositus in lectulum, flagrante intus dilecto, sic anima beati viri liquefacta est, vt proruperit in profundissimi sermonis Mysteria: ex quorum

Sacramẽta, emigrantium propria, postulata, quanto ardore susceperit.

Pro suâ aliorúmque salute deprecatur.

In flammigera suspiria erumpit. rum altitudine, satis appareret; beatissimum hũc olorem, iam tum ordiri cantum, quem per omnem æternitatem fælicissimè erat canturus. Sed iam vltimæ lineæ propinquior factus, prouidâ vicissitudine à delicijs cœlestibus, *Psalmos pœnitentiales ac Litanias recitat,* animum ad curam pœnitentiæ traducit, & D. Augustini exemplo, Psalmos pœnitentiales, deflendis, quibuscunq; noxis adhibet; ac mox Litanias Sanctorum, quos præsentes, propitiósque, in supremo discrimine, pro æterni triumphi causâ, prehensandos putabat, exoritur. Quibus ritè atque ardenter in vota vocatis, contigit, vbi ad eam formulam est ventum; *Peccatores, te rogamus audi nos*, vt sic aba- *Abalienatur à sensibus 3. horarum spatio.* lienaretur à sensibus vir DEI, vt per tres ipsas horas, pro mortuo habitus sit ab astantibus, atque id quidem non temerè, quòd nihil indicij in eo, nisi mortuale, appareret. Superuenit interim, DEI monitu excitus, ad id ipsũ, quod agebatur, Frater Vbaldus Adimarius, qui certitudine fretus cœlestis oraculi sui; PHILIPPVM necdum vitæ confinia excessisse, nomine compellatum, suscitat. PHILIPPVS *De Diuini tribunalis rigore suóque conflictu narrat,* ad eius vocem sibi redditus; Prô Fratres, inquit, quàm horribilis est, huius vltimi certaminis conflictus! Scitote; me ante Christi Tribunal statutum, non vulgari defunctum esse discrimine; siquidem tortuosus ille veterator, & salutis humanæ osor Sathanas, opprobatis mihi peccatis meis, & in immensum exaggeratis, omnibus nocendi artibus suis egit, fategítque, vt de Diuinâ misericordiâ, per desperationem desponderem animum. Et plena periculi pugna pendebat, quoad superueniens benignissimus IESVS meus, & mea Domina MATER eius, increpitum, abactúmque antagonistam profligârunt: deinde quasi non esset satis immensæ Misericordiæ eorum, depulisse tam formi-

dan-

dandum, támque præsens periculum, adiecerunt immensum solatium, ex monstratâ Coronâ, quam mihi inutili seruo, & immerito, præparauerunt in æternum. Agite ergo Fratres mei, adeste animis, atque expergiscimino, ad veternosi huius hostis versutias, fraudes, & insidias deprehendendas: videt ille se, multo merito suo, Diuinis omnibus donis, bonísque exutum, & inuidiæ æstro, in rabiem datus, in easdem nos miserias, vnà secum pertrahere, omnibus viribus, artibúsque laborat. Sed non desunt aduersus illius impetûs arma. Abstinentiâ, Humilitate, Patientiâ, & quæ maxima harum est, Charitate, illius conatûs affliguntur. His dictis, inualescente, nouis auctibus Extasi, oculos primùm in Cœlum figit, mox eosdem anxiè, varias in partes circumferens, librum suum ingeminat; cedò librum meum, date librum, inquiens, quis eum eripuit mihi? reddatur quantocius. O librum, qui bona omnia mea contines, quærite illum Fratres, non enim sine eo diutiùs vitam trahere possum. Ad ea anxij Fratres alius alium codicem porrigere; sed frustra: respuente eo quoscunque oblatos, & strenuè suum librum postulante: eum se, neque alium velle, illum solùm in vltimis votis esse. Demum perplexis omnibus, atque ignaris, quem tandem librum intelligeret, à Fratre Vbaldo Adimario, cuius in gremio acquiescebat, intellectus est. Itáque porrigi iubet Effigiem CHRISTI, è Cruce pendentis, eburneam, quam vir sanctus manu semper gestare consueuerat, & in quâ, fixo obtutu, hærere eum, Adimarius animaduerterat. Eam porrectam verò PHILIPPVS pectori apprimit;

Hostis versutias præcauendas monet.

Librum suum anxiè deposcit.

&

Crucifixi imagine datâ aquiescit.

& eam suauiter exosculatus, Hic est liber meus, inquit, hic est, in quo ego innumera beneficia scripta lego Redemptoris mei, qui, effuso pro me omni cruore, hoc corporis sui spolium, pendulum ex fælici arbore, reliquit. Tum deinde legere, ac relegere omnia illa beneficia, & pecculiaria præsertim, per omnem vitam accepta, & meditari varia viuificæ Passionis Mysteria instituit, ac paulò post, gaudio spiritûs velut triumphante, Canticum: *Benedictus Dominus Deus Israel &c.* totum recitauit. Atque hîc iam tandem ad vltimam lineam peruentum est. Eius minimé ignarus vir tam Apostolicus, quàm Pprophericus, pressâ ac debili voce, Psalm. 30. *In te Domine speraui &c.* pronunciat, hærénsque ad vltimum eius versum, vibratis in Christi Crucifixi Imaginem oculis, nouissimis verbis, tacito exultantis animi jubilo, sibilo auræ lenis, quàm simillimis, dixit: *In manûs tuas Domine, commendo spiritum meum.* Atque in ea voce, composito, quàm honestissimè corpore, cultúque eius, deficiens, cœlestem animam cœlo reddidit. Quâ, vt quantopere sibi gratularentur acceptâ, cœlites monstrarent; illicò psallentibus ad sacrum funus Fratribus; suauissimo concentu, derepente Nænias interpellârunt; cuius hoc argumentum fuit. *Euge Serue bone & fidelis, qui à Virgine super familiam suam fuisti constitutus, intra in gaudium Domini tui.* Suauitatem inexplicabilem, earum vocum, excepit incomparabilis odoris fragrantia, quæ totum locum, vbi positus erat, oppleuit, & tertio miraculo, ex iacentis S. Patris facie, tanta vis cœlestis lucis emicuit, vt quidquid circa eum esset, à clarissimo Iubare coruscaret. Quo, tergemio prodigio, versi ex stupore, in lætitiam rerum admirabilium, spectatores Fratres, omissis funebribus, spiritu exultantes, læta, atque festiua iubilârunt. Incidit hic PHILIPPI

Post exhalationem SS. animæ, cœlitum concentus, aliáq; mira existût.

exces-

excessus in annum Christi 1285. ætatis verò PHILIPPI quinquagesimum secundum, vndecimo Kalendarum Septembrium, qui octauæ Assumptionis Dominæ sacer est, cùm, occidente sole, per vrbem, ex consuetudine Ecclesiæ, signa darentur ære campano, ad salutationem Angelicam, prorsus vt ipse prædixerat. Sed quia cũ die exspirauit, & absolutis Vesperis & Completorio, fortè etiam vt locus esset, B.mæ Virginis octauæ celebrandæ, visum est postea Leoni x. Pont. Max. festum PHILIPPI in sequentem diem 23. Augusti reijcere: idque dato diplomate sancitum, obseruamus. Hac tam preciosâ, támque prodigosâ PHILIPPI morte, per vrbem vulgatâ, illico omnium ordinum, atque ætatum concursus ad D. Marci fit, quo illatum iam esse illius funus, rumor prodiderat, ac certatim sacrum illius corpus, vt veræ integræq; domiciliũ sanctitatis, omni veneratione prosequuntur, mandatis ipsius vltimis, quibus vetebantur eiusmodi honores, pietatem populi stimulantibus potiùs, quàm obstantib⁹. Quò factũ est, vt à fratribus, vnà cum Episcopo, Senatúque Tudertino, religione supremæ voluntatis obstrictis, sacri corporis humatio accelleraretur. Verùm eorum diligentiæ miraculum intercessit. Erat tum in vrbe Tudertinâ, Virgo, Agnetula nomine, Tabellionis Pauli Guitonis, ciuis Tudertini filia: hæc insonantibus ad funus Philippi, campanis, intus aliquid efficacioris inuitamenti sensit, quo permota parentem orat, vt ad sacrum corpus se deferri curet: (neque enim aut ingredi pedibus, aut manum dexteram tendere, aut adducere, aut im̃obili corporis mole, vsquam se commouere poterat) obsequitur pietati filiæ parens, & eam in templum illatam, factâ per populi cuneos, viâ vi, ad feretrum, in quo corpus iacebat, sistit. Illa, magnâ fidu-

Mortis tempus.

Concursus & veneratio corporis audito eius obitu.

Puella manibus pedibusq; contracta, ad corporis sacri contactum, conualescit.

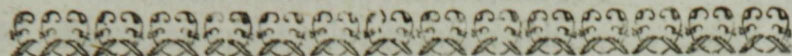
ciâ, apprehensis vtcunque, aut tactis PHILIPPI manibus, extemplo conualuit, stetit, ambulauit, DEVM laudauit in sancto suo; & domum nemine baiulante, regressa est. Patres, eo miraculo se iam solutos religione rati, coacti etiam studio populi, sex diebus inhumatum corpus, eodem quo iacebat loco, expositum effusis populi honoribus relinquere, in animum induxerunt. Ibi interea Plastarum & pictorum operâ, excepta sunt illius vultûs vel mortui lineamenta. Cui Patrum diligentiæ debemus, quòd hodiéq; Imagines exstant peruetustæ, & ex illis haustæ recentes, quæ ab ipsius oris habitu haud magnopere abludant. Cæterùm specie fertur fuisse, quæ gentilitiam nobilitatem non sine maiestate aliqua, mixtâ humilitate spiraret. Fuitque staturâ iustâ, facie amenâ, & emendatæ venustatis, capillo suffla uo, oculis veró viuidis, cæsijsque; quantum potui colligere ex quadam, quam in Italia vidi, imagine eius, quam propè Archetypon cæterarum vocabant. Sed operosius fuerit, eam eius imaginem delineare, quam rerum omnium Artifex DEVS perfecit, id est Internum hominem repræsentare, atque ob oculos, suis coloribus ponere. Non est id vel ingenij vel spiritûs nostri tenuitatis, sed cœlestis alicuius genij opus; imò potiùs ille ipse eas lineas duxerit, qui cœlestes virtutum maximarum luces, omnipotentis digiti sui penicillo fælici illi animæ induxit, & easdem luces multis magnísque miraculis (vt è sequenti patebit libro) à morte luculenter illustrauit.

Ex miraculo funeris celebritas.

Oris lineamenta, tūc excepta.

* * *

HISTO-

HISTORIAE

VITÆ AC RERVM GESTARVM B. P. PHILIPPI BENITII, FLORENTINI, ORDINIS SERVORVM BEATISSIMÆ Virginis.

LIBER TERTIVS.

MIRACVLA, AB IPSO MORTVO EDITA, aliáque sanctitatis eius argumenta complectens.

DE MIRACVLIS VETVSTIORIBVS.

CAPVT PRIMVM.

Vanquam duobus superioribus Libris varia suis locis Miracula recensita sint, ita viua, vt viuum PHILIPPVM, sanctum, satis probare possint, tamen hoc tertio libro visum est ea Miracula in medium afferre, quæ à morte ipsius, in sanctimoniæ eius testimonium contigerunt, vt omnes intelligant, quantum viuus mortuúsque apud DEVM potuerit, ac possit etiamnum. Etenim ea miraculorum apud mortales opinio inoleuit, vt eum tunc demum sanctum, Beatúmque pronuntient, quem, vel in se, vel in alijs, rerum mirabilium patratorem experti sunt; vt hinc scité elegantèrque Gregorius IV. Pontifex Max. pronuntiârit, ad absolutæ suis numeris integritatem sanctitatis testificandam, duo vt plurimùm requiri: virtutem scilicet morũ, & signorũ veritatem (duob⁹ verbis) *Merita, Miracula:*

In Bulla canoniz: S. Antonii de Paduâ.

vt videlicet hæc duo quâdum velut reciprocâ attestatione, eum in sanctitatem asserant, in quo, aliqua quâdam in paritate, reperta fuerint, iuxta illud D. Marci Euangelistæ, *Illi autem profecti prædicauerunt vbique, Domino cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis.*

c. vlt.

Posset & alia huiuscè asserti apta, à nobis alibi adducta, ratio, etiam hîc adduci, ea scilicet: quòd DEVM inter, & latere cupientes, Seruos suos, pium amicúmque certamen existere soleat, quo, quantò magis anxié isti, pro virili parte, sua decora in obscuro habere, atque occulere student, tanto enixiùs vicissim DEVS, virtutis eorum gloriam ac splendorem, admirabilitate prodigiorum protrahere in publicam lucem & conspectum eorum amat hominum, qui afflictis rebus suis, in eorum præsidio, præsidium quærunt. Hinc vnde Philippus ab sepultis accuratè rebus suis securitatem quæsiuit, inde DEVS meritorum eius magnitudinem ordiri, & palàm testatam facere constituit. Vt scilicet morum virtus, signorum veritate probaretur. Ex his præcipua nos collecta, ex processibus Florentiæ ac Tuderti super sanctitate Philippi institutis, argumenta, hoc tertio libro consectabimur: seruatâ in Nominibus illorum temporum, omnis fuci experte simplicitate, quâ in dictis Processibus efferuntur.

Deum inter atque sanctos suos quoddã veluti certamen.

Quorum hoc primum esto, quòd cuidam Andreolo Ioannis, Tuderto oriundo, omni manuum atque pedum vsu ita destituto, vt si quò tendendum esset, id non aliter, quàm serpendo, rependóque posset, imploratâ Beati Philippi ope, è vestigio manûs pedésque sic revixerunt, vt ambulare, laboraréque sine obstaculo posset.

Sanatus contractus.

Alterum beneficium se accepisse Iulittina Martinelli Montionensis, in porticu Basilicæ Diui Marci (vbi Beati Philip-

Liberata Dæmoniaca.

Philippi Conditorium fuerat) præsentibus duodecim aut pluribus testibus, fidem fecit: scilicet, se diu multúmq; ab inquilinis cacodæmonibus habitatam vexatámque, Fratris Philippi, Ordinis Seruorum Deiparæ precibus meritíque, ab eorum violentiâ, ac rabie esse integrè liberatum.

Tertiam Philippo debet gratiam Iacobuccius Camutianus, qui cùm diebus singulis, ac non rarò in die sæpius, morbi caduci vi ruens, fœdum in modum quateretur, miseratus ipse afflictam sortem suam, auxiliarem Philippi manum inuocauit, quæ illum illicò sic erexit, vt illo deinceps morbo nunquam corruerit. *Comitialis morbus depulsus.*

Non minùs præsentem Philippi opem experta est Margaritha, Vxor cuiusdam Venturellæ de Biuignate, Fuliginatis, doloribus torta phreneticis, quibus fiebat, vt, non modò stomachus ad quandam fatuitatem vsque relaxaretur, & reliqui artûs omnes quodam stupore sic torperent, vt nulla sanorum officia obire posset, sed etiam vt salutiferę Crucis signum videre mulier non sustineret. Et eò vsque inualuerat morbi furor, vt si non obstitissent dati ad custodiam homines, in flammarum vndarúmque vortices sæpe præcipitem se datura fuerit. Hæc ita tot oppressa calamitatibus, cùm affusa supplex Philippi sepulchro, illi se fidenter commendasset, toto illo morborum globo leuata, fidem fecit, meritis Diui Philippi cumulatam salutem sibi, ac sanitatem contigisse. *Phrenesis abstersa.*

Successit curæ Angeluzzius Lilius Collazzonas: cui inusitatus capitis dolor omnē sui, ac præcipuè oculorum vsum, præ summâ acerbitate, ademerat. Qui cùm ad Diui Marci Ædem, tunicâ, è setis molestâ, indutus, ac nudus, pedes venisset, ibidémque DEO, ac Diuo deuouisset sese: apparente ipsi Philippo, omnis omninò dolor ille, & cæcitas, obortâ luce, ac sanitate, depulsi sunt. *Item capitis dolor.*

Æscu-

Æsculapium quoque Philippum laudauit quidam Accoribanus Bernardi, à Castro nouo: qui vsu sinistri pedis ita captus erat, vt nisi scipionis adminiculo ingredi non posset. Vtcunque conductus ad Philippi Tumulum, postquam eius patrocinium inplorauit, restitutus in integrum, expeditè ambulauit.

Claudus erectus.

Paulus item Monticellius, è Comitatu Tudertino, decem ipsis mensibus, Arthritide cruciatus, adeò debilitatus est, vt erigere se è lecto, aut quoquam commouere nō posset. Cùm baiulatus ad sepulchrum Philippi, ei se piâ fiduciâ enixè commendasset, omnes illico dolores euanuerunt; & refusa per artûs neruósque viuida vis, egit, vt qui paulò antè mouere se non poterat, iam eâdem horâ, ad auersam vrbis partem redire, ac deinceps omnia sanorum posset munia obire.

Arthritis eliminata.

Neque pro se tantùm supplicantibus adfuit Philippus, verùm etiam pro coniunctis personis. Nam quædam Mulier, Andrea nomine, Simonuoij, ex oppido S.ti Siluestri vxor, testata est, quòd, cùm grande saxum, & quod humo attollere vir bene fortis vix posset, filioli sui cruri illapsum esset, id totum comminuisse. Cùm verò sequenti nocte periclitantem filium, mæsta Mater Beato PHILIPPO commendasset, eum sanum integrúmque reperit, & geminato miraculo, lactens adhuc infans, solo DEO docente, hæc verba protulit. Sanctus Philippus me liberauit.

Crus comminutum, redintegratum.

Ita quoque Iacopuccius Beneuenuti, ex oppido S. Praxedis, publicam fidem fecit: filium sibi nomine Reinerum, cum ingenti, è collo pendulâ strumâ, natum. Cùm illum sic deformem, DEO ac Beato Philippo deuouisset, admotum sepulchro Diui, & tunicâ interiore eius, quæ id loci, cum veneratione asseruatur, lustratum, illico, abacta, præ-

Struma complanata.

præſenti numine, illâ colli monſtruosâ appendice, æquato atque incolumi collo eſſe receptum.

In faſcina quoque Philippi valet imperium. Nam Angeluzzus filius cuiuſdam Stephanæ, ſiniſtro afflatus faſcino, quo per duos ipſos menſes contabuerat, ſecundũ DEVM, Philippi patrocinio commendatus, ſtatim difflatâ vi Amuleti, reualuit; aſſerente Miraculum aliquot ſubſequentium Menſium continuatâ ſanitate. *Faſcina eneruata.*

PHILIPPVM etiam Chirurgi virtute pollere, ſenſit quædam fæmina Imilia nomine, vxor cuiuſdam Benincaſæ, à monte Molendino. Ea dexteri cruris & linguæ affectu, gemino malo ſic afflicta fuit, vt nec audire, nec reddere voces vllas poſſet, ac ne quidem, cùm religioſus vſus & neceſſitas poſtularet, Confeſſionis ſacramentalis. Cùm ſe Philippi conditorio ſiſtens, duplicis ærumnæ à DEO remedium, per Serui eius Philippi preces & merita, quo poterat modo, ſupplex peteret, extemplo, nulláque vel breui interpoſitâ morâ, exaudita eſt, & acceptâ vtráque facultate priſtinâ, vnde venit, læta vocaliſque remeauit. *Crura & lingua.*

Nec minùs fælix in calculi curatione noſter Medicus Philippus fuit. Iacopuccius enim filius Beneuenuti Logi, è Tudertinâ Dynaſtiâ, cùm calculi doloribus, vſque ad meatûs naturalis pertinacem obſtructionem, diſcruciaretur, à Sabina Matre DEO ac B. Philippo deuotus, additâ Sponſione, ſi ſuffragijs Diui torturæ eximeretur, ſe illius aram multis luminibus colluſtraturam, aliáque pia opera obſequij eius obituram; illico à conceptâ voti formulâ, moleſtam petram excreuit, atque ita ſubductis calculis, deinceps per omnem vitam nullos ſimiles dolores numerauit. *Item calculus curatus.*

Alia

Alia, item Mattiuola nomine, cuiusdam Bartholomæi Beneuentani coniunx, acerbissimis calculi cruciatibus, consumptis iam medicinarum remedijs, diuexata, vbi Philippi sarcophago est admota, & ab eius patrocinio sperauit & efflagitauit vltimam opem, petrâ leuata est monstruosæ in suo genere magnitudinis, eaque affixa est Diui conditorio ad spectaculum, & fæmina deinceps eo malo, quod solet tamen in affecto semel corpore habere radices, nunquam loborauit.

Alia rursus Illuminata nomine, calculi diritate à medicis exposita, cùm Philippi, in tam præsenti periculo, patrocinium implorasset, vix orandi finem fecit, & petrã effudit, quam cum cereo Anathemate, eidem tumulo appendit, fassa præsentibus testibus, se Diui meritis discrimen euasisse.

Verùm non tantùm cum morbis, sed cũ ipsis etiã stygijs inquilinis, pro suis supplicibus, nec semel pugnauit Philippus, & vicit. Quædam fæmina Ludouica nomine tantâ Dæmonis Tyrannide tenebatur, vt perpetuis stridoribus, stygio illo æstro expressis, omnibus circa se intolerabilis fieret, nec tanto implicita malo, tendere cœlo supplices implorãdæ opis gratiâ manûs, nõ formare salutiferũ Crucis signum, nõ recitare Dominicam orationem, salutationémque Angelicam, non deníque porrigere mendico stipem, permittebatur. Huic ita expositæ, se videndum ac spectabilem offert Philippus, &, veni, ad Ecclesiam meam, inquit, & ab infirmitate & Dæmonibus, qui te exagitant, liberaberis. Cùm mulier paruisset, venisśetque ad Philippi sepulchrum, eíque indormijsset, in eo sopore, à Philippo subleuari se atq; excitari, ac demum liberatam ereptámque omni cacodæmonis violentiæ ac præstigijs sensit.

Dæmoniaca liberata.

Nec

Nec adeò Regium morbum extimuit Philippi potentia. Vgolinuccia quædam, Petruccij Scopelli filia, tam potenter ab hoc malo affligebatur, vt in eius paroxismis mortua videretur, adeò nullus in eâ motus, nulla signa vitalia apparebant. Mæsta Mater eius eam D. PHILIPPO commendat, spondétque, se, si opem deploratis rebus attulisset, vnà cum filia supplicem, cum gratâ veneratione, ad eius tumbam esse venturam. Hoc dixit, & ilico euanuit omnis morbus, nec reuênit vnquam ad filiam.

Chiragram quoque, à medicorum Scholâ pro incurabili habitam, curauit hic noster Hippocrates. Eâ quædam Ioannula Rigalascha per aliquamultos annos quàm arctissimè contracta, inuocatâ Philippi ope, apud idem ei⁹ sepulchrum in Diui Marci templo, multis, qui præsentes erant, spectantibus, libera, liberos lacertos extendit, eorùmque, quamdiu vixit, vsu gauisa est.

Cæcis præterea ac claudis lumen, & gradiendi potestatem dedit. Nam Consita Vguccionis, Perusio oriunda, habilitate pedum capta, ac præterea à natiuitate cæca, cū pari ad Diuum fiduciâ, animi scilicet gressibus ac luminibus, supplex accurrisset; vtrique calamitati medelam inuenit: vt nec adminiculo deinceps, nec ductore ad ambulandum opus haberet. *Cæci illuminati.*

Eandem publicæ lucis vsurâ, intercessione apud DEVM, Philippi, quidam cæcus mendicus impetrauit, qui adductus ad eius, adhuc in feretro, antequam conderetur, iacêtis pedes, vbi eos religiosè ac piè est exosculatus, sanctitatē Philippi, & obortæ repentè lucis claritatem, mirat⁹ est.

Pari aut maiori miraculo, cuiusdam hominis Coloni, ditionis Oruitanæ, filius (in hanc lucem, expers lucis, & cæcus editus) quià parente, efficacibus singulari fiduciâ la-

vix initiatus ad medelam PHILIPPO, fuerat vtrúmque auxiliarem Patrem, repentinâ illuſtratus luce, quâ víque ad mortis tenebras eſt vſus, circumſpexit.

Interim, poſt funera, tam acer ſui vindex, contra contemptores, quàm benignus in ſupplices, PHILIPPVS fuit. Fæmina quædam, meretricio quæſtu infamis (cuius propterea nomen reticetur) pro ſimilium hominum licentiâ, impiâ linguâ in Diui contumeliam exacutâ, multa temere effutiuerat, ſed non diu; nam derepente obmutuit: quo factum eſt, vt aliter intus canere, ac meliùs loqui coacta ſit. Confeſſa itáque & deprecata, eloquentiſſimâ taciturnitate, ad pedes ſancti funeris, impij oris ſui nefarium ſcelus, religioſiorem, quàm priùs habuerat loquelam, recuperauit.

Philippi contēptrix elinguis facta, reſipiſcens, reſtituitur.

Diſſipata quoque corporis membra non colligere ſolùm ſed & animare nouit Philippi potentia. Accidit haud procul Tuderto, vt in malè cuſtoditum vagantémque incuriè infantem lupus incideret, qui oblati illius innocui agni iugulum ferociter ac truculenter inuadens, omnem indidem, cum cruore vitam exſuxerat. Superuênit laniénæ Mater infantis, quæ illum anxiè vbíque, ſed non hîc, quærebat, & priuſquã à belluâ totus diſcerperetur, filium exanimem recepit. Quo ſe verteret infelix mulier, quidue ageret mortuo filiolo, non ſatis inueniebat, quoad recordata PHILIPPI, paulò antè in cœlum, non ſine prodigijs, recepti, impoſitum gremio filioli cadauer, Diui nondum humati admouit cadaueri; fuſiſque, quas ſpes dolórque inflãmârant, precibus, infans reuixit.

A lupo ſtrangulatus reuiuiſcit.

Diceres, etiam in PHILIPPI ſandalia vim non modicam dimanaſſe; adeò etiam illæ contra calamitates valuêre.

re. Vir quidam bonus ac pius, ac proinde bene Benedictus dictus, Beati Philippi familiaris, ab eodem dũ vixerat, par vnum crepidarũ, simplici opere è Iuncis fluuialibus textarum, munere acceperat, quod ille non vulgari religione asseruabat. Itáque orto domi eius incendio, iunceas crepidas iam benè siccas, magnâ cum certi præsidij spe & fiduciâ in Muneratorem suum, furentibus flamarum vorticibus iniecit; quibus flamma citiús cessit, quàm fluuio, vnde iunci erant oriundi, cessura videbatur. *Sandalia ignem extinguunt.*

Etiam fugientẽ cum sanguine vitam in tenellis infãtuli membris retinuit Philippus. Berardellus filius infantulus cuiusdam Ioannelli Venturæ, à Regione collis, gerulæ nutricis Margaritæ gestatus in vlnis, lætè ac festiuè gestiebat, cùm derepentè factus exanguis, mortualem in modum ita expalluit, ac deformatus est, vt coram publico Tabellione iurati tam Parens quàm Nutrix affirmârint, quòd nullum viuidi vigoris indicium, daret, à se pro mortuo habitum, ac vt talem, diuo PHILIPPO à se commendatum, aut vitæ, aut sanitati; certè sanitati esse restitutum, ac deinde ad tanti beneficij agnitionem, prout antè spoponderant, effigiem ceream, paris puero ponderis, sacelli, vbi PHILIPPI sepulchrum erat, tholo affixerunt: & ex voto, singulis, quoad Berardellus vixit, annis, quatuor Christi pauperes, redeunte anniuersario Miraculi die, puro pióque epulo sunt excepti. *Alteri infantulo sanitas.*

Quantum verò inter semimortuum & mortuum interest, tantò patentiore miraculo leuata orbitas est cuiusdam Viduæ, quæ ex diuturno, ac permolesto morbo mortuum vnicũ filium deplorans, cùm Philippi sanctitatẽ illi resuscitãdo imploraret, in vestigio filiũ vidit rediuiuũ, qui *Alteri vita restituitur.*

palàm ac viuidè coram ijs, qui ad leniendum Matris mærorem aderant, professus est, se diuinâ benignitate, Beati Philippi auxilio partâ, secundam vitam viuere.

Febrium æstus pellitur.

Denique vt constaret, nullum morbi genus huius medici artem effugere, etiam febribus æstuantissimis, post mortem est medicatus. Ciuccius Poli, à Regione Cammuccianâ Tuderti, febri continuâ æstuans, inuocatâ Philippi medelâ, eo ipso conualuit momento.

Quidam præterea Reginaldus Gualterus, à Regione sancti Siluestri, cùm febri tertianâ supra modum quateretur, auditâ Philippi nondum sepulti, celebri à miraculis famâ, cùm se illi comendasset, & sacras eius Exuuias venerabundus attigisset, subitò se omnis expertũ febris sensit.

Horum, atque his similium signorum, quæ in sanationibus Febrium, Apostematum, atq; aliorum morborum, patrocinante Philipo, contigerunt, plurima habentur in Processibus Canonizationis, & in Codicibus M.M. SS. antiquis. Quibus omissis, duo hic memorabilia signa, quorum alterum ad Religionem venerationémque sacri corporis Philippi, alterum ad euidentiam pertinet præsentis curæ ac tutelæ, quâ idem Pater, addictos, aut Diuæ Virgini, aut sibi, pietate & clientelâ fouet, ac tuetur, referemus.

Fragrantissimus ex apertâ Tũba odor.

Ac prioris quidem argumentum esse potest, inauditum miraculum, quod in multorum mortalium frequentiâ contigit, Anno Christiano Milesimo trecentesimo decimo septimo, hoc est ab obitu Philippi precioso, Anno trigesimo secundo. Quo, cùm varijs ac prodigiosis de causis, Patres nostri statuissent Diui corpus transferre, atque inferre augustiori Conditorio, id vt viuens semper fuit bonus odor Christi, in omni loco, ita loculo ligneo exemptum, primò cœlestem quandam fragrantiam spirauit,

uit,

uit, quæ præsentis populi sensibus, mentibúsque illabens, in eorum animis, Religionis venerationísque in Philippum magnos motûs conciuit. Deinde, ac si id parum esset, Anathemata, & statuæ, è cerâ, alijsque materijs, quæ, trophea de Morte, Morbis, Dæmonibus, diuersisque mortaliũ alijs periculis, Philippi sanctimoniâ victis, plurima, ab adiutis fidelibus apud sepulchrum fixa, spectabantur, nõ secùs, ac si illius frangrantię spiraculo animata, vitam motúmq; , & cum illis pietatem ac Religionẽ hausissent, ex suo se puluere surrigunt, & versis ad aram, in qua sacrum corpus prostabat, faciebus, illud mirabiliter ac vitaliter sunt venerata.

Quod ad præsentiam autem attinet curæ eius, ac solicitudinis de clientibus, aut Diuæ Dominæ suæ, aut suis, ea memorabili euentu, sequentem in modum mirificè asserta, passim euidentérque innotuit: qui sic se habuit.

Quidam Miles cum suo quodam Commilitone, quem pro fratre, ac pro altero se coluerat, relictis domi, coniuge, atque vnico filiolo, immemor suorum, memor aut gloriæ aut prædæ, castra est secutus. Vt sæpe fit talibus ambulonibus, reditus ei ad suos non ita, vt abitus, in promptu fuit; nam vnà cum commilitone, in acie mortuus, à multis migrauit ad plures. Vxor interea eius, quæ domi remanserat, quâ erat eximiâ in Deiparam pietate, eam solitudinem suam & orbitatem, culturâ virtutum, alijsque bonis artibus transmittebat. Ac verò præcipuè filiolum suum cœlorum Reginæ in Ephebum formabat, tantâ fælicitate, vt, respondente matris industriæ pueri docilitate, cœlesti alicui Genio, quàm puero mortali, puer esse similior videretur. Indoluit ijs successibus, mali Dæmonis Stygius liuor, & ad notas nocendi artes conuersus, si quâ Matrem & fili- *Prodigiosa cacodamonis, ad seducendum innocentẽ puellum stropha.*

filium auocatos, per contubernium, à studio Orationis venerationísque Deiparæ, in medio laudabilis vitæ cursu sistere, atque interimere posset, hanc stropham comentus est. Commilitonis, quem marito Matronæ commortuum militiæ fuisse, iam memorauimus, corpus formámque induit, & velut è bello redux, domum subit, & ad Matronam: doleo equidem vehementer, inquit, mihi lectissimum amicissimúmque fratrem, tibi dulcissimum coniugem desiderari: cecidit ille quidem fortiter pugnans in acie, sed vt mihi decedens nouissimis verbis tui ac filij curam orbitatémque commendauit, ita non committam, vt officium aut vlla circa vos diligentiæ meæ pars desideretur. Adeste proinde animis, & mærori moderati, vosmet meliori sorti seruate. Ad hæc Vidua, coniugali mæsta pietate, etsi vehementer illacrimata est funesto nuncio, tamen siue animi virtute, siue quòd sincera afferri crederet solatia, dolori suo æquabilem modum posuit. Tartareus interea impostor, sub illâ, quam diximus, laruâ latens, illius iam domûs penatum aliquis Deunculus & spiritus familiaris factus, enixè in speciem, adolescentuli ducem ad pietatem (si superis placet) ductorémque agebat. Quare vt Matri fucum faceret, inclamare illũ solitus, fili, templum adeamus; interim ad omnia alia, quàm ad templa (quæ cruce peiùs & ipsâ Deiparâ odit) adolescentulum seducebat. Itáque hac eius educatione hócque Magisterio fiebat, vt infælix, & totus iam ab illo, qui fuerat, mutatus adolescẽs, non conciones sacras, non sacra Missæ, aliarúmque Diuinarum laudum officia, vel adire vel audire in animum induceret: quin etiam, oblitterato & eliminato, è pectore, omni materno metu ac reuerentiâ, illi bene monenti, &

ad solita Deiparæ obsequia inuitanti, proteruè ac petulanter insultabat. Mater istâ filij Metamorphosi perplexa, atq; ægra animi, confert se ad sacram ædem, ibíque coram Diuæ Virginis, consolatricis afflictorum effigie, pectoris sui æstum, filij periculum, & præposteri, quem domum admiserat, Tutoris OEconomiam & imperitam disciplinam dolenter deplorat, implorátq; supplex tam multiplici támque ancipiti malo, Misericordissimæ Deiparæ præsentem opem, ac libertatem. Peroratâ haud infęliciter causa; cùm mulier domum reuersa acquieuisset, audit à foribus suis intromitti petentis pulsum, sed illa omnia tuta timens, nō se mouebat, quoad secundò imperiosiùs pultante hospite, ei demum domum reserauit. Datâ ergo, ac redditâ salute, colloquium ingressi, hospes quid ita tristi sit, quidue animo oneris gerat, edicere iubet. Ad hæc Matrona, se, si calamitatum suarum rationes inire debeat, priùs aliquot integros dies abituros, respondet, quàm doloris mærorísque sui magnitudo atque acerbitas fandi querendíque finem inueniat. Quod si tamē rem compendio scire velit, sciret, infelicitatis suæ summam esse, quòd susceptum domo, reducem è bello, mariti sui mortui commilitonem, cui, vt fidissimo amicorum, adolescentem filium, ac se matrem, moriens maritus, vnà cū orbæ domûs curâ comendârit; talem experiatur, in filij tutelâ ac disciplinâ, vt is ex pio, morigero, ac pudico, in omnia alia, ab illo peruersus, in deterrimum impijssimúmque totius ciuitatis euaserit. Hîc hospes, condolesco, inquit, vicem tuam, sed effice; ei nuncietur, vti ex Dei imperio, hîc se mihi quàm primùm sistat. Adstabat fortè colloquentibus puerulus quispiam, qui

Mirabiliter à Philippo apparente detegitur.

qui ſuapte ſponte, ſine vllius ſuffragio, Apparitor factus, ad laruatum Tutorem currit, & præhenſum manu, ambulare ſecum in Ius, Dei iuſſu, iubet. Paret illico impoſtor, quamuis imbecillo Apparitori, & eiulans vlulánſque, quid me, Philippe exagitas? quid diſcrucias, inquit, veterane inimice? Tum Philippus, qui ſub hoſpite conſolatore matronæ latebat, DEI authoritate, impero tibi, inquit, age, ede, qui ſis, quid veneris, quid tibi in hac domo negotij ſit. Hic hærere Impoſtori aqua, vel potiùs, quâ flagrabat, flãma, & ſe totâ lubricitate ſerpentinâ, in omnes ſpiras ac volumina verſans, effugia quærere; ſed fuſtra: vrgente Philippi, qui lupum auribus tenebat, authoritate. Quâ cogente, quando, inquit, ita iubes, & dura rem extorquet neceſſitas: fateor me Cacodæmonem eſſe, fateor mariti huiuſce fæminæ commilitonem mentitum; vt, ſi illa conſuetam ac familiarem Religionem, cultúmque Deiparæ aliquando omiſiſſet, eâ illam oportunitate obnoxiam mihi, vnà cum filio diſcerptam, Tartaro deuoluerem. Tum Philippus: faceſſe hinc quantocius, Tartaree torris; neque deinceps vnquam audeas ex hac familia quenquam infeſtare: & cum dicto, Dæmon, edito fragore, qualem edere ſolet cœlum, cùm ruere videtur, fuſus & fugatus in tenebras euanuit, relictâ in medio, cadaueris, quod gerebat, fœdâ & graueolentâ ſarcinâ. Matrona, tam admirandi Drammatis ſpectatrix, in DEI, Deiparæque effuſa laudes, & actionem gratiarum, percontatur hoſpitis nomen. Is quod res erat, confeſſus, ſe eum PHILIPPVM eſſe, reſpondet, cuius, corpore Tuderti quieſcente, adminiſter ſpiritus, miſſus ſit à DEI MATRE, vt piorum eius contemplatione obſequiorum, illam tam ancipiti inſidiarum Stygij prædonis periculo eximeret.

Hoc

Hoc PHILIPPVS pro Dominæ suæ honore: sequentia pro suo; quæ suprà laudata Acta publica, temporis potiùs quàm materiæ seruato ordine, subiungunt. Quæ tamen antequam persequamur, illud priùs comemorandum, quod de Philippi toga, & quod gerimus, scapulari, memoriæ proditū est. Videlicet ea paulò post eius excessum, circumlata in publicâ frequentis populi Tudertini supplicatione, coortam irati cœli atrocem tempestatem, redditâ repentè serenitate, sedatam, discussisse.

In eâdem Reliquiarum PHILIPPI translatione (de quâ nos paulò antè) quidam, emortuis pedibus, suaueolentiâ, euaporantis è loculo Diui fragrantiæ, victus, soporatus est, in eáque quiete, Philippum sibi auxiliares manûs præbentem vidit; itáque sibi redditus, redditum quoque paulò post vitalem pedum vsum sensit. *Alia miracula in Philippi translatione.*

Præterea Puella quædam dexero capta lumine, quà potuit, per confertam turbam penetrans ad Philippi tumulum, eíque suam inopiam luminis questa, illico videndi dexteritatem etiam impetrauit.

Nec minùs beneficum Philippum eodem tempore sensit puerulus, morbo caduco obnoxius; cùm enim miserabili labilíque sorti suæ stabilem à Philippo opem implorasset, nunquam deinceps hoc affectu præcipitauit.

Sensère & dæmones duram Phhippi, veterani Antagonistæ, manum. Quædam Energumena miserabilem in modum ab his Stygijs incolis sex ipsos annos torta, vbi ad Philippi ducta sepulchrum, quieuit; secundum eam quietem, Philippum, ceu Diuinum quendam exorcistam, nefarios é corpore suo genios exigentem vidit, & expergiscens, se liberam vacuámq; infestis habitatoribus gauisa est. *Energumena liberata.*

In eâdem corporis B. P. Philippi translatione loculus

prior, etsi ad honorem sancti, thesaurum suum pretiosiori sarcophago concessit, retinuit tamen sanandi virtutem. Nam quædam inops & miserabilis puella, è monte Castello, manibus pedibúsque contracta, & sæuo insuper renum dolore ad incurabilem incuruationem vsque discruciata, in vetusto Philippi sepulchro, vnde recens extracta eius ossa fuerant, locata, è vestigio, in vestigia sese surrigens, recta agilísque prodijt.

Febris lethalis depulsa.

Attamen salutaris medendi vis priori relicta tumbæ, vel maximè se prodidit in alterâ honestiore, vt sequentia & plura alia miracula docuerunt. Quidam infans, vehementi febri deflagrans, expositus à Medicis, animam agebat. Vnde mæsta parens eius, vt mortis spiculum à filiolo excluderet, ad sepulchrum Philippi confugit, eíque filium admouit. Dum sequenti die Patres nostri, in honorem Philippi sacris operarentur, puerum, qui pene in æternam noctem lumina clauserat, illico à fusis piæ Matris precibus, de integro persanatum certam mortem euasisse cernunt, Philippo obtegente. Iterum alius quidam familiari religione Philippo addictus (quam etiam vicinitas Ecclesiæ Diui Marci conciliabat) ex bene sublimi lapsus loco, fractâ tibiâ, per biennium non sine peracutis doloribus claudicauit. Is sic affectus, dicto tumulo Philippi illatus, de repentè reualescens, deinceps passibus æquis ambulauit.

Claudus erectus.

Non disparem PHILIPPI in curando facilitatem expertus est, non dissimilis patri suo in pietate erga sanctum virum huius eiusdem Filius, Benedictus nomine, quem viuenti adhuc Philippo familiarem fuisse, eóque, ab ipso iunceis illis crepidis flammarum domitoribus, donatum, suprà memorauimus. Is vi morbi articularis, qui genua occupârat, tam violenter lectulo affixus hærebat, vt dolo-

Articularis morbus eliminatus.

ris

ris magnitudine intractabilis esset, & immobilis: cùm de translatione Philippi, déque prodigijs, quæ eius occasione eueniebant, inaudisset, in mentem ei venit, istarum crepidarum, & enixè petitas, allatásque, inuerso vsu, sed salutari genibus, aptat. Nocte sequenti ita piè crepidato Philippus se videndum audiendúmque exhibuit; cúmque suauiter solatus, deterso omni, quo vrebatur dolore, vt à domo eius incendij vastitatem, ità à pedibus & omni reliquo corpore tardigradã eam pestẽ auertit. Quare sequenti mane, cubili exiliens, Philippi sarcophagũ adit, & de doloribus suis, Diuo Trophæum ad æternam beneficij memoriam statuit.

Nec tamen Philippo persuasit omnis omnino, ad omnia concedenda pietas, sed ea tantùm, quæ Diuinæ voluntati erat consentanea. Non ita enim multò post Philippi excessum, Florentinos pia cupido incessit potiundi corporis Reliquiarúmque tam clari ciuis sui: & re cum Pontifice Maximo, Honorio Quarto cõmunicatâ confectáque, cùm populus Tudertinus, Pontifice difficilior, negasset, tam nobile spolium se vlli daturos, Florentini ad pias fraudes & furta versi, illud aureum vellus, pluribus, quàm in Argo erant, oculis Tudertini populi custoditum, surripiunt, & impositum iumento, elusâ totius ciuitatis vigilantiâ, vrbe educunt. Vbi in quendam campũ, in agri Tudertini æquore sitũ (qui hodie ad eius Cathedralis Ecclesiæ Canonicos spectat) peruentum est, se ac iumentum sacræ Sarcinæ baiulum in viam concitant: sed nullo alio operæ pretio, quàm, quòd arbitratos se iam multa, per celeritatem milliaria confecisse, in illo campo, velut in quodam Labyrintho oberrantes, dilucescens dies, & sui illos confessio erroris (cuius à Tudertinis veniam postulabant) prodidit. Et Tudertini quidem vrbe effusi, vltro liben-

Furtiuè transferre Philippum volẽtes Florentini impediuntur.

libentérque eum errorem suis supplicibus ignouerunt, ac receptum sacrum ferculum, deductúmque solemni pompâ, templi sui Mausolæo læti recondiderunt. Viget hodiéque eius miraculi memorabile Vestigium; nam quá per eum campum, totâ nocte, cum sacris exuuijs, Florentini ambages egerant, licet eâdem vbíque culturâ & curâ aruum colatur, non modò segetis colore, sed etiam, vbi virgulta sunt, eorum humilitate raritatéq; viarum, abnocturnis erronibus tritarum, flexûs reflexúsq; formātur. Cuius testandi gratiâ facti, aliquot abhinc annis, Senatus populúsque Tudertinus, ibidem loci, Monumentū, rem gestam picturâ atq; inscriptione exprimens, sumptu pub: statuit.

Philippi obtrectator punitus, & per pœnitentiam restitutus.

Erat eâ ætate, in eâdem vrbe, quidam Satyricæ licentiæ, ac præfrictæ frontis audaciæ, in denigrandâ bonorum bonâ famâ quadruplator: is quodam die, in loco publicæ frequentiæ, multa, in multa & bona Philippi opera deblaterans, deridiculo habebat ciuium suorum in Diuum Religionem, eóque maiorem in modum allaborabat, si quâ posset, populi studium à cultura Philippi auertere & peruertere, sed id nefas illi non diu sic abiuit. Adest enim repente superbo, vltor à tergo, DEVS, & cum circumstantis frequentissimæ concionis horrore, humi afflictum, omnibus artubus deartuatum, ademptâ impiâ voce, infelicem animam & profligatam, nefariæ obtrectationis causam agere coēgit. Sed quomodo ageret? *Non erat vox neq; sensus.* Succollantibus ergo humeris, aut iuncturis brachiorum, à religiosis ciuibus fertur ad Philippi vitale sepulchrum: cui impositus, ab impietate & penè iam decretoriâ vltimáque eius pœnâ, viuificâ Busti Benitiani virtute, illico reuixit, & tantæ benignitatis monumentum, literis coloribúsque adumbratum, templi, vbi sepulchrum Diui est, tholo affixit: atque ita ex maledico, Philippi Encomiastes

4. Regum c. 4.

factus,

factus, postea omnia alia, quàm quæ priùs dicere solebat dixit.

DE MIRACVLIS RECENTIORIBVS.

CAPVT SECVNDVM.

NVnquam tot curasset noster medicus PHILIPPVS, post sua ipsius funera, si contemptâ Virginis vocatione, curare voluisset. Sed dum ex Medico fit virginis Seruus, accepit ab hác infirmorum medelâ eam potẽtiam, vt iam quatuor integris sęculis, omnibus suis clientibus præsentem afferat medicinam. Eius rei, priori capite, argumenta vetustiora, hoc recentiora, eáque pauca tãtùm è multis, atque magis explorata afferemus. Ioannes Andreas Amideus, è vico Narniensis agri, Coldiscipulo, anno Christiano 1591. Asthmate incurabili ad extrema redactus, valedientibus medicis, itinera æternitatis ingrediebatur iam, atque extremá vnctione delibutus, ad vltimam se luctam comparauerat.

Intellexit id ipsius neptis Catharina, nostri Ordinis Religiosa Soror, in cœnobio oppidi Arnolfæ: & exoratâ vnà cum aliquot sociabus Virginibus, Philippi ope, conceptóque voto, si Auus reualuisset, effecturas se spondent, vt summum, quod propitiandis in necessitate, cohonestandísque Superis, Diuina sapientia excogitauit, sanctum Liturgiæ sacrificium, in Diui Philippi honorem fiat. Vix votum Virgines nuncupauerant, cùm, velut alto excitus veterno, Ioannes Epiphaneam suam (ita vxor vocabatur) ingeminat; & heus, nõ vides, inquit, Beatum Philippum, Ordinis Seruorum, qui auxiliaris Archiater meus adueniens, macte animo, & iam hinc sanum sospitémque esse iussit: addens: Religiosas Bulgarienses, impetratæ gratiæ fideles sequestras extitisse. Hoc necessitati tribuit Philippus, illud delicijs suorum cultorum.

Curatur Asthmaticus.

Quòd

Quòd cùm anno, à Christo 1599. Beati PHILIPPI, è templo Diui Marci, ad Diuæ Virginis Gratiarum, adornaretur translatio, & aperiretur Ara, ex qua lignea Theca, Philippi continens Ossa, eruenda erat, frequens, qui aderat Populus, eam, pene priùs naribus, quàm oculis vsurpauit; tanta enim repentè toto templo suaueolentiæ sparsio extitit, vt in admirationem rapti vniuersi, qui præsentes insolitis delitijs innatabant, Dei suauitatem odorantes, cumulatas ei gratias agerent, pro dignatione, quâ ad tam cœlestis spiraculi experientiam fuissent admissi.

Similis alia fragranciæ sparsio data populo est, decimo octauo Septembris eiusdem anni, cùm ex eadem Theca ossa Philippi promerentur, exciperentùrque sumptuosiore aliâ, atque augustiore, in quâ transferrentur.

Ei translationis operi vigesimus primus dies eiusdem mensis Septembris dictus erat, iamque ad Diui Marci, omnia Sodalitia, omnes Religiosi Ordines, omnisque cum Episcopo Clerus ac Populus Tudertinus conuenerant, cæpitque etiam pompa iam duci, cùm subitò, nigrescente atque intonante cœlo, ingens turbulentæ pluuiæ procella præcipitat, quæ non modò Ordinē Religiosi Triumphi dissipauit sed etiam, cùm non minùs violenta quàm pertinax procella videretur futura, effecit, vt de omittenda per eum diem Translatione, cogitaretur. Sed nihilominus tamen processum est: & quàm primùm, memorato Diui Marci templo elatum sacrum Ferculum, sub Dio constitit, stupentibus cunctis, atque applaudentibus, dicto citiùs totus ille tempestatis furor, redditâ serenitate, posuit, ac sedatus est. Ita cum cœlo turbido, pro suis Honoribus, non modò pugnauit Philippus mortuus (tantus eorum in viuis osor) sed etiam Pompæ suæ congratulantes largiter est remuneratus.

Tempestas translationi obsistēs, dispulsa.

Cum

Cûm enim in dirigendo huius Pompæ ductu placuiſſet Epiſcopo Tudertino, vt verſus portam vrbis Burgenſem tenderetur, vt Religioſæ Ordinis noſtri incluſæ Virgines, ad Diuam Annunciatam, Pompæ ſeriem ac celebritatem commodè ſpectare, & quando aliter non licebat, oculis comitari & proſequi poſſent; erat tum in illo Parthenone quædam ex Religoſis Virgo, Soror Ludouica Montenigra nomine, Peruſiana, cui ad latus ſiniſtrum, quadriennio iam, fædè ſerpens cancer, pectus exederat, eoque duobus vltimis annis vſque graſſatus eſt, vt adempto illi omni omnium membrorum vſu, neque ſe commouere, cúm lectulus ſternendus eſſet, neque cùm ſumendus cibus, admouere ori manum poſſet, vt propterea baiulari, atque ineſcari alieno auxilio debuerit. Ea, cùm de Philippi tranſuectione inaudiſſet, maiorem in modum optauit, cum reliquis Sororibus ſpectatum intereſſe, quod cùm per tam afflictam valetudinem non daretur, inuocatum PHILIPPVM orauit, vt ſua ſanctitate, ſanitate vel vnius brachij ſe bearet. Tum ſpectatum euntes Sorores his votis proſecuta, ter fælices vos, inquit, quibus datum eſt, poſſe videre, & pars eſſe huius Tranſlationis: atque à dicto acquieuit. Poſtridie mane, vna ex Sororibus, Dorothea Florida nomine, viſendæ ægræ gratiâ, eius cellulam intrat, & ei læta Ludouica, non vides, quit, Soror Dorothea, PHILIPPI noſtri in me benignitatem; is hac nocte per quietem, dexterum lacertum hunc vertici meo impoſuit, & ab expergefactâ ſic repertum, nunc, quâ vides agilitate moueo. Tenuit autem eius agilitatis beneficium ad Virginis Mortem vſque.

Carcinoma purgatur.

Nec

Nec illud minùs mirabile, quod idem Philippus cuidam Vincentio, Raphaëlis Pezzini Florentini ciuis, filio contulit beneficium. Hic puerulus, dextero pede laborauerat tam ociosè, vt semper ei in quadam sella, quòd consistere non posset, hærendum fuerit, non sine molesto parentum mærore, quorum altera, Dianora nomine, vigesimo sexto Iulij, anni reparatæ salutis Millesimi quingentesimi nonagesimi primi, aditâ Ecclesiâ Diuæ Añunciatæ, adoratóque ibi Diuinæ Eucharistiæ sacrosancto Numine, postquam Deiparæ magnæ Imagini honorem habuisset, etiam ad B. Philippi Sacellum inuisit, & gemino stimulata incitamento, amoris videlicet in filiũ materni, & in Diui grandia merita, fiduciæ, robur emortuo pedi filij sui exorat, & impetrat actutum. Nam redeunti domum Matri lætus ac tripudians filius, nouis passibus progreditur obuiam: nec in vestigijs eius vllum vestigium remansit eius compedis, quo hactenus sellæ illi illigatus fuerat.

Pes malè affectus curatur.

Suam quoque salutem Philippo acceptam retulit nobilis quispiam Ioannes Baptista Guazzaronius, qui acerrimi calculi, & calculo agnatæ arenæ, nec non laterum doloribus enecabatur. Et Medici iam in eo curando, omne oleum & operam se perdidisse conclamauerant. Id intelligens Ioannes, ad cœlestes Medicos & medicinas respicere cæpit, & imploratâ Deiparæ, per quidquid vnquam Seruus Philippus, eius sub obsequio meruisset, ope, vix finem precibus fecerat, cùm dolores omnes, & dolorum triplex causa euanuerunt. Adest matutinus salutator, eodem, quo ea repentina sanatio contigit, mane, Octauius Cortesinius, periclitantis paulò antè Ioannis consobrinus, & admiratus, iam damnato lecto, circumeuntis, tam integræ sanitatis nouitatem, quærit, quid portenti? Ioannes respondet: Phi-

Calculus & arena dispellitur.

Philippi sanctitatem ac patrocinium huic (vt alijs multis) miraculo magnam causam fuisse, iret ergo Octauius, & necessaria itineri Romam ineundo, cum duobus Patribus è Societate Jesu, qui eòdem in procinctu erant in Episcopali palatio, compararet. Paruit Octauius celeriter, & rebus omnibus viæ necessarijs adductis, Ioannes non sine Amicorum, Medicorùmque, vix oculis suis credentium, stupore, cum ijsdem duobus Patribus viam & ingressus, & emensus est. Nec vnquam postea vel tentatus memoratis morbis fuit.

Eiusdem Horatij Cortesinij nepos, Carolus vocabulo, puer septennis, per dies viginti, nullo leuationis indicio, ex medicorum sententia, cum præsenti vitæ periculo, grauibus febris ardoribus torrebatur. Itáque actum de pueri vita rati, eum Diuo Philippo Patronus ac Mater deuouent, & nullâ interpositâ morâ, puer ita deuotus, reualuit, & eodem die exiliens è pyra sua, idest lecto, obambulare potuit, & ambulare dein ad Philippi vitale sepulchrũ. Vbi Mater, quòd voti damnata esset, Filium Ordinis nostri Habitu indui curauit. *Febris extinguitur.*

Alius aliquis, arte alutarius, nomine Cintius Moscatellius, quum altero lacerto grauiter laboraret, neutro laborare potuit; Sed cùm omnis victûs eius ratio & census in lacertorum operâ situs esset, ac proinde se in arcto deprehensum videret, spondet, si discrimini, patrocinante Philippo fuisset exemptus, se Natalem eius diem sacrum semper festúmque habiturum, neque vllâ eum artis suæ operâ prophanaturum, affixurum prætereа, ad tanti beneficij memoriam, Diui Monumento argenteum brachium. Votum, & impetratum; nam postridie eiusdem Festi, in fodinâ Pontis Comitum, non iam dolenter sed vtiliter, restituto lacerto, laborauit. *Lacertorum dolores mitigantur.*

Etiam fugientem iam è corpore animam retinere nouit PHILIPPVS, non manuum aut compedum iniectione sed tantùm pallij. E nobilitate Tudertina, Hieronym⁹ quidam Leonius, bonâ fide attestatus est, quòd anno, ab allatâ salute, Millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, parens sua, Hortensia nomine, redacta ad vltimam colligendi vasa, & migrandi necessitatem, animam agere, & DEO supremùm commendari cæperit; eóque ad luctam, à cuius victoria pendet æternitas, sacro, pro more Catholico, Oleo delibuta, graui cum morte negotio occupata, desierat Mortalibus loqui posse. Tenuit ea anceps tractatio per aliquamultos dies, quibus, non modò nihil aut cibi aut potionis sumpsit, sed ne motum quidē vllum vitalem, aut vitæ signum, candenti etiam ferro adusta, edebat. Medici, qui proinde iam frustra aderant, & actum cum illâ videntes, ac, quòd cum morbo, non cum morte certare soleant, æternùm ei valedicentes, abierunt. Cæteri verò per cubiculum commeantes, ei, vt mortuæ, formato de more crucis signo, bene precabantur. Ad extremùm, siue mortua, siue in mortis confinio esset, visum est fratri eius, ac filio, aut mortuæ, aut moribundæ, Philippi pallium, quod de ciuitatis Tudertinæ consuetudine, morituri entibus imponi solet, adferri, imponíque curare. Quod dum fit, Hieronym⁹ ex suburbano suo, quò vrgentis negotij causâ pridie abierat, redibat, certus Matrem mortuam reperire; sed fefellit illū Philippi pallium, quo applicito, illa, illo spectante, cibū sumpsit, & sine vlla difficultate lecto excessit.

B. Philippi pallio iniecto moribunda conualescit.

Tertiam quoque Beati Patris Philippi translationem, dignam posteritatis memoriâ ac veneratione, duo memorabiles euentûs fecerunt. Vnus, quòd cùm ligneum loculum, in quo Philippi Reliquiæ conditæ erant, fabri ex Arâ,

in qua defossæ, atq; incrustatæ erant, eruere vellent, nullâ eum aut arte, aut molimine valuerunt, vel loco dimouere. At vbi Eustachius Desiderius, Cathetralis Ecclesiæ Tudertinę Archidiaconus, manûs admouit, velut adiutrices, omnis obstaculi pertinacia subitò cessit: apparuítq; : sacra, sacris, non prophanis manibus ritè atq; habiliter attrectari. Alter erat, quòd (plerísq; opinantibus, non passurū corpus transferri se ex eo Templo, quod aliàs magnâ religione ac pietate licet clanculariâ, abductū, se tamē eòdē reduxerat) ingens saxum (illius Aræ mensa) duob⁹ impositum sublicijs palis, ac perexiguo trusú impulsu, tantâ celeritate ruit, cū spectantiū summâ admiratione, etsi iudicarent altero tantum numerū fabrûm illi moli summouendæ nō suffecturū, vt viui corporis in morem, fugere saxi moles videretur. Vt appareret, lubentem volentémq;, abactâ illâ remorâ, migrare beatū Seruū ad ædem Arámq; gratiosæ Dominæ suę.

Duo in 3. Translatione miracula.

Etsi autem tantâ, vt vidimus, cupiditate locū mutauerit Philippus, voluntatem tamen opitulandi miseris non mutauit, sed ex Dominæ suæ contubernio auxit potiùs, vt vel quotidianis vsque in hodiernum diem beneficiorum experimētis comprobatur. Nos in ijs, quæ sæpe laudata pub: monumēta suppeditant, pergim⁹. Infans, octodecim menses natus, paternis in vlnis, pro fenestrâ domûs suæ, è regione ædis Diui Marci positæ, gestat⁹, vt est lubrica in lapsûs infantia, vicenorum pedum altitudinis ruinâ, patri in plateam exciderat: &, vt Mater infantis, Claudia Ceonellia, nobilis Matrona, testata est, ab omnibus, quòd nullus in eo vitæ halitus notari posset, pro mortuo habitus est: sed illatus templo, & impositus Aræ, cui inclusa erat PHILIPPI Vrna, reualuit; ac breui pòst ne liuor quidē à lapsu superfuit: in cuius memoriam beneficij parentes, Philippi Seruatoris nomen, infantem deinceps ferre voluerunt. E-

Infans è lapsu pro mortuo habitus, reuiuiscit.

Eundem etiam, qui fuerat, PHILIPPVM adhuc esse, experta est quædam, Belisandra nomine, Iosephi Catarini, ciuis Tudertini vxor, quæ cùm in doloribus partûs acerbissimis deprehensa, viribúsque & sensibus omnibus, exceptâ audiendi facultate, destituta, vnà cum fætu interijsse videretur, obstetrix, & quæ aderant cæteræ, nuncupato voto, si Philippi fideli ope periculum euasisset, cum puero, & puerperâ, se ad Diui Conditorium, cum oleo, pro lucernis eius, primâ quaque opportunitate affuturas, & Philippi nomine puerum insignituras, spondent. Et à sponsione & prece, editus in lucem infans est, cuius tamen nullam vitalem auram hausisse videbatur, vt propterea Obstetrix & reliquæ vota precésque geminârint. Quibus conceptis, infans respirare, & labella agitare cæpit, idque in pijs fæminis reddendi voti acuit diligentiam.

Partûs doloribus penè enecta, vnà cum infante, liberatur.

In album quoquoque clientelæ Philippi relata fuit nobilis Matrona quædam, nomine Cleria Guazzaronia, quæ fluxione sanguinis, ad vitæ incitas redacta, cùm ad Philippi præsidium, vt ad certum seruandæ vitæ Asylum confugisset, postridie quæsitæ illic opis; damnato, quem diu coluerat, lectulo, omni se inueteratâ illâ valetudine, & præsenti mortis periculo liberatam sensit, asserente vrbano medico Octauiano Taramanno, nullâ humana ope mortem euadere potuisse.

Sanguinis fluxus sistitur.

Nec tamen in censu suorum Patronus hic noster tantùm numerauit ægros, morbis, sed & egentes inopiâ subleuatos. Quædam Faustina, cuiusdam Sebastiani Tardini coniũx, Marito peregrè profecto, cùm nihil ei, alendæ sui & quatuor liberorum copiæ restaret, quàm pauxillulum farinulæ, quâ fieri non poterat, vt vsque ad Tardini Patris reditum sustentarentur; ad benignitatem PHILIPPI confugiens,

fugiens, inops fæmina eum orat, vt quemadmodum olim viuens duarum peccatricum (de quibus superiori libro) inopiæ subuenisset, ita sibi, paruísque liberis, auctâ anonâ, succurreret. Nulla votis mora, nam PHILIPPVS, factâ ex farinula, farinâ, ad dierũ quindecim sufficiens alimẽtum, Tardini Patris reueniendi tarditatem abundè suppleuit. *Inopiæ subuenitur.*

Sed & Chirurgi officia nobiliter suppleuit PHILIPPVS, vbi chirurgi mortales omnes desperârunt. Soror Paulina, virgo Religiosa, in Diui Francisci cœnobio Tuderti, bona fide testata est, quòd anno à salutifero partu Virginis nostræ Millesimo sexcentesimo sexto, quædam alia soror, ibidem loci, nomine, Laura Saluena, ex graui quadam sinistri pedis vstione, hiantem, ac non modici periculi plagam contraxerit: quæ ipsam, ipsos quatuor menses, lectulo affixerat, afflixerátque sæuissimis doloribus, quibus nulla medicina ponere modum poterat, vt proinde duo familiares medici statuerint, secto crure, infectam partem, ne partes syncerræ traherentur, abscindendam. Quod vbi periclitantis Virginis germana, & Religiosa soror, Domitella intellexit, germanam, periculi ingruentis admonitam, hortatur, vt rei cruciabili atque ancipiti, Diui Philippi ingeminatam opem opponeret. Quod cùm illa strenuè præstitisset: & argenteo crure, ad Philippi quandam Effigiem (quam in choro cœnobij venerabantur) affixo, seruati cruris gratiã, spopondisset, se posteritati testaturam: nuncupato voto, reddi cæpta sanitas sectioni obstitit, & post dies quatuor, egressa lectulũ, ingredi per cubiculum cæpit, ac duodecim pòst diebus, sanata de integro gradi potuit, vt poterat priùs quàm vstularetur. *Plaga incurabilis consolidatur.*

Non tantùm PHILIPPVS ipse his alijsque miraculorum signis suam prodidit sanctitatem, sed & ipsa Virgo

eius honori non ſemel conſuluit. In iiſdem monumentis refert è Tudertina nobilitate quidam, Marcellus Valentinius; quendam Paſquinum, cuiuſpiam Feliciani Armenij colonum, die vigeſima tertiâ Auguſti (qui Diuo Philippo ſacer eſt) rus, ad ruſticandum prodeuntem, incidiſſe in admirandæ venuſtatis Viraginem, candidâ in veſte, in cuiuſdam eliui vertice conſiſtentem, quæ hominem percontata quid moliretur? cùm ille reſpondiſſet, ſe diurni operis penſum moliri, virago (, quæ Virgo Maria fuiſſe creditur) meminiſtin, inquit, hodiernam lucem Beato PHILIPPO feſtam eſſe? Caue labores hodie, niſi piaculo laborare velis, noxæ futuro. Dixit, & cum dicto videri deſijt: & colonus, omiſſo prophano opere, ſacro operatus eſt, & oblatus poſtea examini, die decimo tertio Ianuarij, Anno Milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo primo, in eo, rei ſeriē bonâ fide narrauit, excipiente iurati verba, publico Tuderti tabellione Quirino Quirinio, qui rem geſtā probè examinatā pcōfectum legitimè Inſtrumentū, publicâ fide donauit.

Laboraturus, in feſto B. Philippi à B. V. abſterretur.

Deinceps narratur idem Patronus noſter infirmam primæ infantiæ ætatem varijs beneficijs fouiſſe. Nam alius quiſpiam, Rutilius Poltius pictor, edixit publicè: filiolum ſuum biennem, vocabulo Agnulum, ſanguinis fluxu tam impetuoſo, menſem integrum, fuiſſe exhauſtum, vt egeſturum vnà animam Medici ſpoponderint. Eóque, aut præſenti iam, aut iam venienti morti aſſurgentes Medici, longùm puero ac parentibus valedixerant. Neq; periculum ex vano hauriebant; nam ita exhauſtus puerulus nihil omnino alimenti per bucculam, niſi per vim pérque cruciatum apertam, admittebat: & id ipſum quantulumcunque erat, ſtomachante ventriculo, regerebat. Anxij parentes, & ſuam, in miſerabilis pueri ſorte, ſortem miſerati,

Puerulus, è ſanguinis fluxu deſperatus, Seruatur.

rati, consumptâ omni humanâ ope, ad Diuinam vertuntur, eíque exorandæ Patronum Philippum deligunt. Et gratiæ eius captandæ gratiâ, dum atratum Habitu nostro puerulum, ad Philippi conditorium perferunt, in transitu se obtulit pistoris officina: in cuius promercali, ientacula puerorum crustula prostabant: quorum cùm puerulus vnum petijsset, emptum Pater, non pœnitendo pretio, puero porrigit. Qui sublabratum donum, illico abligurire cæpit; atque vbi ad Ecclesiam est peruentum, & Religiosi Patres puero PHILIPPI pallium admouerunt, eidémque puer osculum impressisset, sine morâ vlla interiectâ, pristinæ sanitati restitutus est.

Item alius infans, Bernardinus Cypriani Ioannij cuiusdam, è pago sancti Ioannis, filius, iam triduo nutricis ducere vbera posse desierat. Cùm ageret animam, Pater eius, cuiusdam Matronæ (quæ Philippi meritis non ita pridem periclitanti proli suæ sospitatem impetrauerat) consilio, filium Tudertũ ferebat, & identidem, quòd inter eundum exspirasse videretur, eũ inspiciebat. Cum illũ, in Ecclesiâ, vbi PHILIPPI Monumentum est, loci Antistes memorato Philippi pallio lustrauisset, inuasis mirâ lætitiâ atque auiditate nutricis vberibus, reualuit, suxit, ætatem protraxit. *Alii infātes morti eripiuntur.*

Simile quoque est, de quo Fuluia Armenia, Matrona Tudertina, fidem fecit; quòd scilicet nurûs suæ filiolus grauium defluxionum, è capite in præcordia deciduarum, viscosá obstructione, cum summo vitæ discrimine (quòd infans necdum sextum ætatis mensem excesserat, eóque, suffocanti ei massæ impar virib⁹ fuerat, per meatûs viásq; ab natura stratas, deducendæ) laborârit. Quo die frequẽs ciuitas Tudertina, electo in Diuum Tutelarem Philippo, eo nomine, mirificâ celebritate, eam Nuncupationem adornabat, infantis Mater Dionora, immemor in priuato

luctu,

luctu, publicæ lætitiæ, cùm quid ageretur, esset admonita, propitium filio PHILIPPVM inuocat. Vix mulier precandi finem fecit, cùm, simul ac puer sternuisset, salutem, quam sternuentibus apprecari solemus, statim sortiri cæpit, & paucis pòst diebus reualuit.

Ab infantili ad confirmatam ætatem curandam rediјt Philippus. Ludouicus Fantolinius Perusinus, cùm aliquot septimanis febri continuâ ac pertinace æstuasset, iam morbi violentiæ non solùm corpore, sed mente etiam, ita succubuerat, vt voce moribundâ, mera deliramenta loqueretur: ac proinde à medicis eius soror Iacoba moneretur, vt, quoniam de corporis eius salute proclamatum esset, animæ prospiceret, precum & Sacramentorum præsidio ac viatico. Illa fratrem hortari cæpit, vt per sacram exomologesin sua peccata expiaret: sed ille, præsentis mortis horrore perturbatus, nihil ad rem respondebat. Vnde pia soror ad Philippum confugiens, eum suppliciter orat, vt fratri, à DEO vel tantum lucidi interualli impetret, quantum sufficiat exonorandæ per Sacramentalem Confessionem conscientiæ. Vix desierat precari, cùm, quod angustè rogauerat, augustè impetrat; nam frater non solùm accersito Sacerdoti ad satietatem confiteri potuit, sed etiam vnâ eâdémq; DEI, in Philippi gratiâ, operâ, à corporis animæq; morbo absolutus, in solidum conualuit. Accidit id Maio, Anni Millesimi sexcentesimi vigesimi primi.

Iterum extinguitur incendium febris.

Sed mox eiusdem Anni Mense Iulio, liberalitatem suam Philippus iterum in infantes, & primò quidem in eandem Fantolinorum gentem, sequentem in modum produxit. Erat eidem persanato Ludouico, filia triennis, nomine Constantia, quæ inter nugandum, triticeum culmum tenero ocello infixerat, sic, vt ictum, vulnus, cruor, & oculi

Oculus, culmo infi-

oculi insignis inflammatio sequeretur. Puellæ Mater, Margaritha Mellinia, & affinis eius quædam, Iacoba, non sufficiebant extrahendo culmo; adeò se altè ac mordicus oculo insinuârat; cùm illis consilij inopibus, & quid agerent nescientibus, superuênit puellæ Auia, & procidens in genua, & supplices cœlo manûs, cum ardente fiducia, tendens, O Beate PHILIPPE, inquit, commendo tibi hanc infantulam; & his dictis, erigens se & oculum intuita infantis, in eo iam neque cruorem, neque feruoris ruborem, neque (quod admirationis Palmarium fuit) ipsũ culmum, qui repentè euanuit, vspiam videre, aut inuenire, etiam aliarum præsentium oculis, potuit.

xo pericli-tans serua-tur.

Non impari beneficio affectus est alius bimestris infans, Ioannes Baptista Baldeschiuus, qui ipso die Natali Seruatoris nostri, anno millesimo sexcentesimo secundo, affectu quodã (quem vulgò Rupturam vocant) vri cæpit, & adeò mali vis auxerat, vt, præter arcti subligaculi vsum, aliquoties in die à domesticis, capite, ac reliquo corpore deorsum à pedibus verso (si qua ratione suis effusa finibus viscera reponi possent) tredecim mensium diligentia nihil efficeret: donec vtcunque, ad sacram Perusij ædem, Seruorum Deiparæ, Mariæ Nouæ dictæ, delatus est infans, & à contactu vestimenti Philippi, quod in eo cœnobio magno in honore asseruatur, suis Intestina sedibus restituta, atque conclusa sunt, omnibus, vt minimè porro necessarijs subligaribus abiectis.

Denuò quædam Faustina, Saluatoris Batilori nominè, septennis filia, ignoto Medicis morbo iactabatur, quo consistere pedibus, non poterat, quin iam in hanc, iam in aliam partem lapsando, aut rueret, aut fatigaret ruenti vtrínque obstantes. Post longas rei disquisitiones, Mater

eius eam quadam Philippi veste lustrari curauit, & subitò curata est, Mense Octobri Anni à Virgine Matre, millesimo sexcentesimo vigesimo secundo.

Huic subiungitur in ijsdem Actis, Camillus de Penna, puer quadrimulus, qui lethali afflatus fascino, animam penè iam actam agebat; cùm soror quædam Tertij Ordinis Diui Francisci, Vrsulina nomine, Sodalitij Habitûs nostri Seruorum, ad sanctam Mariam Nouam æditua, puerum Diuo Philippo vouet, Habitu nostro, per integrum semestre amiciendum, si parentibus collibuisset: (collibiturum verò persuaserat nota Octauij de Penna, pueri parentis pietas, quæ illi cum Coniuge Adriana Asidea, & Matre eius Olimpia communis erat) A nuncupato voto, quamprimùm puerulus cæpit conualesscere & paulò pòst etiam satis valere, idque anno Christiano millesimo sexcentesimo vigesimo tertio.

Fascinis ligati soluuntur.

Tandem alia puella, Constantia Cantuccia, trimula, eâdem Fascini peste, iam pro mortuâ habebatur tam euidenter, vt, cùm parentibus eius, Iosepho, & Hieronymæ Bontempiæ suaderetur, vti filiam Philippo commendarent, responderint, se serò moneri. Inducti tamen postea Matronæ cuiusdam Atalantæ Benedictiæ salutari consilio, acquieuerunt; & illico commendationis momentũ tam illi, quàm restitutus pristinæ valetudini infans, senserunt.

Claudat agmen Clientulorum Philippi in hoc libro, non in beneficio, vrbis Placentinæ Matrona, nomine, ac pietate in Philippum, Angela. Hæc nouennem filiolam Ioannam, defluxione quadam cruentâ, oculos suffusam, (quâ nec ipsa videre, nec videri patienter, ob deformitatem poterat) deplorabat. Sed facto in arâ, Diuo Philippo sacrâ, in Æde Seruorum, ad Diuam Annam, sacrificio, &

obla-

oblatis duobus, ex argento cælatis, vt spoponderat, oculis, nullâ vel tenui interpositâ morâ, ex votis, voti damnata, filiam sic videntem vidit, vt ambæ omnia videre possent, præter vestigium aliquod vel minimum detersæ modò ac depulsæ cæcitatis. Atque hæc quidem hactenus de rebus admirabilibus, DEI Numine patratis, tanquam sanctitatis PHILIPPI argumentis. Qui plura numero percipere volet, is Annales nostros, & antiquos Canonizationis Processûs, typis editos, consulat; & inueniet DEVM mirabilem in sanctis suis, & Philippum venerabilem in factis suis.

OPINIO AC FAMA SANCTITATIS PHILIPPI, DVM VIVERET, ET postquam vixit.

CAPVT TERTIVM.

QVanquam de beato Patre nostro PHILIPPO talia hactenus relata sunt, ex quibus eius, etiamnum mortalis, dum viueret, & immortalis, postquam est mortuus, Sanctitas, multis mirabilium virtutum splendoribus, ita est illustrata, vt glorioso vitæ eius cursui hoc loco meta poni debere videretur, tamen quia nonnulla non minùs honorifica relatis, ad huius historię calcem ideo reiecta sunt, ne eorum suis locis commemoratione, rerum gestarum series interrumperetur, visum est aliquem hic eorum gustum, lectori delibandum proponere; vt eorum cęlesti tractus illecebrâ, *currat post odorem vnguentorum*, quibus Philippum vnxit DEVS, & currendo ascendendóque per imitationis gradûs, virtutem & sanctimoniam eius assequatur.

Quantis, qualibúſque virtutum, etiam Miraculis approbatarum ornamentis Philippi pueritia, atque Adoleſcentia inclaruerit, & quanti facta ſit eius Sanctitas à ſeptemuiris, Ordinis primis Primoribus, qui illi adhuc ſub ſchemate fratris Conuerſi latenti, ac pene Tyroni, Tyrocinium Iuuentutis noſtræ Senenſis, ſpiritûs ſui ardore ſuccendendum crediderunt, iam ſuprà primo huius hiſtoriæ libro meminimus. Quod munus Philippus tanto Ordinis noſtri bono geſſit, vt, ſi primi illius ſęculi felicitas, & abundantia Sanctorum virorum, ipsâ frequentiâ abolente nouitatem (quæ tranſmittēdi ad poſteros res geſtas plerúmque ſolet eſſe cauſa) non obſtitiſſet, multos alios in Ordine Diuos, præter illos ſeptem eius Beatos diſcipulos, ſuperiore libro laudatos, numeraturi eſſemus, Philippi diſciplinâ ad magnam Diuinæ Amicitiæ beatitatē prouectos.

Tudertinorum in Philippum post mortem veneratio.

Cæterùm, etſi ſuperiore libro inſinuauerimus, quanto in honore, quantáque in opinione ſanctitatis, apud ſummos Pontifices, Imperatores, Reges, reliquóſque Chriſtiani orbis proceres, habitus PHILIPPVS fuerit, tamen hoc loco ſuccenturiari meretur Tudertinorum in Philippum pietas; qui cùm in illum viuum, dignitatem Confalonerij, id eſt eius vrbis Conſulatum perpetuum, contuliſſent, inumbrante conditionem, hominis Religioſi, ſimilis honoris incapacem, eximiâ viri ſanctitate; per quam ſibi à DEO, rerum ſuarum potiente Philippo, omnia fauſta ac felicia pollicebantur, illi etiam, in cœlum recepto, eum Magiſtratum prorogârunt, nullo ei deinceps vnquam ſuffecto ſucceſſore, quod haud temerè arbitrarentur; Reipublicæ ſuæ nunquam niſi bene conſultum iri, eo Conſule, cui paulò antè DEVS Opt. Max. æternum, ob res

bene

bene gestas, & Triumphum & Consulatum in cœlo decreuisset.

Demonstrata per monetam.

Huiusce Senatûsconsulti memoriæ, ad posteros propagandæ gratiâ, Tudertini monetam cudi voluerũt (cuiusmodi quidam è prima nobilitate Dynasta, Placentiæ nummum conseruat) in vnâ facie Pyramidem, cuius in cuspide crux, repandis ornata lilijs exstat, referente, cum hisce literis R. S. B. M. hoc est Religio Seruorum Beatæ Mariæ: alterâ vero facie, has cum cruce literas habet: F. P. O. S. id est Frater PHILIPPVS Ordinis Seruorum.

Et Thermæ eius nomine celebres

Sed & salutares Thermæ montis Tuniati (quod sancto Rocho ob alias sanationes contigisse accepimus) Philippo etiamnum viuo, Sancti nomẽ fecerunt; iam inde à primordijs suis, Thermæ sancti Philippi dictæ. Post verò mortem eius, tanta fuit per Italiam, atq; alibi passim, sanctitatis eius celebritas, præcipuè verò Tuderti, vt omnes ciuitatis ordines, sexus, ætates, omnésque totius agri Tudertini Incolæ & Accolæ, alijs atque alijs ritibus ac modis, ad primam mortis eius famam confluerent, ac certatim Diui corpus venerantes, ei annulos, vestes, corollas, monetam etiam, ac panem & similia admouerent, vt ea à contactu sanctitatis, quam viuam spirabat, vim efficaciámque, aduersus quascunq;, humanas calamitates sortirentur. Quæ causa fuit Patri Lotharingo Stuffæ, Ordinis tum Vicario Generali, dandi in mandatis Tudertinis Patribus, vti sacris eius exuuijs, cum curâ attenderent, agerétque cum vrbis Episcopo, vt suâ authoritate, ac testificatione, miracula, quæ ad eius Reliquias patrabantur, authentica faceret, éaque custodirent: præterea accuraté vestes, Imagines, Psalterium, Breuiarium, Indicem Ordinis, siue Registrum, &

De sanctitate eius opinio.

Mandatũ de Reliquiis asseruandis, & miraculis scribendis.

& reliquam omnem simplicem ac Religiosam eius supellectilem asseruarent.

Postridie eius diei, quo beata eius Anima cœlo illata est, præsentibus, vrbis Antistite, & Magistratu, ijsdemque approbantibus, non mortualem, sed festiuum in modum, Diuinum Sacrificium Solemniter decantatum est, cum cantico Angelorum, *Gloria in excelsis Deo*: & Symbolo Apostolorum *Credo in vnum Deum &c.* Cum Introitu *Gaudeamus omnes in Domino, diem Festum Celebrantes sub honore beati Philippi Confessoris &c.* Eáque Celebrandi ratio tenuit, quoad sacrum cadauer conditum est. Post verò persolutos ei omnes sepulturæ honores, ac pompam, tanto ardore, vt is ipse pro miraculo esset, populus tamen Tudertinus, à sepulchro auelli non poterat, aut inhiberi, quin more primæuæ Ecclesiæ aliquot noctium peruigilio, funeratas iam Reliquias psalmis, canticis, præconijs, ac Ieiunijs prosequeretur. Ea tunc orta erga Philippum Religio, aucta ac propagata, ad hanc vsque ætatem nostram viget, atque in vsu est, non modò vicinorum ardore populorum, sed longè etiam dissitorum, quorum Principes, tam Ecclesiastici, quàm sæculares, ad habendum Philippo honorem, Religionis ergò, ad hoc eius monumentum, piè ac frequenter, frequentes inuisunt, & cum populis suis, illud lucernis, luminibus Anathematis, Imaginibúsque alijs, acceptarum à DEO, Philippi patrocinio, gratiarum testibus, exornant, ac venerantur. Cæterùm ea vitalis, & à Diuina potentiâ deriuata salutifera vis, non solum inest toti corpori, hoc loco, vbi conditum colitur, sed partes eius etiam, aliáque de supellectili lipsana, hinc inde inter Principes, Vrbésque & Religiosorum domicilia, distributa, eandem virtutem sentiendam præbent. Eius rei recens ac memorabile argumen-

Exequiæ cum Iubilo commutatæ.

Vigiliæ ad tumulum.

Et continuata Religio.

Ac reliquiarum etiã separatarum potentia.

gumentum accidit Romæ, Anno Christiano millesimo sexcentesimo decimo sexto, in sacro PHILIPPI Osse, quod ob alia diuinarum multa signa Gratiarum, in Æde illic nostrâ Diui Marcelli colitur. Nam Ioannes Baptista Rebiba, vir apprimè nobilis, vi acutæ febris (quæ, elusâ iam omni medicorum operâ, atque industriâ, illum ad vltimã lineam deduxerat) ad migrandum perurgebatur. Quo mæsta parens eius, omnibus reliquis curationibus actum agi intelligens, & ad Diuinæ, pro filio, opis Asylum confugiens, misit, qui rogaret Patrem Ædituum Ecclesiæ Diui Marcelli, vt partem illam sacri ossis afferret. Quod cùm esset factum, &, illa totâ fiduciâ, & pietate in PHILIPPVM ferueret, vix sacrum Os alteram mammillarum, vbi lethalis doloris sedes erat, contigerat, cùm liquatum, tenacis in ceræ aut glutinis modum, mammillam mordicus strinxit, ac velut exsuctâ inde, atque expressâ omni peste, miro cum solatio, ægrum leuauit, ac breui, cum omnium stupore, persanauit. Hoc huius facti exemplo illectus Pompeius Maximus, Romanus Dux limitaneus, siue, vt iam vocant Marchio, è Patriciâ antiquâ gente Fabiâ, atque è stirpe eius Dictatoris, qui cunctando restituit rem; in summo vitæ suæ discrimine, ab ardentissimâ creato febri, Diuum PHILIPPVM Dictatorem dixit, & inuocauit; & illico, non cunctando, PHILIPPVS restituit rem & sanitatem; nam allato per eundem Patrem Ædituum hoc ipso sacro osse, eòque admoto, Pompeius Libitinæ Annibalem euasit, & quinto pòst die, lætus vegetúsque exijt lecto. Accidit id decimo septimo Augusti, eiusdem anni.

Quibus Romæ febricitantes lethaliter curantur.

Haud

Haud minùs mirum fuit, quod vigesimo postea eiusdem mensis die euenit Cleliæ Rebibæ, eiusdem Marchionis Coniugi, quæ iam octauum mensem grauida, partúsque inuasa acerbissimis doloribus (quorum se summa, velut facto agmine, in sinistra papilla collegerat) cùm allatum hoc ipsum sanctum Os, lateri, papillæq; imposuisset, omni derepente sedato dolore, facili ac felici partu enixa est, & integræ valetudini restituta.

Matrona è partûs doloribus liberatur.

Suppeterent hîc præterea, ad asserendam PHILIPPI sanctitatis famam, magno illi numero erectæ statuæ, locatæ Imagines, constructa & dicata Sacella, varia præterea Sodalitia, & cætûs piorum, eo Auspice, ac Tutelari Diuo, per summam fortitudinem, abstinentiámque Christianæ Philosophiæ, DEO militantia: à quibus, quanti mortalis immortalísque, factus fuerit Philippus, facilè desumi coniectura posset. Verùm, quia, quemadmodum non claratur aut stellis aut facibus Phæbus, ita Philippi gloriam, hæc pia quidem, sed inferiora meritis, monumenta non ita illustrant, vt eorum hîc seriem texere, & inire numerum, operæ pretium esse videatur; eóque conuenientiùs supersedeamus, *quòd habeamus firmiorem propheticum Sermonem*, Oraculi in terris Christi, quod in huiusmodi iudicio nec falli potest, nec fallere; *cui proinde benefacimus attendentes, velut lucernæ lucenti in caliginoso loco* disquisitionis: quod omnibus absolutum numeris Diuum, authenticè, aut sanctum constituit. Is sermo est Leonis decimi Pontificis Maximi, qui compertâ, per varia, eáque, vt in re summi momenti, accurata examina, Philippi sanctimoniâ, quibúsdam de eâ præmissis, Rescripto siue Breui Apostolico, eiusdem publicam celebritatem vniuerso Ordini permittit sequentem in modum.

Varia sanctitatis Philippi monumenta.

2. Petri 1.

Vobis

Vobis (donec ad Canonizationem ipsius (Philippi) deuentum fuerit, cui ad præsens diuersis arduis negotiis præpediti, vacare non possumus) in quibuscunque Ecclesiis, Domibus, Monasteriis, Oratoriis, vtriusque sexus, totius vestri Ordinis tam in Italia, quàm extra, in quibuscunque locis consistentibus, liceat, absque aliqua superstitionis vel quasi Idololatriæ notâ, ac conscientiæ scrupulo venerari, & in Ecclesiis domorum, ad eundem Philippum, vt pro vobis Intercessor existat, in Orationibus, Officiis, ac Missarum Solemniis preces tam publicè, quam priuatè, seu secretè, fundere, vosque ipsius orationibus commendare, ac etiam, quòd à primis Vesperis vsque ad secundas Vesperas inclusiuè, diei ipsius Philippi obitûs, qui erit die vigesimâ tertiâ mensis Augusti, sub duplici Festo Confessoris, cum candelis, Campanis, Antiphonis, Versiculis, Orationibus, cæterisque Cæremoniis, in Festo duplici fieri solitis, adhibitis, Celebrare possitis, & valeatis. Authoritate Apostolicâ concedimus &c. Hæc summus Pontifex Leo Decimus. Paulus verò Quintus, eius in Pontificatu Maximo, magnus & gloriosæ memoriæ Successor, hoc ipsum non solum ratum gratúmque habuit, sed etiam proprias lectiones, vitæ eius historiam compendio complectentes, à sacrâ Rituum Congregatione, suis ritè momentis ponderatas, atque Authoritate suâ Apostolicâ approbatas, in publicis Diuinarum laudum officijs recitandas ac decantandas, vniuerso Ordini, atque Ecclesiæ Florentinæ omni Clero concessit, ad magnorum Hetruriæ Ducum ciuiúmque singulare solatium. Id etiam Ecclesiæ Tudertinæ pari aut maiori amplitudine, ob eius illic quiescentis ac patrocinantis præsentiam indulsit.

Leonis X. de Festo Philippi celebrando Rescriptum.

A Paulo V. P. M. amplificatum.

Eodem Pontifice, sacra Rituum Congregatio, vt præsbyteri sæculares etiam, sacra de beato PHILIPPO déque alijs nostri Ordinis Beatis facere possent in Æde Monaste-

rij Monialium nostrarum, OEniponte Tyrolis Metropoli, dato, vigesimo secundo Decembris, Anno sexcentesimo duodecimo supra millesimum, Diplomate, potestatem fecit.

Ad celebrandum de eodem facultas.

Ad extremum deníque, anno à partu Virgineo, millesimo sexcentesimo vigesimo quinto, Vrbanus Octauus Pontifex Maximus, maiorem patentiorémque PHILIPPI gloriæ ac meritis, pro suâ in eum eximiâ religione, campum aperuit, cùm dato Apostolico, per modum Breuis, Rescripto, latè ac passim Episcopatib9 veteris ditionis Florentinæ, celebrandi de beato Philippo, vsurpatis proprijs eius lectionibus, Diuina officia, amplissimam facultatem concessit, non sine magnâ accessione ad beati Patris venerationem, apud eos populos factâ. Itáque non tantùm duo illa requisita ad ingenuam sanctitatem sanciendam, quæ huius vltimi libri initio, ex Gregorij Noni Pontificis Maximi mente laudauimus, hoc est, *Merita*, & *Miracula* PHILIPPO suppetunt, ac suffragantur ad absolutæ sanctitatis euidentiam, sed trium etiam summorum Pontificum prona ac prompta, ad eius Canonizationem voluntas, satis testatur, omnia alia defuisse adhuc, quàm ea, quæ in Canonizando & in Canonizante requiruntur: ea videlicet, quæ adornandæ tantæ celebritati Ecclesia Militans ad imitationem Triumphantis adhibere solet, per nostram paupertatem huc vsque fuisse desiderata. In quo nos neque paupertatem erubescimus, quia virtus Christi est, neque crudos Acatholicos, qui similes sumptûs (impiè atque impudenter in cœlum mentientes) pretia vocant Canonizationum, neque semicrudos Politico-Catholicos moramur; qui Canonizationum moras, dicunt esse, aut fauoris Principum mundanorum, aut nummorum in

Huius Vitæ conclusio.

Principes Ecclesiasticos distribuendorum, inopiam: nam, vt animales homines, non capientes ea quæ sunt spiritûs DEI, ista de spiritûs sui vanitate depromentes, hallucinantur, ita nos iuuat Canonizationum Beatorum nostrorum moræ causam conijcere in eam rationem, quam attulimus, vt in humilitate Deiparæ Dominæ nostræ, & spiritu eius, Conditricis nostri Instituti, præ omni aliâ celebritate gloriaremur.

Atque hæc quidem hactenus summa sit eorum, quæ ab Adolescente PHILIPPO, ante susceptam cœlorum Reginæ Seruitutem, & eâdem susceptâ, á priuato, & à Priore Ordinis Generali, ac demum à Diuo iam in cœlum recepto, gesta esse accepimus. In quarum rerum tractatione, propter earum summam dignitatem sublimitatémque, & hinc oriundam reuerentiam, non patimur aliter fuisse versatos videri, quàm sicut illi, qui ex fumi copiâ de ingentis alicuius flammarum pyræ amplitudine rationantur; nam si omnem gloriam filiæ Regis (felicis Philippi animæ) ab intùs circumdatæ varietate, quâ aut in viuis omnifariam Heroicarum virtutum, atque Anagogicorum excessuum splendoribus irradiata, aut quâ iam in cœlo Maiestate, in æternæ, atque inaccessæ mortalibus diuinationibus Gloriæ solio decorata, corruscat, assequi scribendo aliquis aggrederetur, metuendum illi profectò esset, ne tantæ Maiestatis scrutator factus, opprimeretur à gloriæ magnitudine, & eiusdem ignis ardoribus absorberetur; cuius in hoc aliquo fumo adumbrando, eloquentiæ cum factis imparitate cæcutiuerit; atque in ijs etiam, quæ comperiri aliquà, & exprimi possunt, balbucinatus, maximam ac præcipuam gloriosorum facinorum partem ignorare coactus sit: quam, aut Humilitatis PHILIPPI in

rebus gloriosis occultandis industria, aut ipsorummet factorum, ardua captu, atque explicatu sublimitas, cognitioni omni, notitiæque subductam, interuertit.

FINIS.

INDEX

INDEX LIBRI

LIBER PRIMVS

CONTINENS VITAM B. PHILIPPI SÆCVLAREM, & in Religione priuatam.

LIBER SECVNDVS.

CONTINENS GESTA B.P. PHILIPPI, SVB officio Prioris Generalis, vsque ad mortem.

FINIS.

Menda ſic Emenda.

Pag. 4. l. loculentiore.	lege luculentiore.
pag. 11. l. 5. diſſimilandum	l. diſſimulandum.
pag. 28. l: 7. ob infantiâ.	l. ab infantiâ.
pag. 29. l. 1. perſtingente.	l. perſttingente.
pag. 37. l. 4. præcepta.	l. percepta.
pag. 46. l. pen. effectus.	l. affectus.
pag. 49. ad marg. ſuſpicienda.	l. ſuſcipienda.
pag. 62. ad marg. ſedam.	l. ſedandam.
pag. 77. l. 4. accidit.	l. accedit.
pag. 99. ad marg. conuerſus.	l. concurſus.
pag. 108. ad marg. ſodalitis.	l. ſodaliis.
pag. 123. Forentinus.	l. Florentinus.
pag. ead. l. 28. magifico.	l. magnifico.
pag. 131. l. 14. aſtanto.	l. oſtento.
pag. 136. l. 2. dicedum.	l. dicendum.
pag. 175. l. 32. qnit.	l. inquit.

Cætera minutiora æquus lector ipſe corriget.